

Onsdag den 18. december 2019 (D)

1

39. møde

Onsdag den 18. december 2019 kl. 9:00

Dagsorden

1) 1. del af 3. behandling af lovforslag nr. L 1:

Forslag til finanslov for finansåret 2020.

Af finansministeren (Nicolai Wammen).

(Fremsættelse 02.10.2019. 1. behandling 22.10.2019. Betænkning 14.11.2019. 2. behandling 19.11.2019. Tillægsbetænkning 12.12.2019).

Kl. 09:00

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Mødet er åbnet.

Det eneste punkt på dagsordenen er:

1) 1. del af 3. behandling af lovforslag nr. L 1:

Forslag til finanslov for finansåret 2020.

Af finansministeren (Nicolai Wammen).

(Fremsættelse 02.10.2019. 1. behandling 22.10.2019. Betænkning 14.11.2019. 2. behandling 19.11.2019. Tillægsbetænkning 12.12.2019).

Kl. 09:00

Forhandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Jeg skal gøre opmærksom på, at både ændringsforslag og forslag kan kommenteres. Det vil også være tilladt at kommentere lovforslag om udgiftsloftet – det er L 2 og L 3.

Så har finansministeren meddelt mig, at han ønsker at tage ændringsforslag nr. 71, 78-80, 153, 155, 156, 164, 166, 181, 182, 244, 245 og 419-426 tilbage.

Ønsker nogen at optage disse ændringsforslag?

Da det ikke er tilfældet, er de bortfaldet.

Jeg forudser, at vi har en halvlængde dag foran os og vil derfor gøre opmærksom på, at der vil være frokostpause omkring kl. 12. Jeg tror også, at vi kan forvente, at der vil være en pause omkring kl. 18.

Forhandlingen er åbnet, og først er det hr. Christian Rabjerg Madsen, Socialdemokratiet.

Kl. 09:01

(Ordfører)

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak for det. I dag skriver vi den 18. december, så julen står for døren, og kalenderlyset er efterhånden ved at være lige så slidt, som i hvert fald nogle af os var, efter at vi havde forhandlet finanslov. Heldigvis er juleferien jo også sådan lige om hjørnet. Om lidt sætter vi og resten af danskerne os omkring julebordet, og selv om klimaforandringerne måske nok har aflyst sneen, er julestemningen jo heldigvis intakt de fleste steder. Med til den rigtig gode julestemning hører selvfølgelig også den gode julemiddag med juleand eller julesteg, med hvide kartofler, med brunede kartofler, med rødkål og med sovs. Nu er jeg jo fra Jylland, så derfor er der selvfølgelig også masser af de der Menychips, som kan bruges til at skovle sovsen indenbords, når vi når så langt.

Om få dage sidder vi alle samlet om julebordet, samlet om det samme, men alligevel er vi, der sidder her, jo forskellige. Det sidste kan man forvisse sig om, hvis man ved julemiddagen lader blikket vandre bordet rundt og forestiller sig, hvordan de forskellige medlemmer af familien Danmark hver især kommer til at mærke den finanslov, som vi behandler i dag.

Ved bordet sidder eksempelvis kusine Anne. Hun er midt i tredive, hun arbejder som sygeplejerske på hospitalet. Selv om Anne er ung, har hun hårdt brug for en friaften, for tingene går stærkt på hospitalet. De løber hurtigt. Der er mindre nærhed, der er mere travlhed. Finansloven er god for Anne, for med finansloven kan Anne sammen med juleanden glæde sig over udsigten til at få nye kollegaer. Når vi senere i dag og i morgen har trykket på de grønne knapper, vil der være afsat penge til, at Anne kan få 1.000 nye kollegaer i løbet af et par år. Så hvis Anne er en ung, fornuftig kvinde og har stemt på Socialdemokratiet, hvilket der jo heldigvis er en god del sygeplejersker, som har gjort, så vil Anne helt konkret kunne mærke, at politik gør en forskel.

Over for Anne sidder søster Pernille. Pernille er frustreret over, at der ikke er nok pædagoger i den institution, som hendes ældste barn går i. Det gør hende usikker på, om hendes barn bliver set, når hun er ked af det. Når nogle stiller spørgsmålet: hvor er der en voksen? er det ikke altid lige let at svare på. Men når vi senere trykker på den grønne knap, så vil Pernille sammen med tusindvis af andre forældre få stillet i udsigt, at der allerede fra næste år vil være flere pædagoger i vuggestuer og i børnehaver – dygtige voksne, der kan trøste Pernilles børn, når de bliver kede af det.

Pernille bor i Køge, og derfor er der en vis sandsynlighed for, at hun har stemt på Jacob Mark. Og har hun det, har hun været direkte medvirkende til, at hendes børn næste år oplever, at der vil være flere voksne omkring dem. Så har også hun oplevet, at politik gør en konkret forskel.

Ved bordet sidder også farmand Per. Per siger ikke så meget, og han kan godt finde på at trække sig lidt ind i sig selv, når der er større selskaber, for Pers sind slår knuder. Per har oplevet, at fortæl-

lingen om vores sundhedsvæsen er en fortælling om to byer. En fortælling, hvor de somatiske, de fysiske sygdomme, bliver behandlet på et niveau i verdensklasse. Og en anden fortælling om en by, hvor psykiatrien og behandlingen af mennesker med psykiske lidelser halter efter. Hvis Per eksempelvis har stemt på Enhedslisten for at få bedre hjælp, har også hans stemme gjort en afgørende forskel, også selv om Per tilhører en af de patientgrupper, der ikke altid taler allerhøjest. Når vi lidt senere vedtager finanslovsforslaget, vedtager vi også et stærkt tiltrængt og helt nødvendigt løft af psykiatrien. Det synes jeg at vi og Per kan være rigtig godt tilfredse med.

Så er der også fætter Tobias, der går i 2.g. Han er gået til klimademonstrationer det sidste år sammen med sine gymnasiekammerater. Jeg ved ikke helt, hvad der er med ham fætter Tobias. Det er, som om der er sket noget med ham de sidste måneder. Han er begyndt at iklæde sig rullekrave, og så er han begyndt at lave sådan nogle underlige hjerter, hver eneste gang der er et kamera i nærheden, og så ser han hele tiden videoer med den franske præsident Macron på YouTube. Hvis den opførsel skal tolkes derhen, at Tobias har stemt på Sofie Carsten Nielsen eller Morten Østergaard eller andre fra Det Radikale Venstre, så kan også Tobias være rigtig godt tilfreds, når han spiser rødkålen – eller rødkål og rødkål. I samarbejdets ånd kan vi jo blive enige om at kalde det for magentakål.

Kl. 09:07

Heldigvis er det sådan, at de råb, som fætter Tobias og hans jævnaldrende har rettet mod os politikere, er blevet hørt her i Danmark. I kraft af en massiv investering i den grønne forskning er der på finansloven afsat flere penge til jordudtag og til et betydeligt løft til både mere ny skov og mere gammel urørt skov til gavn for biodiversiteten.

Så fætter Tobias samt de af hans venner, som måske har en mere alternativ observans, kan være rigtig godt tilfredse. De får en af verdens mest ambitiøse klimalove med bindende mål. Med finansloven får de en grøn fond på 25 mia. kr., som sætter gang i dansk eksport af grønne løsninger. De får en øget klimabistand. Ja, vi kan sige, at det i den grad er en grøn knap, vi skal trykke på senere i dag.

Så er der også onkel Torben. Onkel Torben er en holden mand. Han er ejer af og direktør for en større smedevirksomhed. Han er ved at være en ældre herre, så derfor vil han gerne overdrage virksomheden til sine to voksne børn. I sit stille sind er Torben nok ikke helt tilfreds. Det er blevet dyrere for ham at give virksomheden videre i arv, og skattelettelsen på den fri telefon, som Venstre havde stillet ham i udsigt, er også aflyst.

Jeg håber selvfølgelig, at onkel Torben omvendt kan se, at selv om der ikke blev råd til Venstres skattelettelser, bliver pengene fornuftigt investeret i Danmarks fremtid. De bliver investeret i velfærd, de bliver investeret i det grønne område, og de bliver også investeret i uddannelse, sådan at det bliver nemmere for onkel Torben og andre som ham at ansætte dygtige medarbejdere i fremtiden i sin virksomhed.

Vi skal huske, at selv om det er jul, hænger pengene ikke på juletræerne. Finansministeren er ikke en julemand. Vi lover ingen revolutioner, vi tryller ikke, vi køber ikke hele verden, og vi lover det heller ikke. Men det, vi lover, er, at vi i alt vores arbejde med al vores kraft vil bevæge os i den retning, som danskerne har stemt, nemlig mod bedre velfærd, mod en hurtigere, stærkere og mere vidtgående grøn omstilling, mod mere tryghed, mere lighed og et mere retfærdigt Danmark.

Vi gør det uden at lege julemand. Det gode, som vi gør med finansloven, er et udtryk for prioriteringer. Det betyder færre konsullenter, væk med Venstres skæve skattelettelser, og at vi skal opkræve afgifter, der forbedrer folkesundheden og giver mindre plastik i vores natur. Vi får ikke løst alle verdens problemer, vi får ikke løst alle Danmarks problemer, men vi tager et første vigtigt skridt, og det er jeg enormt glad for.

Finanslovsforslaget er selvfølgelig blevet mødt af oppositionens kritik. Det er helt fair, og det er vel nærmest forventeligt og også helt efter bogen. Til kritikken synes jeg først og fremmest der er at sige, at når man holder fast i Venstres skæve skattelettelser, når man ikke vil prioritere og give mindre til dem, som har meget i forvejen, så mangler Venstre altså 2,6 mia. kr. til velfærd og til det grønne, hvis man sammenligner med, hvad regeringen og partierne bag finansloven kan udrette.

Venstre reklamerede jo ellers i valgkampen med, at de ville leve samme velfærd som Socialdemokratiet bare uden at skaffe nye indtægter. I dag kan vi jo se sort på hvidt, at så god er verden ikke – sådan hænger det selvfølgelig ikke sammen. Jeg synes, det er helt fair at kritisere finansloven, men det kan først tages rigtig alvorligt, hvis Venstre samtidig anviser, hvor de vil bruge færre penge. Er det færre penge til det grønne? Er det færre sygeplejersker? Er det børnene, der ikke skal have flere pædagoger? Er det lærerne, der ikke trænger til flere kollegaer? Eller er det psykiatrien, der ikke trænger til et løft?

De svar er ikke kommet med julestemningen; de svar mangler vi stadig. Jeg ser frem til en rigtig god debat. Tak for ordet.

Kl. 09:11

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Foreløbig tak til ordføreren. Nu har vi så 45 minutter til korte bemærkninger, og jeg tror allerede nu, jeg kan sige, at vi ikke når alle. Men vi vil forsøge at dele sol og vind lige heroppefra.

Den første til en kort bemærkning er hr. Troels Lund Poulsen. Værsgo.

Kl. 09:11

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for talen. Den kom man helt i julehumør af, og det er jo godt. Man kan jo gå ind i universet, hvor fætter Torben, eller hvem det nu var, der sad og hang lidt med mulen ved julebordet, sad, men hvor jeg også tror der var to andre til stede, som ikke nåede at blive nævnt i talen, nemlig nevø Per og så fætter Claus. Og de er måske også lidt optaget af, hvordan og hvorledes det er med deres arbejdsplads, når man nu kommer i den situation, at generationsskiftebeskatningen bliver hævet så dramatisk. Og derfor kan man vel spørge, om kritikken ikke gør indtryk. Én ting er, at arbejdsgiverne er kritiske, for det kan man jo selvfølgelig bare mene at de nok er under alle omstændigheder, men hvad med mange af de fagbevægelser, der har meldt sig ind i kampen og har været meget kritiske og har advaret imod at sætte skatten op, fordi, siger de, det er med til at svække dansk erhvervsliv og dermed også de sunde arbejdspladser, der er i Danmark? Har det gjort indtryk på Socialdemokratiet med den kritik, der er kommet fra fagbevægelsen?

Kl. 09:12

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 09:12

Christian Rabjerg Madsen (S):

Vi lytter jo altid til de input, der kommer fra den omkringliggende verden, når vi vedtager en finanslov – det gør vi lidt senere i dag – og når vi debatterer de emner, som kommer i forbindelse med finansloven. Jeg tror bare, det er vigtigt at sige, at når vi tilbageruller den skattelettelse, som Venstre gav til virksomhedsarvinger, og dermed laver en ændring, som betyder, at man betaler den samme skat, upåagtet hvad man arver, altså om man arver en stor virksomhed, eller om man arver et gods eller et stort hus eller andet, så gør vi det jo, fordi vi ikke mener, der var råd til den skattelettelse. Og vi gør det også med rimelig meget ro i maven, fordi eksempelvis den tidligere skatteminister hr. Karsten Lauritzen jo meget klart sagde,

at det ikke er et spørgsmål om arbejdspladser, altså at man ikke mister arbejdspladser. Det samme har vismændene jo meget klart sagt. OECD anbefaler, at der er den her sammenhæng og balance i skattesystemet, hvad angår arv, så man undgår den spekulation, som bliver resultatet, når man laver forskellige satser på forskellige former for arv.

Så vi prioriterer her, men det kommer ikke til at gå ud over arbejdspladser.

Kl. 09:13

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Værsgo til ordføreren.

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det. Altså, nu er jeg ikke så interesseret i, hvad OECD og andre måtte mene, nu er jeg sådan set interesseret i, hvad 3F og Dansk Metal mener, og det er jo nogle, der i hvert fald ikke sådan normalt støtter Venstre i et og alt – det tror jeg godt man kan sige her i dag. Så derfor tænkte jeg, at det jo på en eller anden måde måtte gøre indtryk, når selv 3F, som vel i hvert fald ikke er kendt for at være bannerfører for en borgerlig revolution, advarer regeringen. Så derfor tænker jeg, om det, som Per Christensen, formanden for 3F, siger, faktisk ikke er nogle gode argumenter, nemlig at det her er med til at gøre livet surt for de danske lønmodtagere.

Kl. 09:14

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 09:14

Christian Rabjerg Madsen (S):

Det kan godt være, at hr. Troels Lund Poulsen ikke ønsker at lytte til de økonomiske vismænd, men det må dog, tænker jeg, gøre et vist indtryk på Venstre, at selv Venstres egen tidligere skatteminister hr. Karsten Lauritzen i et svar til Folketinget meget klart har sagt, at det ikke koster arbejdspladser, når man tilbageruller den skattelettelse på arv til virksomhedsarvinger, som Venstre indførte. Det koster ikke arbejdspladser. Og derfor lytter vi selvfølgelig også til alle parter og har en indgående dialog med fagbevægelsen. Jeg tror bare, vi her bliver nødt til at holde fast i, at det her ikke kommer til at koste arbejdspladser, men at det tværtimod giver os mulighed for at investere i eksempelvis uddannelse.

Kl. 09:15

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. René Christensen. Værsgo.

Kl. 09:15

René Christensen (DF):

Tak for det, og tak for ordførertalen. Der er jo ikke sådan meget nyt under solen. Vi havde jo i Dansk Folkeparti regnet med, at vi nu skulle se et nyt Socialdemokrati. Men jeg kan da forstå, og jeg kan også høre på ordføreren, at der i hvert fald er ting, man ikke taler om i ordførertalen.

Vi er jo tilbage til tiden fra 2011 til 2015 under Helle Thorning-Schmidt og Bjarne Corydon, for hvad er det, der sker nu? Vi får lempelser af udlændingepolitikken, og topskattegrænsen stiger. Topskattegrænsen flytter sig fra 513.000 kr. til 531.000 kr. – det fører man ud i livet – og så lemper man udlændingepolitikken, fuldstændig som vi så det fra 2011 til 2013. Hvad er årsagen til, at Socialdemokratiet har brugt 4 år i opposition på at sige, at man ville føre en stram udlændingepolitik, og at man, så snart man har fået posten, starter med at lempe udlændingepolitikken? Den her finanslov er jo et opgør med hjemsendelsespolitikken.

Kan ordføreren ikke bekræfte, at det er sådan nu, at hvis man kommer til Danmark og får ophold under asylreglerne og man så har haft et arbejde i 2 år og man er i beskæftigelse og det, man er flygtet fra, forsvinder, så bliver man ikke hjemsendt, men så kan man blive i Danmark, også selv om ens opholdsgrundlag er forsvundet?

Kl. 09:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 09:16

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg synes ikke, det er helt fair, at hr. René Christensen siger, at der ikke er noget nyt under solen. Jeg synes heller ikke, det er helt rigtigt. Med den finanslov, som vi behandler i dag, løfter vi det offentlige forbrug markant. Vi løfter det til 1,3 pct. Vi er langt over at dække det demografiske træk, og det vil sige langt stærkere velfærd til eksempelvis de ældre, hvilket jeg ved at Dansk Folkeparti går meget op i og også har kæmpet flot for tidligere. Så hvad angår det der med at sige, at der ikke er noget nyt under solen, synes jeg, at hr. René Christensen lige må læse aftalen igen. Det her er en ny retning for Danmark. Det er en finanslov, hvor vi svarer på de spørgsmål og de krav, som danskerne stillede, da de stemte.

Når vi har brugt 4 år i opposition på at sige, at vi står vagt om en stram og bredt funderet udlændingepolitik, så er det, fordi vi mener det, og det er også afspejlet i vores finanslovsaftale, hvor vi ikke ændrer på reglerne for flygtninge. De vil stadig væk miste deres asylhold, hvis der bliver fred i hjemlandet. Så laver vi nogle erhvervsordninger; det er korrekt. Men den stramme udlændingepolitik står vi selvfølgelig vagt om.

Kl. 09:17

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. René Christensen, værsgo.

Kl. 09:17

René Christensen (DF):

Jeg er glad for, at ordføreren siger, at det er rigtigt, at man har lempet udlændingepolitikken, og at man nu ikke bliver sendt hjem. Det vil jo så sige, at man ikke har en hjemsendelsespolitik; man kan få lov til at blive i Danmark. Man har nu givet den pågældende erhvervsdrivende retten over, om de her mennesker så kan blive i Danmark, og det er ikke noget, staten bestemmer længere, altså har man taget et opgør med det.

Så vil jeg også gerne spørge ordføreren, når man nu taler om velfærdssamfundet: Er det her et samfund, der øger uligheden eller mindsker uligheden? Jeg kan svare på spørgsmålet: Det øger uligheden. Hvorfor øger det den? Det er ikke, fordi der er nogle, der bliver rigere, nej, det er, fordi der er nogle, der bliver fattigere. Jeg har ellers altid hørt fra Socialdemokratiet, at ulighed var noget, der var slemt. Det var rigtig slemt, når der var nogle, der blev rige, og nu stemmer man for en finanslov, hvor der er nogle, der bliver fattigere.

Kl. 09:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak. Ordføreren, værsgo.

Kl. 09:18

Christian Rabjerg Madsen (S):

Den finanslov, vi vedtager her, øger selvfølgelig ikke uligheden. Når man kigger på finansloven som et samlet hele og forholder sig til – hvad man selvfølgelig skal gøre – hvad vi gør for den velfærd, den sundhed og de uddannelser, som særlig de mennesker, der har mindst, er fuldstændig afhængige af, så er det her en finanslov, der klart, klart øger ligheden. Den øger muligheden for social mobilitet,

den øger muligheden for, at folk, som ikke har så mange penge, også kan få verdensklassebehandling, når de kommer på sygehuset, og at man kommer godt igennem uddannelsessystemet, at det ikke er forældrenes baggrund og økonomi, der afgør, hvordan man klarer sig i skolen.

Kl. 09:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Så er det Sofie Carsten Nielsen. Værsgo.

Kl. 09:18

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak for det, og tak for de fine ord. Hvis fætter Torben, eller hvad han hed, har stemt radikalt i 2. g, er han godt nok fremme i skoene, men det kan være, det kommer til næste valg, hvor han forhåbentlig er blevet 18 år og kan se, at vi har drevet Danmark i en langt grønnere retning. Vi får – tror jeg – den grønneste finanslov nogen sinde, men er ordføreren ikke enig i, at den faktisk kunne være blevet langt grønnere? Vi kunne f.eks. have tilført en flyafgift med den her finanslov. Det havde jeg opfattelsen af Socialdemokraterne på det tidspunkt var imod, men siden finanslovsaftalen er blevet indgået, er der jo nye toner, i al fald fra transportministeren. Derfor vil jeg spørge ordføreren: Vil Socialdemokraterne være med til at indføre en flyafgift og bruge det provenu til at gøre Danmark grønnere ved at omstille til et grønnere flybrændstof og plante skov?

Kl. 09:19

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 09:19

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg vil godt sige, at selv om personerne måske har visse fiktive elementer, har jeg selvfølgelig gjort min research. Det er klart, at hvis man har taget 10. klasse med, kan man godt gå i 2. g og samtidig have stemt til folketingsvalget. Og fætter Tobias har helt bestemt stemt på De Radikale – der er ikke nogen tvivl der.

I forhold til om finansloven kunne have været grønnere, vil jeg sige, at ja, det kunne den godt. Man kan altid prioritere mere og stærkere i retning af det grønne, men vi har også et ansvar, og som jeg vist også fik sagt i min tale, hænger pengene ikke på juletræerne, og finansministeren er ingen julemand. Vi har et ansvar for, at der er en balance i tingene, og jeg synes, at vi med finansloven tager et, og det tror jeg ordføreren er enig med mig i, markant skridt i retning af den grønne omstilling. Det er jo skridt, som vi kommer til at fortsætte – og helt sikkert sammen med Det Radikale Venstre, når vi skal forhandle klimahandlingsplan til foråret. Her må vi jo kigge på den her flyafgift. Jeg skal ikke nu gøre mig til dommer over, hvordan den skal indrettes, hvordan vi skal gøre det, men det, jeg bare vil slå to streger under, er, at selvfølgelig har vi et ansvar for, at også flytrafikken bliver omstillet og bliver grønnere.

Kl. 09:21

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Sofie Carsten Nielsen.

Kl. 09:21

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Det er godt at høre, for det ville netop give en indtægt, vi så kunne bruge på at omstille grønt, og derfor ikke være noget, hvor vi skulle hive flere penge ud af råderummet. Så det vil jo virkelig være en måde at sætte tryk på den grønne omstilling. Det håber jeg Socialdemokraterne vil være med til, når nu vi skal forhandle klimahandlingsplan.

Der er desværre også kommet nogle nye tal, der viser – det har tidligere været fejlagtige tal, og det er bestemt ikke ordføreren skyld – at landbrugets CO₂-udledning er markant højere. Så jeg vil høre, om Socialdemokraternes ordfører er enig i, at på den baggrund og med den markant større CO₂-udledning, så er opgaven det her forår så meget desto større for det flertal, der nu skal sikre en grønnere omstilling af Danmark.

Kl. 09:21

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Vi bliver nødt til at overholde tiden bare en lille smule, for ellers er der mange flere, der ikke kommer til. Værsgo til ordføreren.

Kl. 09:22

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg læste artiklen i går om landbrugets CO₂-udledning og kunne også i samme artikel læse, at fødevareministeren er lige så overrasket over de tal som resten af verden og lige så utilfreds med, at udledningen fra landbruget er større, end vi har troet. Der er ikke nogen tvivl om, at det gør opgaven større. Hvis vi skal være et af de lande i verden, som tackler de klimaforandringer, som står til at ødelægge eksistensgrundlaget for mange mennesker på den her klode, bliver vi selvfølgelig også nødt til – ligesom vi talte om før med flytrafikken – at sikre, at landbruget bliver omstillet. Så opgaven er blevet større, jo.

Kl. 09:22

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Rune Lund. Værsgo.

Kl. 09:22

Rune Lund (EL):

Den her finanslov er jo på mange måder blevet rigtig god, og jeg takker for stemmen fra Per. Det løft af psykiatrien, som vi er kommet igennem med, har jo været muligt, fordi den vækst i det offentlige forbrug, som vi ser, jo ikke kun er det demografiske træk, men vi er faktisk oppe at gå igennem loftet, så vi går over det fulde demografiske træk. Vi går igennem loftet på det velstandssikrede demografiske træk, som jo er det, som sikrer, at de offentlige udgifter og den offentlige sektor ikke sakker bagud i forhold til resten af samfundet.

Derfor tænker jeg, at når nu det er resultatet af den her finanslov, hvorfor har Socialdemokratiet så kun en målsætning om, at væksten i det offentlige forbrug skal stige med det demografiske træk, når man kunne have målsætningen om, at væksten i det offentlige forbrug skulle stige i takt med det velstandssikrede demografiske træk eller det fulde demografiske træk, som det også hedder? For det ville jo være lidt mærkeligt at lave en finanslov til næste år, hvor det offentlige sakker bagud i forhold til resten af samfundet.

Kl. 09:23

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 09:23

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak for spørgsmålet, og jeg vil også gerne kvittere den anden vej over for Enhedslisten og hr. Rune Lund for et godt samarbejde i forbindelse med finansloven og også igen kvittere for, at Enhedslisten virkelig kæmpede for sagen i forhold til velfærden bredt set, men særlig i forhold til psykiatrien, som er helt afgørende vigtig.

Det er jo rigtigt nok, at vi med Enhedslisten og andre gode partiers hjælp har lavet en finanslov, som virkelig sætter skub i forhold til at gøre vores offentlige sektor bedre, og det gør vi jo, fordi den offentlige sektor blev stedmoderligt behandlet under de blå. Med

omprioriteringsbidraget blev der fjernet penge hvert eneste år, set i forhold til hvor mange nye mennesker velfærdsstaten skulle yde en service over for. Så det er fuldstændig afgørende, at vi giver et løft af den offentlige sektor. Det tror jeg også danskerne har forventet. Det var derfor, de gav os nøglerne, og det var derfor, de ikke gav de blå nøglerne. Så det ansvar skal vi løfte.

I forhold til demografisk træk har vi meget klart sagt, at vi skal sikre, at det demografiske træk bliver dækket, sådan at når der kommer to ældre, har vi ikke kun penge til den ene; vi har faktisk penge til dem begge to. Jeg bliver også nødt til at sige, at der kun er ét demografisk træk, og det er det demografiske træk, som bliver defineret ovre i Finansministeriet. Så kan man jo år for år tage den politiske drøftelse af, om man kan gøre mere.

Kl. 09:24

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Rune Lund. Værsgo.

Kl. 09:25

Rune Lund (EL):

Det handler om, at væksten i den offentlige sektor jo fulgte væksten i samfundet. Det var normalen. Det var det neutrale udgangspunkt for 10 år siden. Det blev ændret med hr. Lars Løkke Rasmussen. Det blev videreført under Thorning-Schmidt-regeringen, og nu er vi efter mange år igen faktisk tilbage i en situation, hvor væksten i den offentlige forbrug følger væksten i samfundet generelt, endda lidt mere, hvilket kun er rimeligt, når der skal ryddes op efter mange års nedskæringer og forringelser. Og så siger jeg bare: Hvorfor skal vi ikke igen gøre det til det neutrale udgangspunkt, for det demografiske træk vil jo i sig selv føre til, at det offentlige sækker bagud i forhold til resten af samfundet?

Kl. 09:25

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 09:25

Christian Rabjerg Madsen (S):

Igen: Jeg tror, det er vigtigt at slå fast, at man kan have mange holdninger til det demografiske træk, men der er én målestok for det demografiske træk, og det er den, vi har ovre i Finansministeriet. Det tror jeg man bliver nødt til at forholde sig til, når man taler om demografisk træk.

Hvis vi så taler mere bredt om politiske prioriteringer og velfærd, vil jeg sige, at vi har lavet en meget stærk velfærdsfinanslov sammen i år. Det kunststykke gentager regeringen meget gerne fremadrettet. Vi har ingen ambitioner om at lave én finanslov, som styrker velfærden, og derefter lave andre, som gør det modsatte. Vi har taget første skridt, og vi tager gerne yderligere skridt, også sammen med Enhedslisten.

Kl. 09:26

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det fru Lisbeth Bech Poulsen. Værsgo.

Kl. 09:26

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Tak. Jeg vil også gerne sige tak til ordføreren for et godt samarbejde om en rigtig flot finanslov. Den følger efter det forståelsespapir, som regeringen og dens støttepartier lavede i sommer, og i det forståelsespapir står der jo rigtig meget om opgør med ulighed. Det er rigtig vigtigt for os alle sammen, tør jeg godt sige. Den udvikling, der har været igennem mange år, skal vendes, og det er en ambition, som vi har skrevet ned i forståelsespapiret, og som jeg også tror ordføreren er enig med mig i.

Nu står vi så i den underlige situation, at vi har en rigtig flot finanslov med et kæmpe løft af velfærden, med en afskaffelse af forældretrækordningen, med en gennemførelse af at få bo- og gaveafgiften op på de 15 pct. igen, og så har vi en teknisk fremskrivning af Ginikoefficienten, som viser, at den her finanslov faktisk øger uligheden en lille smule. Er ordføreren ikke enig med mig i, at der altså er nogle kæmpe blinde pletter, som vi skal have kigget på for at få et retvisende billede af ligheden?

Kl. 09:27

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak. Så er det ordføreren. Værsgo.

Kl. 09:27

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jo, man kan vel bare sige helt stille og roligt, at Ginikoefficienten ikke tager højde for, at vi eksempelvis tilbageruller skattenedsættelsen til virksomhedsarvinger – en skattelettelse, som giver os mulighed for at bruge 1 mia. kr. mere på velfærd, og som selvfølgelig går fra virksomhedsarvinger, som i sagens natur er nogle af dem, som har mest. Når det element ikke er med i Ginikoefficienten, er det klart, at så må man nok konkludere, at der er begrænsninger på, hvor meget man rent faktisk kan bruge Ginikoefficienten til. Det mener jeg er hævet over enhver tvivl, og det vil alle, der ønsker at gå ind i en seriøs debat om spørgsmålet, selvfølgelig også kunne se. Det kan jeg høre at ordføreren selvfølgelig også kan, og det er vi fuldstændig enige om.

Når det så er sagt, tror jeg, at noget af det væsentligste, vi har gjort for at bekæmpe uligheden sammen i den her finanslov, og noget af det, som jeg er mest glad for at vi har gjort sammen, er, at vi virkelig styrker de velfærdsinstitutioner og det fællesskab, som mennesker, der har mindst, er allermost afhængige af. Jeg tror, det er dér, vi gør den største forskel.

Kl. 09:28

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Lisbeth Bech Poulsen, værsgo.

Kl. 09:28

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Tak. Jeg er ikke overrasket over, at vi er enige, og jeg synes heller ikke, at man skal smide Ginikoefficienten som en måleenhed ud med badevandet, men vi skal sørge for, at det faktisk kommer til at blive meget mere retvisende. Grunden til, at vi får det billede i dag, som vi gør, er, at man kigger på indkomster og ikke på formue. Et af de ønsker, og det er måske et lille ønske i den store tegning, som SF havde, var, at vi fremover skulle have en ulighedsreddegørelse, ligesom vi har økonomisk reddegørelse. For vi mangler simpelt hen nogle kæmpe områder at sætte fokus på for at få det rigtige billede, f.eks. formuerne i Danmark. Er ordføreren ikke enig i, at det altså er et område, vi skal have rettet op på for at få det korrekte billede af, hvordan det står til med ligheden?

Kl. 09:29

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak. Så er det ordføreren for at svare. Værsgo.

Kl. 09:29

Christian Rabjerg Madsen (S):

Først vil jeg helt ærligt sige, at jeg i starten havde det stramt med ulighedsreddegørelsen, og det hang lidt sammen med, at den blev præsenteret midt i efterårsferien, hvor jeg var i et sommerhus, så jeg måtte bruge en hel dag på at stå uden for sommerhuset i regnvejrs og kommentere på SF's forslag, men da jeg er kommet mig over det, er jeg helt enig med fru Lisbeth Bech Poulsen og SF i, at vi har behov

for en ulighedsredegørelse, for det kan vi jo se med de tal, der er kommet frem i dag. Vi har ikke tilstrækkeligt med datagrundlag for eksempelvis at udtale os om sådan et stort kompleks, som finansloven er, og hvad det reelt gør for uligheden. Ulighed er jo også mere end økonomi, nemlig sundhed, uddannelse osv.

Kl. 09:29

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så er det hr. Rasmus Jarlov. Værsgo.

Kl. 09:29

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg tror, at de fleste økonomer er enige om, at den mest akutte udfordring for dansk økonomi i øjeblikket er mangel på arbejdskraft. Da jeg var erhvervsminister, kunne jeg ikke tage ud at besøge en virksomhed, uden at de fortalte, at deres største problem i øjeblikket simpelt hen var at tiltrække medarbejdere. Så kan det godt ærgre, at Socialdemokraterne, regeringen og støttepartierne laver en finanslov, som reducerer antallet af danskere, som er til rådighed for arbejdsmarkedet. De sidste mange årtier har vi haft regeringer, også socialdemokratiske regeringer, som har lavet reformer, som har gjort Danmark rigere, som har fået flere mennesker i arbejde. Det er grundlaget for, at vi har så stærk en økonomi, som vi har i dag. Nu skifter regeringen kurs og laver en finanslov, som reducerer det antal mennesker, der er til rådighed for arbejdsmarkedet, svækker væksten, gør Danmark fattigere, samtidig med at vi kunne se i går i Børsen, at det blev beregnet, at alle indkomstgrupper faktisk får færre penge i hænderne. Hvorfor er Socialdemokraterne slået ind på den kurs, som minder mere om Anker Jørgensen, end den minder om Thorning og Nyrup?

Kl. 09:31

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 09:31

Christian Rabjerg Madsen (S):

Det, vi gør med finansloven, er faktisk at tage udfordringen med virksomhedernes mangel på arbejdskraft meget, meget alvorligt. Det er sådan, at kigger man på vores økonomiske scenarie de næste år, ser vi ind i en situation, hvor vi får øget arbejdsudbuddet med 100.000 frem mod 2025. Men det er ikke gjort med alene bare at konstatere, at man øger arbejdsudbuddet, vi skal jo også sikre os, at de mennesker, der er til rådighed, rent faktisk har nogle kompetencer, som bliver efterspurgt ude i erhvervslivet, og derfor vil jeg sige, at noget af det mest væsentlige, vi har gjort for dansk erhvervsliv med vores finanslov, er at fjerne det omprioriteringsbidrag, som hr. Rasmus Jarlov bl.a. havde ansvaret for, hvor man skar ned på uddannelse. Nu investerer vi i stedet for i uddannelse, så virksomhederne kan få de kompetencer, som de har behov for, og vi investerer i efteruddannelse, så nogle af de folk, der står uden for arbejdsmarkedet, kan komme ind med de rette kompetencer, og så gør vi det faktisk også nemmere at rekruttere udenlandsk arbejdskraft, selvfølgelig inden for kontrollerede rammer, men vi gør det dog.

Kl. 09:32

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Rasmus Jarlov. Værsgo.

Kl. 09:32

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg kunne også forstå på ordførertalen før, at svaret til dem, der er utilfredse med, at f.eks. erhvervslivet bliver nedprioriteret, er, at man skal være glad for, at der er nogle udvalgte grupper af offentligt ansatte, som bliver lidt flere. Men er det også svaret til de mennesker

på bunden af samfundet, den gruppe i Danmark med den laveste indkomst, som får færre penge i hænderne, nemlig at de skal være glade for, at der nu kommer lidt flere penge på universiteterne, eller at der bliver ansat nogle flere sygeplejersker? Bekymrer Socialdemokraterne sig ikke om, hvor mange penge danskerne har? For det virker, når man kigger på finanslovsforslaget, som om Socialdemokraterne mest bekymrer sig om, hvor mange penge det offentlige har.

Kl. 09:32

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 09:32

Christian Rabjerg Madsen (S):

Det, Socialdemokratiet bekymrer sig om, er, at vi sikrer lige muligheder i Danmark, at vi sikrer, at uanset hvilken familiemæssig baggrund man har, har man mulighed for at få det maksimale ud af sit potentiale, og derfor viser de tal, Børsen præsenterede i går – og de er vist ikke engang vigtige nok til at komme på papir i dag – og som stammer fra et svar i Finansministeriet, kun den ene side af sagen, for de forholder sig alene til, hvordan finansloven genererer indtægter. De forholder sig ikke til, hvordan vi løfter vel-færdssamfundet, hvordan vi med flere penge til uddannelse giver bedre muligheder for social mobilitet, eller til, hvordan folk, der kommer fra uddannelsesfremmede hjem, får en reel chance.

Kl. 09:33

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Rasmus Nordqvist. Værsgo.

Kl. 09:33

Rasmus Nordqvist (ALT):

Herfra skal også lyde en tak for samarbejdet, ikke mindst også for den rigtig gode proces, vi havde, med at lave den her finanslovsaftale. Jeg synes faktisk, vi blev klogere sammen undervejs og lærte af hinanden.

Noget, som vi jo er rigtig meget optaget af, er, hvordan vi også kommer endnu videre med den grønne omstilling. Ja, det er en grøn finanslov, men jo så langt fra nok i forhold til de store, store opgaver, vi har foran os. Noget, vi har fået med, er jo en undersøgelse af grønne obligationer, og det er vi selvfølgelig rigtig glade for. Det var noget af det, jeg brugte meget tid på i førstebehandlingen af regeringsudspillet. Men er ordføreren enig i, at vi skal langt videre, hvis vi skal nå at svare på både den klimakrise, vi står i, og den klimalov, som vi jo så heldigvis også har fået aftalt færdig?

Kl. 09:34

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 09:34

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg vil også gerne kvittere tilbage og sige tak til Alternativet og hr. Rasmus Nordqvist for et rigtig godt forløb omkring finansloven. Jeg tror, at det, vi laver med finansloven og klimaloven og den klimahandlingsplan, som venter forude, jo er grunden til, at klimaministeren kan rejse til Madrid og blive hædret for, at Danmark går forrest, og få tildelt den pris, der, så vidt jeg husker, hedder »Ray of the Day«. Altså, den tidligere regering måtte rejse til klimakonference og modtage prisen som »Dagens Fossil«, klimaministeren kan nu rejse til Madrid og få prisen, fordi vi er et af de lande, som gør allerallermest for at tackle klimaforandringerne, og det, at vi står i den situation i dag, kan vi i meget høj grad takke hr. Rasmus Nordqvist og Alternativet for.

Hr. Rasmus Nordqvist nævnte nogle af de konkrete eksempler, som Alternativet bragte med til bordet. De grønne obligationer, som er noget af det, vi kigger på, styrkelsen af Klimarådet, som bliver en central aktør i den grønne omstilling og den rejse, vi skal ud på, er nogle af de ting, som Alternativet bragte med til bordet, og som gør, at vi samlet set står med en bedre finanslov.

Kl. 09:35

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Rasmus Nordqvist, værsgo.

Kl. 09:35

Rasmus Nordqvist (ALT):

Tak. Ja, det var fantastisk at se modtagelsen på COP25, der ellers var dybt skuffende, af den her klimalov. På alle mulige måder er det her en god, progressiv finanslov, grøn inden for rammerne. Men hvis vi skal løse de opgaver, vi står med i forbindelse med den grønne omstilling, skal vi også turde tænke ud af boksen, videre frem og ikke bare inden for rammerne. Det, jeg egentlig vil spørge ordføreren om, er, om ordføreren og hans parti er med på den: at nu skal vi videre ud og finde de nye løsninger på, hvordan vi håndterer de store udfordringer.

Kl. 09:36

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 09:36

Christian Rabjerg Madsen (S):

Det er jeg fuldstændig enig i, og regeringen er enig i det, og man kan jo se det på det ambitionsniveau, som vi har sat, for at nå målet. Altså, en 70-procentsmålsætning for CO₂-reduktion i 2030 i forhold til 1990 er jo en ambition, som går videre end det, vi i virkeligheden kan forestille os. Vi er så ambitiøse i forhold til udledning af klimagasser, at vi ikke engang ved, hvordan vi skal komme derhen. Derfor kræver det, hvis vi skal løse den opgave, som videnskaben har defineret for os, som ungdommen har defineret, som Alternativet har været med til at definere, at vi tænker ud af boksen. Det er også derfor, vi har brugt penge på forskning, som skal sikre, at vi får de værktøjer, som skal bringe os i mål.

Kl. 09:36

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Lars Boje Mathiesen, Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 09:36

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak. Jeg bliver nødt til at gå tilbage til julefesten. Jeg tror, man glemte én, og det var den skizofrene fætter Christian, som var socialdemokrat – altså ham, som siger, at man ikke lempet udlændingepolitikken, når man gør præcis det modsatte; den skizofrene fætter Christian, der siger, at det ikke bliver dyrere at være dansker, når det lige præcis er det, der sker; og den skizofrene fætter Christian, som siger, at der kommer flere lærere, når der absolut intet krav er til, at det er det, kommunerne skal bruge pengene på. Så mit spørgsmål er, om den skizofrene fætter Christian ikke vågner op efter tømmermændene fra julefesterne og nytårsaften og siger: Okay, måske skal man være ærlig, og måske skal man søge læge, så vi kan få gjort op med de her sygdomme, hvor man siger ét til befolkningen, men så gør noget andet.

Kl. 09:37

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg tror indledningsvis, jeg vil sige, at jeg synes, at skizofreni er lidt for alvorlig en lidelse, til at man skal kaste den diagnose efter politiske kollegaer. Det med at søge læge synes jeg også var lidt uden for skiven.

Når det er sagt, har vi jo, som jeg vist også sagde til den tidligere ordfører, sagt i valgkampen og også efter valget, at vi selvfølgelig står vagt om en stram og bredt funderet udlændingepolitik, og det gør vi stadig væk. Det kan man også se afspejlet i vores forslag til finanslov, som ikke rykker på den stramme udlændingepolitik, som Danmark af mange årsager bør føre og skal føre og vil føre. Det, vi siger til virksomhederne, er, at hvis de har en flygtning ansat og har haft ham ansat i 2 år og han så mister opholdsgrundlag som flygtning, så giver vi ham ikke opholdsgrundlaget tilbage som flygtning. Det opholdsgrundlag er væk, men vi giver ham mulighed for at blive i landet, så længe han er i arbejde, hvorefter han så skal forlade Danmark. Det synes jeg er fornuftigt, og det er de virksomheder, jeg efterspørger.

Kl. 09:38

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Så er det hr. Lars Boje Mathiesen. Værsgo.

Kl. 09:38

Lars Boje Mathiesen (NB):

Ja, men ligesom ordføreren har jeg også brugt lang tid på at finde fiktive personer, så jeg forstår ikke, hvad ordføreren snakker om der.

Men jeg kunne godt tænke mig, hvis man gik lidt nærmere ind på det med de her lærere, som man siger kommer med finansloven. Hvor er garantien for, at der kommer flere lærere ude i kommunerne? KL har jo selv udtalt, at det ikke er sikkert, at de kommer til at bruge pengene på flere lærere. Så pynter man sig da netop med lånte fjer, når man siger, at der kommer flere lærere ude i folkeskolen. Det kan også være, der kommer flere pædagogiske projekter, eller der bliver ansat flere i centraladministrationen. Vi ved det faktisk ikke.

Kl. 09:39

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 09:39

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg opfatter det sidste spørgsmål som en del af den der kritik, som man kan rubricere under, at oppositionen er ked af, at vi ikke indfører socialdemokratisk politik hurtigt nok. Vi har afsat midlerne til flere lærere, og vi styrker samlet set folkeskolen med op til 1 mia. kr. ude i overslagsårene. Det var et ønske, som var bredt funderet, og som eksempelvis De Radikale flere gange har luftet, og som vi heldigvis blev enige om i finanslovsaftalen. Nu skal vi jo så sammen med KL sikre, at de penge rent faktisk går til at få ansat nogle flere lærere, sådan at de lærere, vi har derude, får bedre tid, og sådan at de lærere, vi har derude, sikrer, at de også får mulighed for at se nogle af de elever, som har det lidt vanskeligt. Det er jo en af årsagerne til, at den her finanslov eksempelvis er rigtig god i forhold til at forebygge ulighed, fordi den giver flere lærere, som kan se nogle af de børn, der har det vanskeligt.

Kl. 09:40

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Så er det hr. Ole Birk Olesen. Værsgo.

Kl. 09:40

Ole Birk Olesen (LA):

Hr. Christian Rabjerg Madsens tale handlede meget om de steder, hvor regeringens forslag til finanslov vil bruge flere penge i den offentlige sektor. Men der er jo også en regning, som skal betales, og det er desværre sådan, at alle kommer til at betale til den her finanslov. Alle bliver fattigere. Uanset om det er søstre Anne og Pernille, om det er far Per, fætter Tobias eller onkel Torben, så bliver de alle sammen fattigere som følge af den her finanslov. Det viser tallene fra Finansministeriet. Er det virkelig målsætningen med at føre socialdemokratisk politik og rød politik her i år 2019 at gøre alle samfundsgrupper, uanset hvilken indkomst de har, fattigere?

Kl. 09:41

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 09:41

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg mener simpelt hen, det er en misvisende diskussion, og jeg synes, det er at tillægge eksempelvis sådan noget som Ginikoefficienten alt, alt for stor vægt. Jeg synes, at ordføreren læser det på en indskrænket og lidt fjollet måde. For man kan ikke alene fokusere på afgiftssidens konsekvenser for økonomien. Man bliver også nødt til at fokusere på, hvad det gør for de mennesker, der har mindst, de mennesker, der har det sværest, når vi løfter vores velfærdsinstitutioners kvalitet. Ellers giver diskussionen ikke sådan rigtig mening.

I forhold til finansieringen står vi fuldt ud ved, at vi har prioriteret. Der er ikke noget trylleri, der er ikke nogen julemand her. Vi prioriterer at tilbagerulle de skæve skattelettelser, som den blå regering var garant for. Vi prioriterer færre konsulenter. Vi prioriterer afgifter på plastikposer og engangsservice, som samtidig gør noget godt for vores natur. Vi prioriterer afgifter på tobak, som gør noget for folkesundheden. Jeg står fuldt ud ved og vi står fuldt ud ved de prioriteringer, som ligger i finanslovsforslaget, fordi de giver os mulighed for at investere i velfærden.

Kl. 09:42

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Ole Birk Olesen, værsgo.

Kl. 09:42

Ole Birk Olesen (LA):

Jeg sagde ikke et ord om Ginikoefficient og ulighed. Jeg talte om de penge, som folk faktisk har til rådighed derude. Der er det sådan, at uanset hvilken indkomst man har i det her samfund, tilhører man en gruppe, der samlet set har færre penge til rådighed som følge af den her finanslov, end hvis der ikke havde været initiativerne i finansloven. Det gælder også de mennesker, som de røde partier i valgkampen sagde var fattige, og som de røde partier i valgkampen sagde at de ville gøre rigere; de får også færre penge til rådighed med den her finanslov. Skal jeg forstå hr. Christian Rabjerg Madsen sådan, at det er helt uproblematisk, at de bliver fattigere, fordi der til gengæld kommer flere pædagoger i børnehaven?

Kl. 09:42

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak. Så er det ordføreren. Værsgo.

Kl. 09:42

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg vil gerne diskutere Ginikoefficienter eller fordelingsmæssige implikationer, som er det, ordføreren retter sin opmærksomhed mod i spørgsmålet. Jeg synes bare, det er fjollet at diskutere fordelingsmæssige implikationer eller Ginikoefficienter, hvis ikke man

samtidig forholder sig til, hvad vi rent faktisk gør. Nogle af de mennesker, som får allermest gavn af vores finanslov, er jo de mennesker, som i dag står uden for arbejdsmarkedet, og som har mindst, og som med mere efteruddannelse får mulighed for at få nogle kompetencer, som rent faktisk bliver efterspurgt, komme ind på arbejdsmarkedet, komme ind i arbejdsfællesskabet, komme ind i et fællesskab, hvor der også sidst på måneden bliver noget mere til dem og deres. Det er det, den her finanslov gør.

Kl. 09:43

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så har alle finansordførerne haft ordet, og nu går vi over til medlemmerne i den rækkefølge, man har meldt sig ind heroppe. Men da der er ca. 15 minutter tilbage, kan jeg godt love, at vi slet ikke når alle.

Først er det hr. Torsten Schack Pedersen. Værsgo.

Kl. 09:43

Torsten Schack Pedersen (V):

Jeg synes da egentlig, at vi fortjener et svar på det sidste spørgsmål. Konsekvensen af den her finanslov er, at alle danskere bliver fattigere. Hvis man ikke vedtager den her finanslov, ville det være anderledes. Det har ikke noget med Ginikoefficienten at gøre, og det bør den socialdemokratiske ordfører da kunne svare på: Hvorfor er det et mål for Socialdemokratiet at gøre alle danskere fattigere? Det er konsekvensen. Det er ikke noget relativt, det har ikke noget med Ginikoefficienter at gøre. Det ville da være befriende at få et svar på, hvorfor en socialdemokratisk regering, som i sin egen økonomiske redegørelse siger, at væksten i Danmark falder næste år, mener, at svaret så er at lave en finanslov, der reducerer arbejdsudbuddet og gør os alle sammen fattigere. Hvilke problemer bliver lettere at løse, ved at vi som samfund bliver fattigere med den her finanslovsaftale?

Kl. 09:44

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 09:44

Christian Rabjerg Madsen (S):

Men hr. Torsten Schack Pedersen er jo også klar over, at de fordelingsmæssige implikationer, som bliver konsekvensen af finansloven, i helt overvejende grad er drevet af vores ændringer af tobaksprisen, og det er vist en prisforøgelse, som Venstre er enig i, og jeg tror måske endda, at Venstre gerne ser den indført hurtigere.

Jeg vil meget gerne tage diskussionen omkring de økonomiske konsekvenser af finansloven. Jeg synes bare, at det er et alt for snævert billede, som oppositionen tegner. Vi kan ikke kun se på fordelingsmæssige implikationer. Vi bliver også nødt til at se på, hvor vi rent faktisk bruger de her midler med den her finanslov. Vi bruger jo midlerne på at gøre Danmark rigere. Vi bruger midlerne på uddannelse, sådan at virksomhederne får højt kvalificeret arbejdskraft – det er det, som danske virksomheder i al beskedenhed lever af – vi bruger pengene på efteruddannelse, som jeg også har sagt nogle gange. Man bliver nødt til at se det i sin helhed, hvis vi skal have en bare nogenlunde alvorlig og seriøs debat.

Kl. 09:45

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Torsten Schack Pedersen, værsgo.

Kl. 09:45

Torsten Schack Pedersen (V):

Jeg har opgivet at få en alvorlig og seriøs debat, når ordføreren overhovedet ikke vil svare på det centrale spørgsmål. Men kunne vi så i det mindste få visdommen i, at en virksomhed, der skal generationsskifte, nu skal tømmes for mere kapital? For det er jo konsekvensen

af den tredobling af generationsskifteskatten, som regeringen lægger op til. Gør det ikke noget indtryk på en socialdemokratisk ordfører, når virksomhedsejere siger: De penge, vi skulle have investeret de næste 3 år, skal vi nu bruge til at betale generationsskifteskat? For virkeligheden er jo lidt anderledes end den delmængde af vismændenes citat, som ordføreren læser op. For vismændene skriver også, at det kan være med til at fremme effektivitets- og produktivitetsforbedringer at have en lav generationsskifteskat, hvis bare ordføreren vil læse hele citatet.

Kl. 09:46

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak. Så får vi et svar. Værsgo.

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg tror egentlig godt, at ordføreren forstår, hvad jeg siger. Jeg tror måske bare, det tager noget tid for Venstre at vænne sig til, at erhvervspolitik ikke længere er begrænset til kun at handle om topskat og erhvervsskattelettelse, men at regeringen faktisk ser erhvervspolitik som noget bredere. Det er erhvervspolitik, når vi laver en grøn fond, som sætter et ordentligt skub i eksporten af grøn teknologi, som skaber arbejdspladser og vækst, og når vi investerer i uddannelse. Så står vi fuldstændig ved, at vi tilbageruller Venstres skæve skattelettelse til virksomhedsarvinger – mennesker, der i forvejen har allermest.

Kl. 09:47

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Morten Messerschmidt. Værsgo.

Kl. 09:47

Morten Messerschmidt (DF):

Tak for det, formand, og også tak til ordføreren, som lige nævnte topskat. Det fik mig til at tænke på, hvordan det egentlig ligger på det her område til næste år med den finanslov, der bliver vedtaget. Nu har der været meget snak, og det løfter jo lidt en flig af den debat, der givetvis også har været i Finansministeriet med de partier, som regeringen vælger at lade sig støtte af.

Men er det ikke rigtigt forstået, at topskattegrænsen stiger til næste år med den finanslov, som ordføreren her står på mål for, og når han siger, at, citat, man prioriterer at rulle blå skattelettelse tilbage, citat slut, hvordan skal det så forstås i den relation? Er det sådan en fiffig reference til, at den skattelettelse, der så gennemføres for de rigeste til næste år, faktisk er opfundet af den tidligere socialdemokratiske regering under fru Helle Thorning-Schmidt, og at det så kun er skattestigninger og skattelempelser, der er vedtaget af blå blok, som man agter at ændre på, for det, som man har gjort selv, som godt nok er imod ens egen politik, står man stadig væk på mål for? Hvordan hænger det sammen, hr. Christian Rabjerg Madsen?

Kl. 09:48

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 09:48

Christian Rabjerg Madsen (S):

Med finansloven ændrer vi ikke på topskattegrænsen. Vi ruller de skattelettelse tilbage, som vi synes er skæve, hvilket vi i øvrigt har vismændenes ord for ikke er til skade for dansk erhvervsliv, og hvilket ikke koster danske arbejdspladser, men hvilket tværtimod ligestiller arvebeskatningen i Danmark, og dermed undgår vi spekulation i forbindelse med arv. Det, vi får ud af at lave en ligestilling, er jo, at det er de driftsmæssige omstændigheder ude på virksomhederne, der afgør, om man laver et arveskifte, og ikke spekulation

i vores skattesystem, og det er en af årsagerne til, at vismændene synes, at det er fornuftigt, at vi tilbageruller den skattelettelse, og en af årsagerne til, at OECD efterspørger, at landene gør det samme.

Så vi tilbageruller de skattelettelse, som vi synes er ufornuftige, og bruger de midler, som vi har til rådighed, på at prioritere velfærd, prioritere, at vi sætter gang i den grønne omstilling, og det står jeg gerne på mål for.

Kl. 09:49

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Morten Messerschmidt, værsgo.

Kl. 09:49

Morten Messerschmidt (DF):

Jamen det var også et mægtig fint svar. Det var bare ikke et svar til mig, i hvert fald ikke på det spørgsmål, jeg stillede. Jeg spurgte – ovenikøbet inspireret af ordføreren – til den topskattelettelse, som gennemføres til næste år, i det finansår, som vi står og taler om her, og det vil jeg bare gerne have at ordføreren bekræfter, og at det måske også kan være en del af årsagen til, at uligheden stiger. Hvis man ser på det faktaark, vi har fået ovre fra Finansministeriet – jeg vil næsten tro, at ordføreren også ligger inde med det; jeg tror, det er stemplet den 5. december – så bekræfter Finansministeriet jo, at der sker en stigning i uligheden. Det kunne jo have noget at gøre med, at den socialdemokratiske regering gennemfører en lempelse af topskatten. Kan ordføreren reflektere lidt over det?

Kl. 09:49

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak for det. Værsgo.

Kl. 09:50

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg må bare sige helt klart, at vi med finansloven jo ikke ændrer topskattegrænsen. Vi ændrer ikke topskattegrænsen med finansloven. Vi har tværtimod tilbagerullet en række skattelempelser, som vi synes var ufornuftige, og de fordelingsmæssige implikationer, som er oversendt, og som er refereret af en avis i går, handler primært og mestendels om ændringen i tobakspriserne, en ændring, som jo ikke så meget er drevet af ønsket om provenu eller skattetekniske spørgsmål, men som handler om, at færre unge skal begynde at ryge. Det er jo grunden til, at vi bakker op om, at cigaretterne skal koste mere.

Kl. 09:50

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Preben Bang Henriksen. Værsgo.

Kl. 09:50

Preben Bang Henriksen (V):

Tak. Jeg vender tilbage til ordførerens slægtskrønike. I den havde vi onkel Torben. Han var så glad, og det var, fordi regeringen havde tredoblet arveafgiften for de arvinger, der skulle overtage hans virksomhed. Jeg må sige, at han åbenbart findes i den socialdemokratiske fantasi. Jeg tror ikke, der er mange andre, der har mødt den type.

Men jeg vil godt tage fat i en anden. Der var også farmand Per. Han sagde ikke så meget, sagde ordføreren. Kunne det eksempelvis være, fordi han, der har spinket og sparet hele sit liv og i dag sidder i et gældfrit hus, har fået Socialdemokratiets program ind ad brevsprækken – det, der hedder »Danmark er for lille til store forskelle« – og deri har læst, at arveafgiften for arv over 3 mio. kr. efter Socialdemokratiets opfattelse skal stige til 30 pct.? Jeg spørger derfor – det tror jeg faktisk har interesse for mange danskere: Er

det fortsat Socialdemokratiets politik, at den generelle arveafgift skal sættes op til 30 pct.?

Kl. 09:51

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 09:51

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg synes faktisk, at jeg i gennemgangen af de personer, der var til stede ved julebordet, også var meget ærlig om nogle de prioriteringer, der ligger i vores finanslovsforslag. Jeg sagde sådan set meget klart om onkel Torben, som er virksomhedsarving, at jeg ikke tror, at han nødvendigvis synes, at vores tilbagerulning af den skattelettelse, som hr. Preben Bang Henriksen bl.a. havde ansvaret for, er nogen god idé. Jeg siger helt åbent og ærligt, at den prioritering kan jeg sagtens forestille mig at der er mennesker der er uenige med os i.

Jeg siger så bare omvendt også, at den prioritering, som vi står på mål for, ikke har nogen konsekvenser for væksten. Den har ikke nogen konsekvenser for arbejdspladser, men den sætter os i stand til dels at få et arveskattesystem, som er mere balanceret, dels at tilvejebringe et provenu, som vi kan investere i velfærd, og som vi kan investere i det grønne. Så selvfølgelig ligger der prioriteringer. Selvfølgelig er der forskellige holdninger til vores finanslovsforslag, og det forsvarer vi gerne.

Kl. 09:52

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Preben Bang Henriksen, værsgo.

Kl. 09:52

Preben Bang Henriksen (V):

Mener Socialdemokratiet fortsat, at den almindelige arveafgift skal sættes op fra 15 til 30 pct.?

Kl. 09:52

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 09:52

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg beklager. Det fik jeg ikke med før. Det er jo en forsimpning af det udspil, som vi kom med, hvor Socialdemokratiet gjorde sig tanker om, at også det almindelige arvesystem skulle gøres mere progressivt, sådan at man i de fleste familier, hvor man ikke arver store virksomheder, skulle betale en mindre arveafgift, og hvor man i familier, hvor man arver meget store værdier, skulle betale en højere afgift. Så det kan igen ikke nytte noget, at man kun fokuserer på den ene side og ikke vil fokusere på udspillet i sit samlede hele. Det bliver vi nødt til, hvis vi skal have en alvorlig og seriøs debat.

Kl. 09:53

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Så har vi to tilbage, vi når. Det er først hr. Kristian Hegaard, derefter fru Louise Schack Elholm. Først hr. Kristian Hegaard. Værsgo.

Kl. 09:53

Kristian Hegaard (RV):

Tak. Tak for den billedrige beskrivelse, ikke bare af den mulige radikale vælger, men også af de kommende juledage. Jeg glæder mig også til at sidde i Sunds i Herning og skovle sovs med chips. Nok er jeg opvokset i Nordsjælland, men jeg er heldigvis godt jysk opdraget.

Men noget af det, der kan true julefreden lidt, var, som ordføreren også henviste til, at det jo er kommet frem, at dansk landbrug for-

mentlig bidrager mere til CO₂-udledningen end først antaget, nemlig med 1,6 mio. t klimagasser svarende til 3,2 pct. mere udledning i Danmark. Derfor kunne jeg godt tænke mig at høre ordføreren om, hvad Socialdemokraterne så er villige til at gøre ud over det, vi har aftalt i finanslovsforslaget. For et par dage siden tror jeg det var, var transportministeren fremme og sige, at man måske gerne ville kigge på flyafgiften. Derfor ville jeg høre, om vi kunne få et konkret svar fra Socialdemokraterne i dag på, om man er villig til at indføre en flyafgift, sådan at vi kan få yderligere konkrete CO₂-reduktioner, eller hvad der ellers ligger af konkrete forslag fra Socialdemokraterne.

Kl. 09:54

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Jeg bliver nødt til at sige, at når jeg har rejst mig op, så er man allerede gået over tiden. Jeg rejser mig faktisk først op, når vi er godt på den anden side af, at tiden er udløbet. Værsgo, ordfører.

Kl. 09:54

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak for spørgsmålet fra hr. Kristian Hegaard. Først vil jeg sige, at når man nu sidder til den der julemiddag med den fede sovs godt nede i de der Menychips og skovler ind, så skal man jo på trods af klimaudfordringerne huske at sende en venlig tanke til dansk landbrug, som faktisk gør hele julemiddagen mulig. Det synes jeg også at De Radikale skal huske, og at alle skal huske. Maden kommer jo et sted fra, og hvis den er ekstra god, kommer den selvfølgelig fra danske landmænd.

Det ændrer ikke på, at vi har en større udfordring i forhold til klimabelastningen fra landbruget. Og med de nye tal er den udfordring jo blevet større. Altså, den udfordring er blevet større, ligesom der er en udfordring i vores flysektor.

Jeg vil gerne sige helt klart, så det ikke kan misforstås, at vi er klar til forpligte os på, at også flysektoren skal omstilles, skal være mere grøn, og vi er også klar til at sige, at landbruget skal omstilles. Og noget af det, man kan arbejde videre med, og som landbruget også selv har talt om, sammen med i øvrigt Danmarks Naturfredningsforening, er jo at få gang i nogle jordfordelinger, som tager nogle af de mest CO₂-belastende jorder ud.

Kl. 09:55

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Hr. Kristian Hegaard, værsgo.

Kl. 09:56

Kristian Hegaard (RV):

Tusind tak. Og det glæder mig jo at høre, at vi er enige om udfordringerne, og jeg vil også kvittere positivt for, at Socialdemokraterne så i dag åbner op for flysektoren og forhåbentlig så også en flyafgift. Men jeg kunne godt tænke mig at høre, om der kunne være andre ting på bedding – set i lyset af de stigende udfordringer – som Socialdemokraterne helt konkret vil spille ud med i forhold til helt konkrete CO₂-reduktioner.

Kl. 09:56

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 09:56

Christian Rabjerg Madsen (S):

Altså, hvis vi holder os til landbruget – det er jo et ganske stort spørgsmål – så er det klart, at jordfordelinger, som jeg lige nævnte af nævne hurtigt, er en af løsningerne, som vi skal have kigget på. Det er også åbenlyst, at man kan sætte mere skub i investeringer i eksempelvis staldanlæg, som udleder mindre, man kan arbejde med en fodersammensætning, som betyder, at det, der kommer ud af

koen, er mindre klimabelastende. Så der er en lang række redskaber, som vi kan tage i brug. Jeg vil ikke stå her i dag og sige, at vi skal gøre det ene frem for det andet. Vi skal have en grundig drøftelse af, hvor vi får mest CO₂-nedgang for pengene. Men jeg vil bare sige, at der jo er værktøjer, som vi kender.

Kl. 09:57

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Den sidste, som vi når i den her omgang, er fru Louise Schack Elholm. Værsgo.

Kl. 09:57

Louise Schack Elholm (V):

Tak. Man kan jo rigtig mærke, vi har fået en rød regering, når alle afgifter og skatter efterhånden skal stige. Men jeg kan høre, at ordføreren taler meget udenom. Hvis nu vi tager fat på de spørgsmål, som hr. Ole Birk Olesen og hr. Torsten Schack Pedersen stillede, var det jo på baggrund af et svar fra finansminister Nicolai Wammen om, hvem det var, der fik flere penge mellem hænderne som følge af den her finanslov. Og det er der så ingen, der får.

Ingen danskere får flere penge mellem hænderne. Og man skal så forstå, at dem, der taber mest i 2025, faktisk er de fattigste i Danmark. Så hvordan forholder ordføreren sig til, at nu er der kommet en socialdemokratisk regering? Jeg kunne godt forestille mig, at mange af dem, der er allersvagest i Danmark, havde regnet med, at når der kom et rødt styre, ville det være dem, der skulle til at have det bedre i forhold til alle andre. Og så er det det modsatte, der sker. Det er faktisk dem, der går allerhårdst ud over med Socialdemokraternes stigende afgifter og skatter. Hvordan forholder ordføreren sig til det?

Kl. 09:57

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 09:58

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg kan jo svare på spørgsmålene, og det har jeg også gjort. Jeg kan jo ikke tage ansvar for, om spørgerne simpelt hen er politisk uenige, og det tror jeg er det, vi har med at gøre. Det er jo klart, at når man ikke vælger at prioritere skattelettelser, er der ikke nogen, som får flere penge imellem hænderne. Man lad os nu tage et tænkt eksempel på en familie, som er uddannelsesfremmed, hvor der måske er arbejdsløshed inde over, og hvor der ikke er så mange penge at gøre med. Hvad er det mest afgørende for børn i den slags familier i forhold til at få det fulde ud af sit potentiale og få nogle gode tilværelser?

Det er da, at når de kommer i vuggestue, er der pædagoger, der tager hånd om dem, og som ser dem, og som også ser, hvis de har problemer. Det er da, at når de kommer i folkeskole, er der en lærer, som har ekstra tid til at tage sig af dem, som har det svært, sådan at vi får løftet i fællesskab, så vi sikrer, at de familier, hvor der er nogle udfordringer, faktisk møder nogle velfærdsinstitutioner, som tager hånd om dem, og som sikrer, at de får reelle muligheder – reelle muligheder – for at få en god tilværelse og få noget ud af potentialet. Og derfor gør den her finanslov så meget for at bekæmpe ulighed i Danmark.

Kl. 09:59

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Louise Schack Elholm, værsgo.

Kl. 09:59

Louise Schack Elholm (V):

Okay, så jeg skal forstå på Socialdemokraternes ordfører, at det er helt i orden, at dem, der taber allermost på Socialdemokraternes finanslov, er de fattigste i Danmark. Det er simpelt hen helt i orden, for der kommer nemlig en pædagog mere i hver tredje daginstitution næste år, og så kan de trygt sende deres børn i daginstitution. Og derfor er det helt i orden, at det er de fattigste, der skal betale mest for Socialdemokraternes finanslov. Er det det, jeg skal forstå?

Kl. 09:59

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 09:59

Christian Rabjerg Madsen (S):

Men hvis vi skal have en diskussion om de fordelingsmæssige implikationer, som i øvrigt er drevet af, at tobakken kommer til at koste noget mere – hvad jeg forstår Venstre også er enige i – så bliver vi også nødt til at se på, hvad den her finanslov gør. Og det, den gør, er at sikre, at de børn, der kommer fra hjem, hvor der er udfordringer, tager man sig godt af – at de oplever, at der er opmærksomhed, at de får ekstra hjælp. Og ved I hvad: Den her socialdemokratiske regering har mange mål. Et af de mere vigtige er, at vi bekæmper ulighed, og det gør vi ved at sikre, at også børn, der kommer fra hjem, hvor der er problemer, tager man sig godt af i daginstitutioner og i folkeskoler. Og det er det, vi sikrer med finansloven, som investerer i velfærd.

Kl. 10:00

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så siger vi tak til hr. Christian Rabjerg Madsen. Tiden er gået, og vi går videre til hr. Troels Lund Poulsen, Venstre.

Kl. 10:00

(Ordfører)

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det. Det går jo godt i Danmark. Det er jo faktisk blevet bekræftet igen i den økonomisk redegørelse, som blev fremlagt i den her uge. Dansk økonomi er i topform, beskæftigelsen er rekordhøj, aldrig har der været så mange i arbejde som nu. Asylttilstrømningen er på det laveste niveau i 10 år, og det økonomiske råderum er større, end nogen havde turdet håbe på. Og det er jo på alle måder dejligt, og det skal man glæde sig over.

Men der er vel også lige brug for at tilføje en vigtig detalje: De gode tider er ikke kommet af sig selv. De har måske ikke krævet blod, sved og tårer, men de har krævet mådehold, ansvarlighed og rettidig omhu i mere end et årti. Når der er rekordmange arbejdspladser, skyldes det, at virksomhederne tør investere, og at de dermed også ansætter flere medarbejdere. Når flere tager et arbejde, skyldes det jo, at det kan betale sig for den enkelte at yde en ekstra indsats. Og når vi har kunnet styrke integrationen, skyldes det en fast og fair udlændingepolitik, hvor der er færre, der kommer hertil, og hvor vi stiller større krav til dem, der er her i Danmark. Og når man nu kan investere mere i velfærd, skyldes det jo især, at tidligere regeringer, blå som røde, har lavet ansvarlige reformer, der har styrket økonomien, sikret flere hænder og skabt muligheden for et økonomisk råderum, som vi alle nu nyder godt af. Så med andre ord: Danmark står godt lige nu, men vi står også på et fundament af mange års stærk økonomisk ansvarlighed.

Desværre svækkes det fundament med den socialdemokratiske regerings første finanslov med den resterende venstrefløj. I mine øjne er vores første og vigtigste job her i Folketinget at bygge oven på de gode ting, som er i samfundet – ikke at rive dem ned. Men på en

række områder trækker den her finanslov i den helt forkerte retning. For første gang i mands minde gør finansloven Danmark fattigere, skatten hæves, beskæftigelsen svækkes, det bliver dyrere at være dansker, det bliver sværere at skabe og fastholde arbejdspladser i Danmark, det bliver dyrere for den helt almindelige dansker at købe en bolig, og flere hundredtusindvis af lønmodtagere skal beskattes af deres arbejdsmobilteltelefon. Og det vil også dårligere kunne betale sig at arbejde. Det er altså på mange måder en finanslov, der bliver dyr for Danmark. Men én ting er den økonomiske regning; der er også en anden regning.

Ydelserne bliver også sat op for især arbejdsløse indvandrere og flygtninge med omkring 2.000 kr. skattefrit om måneden. Udlændinge- og integrationspolitikken bliver lempet over en bred kam, og der bliver slået et hul på det paradigmeskifte, som ellers nød bred politisk opbakning tidligere her i Folketinget, i hvert fald før folketingsvalget.

Der var en tidligere socialdemokratisk statsminister, der gik til valg på, tror jeg – og jeg citerer – at gøre gode tider bedre. Man kan vel sige, hvis man gør status nu her før jul, at den her regerings politik er at gøre gode tider kortere. I denne folketingssamling har vi i Venstre præsenteret vores finanslovsprioriteter. Det er noget, man, synes jeg, skal gøre, når man er i opposition, og det giver jo også god mulighed for at diskutere med de øvrige partier.

Vi har jo vist, at vi kan skabe vækst, velstand og velfærd og også sikre en grøn, ambitiøs omstilling. Vi viser også, at vi kan levere på det velfærdsløfte, som vi gav danskerne i valgkampen. Vi er villige til at investere i velfærd, sikre omsorg, tid og kvalitet, i takt med at der kommer flere børn og flere ældre. Og vi viser også, hvordan man kan afskaffe omprioriteringsbidraget på uddannelses- og kulturområdet helt, og også videreføre taxameterløft og meget, meget mere.

Men der er flere afgørende forskelle på Venstres finanslovsprioriteter og så på den aftale, der er indgået. Vi mener godt, at vi kan være ambitiøse uden at hæve skatter og afgifter. Vi vil indføre et skattestop, så der fortsat sikres tryghed om danskernes økonomi. Vi vil sikre, at danske virksomheder i ro kan ansætte flere medarbejdere og investere i ny, moderne teknologi. Og vi vil også sikre den enkelte danskers økonomiske sikkerhed, så man roligt kan planlægge sin egen økonomi og spare op til fremtiden.

Kl. 10:05

Jeg tror, finansministeren sagde før valget, at 95 pct. af alle danskere ikke ville opleve højere skatter og afgifter. Og her må jeg bare stilfærdigt konstatere i dag, at finansministeren så må kende en lang række danskere, som jeg i hvert fald ikke personlig vidste fandtes. For 100 pct. af de danskere, jeg kender, vil blive ramt af højere skatter og afgifter.

Socialdemokratiet har jo forsøgt at forsimple diskussionen om skat og velfærd: Man påstår, at den eneste måde, hvorpå man kan være mere ambitiøs på ét område, netop er ved så at hæve skatterne for den helt almindelige dansker. Men den påstand tilbageviser denne finanslov jo selv, for i finansloven bruger man eksempelvis flere penge på at hæve ydelserne og på at lempe udlændingepolitikken over en bred kam. Det synes vi er den helt forkerte vej at gå. Det koster penge at hæve ydelser og lempe udlændingepolitikken, og i mine øjne var de penge langt bedre brugt på at styrke velfærden eller sikre en mere ambitiøs grøn omstilling.

På samme måde indgår en besparelse på konsulenterne på kun 200 mio. kr. i finansloven. Vi synes – og det har vi sagt mange gange i Venstre – at det er fint at bruge færre penge på konsulenter, også i den offentlige sektor. Det er også derfor, at vi senere i dag, når ændringsforslagene kommer til afstemning, støtter det ændringsforslag, der er fra Dansk Folkeparti, for Dansk Folkeparti har valgt, tror jeg, at tage Socialdemokratiet på ordet og så sætte det her til afstemning. For det var jo en stor diskussion tidligere på året.

Socialdemokratiet sagde jo før valget, at man kunne finde 3 mia. kr. om året på at bruge færre penge på konsulenter og bruge dem direkte på velfærd. Og faktum er jo faktisk, at hvis regeringen havde levet op til det løfte, man gav, så kunne man droppe samtlige af deres skadelige skattestigninger – samtlige af deres skadelige skattestigninger. Og man fristes jo også til at spørge finansministeren: Hvis der virkelig var så simpelt et en til en-forhold mellem skattestigning og høje ambitioner, hvorfor hæver regeringen så ikke skatten noget mere? Så kunne man måske også have indfriet sine løfter til Arne og givet ham ret til tidlig pension.

Det gør regeringen selvfølgelig ikke, fordi man godt er klar over og inderst inde godt ved, at skatte- og afgiftsstigninger kommer med en høj pris. På længere sigt kommer det her til at betyde tabt velstand og færre arbejdspladser og dermed jo så også mindre velfærd, altså med andre ord: Danmark bliver fattigere.

Der er ingen garantier i politik. Men der er klare forskelle, og det viser den her finanslov jo meget tydeligt. Finansloven hæver skatter og afgifter for helt almindelige danskere. Venstre vil en anden vej. Vi vil have et skattestop. Finansloven kommer til at betyde, at færre tager et arbejde. Venstre vil en anden vej. Vi synes, at der er flere, der skal være en del af det arbejdende fællesskab.

Finansloven lempet udlændingepolitikken over en bred kam. Venstre synes, det er den forkerte vej at gå. Vi ønsker at stå fast på en fast og fair udlændingepolitik. Det går godt i Danmark lige nu, som jeg også startede med at sige, men det bliver næppe ved for evigt. Der er allerede udfordringer i landene omkring os. Vi er pressede, vi er en åben økonomi, og jeg er sådan set meget enig i det, som finansministeren sagde tidligere på ugen: at Danmark bliver påvirket af vores omverden. Derfor skal vi også holde fast i den gode udvikling, vi har. Vi skal forsøge at gøre gode tider bedre. Desværre gør den her finanslov det modsatte: Den gør gode tider kortere.

Tak for ordet.

Kl. 10:09

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Nu har vi så 45 minutter til korte spørgsmål. Først er det hr. Christian Rabjerg Madsen. Værsgo.

Kl. 10:09

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak for det, og tak til hr. Troels Lund Poulsen for talen. Når man laver et finanslovsforslag, handler det jo i sidste ende om at prioritere, hvad man vil bruge penge på, og hvor pengene skal komme fra. Det var vist også et citat på en tidligere Venstrefinansministers bord: Hvor skal pengene komme fra?

Venstre har jo sagt, at de er imod, at man tilbageruller skatteletelsen til virksomhedsarvinger. Venstre er ligeledes imod at tilbagerulle skatteletelsen på den fri telefon. Alene de to forslag ville, hvis man tog dem ud af vores finanslovsforslag, betyde, at der manglede 1,5 mia. kr. Der mangler altså 1,5 mia. kr., hvis ikke man er klar til at foretage de to prioriteringer. Det er to prioriteringer, som Venstre ikke er klar til at foretage. Derfor skylder Venstre jo svar på, hvor de penge skal komme fra. Hvis man kigger på regeringens finanslovsforslag, er det så de 1.000 flere sygeplejersker, som ikke skal gennemføres? Er det psykiatrien, der ikke skal løftes? Er det lærerne, vi ikke skal have flere af? Er det pædagogerne, vi ikke skal have flere af? Det savner vi seriøse svar på.

Kl. 10:10

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 10:10

Troels Lund Poulsen (V):

De svar kommer jo faktisk heldigvis senere i dag, når der er ændringsforslag, der skal til afstemning, som jeg også tror hr. Christian Rabjerg Madsen har fulgt. Men vi har jo lagt nogle af vores finansieringselementer, som vi ønsker afstemning om, frem. Det er jo bl.a., at man tager og sætter udgifterne ned i forhold til regeringsreserven og også merudgifter ved nye bevillingsforslag, som jo er med til at give flere midler, og som kan gøre, at vi kan indfri de politiske tilsagn, vi har givet. Det er sådan set helt naturligt. Det gjorde Socialdemokratiet også, da de var i opposition.

Men vi siger jo f.eks. også, at man skal annullere det midlertidige børnetilskud, som er 300 mio. kr., som man bruger på at give primært arbejdsløse indvandrerfamilier flere penge – altså de der 2.000 kr. skattefrit om måneden. Så er der også opholdskravet for dagpenge som et andet område. Så der er jo sådan set et katalog af forslag til finansiering. Personligt glæder jeg mig sådan set nok mest til den afstemning, der kommer senere i dag, om et ændringsforslag fra Dansk Folkeparti om at finde penge på konsulenterne, som jo var et valglofte, Socialdemokratiet havde.

Kl. 10:11

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Christian Rabjerg Madsen, værsgo.

Kl. 10:11

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg kender hr. Troels Lund Poulsen ganske indgående fra arbejdet i Finansudvalget. Vi er ikke altid enige, men jeg synes, at hr. Troels Lund Poulsen er dygtig. Derfor ved hr. Troels Lund Poulsen også godt, at det her svar ikke er dækkende. Alene på de to skatter, jeg nævnte, mangler man allerede næste år 1,5 mia. kr. I finanslovens overslagsår mangler man 2,6 mia. kr., fordi man ikke laver prioriteringer. Så er det bare ikke gjort med at banke reserveverne i bund til et niveau, som selvfølgelig er helt uansvarligt. Man skal ud og finde flere penge. Man skal ud og lave nogle prioriteringer.

Kl. 10:12

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo, ordføreren.

Kl. 10:12

Troels Lund Poulsen (V):

Jeg tror, at hr. Christian Rabjerg Madsen skal passe på med retorikken, altså det med at banke reserveverne helt i bund. Der tror jeg, man skal sige, at det var Socialdemokratiet i stand til at gøre endnu bedre, end Venstre er, med det forslag, vi har her. Så der må vel gælde de samme regler, når man er i regering, som når man er i opposition. Den dag Socialdemokratiet måtte komme i opposition igen, ville det da være trist, hvis man skulle bruge de her udsagn fra hr. Christian Rabjerg Madsen om, at man ikke kan bruge en regeringsreserve til finansiering. Selvfølgelig kan man det.

Kl. 10:12

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. René Christensen. Værsgo.

Kl. 10:12

René Christensen (DF):

Tak for det. Først tak for en god ordførertale. Jeg vil gerne spørge Venstre om noget. Jeg tror, at alle herinde er enige om, at vi har et velfærdssamfund. Hvordan er det finansieret? Det er et skattefinansieret velfærdssamfund. Hvor kommer skatterne fra? De kommer fra det private. Hvis ikke vi producerer noget, har vi ikke noget at beskatte. Hvis vi ikke har noget at beskatte, har vi heller ikke noget

velfærdssamfund. Så diskussionen om 1.000 sygeplejersker eller flere i Skattestyrelsen, hele diskussionen om velfærdssamfundet, tager jo udgangspunkt i, hvor mange penge der er til rådighed.

Når man så ser på det finanslovsforslag, som ligger nu, er det så ud fra Venstres synspunkt en finanslov, der øger indtægterne, altså gør det nemmere at være virksomhed i Danmark, øger beskæftigelsen, altså øger beskatningsgrundlaget, således at den danske stat bliver rigere, så vi dermed kan lave mere velfærd, eller er det en finanslov, der overhovedet ikke tager hånd om, at vi faktisk skal være rigere i Danmark, men tværtimod gør, at vi bliver fattigere? Og hvis vi bliver det, er konsekvensen jo, at der så er færre penge til velfærd. Er ordføreren enig i det?

Kl. 10:13

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 10:13

Troels Lund Poulsen (V):

Lad mig starte med at kvittere for de pæne ord om min ordførertale. Jeg vil også starte med at sige, at jeg synes, det var nogle gode spørgsmål. Det skylder man jo også at sige. Jeg er et hundrede procent enig i, at den her finanslov gør Danmark fattigere. Det er jo sådan set også allerede blevet afsløret eller illustreret her i dag. Jeg tror også, at der faktisk kom et svar i går aftes til hr. Ole Birk Olesen fra Liberal Alliance, og det tog jo også fat i det, nemlig at det her ikke er noget, der gør noget godt for det danske samfund. Det er sådan set det, der er problemet. For vi har vel alle en ambition om, at vi gerne vil have, at dansk økonomi vokser, og at vi derved får flere penge at bruge til at gøre nogle ting for i samfundet, hvad enten det er at styrke vores kernevelfærd, eller det er at give bedre konkurrencevilkår for dansk erhvervsliv. Derfor er det jo lige præcis, kan man sige, essensen af den her finanslov, nemlig at der ikke er noget, der kommer til at gøre Danmark rigere som nation, og det er vi jo meget kede af i Venstre.

Kl. 10:14

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. René Christensen, værsgo.

Kl. 10:14

René Christensen (DF):

Det er vi også meget kede af i Dansk Folkeparti. Hvis man kigger på et enkeltstående tilfælde i forbindelse med den her finanslov, er der jo en tredobling af arveafgiften for familieejede virksomheder. Der er nogle, som hurtigt får fortalt en historie om, at det her er nogle få og meget, meget store virksomheder, som har rigtig mange penge, og det er en udfordring for socialisterne, at penge ophober sig der. Men kan ordføreren ikke bekræfte, at vi faktisk har omkring cirka 400 familieejede virksomheder, som overdrages hen over årene? Det er også den lille tømrervirksomhed. Det er landbruget. Vi har mange forskellige familieejede virksomheder. Og når nu man gør det her, kan man jo faktisk risikere, at nogle af de store af dem bliver fonds- virksomheder og dermed også kan ende på udenlandske hænder, og dermed får vi et ringere skattegrundlag.

Kl. 10:15

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det ordføreren, der svarer. Værsgo.

Kl. 10:15

Troels Lund Poulsen (V):

Men den bekymring, som Dansk Folkeparti nu nævner her, synes jeg jo har fyldt for lidt i diskussionen, nemlig hvad det er, der kommer til at ske for primært de små og mellemstore virksomheder. Det

fortjener meget større opmærksomhed, også i den lovbehandling, der nu finder sted. Hvad er alternativet for dem? Og der er vel nogle få alternativer. Mange små og mellemstore virksomheder vil ikke kunne lave et generationsskifte, så de dør simpelt hen. Det vil primært være nogle af de virksomheder, der ligger i vores landdistrikter, hvilket jo også er kendt for Dansk Folkepartis ordfører, og det er kendt for mig selv. Og så vil der være andre, som måske bliver overdraget til en kapitalfond eller lignende, og det synes jeg faktisk også er en vigtig diskussion.

Kl. 10:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det fru Sofie Carsten Nielsen. Værsgo.

Kl. 10:16

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak for det. Den her finanslov gør Danmark grønnere, og alternativet til at blive grønnere ville være sort, og så ville de gode tider jo helt slutte – det synes jeg Venstres ordfører skal huske på. Men den her finanslov kunne faktisk være blevet endnu grønnere, og derfor er jeg optaget af også at finde ud af, hvor Venstre egentlig står, når det gælder om at omlægge flysektoren, også en af de store udledere. Ville Venstre være med til at lægge en afgift på flysektoren, hvis det netop var en afgift, der gik på CO₂, og hvis afgiftsbidraget bidrog til at omstille til grønne brændstoffer og til at rejse skov, så vi kunne reducere CO₂ helt reelt i Danmark?

Kl. 10:17

Den fg. formand (Christian Juhl):
Så er det ministeren, nej, ordføreren.

Kl. 10:17

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det. Forhistorisk var det engang ministeren, men det er ordføreren nu.

Vi deler vel alle en ambition, for vi står over for en kæmpe omvæltning med hensyn til den grønne omstilling i det, vi ser ind i med den klimalov, som et bredt flertal her på Christiansborg har lavet. Det er jo ikke nogen hemmelighed, at jeg også før har rost Det Radikale Venstre for at have sat den dagsorden, nok også i forhold til at nå målet om de 70 pct. Den målsætning om de 70 pct. er der mange partier, der sådan efterfølgende har stjålet, men lad det nu være. Venstre er gået aktivt ind i de forhandlinger og kvitterer sådan set også for, at det er endt med en fornuftig aftale. Nu kommer vi så til den svære del. Det er jo så at omsætte den klimalov til klimahandlingsplaner. Jeg ønsker sådan set ikke i dag at tage hul på, hvordan man skal gøre det, men jeg vil gerne i dag give et tilsagn om, at vi jo ser helt åbent på at gøre det mest omkostningseffektivt og mest fornuftigt, for at det her også sikrer en grøn omstilling, der bevarer vores velfærd. Det må vi jo diskutere, når regeringen så indbyder til klimahandlingsplanforhandlinger.

Kl. 10:18

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 10:18

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Godt, det tager jeg som en åbning i det mindste, og jeg håber også, at ordføreren anerkender, at der faktisk er brugt råderum i den her finanslov på at gøre Danmark grønnere. Det var noget Venstres formand meldte ud også skulle til eller i al fald var åben over for. Så det håber jeg at Venstre bakker op om og vil stemme for.

En anden del er nu det, som faktisk skal aftales her inden udgangen af året, så det håber jeg ordføreren kan kommentere på, for

netop med de nye tal for den langt større udledning i landbruget skal vi tage alle midler i brug. Og her er omlægningen af landbruget jo en af de store opgaver. Det kunne vi med landbrugsstøtten, de såkaldte fleksmidler. Vil Venstre være åben over for at bruge den landbrugsstøtte, der kommer fra EU, så man kan tage en del af den til netop at omlægge grønt?

Kl. 10:19

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 10:19

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det. Vi kommer godt rundt i pensum i dag. Det sidste her er vel det, man på landbrugssprog kalder modulation, altså hele diskussionen om pengene fra søjle 1 og søjle 2, hvor det, der i søjle 2 kommer fra hektarstøtten, så kan bruges til grønne initiativer. Der skal vi jo til at forhandle en ny ramme for det. Der skal jo gives et mandat til ministeren, som skal lave en aftale på vegne af Danmark. Vores signal til ministeren er dér, at det selvfølgelig skal gå hånd i hånd med, at der er en ansvarlig landbrugsdrift i Danmark, men også, at man i de forhandlinger har sig den grønne omstilling for øje, og jeg afventer jo med glæde det, som ministeren så lægger op til i sit forhandlingsmandat. Det har vi jo ikke set endnu. Men vi går konstruktivt ind i den drøftelse.

Kl. 10:20

Den fg. formand (Christian Juhl):

Selv om man er avanceret til ordfører, skal man huske at passe tiden. Det er fru Lisbeth Bech Poulsen, der er næste spørger. Værsgo.

Kl. 10:20

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Efter 4 år med underfinansiering af den brugernære velfærd ude i kommunerne med besparelser via omprioriteringsbidrag, nemlig besparelser på kultur og på uddannelse, vil jeg egentlig gerne spørge ordføreren om, hvor i den her finanslov man synes der ligesom bliver fræset med pengene. For jeg kan forstå på Venstre, at der bliver brugt alt for mange penge i den her finanslov, at det skal være billigere at være dansker. Vi synes så, at det skal være bedre at være dansker.

Derfor vil jeg gerne høre, hvor det præcis er, vi ikke skulle have sat ind. Er det de 600 mio. kr. ekstra til at styrke psykiatri, er det minimumsnormeringer til vores børn, nemlig flere pædagoger, er det afskaffelse af uddannelsesloftet, er det en rekordhøj satsning på bekæmpelse af social dumping, eller er det en 17 gange større økonomiaftale til kommuner og regioner end det, som VLAK-regeringen havde? Hvor er det, vi skulle have sparet?

Kl. 10:21

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 10:21

Troels Lund Poulsen (V):

Jeg vil gerne starte med faktisk også at sige noget positivt, selv om det kan ligge mig fjernt, sådan som det i hvert fald er sagt i debatten i dag. Der er ganske gode elementer at se i det forslag til finanslov, der ligger, og som vi også kommer til at støtte. Vi har også begæret nogle ændringsforslag til afstemning i dag netop for at vise det.

Men jeg har jo allerede understreget nogle af de ting, som jeg mener man kunne have gjort anderledes, f.eks. det midlertidige børnetilskud. Det synes jeg er forkert. Jeg synes ikke, at det giver mening overhovedet at bruge 300 mio. kr. på det, som jeg synes går til noget, der ikke sikrer, at man har en tilknytning til arbejdsmarkedet.

Så er der også opholdskravet i forhold til dagpenge, som blev indført for et år siden, nemlig at man stiller et opholdskrav til, hvornår man optjener ret til til dagpenge her i Danmark. Det havde vi en kæmpe diskussion om for et år siden lige præcis i de her dage. Det vikler man sig så også ud af. Det synes vi også at man kunne have fastholdt.

Så er der jo også som et tredje eksempel afskaffelse af deltagerbetaling på danskuddannelse. Det er jo sådan set også en gammel aftale fra den tidligere regering, som man nu tager et opgør med. Så det er jo bare nogle få elementer, og jeg kan nævne flere.

Kl. 10:22

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Det lyder jo godt. Betyder det så, at Venstre lige pludselig støtter, at vi går længere end bare at løfte det demografiske træk? Under en Venstreledet regering har der jo været en massiv underfinansiering af den kommunale velfærd. Betyder det, at Venstre støtter afskaffelsen af uddannelsesloftet, at vi bruger 300 mio. kr. på at undgå nogle besparelser på universitetet, at vi har indført minimumsnormeringer, og at vi generelt løfter velfærden med mere end det demografiske træk?

Kl. 10:23

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 10:23

Troels Lund Poulsen (V):

Det er jo ikke sådan, at vi synes, at vi lige vil stemme ja til alt i finansloven, selv om vi som et ansvarligt parti ender med at støtte forslaget til finanslov til sidste del af tredjebehandlingen i morgen. Det gør vi jo altid i Venstre, til trods for at vi så stiller ændringsforslag til nogle af de ting, der er inde i maven på finansloven, om jeg så må sige.

Men der er da gode elementer i denne her finanslov, som vi også kommer til at støtte, f.eks. indsatsen i forhold til løftet på psykiatriområdet. Jeg vil gerne sige helt klart her i dag, at det er et godt og nødvendigt tiltag. Det med uddannelsesloftet lægger vi ikke op til at støtte. Der kommer vi til at stemme nej. Der er gode elementer, men det betyder jo ikke, at vi en til en siger, at det her er lige præcis sådan, som vi ville have lavet det, for vi ville have brugt pengene anderledes. Det har jeg jo ligesom også argumenteret for i min tale her tidligere.

Kl. 10:24

Den fg. formand (Christian Juhl):
Hr. Rune Lund.

Kl. 10:24

Rune Lund (EL):

Hvor mange 100 mio. kr. eller mia. kr. synes Venstre at den her finanslovsaftale skal være mindre, hvis det stod til Venstre?

Kl. 10:24

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 10:24

Troels Lund Poulsen (V):

Det ved jeg ikke om jeg lige kan gøre op i kroner og ører. Jeg kan nævne, at der er flere forskellige initiativer, som jeg synes er forkerte, og derfor undrer det mig sådan set også, at det skal være

nødvendigt at hæve skatter og afgifter så betragteligt, når man nu kunne have gjort det på andre måder. Jeg noterer mig, at hele diskussionen om konsulenter fyldte rigtig, rigtig meget før valgkampen. Jeg tror også at kunne huske, at Enhedslisten var meget optaget af den dagsorden.

Så man kan sige, at de finansieringselementer, der er heri, er det, der på mange måder er uspiseligt for os.

Kl. 10:24

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 10:24

Rune Lund (EL):

Jeg synes ærlig talt, det er lidt bizart, at ordføreren fra Venstre ikke kan svare på det helt simple spørgsmål, for hvis ordføreren fra Venstre rent faktisk svarer på det spørgsmål, kan vi jo komme videre i diskussionen og derefter spørge, hvad det så er, der skal udgå, som ordføreren fra Venstre ellers måtte mene måtte være gode initiativer i det her. Derfor vil jeg gerne spørge igen: Hvor mange hundrede millioner eller hvor mange milliarder mindre skulle den her finanslovsaftale være, hvis det stod til Venstre? Og hvad er det så i givet fald, der skal ryge ud – er det psykiatrien, er det kampen mod social dumping, er det folkeskolen, der ikke skal have lige så mange penge, eller er det den grønne omstilling, der ikke skal have penge? Kan vi ikke snart få nogle konkrete svar?

Kl. 10:25

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 10:25

Troels Lund Poulsen (V):

Det er jo bl.a. det, hele debatten kommer til at gå på. Når man stemmer om ændringsforslagene, kan man jo se, hvad vi stemmer der. Jeg har allerede nu bebudet, hvad vi stemmer på nogle af punkterne. Jeg har sagt, vi stemmer nej til at afskaffe uddannelsesloftet. Jeg har jo også tidligere sagt, at annullering af det midlertidige børnetilskud er forkert. Jeg har sagt, at vi kommer til at støtte det forslag, Dansk Folkeparti har om at skaffe flere penge ved besparelser på konsulenter. Så er der også en lang række reserver, som stadig væk findes, som vi også bruger som finansiering for at kunne prioritere de initiativer, vi synes er rigtige. Det giver sådan set rigtig god mening, og ordføreren kan jo sætte sig ned bagefter og lægge sammen og se, at det her er fuldt finansieret.

Kl. 10:26

Den fg. formand (Christian Juhl):
Hr. Rasmus Nordqvist.

Kl. 10:26

Rasmus Nordqvist (ALT):

Det er ikke mange positive ord, man hører om forslaget til finanslov fra Venstres ordfører, selv ikke der, hvor det egentlig løser nogle af de opgaver, som Venstre havde lovet at løse, som eksempelvis at afskaffe uddannelsesloftet, er man glad.

Men jeg kunne godt tænke mig at se fremad. Ordføreren var selv inde på klimahandlingsplaner osv., og det er jo klart, at med den her finanslov får vi ikke rejst al den finansiering, der skal til, til den grønne omstilling og for at leve op til de mål, vi sammen har sat os med klimaloven. Jeg kunne godt tænke mig at høre ordføreren, hvordan man tænker at rejse finansieringen til den omstilling, vi skal i gang med, og til de store investeringer, vi også skal foretage fra statens side.

Kl. 10:27

Kl. 10:29

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 10:27

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det. Jeg bestræbte mig faktisk lige før på også at sige nogle pæne ting om elementer i regeringens finanslovsforslag, så jeg ved ikke, om der er noget galt med den måde, jeg udtrykker mig på, om det er akustikken, eller hvad det er. Jeg vil gerne anerkende, at der er gode elementer i den, og det synes jeg man skal gøre, for ellers bliver det en lidt plat og polemisk diskussion.

Den grønne omstilling tror jeg bliver den allerallerstørste udfordring for det her Folketing i de næste 10 år, og om nogen er det jo hr. Rasmus Nordqvist, der har været meget opmærksom på det i forhandlingerne om klimalovent, som jeg selv har deltaget i sammen med hr. Rasmus Nordqvist. Jeg tror ikke, at man kommer uden om, at vi også bliver nødt til at bruge af det økonomiske råderum, altså det, at Danmark forhåbentlig bliver rigere i løbet af de kommende år, til at sikre den her omstilling. Vi har jo stillet et meget, meget ambitiøst mål op og lavet nogle principper for, hvordan og hvorledes det så også kan lade sig gøre. Der tror jeg, at der bliver brug for både kreativitet, men også stor politisk ansvarlighed for at nå i mål. Det, man vel kan glæde sig over, er, at det nærmest er et enigt Folketing, der har forpligtet sig på, at man vil nå det her mål i 2030. Det er vel i bund og grund ret historisk, også internationalt.

Kl. 10:28

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 10:28

Rasmus Nordqvist (ALT):

Jeg er helt enig i, at det er historisk. Der skal sikkert også bruges af råderummet på den grønne omstilling, men når vi ser på de investeringer, der skal til, er jeg bare bekymret for, om vi kan gøre det inden for de rammer, som vi plejer at arbejde med finanspolitisk, altså det, at man kan rykke lidt rundt med finansloven og råderummet. Er ordføreren enig i, at vi også skal se på andre muligheder, at vi bliver nødt til at se på skatter og afgifter og på, hvordan vi skruer det sammen, at vi bliver nødt til at se på, hvordan vi kan rejse seriøse penge til de store investeringer?

Kl. 10:29

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 10:29

Troels Lund Poulsen (V):

Det er svært at være uenig i meget af det, der bliver sagt her, i overordnede vendinger, for vi bliver nødt til at se på alle muligheder, når vi skal forholde os til den grønne omstilling. Jeg tror, at man kan konstatere, at det bliver rigtig, rigtig svært, for hvis det var så let, havde vi jo nok set nogle løsninger blive præsenteret tidligere. Men i vores verden kommer de klimahandlingsplaner, som bl.a. skal danne rygraden i at nå de 70 pct., til at være omdrejningspunktet. Og så tror jeg også, at man bliver nødt til at have en meget klar diskussion, som vi også har aftalt, en gang om året her i Folketinget om, hvordan og hvorledes det så går med den udvikling, så vi er sikre på, at det går den rigtige vej.

Kl. 10:29

Den fg. formand (Christian Juhl):
Hr. Lars Boje Mathiesen.

Lars Boje Mathiesen (NB):

Der er ingen tvivl om, at vi i Nye Borgerlige ser dybt kritisk på det. Det her er en finanslov, der gør danskerne fattigere. Vi taler om, at Socialdemokratiet og venstrefløjen laver en finanslov, som gør danskerne fattige. Jeg vil bare spørge, om ordføreren ikke deler den bekymring, både for virksomhedsejerne, men især også for dem, der har mindst i samfundet, som den her finanslov faktisk gør fattigere. Deler ordføreren ikke den bekymring?

Kl. 10:30

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 10:30

Troels Lund Poulsen (V):

Jo, det gør jeg, og det har vi så også brugt lidt tid på at diskutere her i dag. Jeg har også forsøgt at understrege nogle af pointerne i den tale, som jeg holdt tidligere. Jeg synes, det er et problem, at den her finanslov nærmest er rensset for initiativer, der skal gøre Danmark rigere. Jeg tror, at man er nået til at kunne konstatere, at svaret fra regeringen er, at man etablerer en grøn væksthed på 25 mia. kr. Men det skal man nok lige tage med et gran salt, for det er jo ikke det, man etablerer; man giver nogle lånefaciliteter, som er en god nok idé, og jeg tror, det koster omkring 80 mio. kr. i 2020 at øge EKF's lånekapacitet og Væksthedens lånekapacitet. Det er jo ikke 25 mia. kr. Det er et andet tal, for det er, hvad de, om jeg så må sige, har mulighed for at bidrage med. Og i dag har de også et stort milliardbeløb til rådighed.

Så jo, jeg er sådan set hundrede procent enig i den bekymring, som Nye Borgerliges ordfører giver udtryk for.

Kl. 10:31

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 10:31

Lars Boje Mathiesen (NB):

Det er jeg glad for. Derfor undrer det mig også lidt, at Venstre nærmest er primus motor i at hæve afgifterne på cigaretter. For det ved vi rammer den laveste indtægtsgruppe, og vi kan også se på den her finanslov, at det er det, der boner ud. Så når nu Venstre deler Nye Borgerliges bekymring om, at den her finanslov rammer dem, som har mindst, procentuelt mest, hvorfor er det så, man vil hæve afgifterne på cigaretter? For det er jo det, der netop kommer til at ramme dem.

Kl. 10:31

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 10:31

Troels Lund Poulsen (V):

Det er jo rigtigt, og det er heller ikke på den måde noget, der fortjener at være en stor breaking nyhed. Altså, Venstre sagde før valget, at vi mente, at cigaretpriserne skulle hæves, og det gjorde vi, fordi vi har en ambition om, at der er færre, der skal ryge i det her samfund. Det er jo så lige præcis den eneste afgift, som vi lagde op til at hæve. Ellers gik vi jo til valg på et skattestop, både i forhold til afgifter og skatter. Jeg synes, det giver god mening at hæve afgiften på cigaretter for netop at sende et klart signal om, at der altså er færre, primært færre unge, der skal ryge. Jeg tror ikke, at det er noget, man lige kommer i mål med fra den ene dag til den anden. Det er jo noget, der kommer til at tage tid.

Den fg. formand (Christian Juhl):
Hr. Jens Joel.

Jens Joel (S):

Tak for det. Venstres ordfører er jo fuldstændig ukonkret om, hvordan regningen egentlig skal betales. Det med psykiatrien må vi forstå man synes er positivt. Der kommer flere sygeplejersker og flere læger og også flere pædagoger. Venstres finanslovsforslag er jo underfinansieret med 2,6 mia. kr. Med de rigeste arvinger i ryggen har Venstre tordnet imod bo- og gaveafgiften og det, at man skal betale skat af sin telefon, hvis man får den betalt af sin arbejdsgiver og bruger den privat. Alene det giver 1,5 mia. kr. i minus, og når Venstres ordfører så bliver spurgt, hvordan det skal finansieres, så har vi indtil videre i dag på fire forskellige spørgsmål om det som svar fået tre forslag: børnetilskud, opholdskrav på dagpenge og danskundervisning. Det giver 455 mio. kr. tilsammen. Det er da ikke et svar på, hvordan man finansierer de 2,6 mia. kr., man mangler.

Kl. 10:32

rådighed på forskellige reserver. Det er et pænt stort milliardbeløb, og derudover har jeg jo så også her i debatten sagt, at vi kommer til at støtte Dansk Folkepartis ændringsforslag om konsulenterne. Der lægger Dansk Folkeparti op til at få et finansieringsbidrag på, tror jeg, yderligere 475 mio. kr. Det glæder jeg mig sådan set til at se om Socialdemokratiet er enig i. Det er et meget mindre tal end det, som Socialdemokratiet gik til valg på, men det må vi jo se. Så der er masser af forskellige finansieringselementer, der gør, at vores politik hænger sammen. Det kan man være helt tryk ved.

Kl. 10:35

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Troels Lund Poulsen (V):

Først og fremmest tak for spørgsmålet. Jeg ved ikke, om formanden for Finansudvalget var til stede her i salen, da jeg holdt min tale og også efterfølgende besvarede nogle spørgsmål. For det spørgsmål er jo besvaret tidligere i dag, så det, som hr. Jens Joel giver udtryk for, er simpelt hen ikke korrekt. Jeg sagde jo også, at vi ville hæve afgifterne på cigaretter, det giver et finansieringsbidrag på 475 mio. kr., og jeg sagde også, at der er 1,5 mia. kr. at hente på reserven. Så det er jo ikke et spørgsmål om, at det her er underfinansieret. De ændringsforslag, vi har, er fuldstændig finansieret. Men det må være, fordi hr. Jens Joel bevidst ikke har ønsket at høre, hvad der er blevet sagt, og det er jeg lidt ked af, for jeg har sådan set respekt for, at hr. Jens Joel normalt hører, hvad der bliver sagt.

Kl. 10:33

Den fg. formand (Christian Juhl):
Hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 10:35

Morten Messerschmidt (DF):

Tak for det. Det har været spændende at følge debatten, og ikke mindst også den reference, som ordføreren havde til Venstres finanslovsforslag. Der kan man jo læse, at man fra Venstres side ønsker at fastholde Lindholm, at man ønsker at fastholde kravet til kontanthjælpen, at man vil fjerne de 300 mio. kr., som socialisterne og regeringen lægger op til skal gå til flere velfærdsydelser til udlændinge osv., og det er jo godt nok alt sammen. Man kan sige, at det sådan set ruller udlændingepolitikken tilbage til der, hvor vi var, indtil vælgerne valgte at sammensætte det vel rødeste Folketing i nyere tid.

Det, der er spørgsmålet til Venstres ordfører, er: Er det så nok for Venstre? For selv om vi ruller tingene tilbage til, hvad det var den 5. juni 2019, har vi jo hvert eneste år stadig væk en udgift til ikkevestlige indvandrere på mere end 30 mia. kr. Derfor kan det godt være sådan en lille smule forstemmende at høre ordføreren tale med venstrefløjens herovre om 100 millioner mig her og 1 milliard mig der og sådan nogle ting, når vi altså samtidig kan se, at 30 mia. kr. går til folk, hvor man nok må diskutere, om de overhovedet har noget at lave i Danmark. Så hvilke overvejelser gør Venstre sig om at kunne sikre nogle flere sorte tal i finansloven ved at sende nogle af de folk ud af Danmark, som ingen adkomst har til at være her?

Kl. 10:37

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 10:37

Jens Joel (S):

Den respekt er sådan set gensidig. Det er jo også derfor, jeg ikke forstår det. Nu nævner man så cigaretterne, der giver 450 mio. kr., og det er rigtigt, men alle de ting står jo på den oversigt, vi har lavet, og det er stadig væk ikke noget, der summer op til det, som Venstre vil kalde en balance. Det er jo derfor, vi spørger, hvordan man får råd til de her ting. Hvordan får man råd til sygeplejerskerne, pædagogerne, lærerne og psykiatrien, når det ikke summer op i Venstres forslag? Der er stadig væk et minus, selv om man tager højde for, hvad I har sagt om, hvad I faktisk går med til, og hvad I ikke vil have – så er der stadig væk et minus, og det undrer vi os over. Det kan man ikke alene dække ved at skruer ned for reserven.

Kl. 10:34

Kl. 10:34

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for de betragtninger. Altså, jeg er jo hundrede procent enig i, at hele debatten om, hvordan og hvorledes man kan mindske den økonomiske byrde, der er på folk, der er kommet hertil og ikke bidrager, er en supervigtig diskussion, som kræver en meget større offentlig diskussion. Man må vel sige, det er Dansk Folkeparti, der bl.a. har sendt den her diskussion ud i offentligheden, fordi man bad om at få de her tal offentliggjort. Det tror jeg i sig selv har været meget sundt.

Der er mange ting, der kan gøres. Nogle af tingene har vi sådan set allerede også forsøgt at gøre noget ved, da vi var i regering. Det handler jo bl.a. om, hvordan og hvorledes man får beskæftigelsesgraden til at stige for folk med ikkevestlig baggrund, som ligger på et utrolig lavt niveau. Det er jo, kan man sige, nærmest umuligt at forklare, at man i en situation med så stor en arbejdsstyrke og så lav en arbejdsløshed ikke kan få en større grad af folk med ikkevestlig baggrund til at få et job. Så det er jo ét element, hvor man burde gøre noget mere. Et andet element er jo også hele spørgsmålet om at fastholde den politik, som den tidligere regering førte med opbakning fra Dansk Folkeparti. Så altså, det er jo ikke, fordi vi ikke vil anerkende det her, og jeg tror også, at der i højere grad

Kl. 10:35

Kl. 10:35

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Troels Lund Poulsen (V):

Altså, jeg kan ikke genkende det der tal, som hr. Jens Joel optræder med. Der er jo, tror jeg, hvis man gør det op, ret mange penge til

kunne indføres et danskkrav til dem, der modtager kontanthjælp, for at stille et yderligere krav. Det var det, vi sagde i valgkampen.

Kl. 10:38

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 10:38

Morten Messerschmidt (DF):

Det må jeg sige er en lille smule uambitiøst, for selv under den tidligere regering havde vi jo et kæmpe træk på de offentlige finanser til ikkevestlige indvandrere. Det er jo ikke kun et spørgsmål om deltagelse på arbejdsmarkedet; det er jo i forhold til retsvæsenet, politiet, sundhedsvæsenet og alt muligt andet, at de her mennesker over en bred kam bare udgør en stor byrde for statsfinanserne.

Derfor ville det måske ikke være for meget at forlange, når nu hr. Troels Lund Poulsen står her og diskuterer 100 millioner, 50 millioner, 0,5 milliard osv. med venstrefløjen, om han kunne løfte sløret for, hvordan Venstre vil sænke den enorme udgift, som i dag er mere end 30 mia. kr. om året, vi altså har til de her mennesker fra en anden del af verden.

Kl. 10:39

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 10:39

Troels Lund Poulsen (V):

Det kan man jo bl.a. gøre ved at stille nogle mere håndfaste krav til kommunerne om, at det bedre kan betale sig, at de arbejdsløse flygtninge og indvandrere kommer i job. Der kan vi se, at der er en meget stor forskel kommunerne imellem. Det betyder også, at der er en god økonomisk tilskyndelse hos mange kommuner til så at gøre en ekstraordinær indsats. Der er der sådan set allerede i dag, for det med at flytte folk fra passiv forsørgelse og ind på arbejdsmarkedet er kun sund fornuft.

Jeg tror, der skal tages en bred vifte af initiativer, men jeg tillader mig bare at sige, inden hr. Morten Messerschmidt overfalder mig yderligere, at vi jo sådan set er meget enige om, at vi skal gå en anden vej end den vej, som regeringen nu lægger op til. Det er jo den, der kommer til at gøre ondt på Danmark, og det er den, der kommer til at gøre Danmark fattigere, desværre.

Kl. 10:40

Den fg. formand (Christian Juhl):
Hr. Jesper Petersen.

Kl. 10:40

Jesper Petersen (S):

Tak for det. Hr. Troels Lund Poulsen kan jo ikke rigtig komme uden om, at når man så kraftigt går imod de forslag, vi har til ændringer på skatteområdet, så har man ikke de samme penge til at lave de forbedringer omkring velfærd og klima og miljø, som regeringen har. Og man vil ikke rigtig være ved det, men det er jo nu engang sådan, det er. Jeg synes virkelig, vi savner, at Venstre står ved den prioritering. Og når man stiller sig op her i dag og siger, at det er en skrækkelig finanslov, og at den ikke gør Danmark bedre, må man jo sige, hvad det så er, man vil sortere fra for at undgå de stigninger i skatter og afgifter, som man er så meget imod.

Vi synes jo, det er fint nok i forhold til arvinger og til, at plastiken bliver dyrere, osv. Det er Venstre meget modstandere af – fint nok, men så må man stå ved, at der er nogle andre ting, I ikke kan. Gælder det f.eks. pædagogerne, hvor jeg har forstået på Det Konservative Folkeparti, at de ikke er så interesseret i, at vi som stat går ind og bruger ekstra penge på at beslutte os for minimumsnormeringer i

daginstitutionerne? Er det f.eks. noget, som Venstre er enig med Det Konservative Folkeparti i?

Kl. 10:41

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 10:41

Troels Lund Poulsen (V):

Der har jo heldigvis været god lejlighed til at svare på det her spørgsmål, og det er også fint nok, at vi tager diskussionen igen. Altså, jeg har sådan set meget klart understreget vores prioriteter, og vi kommer jo også til at se det under de afstemninger, der finder sted. Der kan man jo se, hvad vi bringer til afstemning, og hvad regeringen bringer til afstemning. Regeringen har så heller ikke bragt alt til afstemning, og det er jo så fint nok.

Men jeg kan sige meget klart, at der er en lang række elementer – som jeg også har understreget her – som vi er kritiske over for. Så tillader vi os også at bruge, ligesom jeg tror hr. Jesper Petersen kan huske var tilfældet, da Socialdemokratiet var i opposition, den del af reserveerne, der er til rådighed, til at udmønte vores politik. Det er der sådan set heller ikke noget nyt i. Og så har vi jo de finansierings-elementer, som jeg har nævnt. Vi har jo bl.a. højere cigaretpreiser, annullering af børnetilskud, opholdskravet, hele diskussionen omkring danskuddannelse. Så der er jo ret mange forskellige initiativer. Og så har vi også det ændringsforslag, som Dansk Folkeparti har stillet, og som vi støtter, nemlig om konsulenterne. Der kan man sige, at det jo er ret interessant, at det ser ud til, at Socialdemokratiet ikke støtter det forslag.

Kl. 10:42

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 10:42

Jesper Petersen (S):

Altså, jeg har jo været her og hørt, hvad hr. Troels Lund Poulsen siger, men jeg synes bare ikke, det er et svar, for tallene stemmer ikke – altså, pengene passer ikke i det, Venstre kommer frem med nu med de ændringsforslag, der er. Og der må man jo altså stå på mål for, at det her simpelt hen ikke hænger sammen.

En af de få ting, som hr. Troels Lund Poulsen har peget på her, som man godt vil stå ved, er uddannelsesloftet. Og det dæmrede pludselig for mig, at Venstre vist havde sagt noget om det i valgkampen – og det har Venstre jo faktisk. Man har nemlig sagt, at man ville afskaffe uddannelsesloftet – at Venstre var klar til at fjerne uddannelsesloftet. Det er hr. Tommy Ahlers, der var minister på det tidspunkt, der siger det den 21. maj – jeg står her med artiklen fra Danmarks Radio. Nu stemmer man så imod det. Hvordan hænger det sammen?

Kl. 10:43

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 10:43

Troels Lund Poulsen (V):

Men det, jeg bare synes bliver lidt ærgerligt – og det har hr. Jesper Petersen selvfølgelig sort bælte i – er, at det jo ikke var det, hr. Tommy Ahlers sagde. Det, hr. Tommy Ahlers sagde i valgkampen – og det havde vi så faktisk også en lang diskussion om under førstebehandlingen af forslaget til finansloven – var, at vi sådan set var indstillet på at prøve at se, om vi kunne afskaffe uddannelsesloftet, hvis vi kunne finde finansiering til det. Det er vi så ikke i stand til, fordi vi prioriterer på en anden måde.

Så det, hr. Jesper Petersen siger, er jo ikke ærligt. Det er jo ikke en ærlig fortælling om det, hr. Tommy Ahlers sagde. Han sagde, at det var, hvis vi kunne finansiere det, og det er vi så ikke i stand til. Og det er jo konsekvensen af, at man gerne skulle have pengene til at passe.

Kl. 10:44

Den fg. formand (Christian Juhl):
Fru Katrine Robsøe.

Kl. 10:44

Katrine Robsøe (RV):

Tak for det. Og jeg beklager, hvis ordføreren nu synes, at vi kommer til at spørge lidt om det samme, men jeg har simpelt hen også behov for at få en afklaring på udtalelsen omkring uddannelsesloftet. Under valgkampen udtalte den daværende uddannelses- og forskningsminister, hr. Tommy Ahlers, at loftet over uddannelse var fuldstændig imod det, som Venstre vil med uddannelsessystemet, og at Venstre var klar til at afskaffe det.

Er Venstre så nu igen for loftet over uddannelse, og vil Venstre stemme imod afskaffelsen af loftet?

Kl. 10:44

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 10:44

Troels Lund Poulsen (V):

Jeg kan i hvert fald bare berolige ordføreren med, at man endelig ikke skal beklage, at man stiller kritiske spørgsmål. Det synes jeg faktisk selv er en del af den politiske diskussion. Nu står hr. Tommy Ahlers herovre og soler sig i den anden side af salen, så han er jo nærmest helt uskyldig i det, som han har sagt.

Det, som hr. Tommy Ahlers sagde, var klogt, og jeg tænker, at det ikke nødvendigvis er en god idé at læse det hele op igen. Men vi må bare konstatere, at vi sådan set også godt kan se fornuften i, at uddannelsesloftet ikke nødvendigvis skal være der i fremtiden. Vi er så bare ikke i stand til at lave en finansiering, fordi pengene skal passe i den her finanslovsdiskussion, som vi har. Så for at pengene også stemmer, kommer vi til at stemme imod, at man skal afskaffe uddannelsesloftet.

Er vi i stand til at finde pengene i fremtiden, hvis det måtte blive aktuelt? Det er jo noget, som vi må diskutere i en kommende finanslovsforhandling. Men det har jo en konsekvens, at man ikke kan få alle sine ønsker opfyldt. Og det var sådan set også det, som hr. Tommy Ahlers nåede frem til i det citat, som han gav dengang under valgkampen. Han sagde det meget ærligt og meget åbent.

Kl. 10:45

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 10:45

Katrine Robsøe (RV):

I hvert fald tak for svaret. Jeg synes jo, at en af de vigtigste investeringer, som vi overhovedet kan lave, er i vores fremtid og vores unge mennesker og de muligheder, som de har. Derfor er jeg også nødt til at høre, om Venstre har en ambition om at genindføre loftet over uddannelse, såfremt det skulle blive muligt i fremtiden.

Kl. 10:46

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Troels Lund Poulsen (V):

Nu er vi jo lidt tidligt inde i regeringsperioden – eller det tror jeg, men det ved jeg jo ikke. De Radikale ved nok meget mere om, hvor langt vi er inde i regeringsperioden, for det er jo i bund og grund Det Radikale Venstre, der bestemmer det. Men med den stamina, som De Radikale udviser, vil jeg umiddelbart tro, at der går lang tid, inden folketingsvalget kommer. Med respekt for det synes jeg, at det er svært at sige, hvor mange ulykker regeringen når at lave, som der skal rettes op på. Og derfor må man også tage det forbehold, at vi bliver nødt til at se på den økonomi og de vilkår, der er den dag, hvor vi overtager regeringsmagten. Og så må vi fastlægge vores politik ud fra, hvordan det er.

Men man kan jo være tryk ved, at vi selvfølgelig kommer til at gå til valg på en lang række ting, som vi vil levere, hvis regeringsmagten skifter. Jeg tror ikke, at vi er der, hvor der bliver udskrevet valg i dag, så jeg tror, at jeg vil vente med at fremlægge det. Og det er nok heller ikke mig, der skal gøre det; det skal jo nok være Venstres formand, og han er så af gode grunde heller ikke lige til stede her i dag. Altså, det var han tidligere, men ikke nu her i salen.

Kl. 10:47

Den fg. formand (Christian Juhl):

Vi kan lige klare en til. Hr. Jeppe Bruus, værsgo.

Kl. 10:47

Jeppe Bruus (S):

Tak for det. Jeg håber heller ikke, der bliver udskrevet valg i dag – det vil jeg gerne give ordføreren ret i. Så tror jeg, at vi alle sammen vil gå lidt i panik.

Tak for det klare svar på det her med uddannelsesloftet. Det er jo sådan set klar tale, og det vil jeg da gerne kvittere for. Så ved vi det; det er altså ikke Venstres politik, at uddannelsesloftet skal fjernes.

I forlængelse af det, hr. Jesper Petersen var inde på lidt tidligere, vil jeg sige, at det bare er lidt sværere at få et helt klart svar på sammenhængen i hele Venstres økonomiske politik. Nu har vi været igennem det i finanslovsdebatten, og vi står nu her den 18. december og har stadig ikke helt overblik over det. Nu forstår jeg så, at det klare svar kommer, når vi skal stemme om ændringsforslag. Er der så et lige så klart svar på, om der så er andre besparelser på uddannelse, hvis Venstres politik skal hænge sammen i forhold til de prioriteringer? Eller er der ingen besparelser på uddannelse i Venstres politik?

Kl. 10:48

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 10:48

Troels Lund Poulsen (V):

Nu tog jeg det faktisk ikke som nogen ros for det, jeg sagde. Til dem, der måtte sidde og følge med, vil jeg sige, at jeg tror, at det, hr. Jeppe Bruus sagde, var dybt sarkastisk. Det har jeg stor respekt for at man bruger i politik.

Det, vi sagde om uddannelsesloftet, er, at vi er kritiske over for det og godt kan argumentere for, at det ikke burde være der, men at det skal finansieres. Men der er nogle andre ting, vi vil finansiere før afskaffelsen af uddannelsesloftet. Det var sådan set det, der var konklusionen på den her diskussion. Det tror jeg ikke man kan være i tvivl om, hvis man kan høre det, der er blevet svaret. Vi synes, at det giver bedre mening at styrke dansk erhvervsliv ved at rulle nogle af de skatte- og afgiftsstigninger tilbage, som den her regering påfører dansk erhvervsliv, og som gør Danmark fattigere.

Men det er jo i bund og grund bare en politisk uenighed. Der er vi uenige om, hvilken vej vi skal gå, og det er jo derfor, vælgerne har sammensat Folketinget på den måde, som det er nu. Men Jeppe Bruus kan være helt tryk ved, at vi har en ansvarlig økonomisk politik, uanset at man gerne vil se, at vores politik viser et andet billede. Det ved jeg godt at Socialdemokratiet gerne vil prøve at illustrere.

Kl. 10:49

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Jeppe Bruus (S):

Tak. Det med uddannelsesloftet var faktisk overhovedet ikke et forsøg på at være sarkastisk; det var faktisk en kvittering for et oprigtigt, klart svar på det. Jeg synes også, det var et meget ærligt svar, der handler om, at det kan man så ikke afskaffe, fordi man prioriterer noget andet. Det er da rart, og så ved man, at der er forskel i dansk politik.

Hvis jeg endelig skulle være lidt sarkastisk, skulle det være i forhold til det der med, at vi ikke har et klart billede af, hvordan Venstres økonomiske politik hænger sammen. Derfor var mit opfølgende spørgsmål, om der er nogle besparelser på uddannelse i øvrigt i Venstres økonomiske politik.

Kl. 10:50

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 10:50

Troels Lund Poulsen (V):

Jeg synes sådan set, at vi har haft en relativt god diskussion om, hvordan vi mener at pengene kan bruges anderledes. Jeg har jo flere gange her i dag understreget – og det vil jeg gerne gøre igen – at vi synes, det er forkert, at man bruger 300 mio. kr. mere på at give primært arbejdsløse indvandrerfamilier mere, kan man sige, i kontanthjælp. Det er en forkert vej at gå.

Det undrer mig også, at Socialdemokratiet går den vej, fordi det jo desværre er med til at sikre, at de mennesker ikke får en tilknytning til arbejdsmarkedet. Jeg har argumenteret for, at vi gerne vil sætte cigaretpriisen op – som et andet eksempel. Og så har vi diskuteret opholdskravet, danskuddannelsen. Jamen der findes jo rigtig mange ting, som vi ikke ønsker at støtte i den finanslov, der ligger her. Så man kan være helt tryk – pengene passer.

Kl. 10:50

Den fg. formand (Christian Juhl):
Vi kan også nå hr. Jacob Mark. Værsgo.

Kl. 10:50

Jacob Mark (SF):

Jeg er altså ikke helt færdig med det der uddannelsesloft, og det er jo, fordi det er noget, der har ligget os meget på sinde. Vi var meget imod, da V-regeringen indførte uddannelsesloftet, og jeg blev faktisk rigtig glad og positivt overrasket, da Venstre midt i valgkampen meldte ud, at det nu var imod alt, hvad man havde stået for uddannelsespolitisk, og at man havde indset med de studerende, der var gået på gaden, at det her var et skidt uddannelsespolitisk initiativ.

Når det nu kom midt i valgkampen – og jeg kan godt huske den dag, det fyldte alle medier, det var i TV Avisen – og det fyldte så meget for Venstre, at det her ville man af med, og den tidligere uddannelsesminister var rundtomkring og fortælle, hvor dårlig en politisk idé det havde været, og at nu skulle det fjernes, og selvfølgelig var der det forbehold omkring finansieringen, kan hr. Troels Lund

Poulsen så forstå, hvis der er nogle vælgere, hvis der er nogle unge mennesker, hvis der er nogle forældre rundtomkring i det ganske land, som undrer sig en lille smule over, at man nu, hvor man så får muligheden for at komme af med det, stemmer mod? Kan ordføreren forstå det?

Kl. 10:51

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 10:51

Troels Lund Poulsen (V):

Nej, det kan jeg faktisk ikke. Først og fremmest kan jeg ikke huske den dag så tydeligt. For mig var den valgkamp ret lang, efter min smag også for lang, men det var jo uden for min pædagogiske rækkevidde at beslutte noget om det. Det, som jeg vel synes var ærligheden i det, som hr. Tommy Ahlers sagde, var, at vi sådan set gerne ville finde penge, hvis det kunne lade sig gøre. Nu sker der jo så den, kan man sige, nationale katastrofe, at regeringsmagten forsvinder, så vi sidder ikke med serveretten, og det er jo lige præcis det, der er forskellen. Havde vi siddet i regeringskontorerne i dag, ville jeg umiddelbart have troet, at uddannelsesloftet så også var afskaffet. Men så var det finansieret på en anden måde.

Det er jo alt sammen teori. For vi sidder ikke på regeringsmagten, desværre, vi må konstatere, at vælgerne ville det anderledes. Der siger jeg så, at når man ønsker at prioritere, kan man jo ikke få alt. For hvis man vil noget andet end regeringen, bliver man jo også nødt til at sige, at der ikke bare en til en kan stemmes ja til alt det, som regeringen vil. Derfor må vi bare sige, at vi sådan set stadig væk gerne vil diskutere uddannelsesloftet. Vi er bare ikke i stand til at finansiere det i det her finanslovsforslag fra os.

Kl. 10:53

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 10:53

Jacob Mark (SF):

(Uden for mikrofon) ... går ud den 21. maj, midt i valgkampen, kort før valgdagen, og siger, at det her uddannelsesloft står simpelt hen imod alt, hvad partiet står for uddannelsespolitisk. Ville det så ikke have været nærliggende at prioritere de midler i den her finanslov, hvor vi andre prioriterer det? Og hvis ikke, hvornår havde ordføreren så forestillet sig at man fra Venstres side ville prioritere at finde penge til at afskaffe uddannelsesloftet?

Kl. 10:53

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 10:53

Troels Lund Poulsen (V):

Jamen altså, det her bliver jo lidt spændende, forstået på den måde, at Venstre jo ikke har regeringsmagten – mig bekendt – jeg tror heller ikke, vi får den hverken i dag eller i morgen, vi arbejder på det. Nu kan jeg så konstatere, at der er et flertal i Folketinget, der afskaffer uddannelsesloftet. Så er det gode spørgsmål jo fra hr. Jacob Mark: Hvad sker der så den dag, Venstre får regeringsmagten igen? Der vil jeg gerne sige, at jeg godt kan lide den iver, der er, i forhold til hvornår Venstre kommer tilbage til regeringsmagten. Den deler vi, og der vil jeg sige, at man så kan forholde sig til, hvordan vi prioriterer uddannelsesloftet, den dag vi måtte have regeringsmagten. Men jeg tænker, at det er lidt mærkeligt for mig at stå allerede nu og overtage regeringsmagten, med respekt for at vi er kort tid inde i regeringens valgperiode.

Kl. 10:54

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tusind tak til det ærede medlem hr. Troels Lund Poulsen for dagens indsats.

Inden vi går videre, vil jeg minde om, at hvis ikke man er født med et indre ur, kan man vælge at købe sig et Rolexur eller et almindeligt ur, eller man kan tage sin telefon, som der er et digitalt ur på, og tænde den, når man taler. Eller man kan, når man står heroppe – det er jo ordførernes privilegium – kigge på den røde skive, som der står tal på, og når den blinker, er tiden gået. Nu har vi stjålet tiden fra halvanden eller to kollegaer, ved at taletiden hele tiden blev presset 10, 20 og helt op til 35 sekunder, hr. Troels Lund Poulsen. Det går ikke, for det er ganske urimeligt. Det er ikke ulovligt at lave tidstyveri, men det er ret upraktisk, især for den, der er til sidst.

Jeg vil gerne byde velkommen til hr. René Christensen fra Dansk Folkeparti, der er den næste ordfører. Værsgo.

Kl. 10:55

(Ordfører)

René Christensen (DF):

Tak for det, formand. Ja, så står vi her med forslaget til finansloven for 2020. En finanslov er jo flere ting. Det er Danmarks budget, men det er jo også i finansloven, at man kan lave politik. Det er også i finansloven, man lægger retningen for Danmark det næste år. Jeg kan sige, at Dansk Folkeparti aldrig har lavet mere ældrepolitik og mere udlændingepolitik, end når vi har lavet finanslov, ingen tvivl om det, og lad os starte der.

Hvor meget fylder ældreområdet så, hvis man kigger på finansloven for 2020? Det fylder nærmest ingenting. Det er, som om de ældre ikke findes. Men det er faktisk sådan, at der er 1.136.000 personer i Danmark over 65 år. Det er faktisk også sådan, at i gruppen af pensionister og ældre er der faktisk omkring 265.000, som er over 80 år. Det er en markant stigning i den befolkningsgruppe. Når vi ser på det over en kort årrække, er der faktisk en stigning på 30 pct. samlet set, og når man kigger på gruppen af borgere, som er over 80 år – og det glæder vi os over i Dansk Folkeparti – så er der faktisk en stigning på 16 pct. over årene.

Hvad betyder det så, når vi taler om finanslov? Ja, det betyder selvfølgelig, at der er flere ældre, som også er plejekrævende, at der er flere ældre, som har behov for hjælp fra det offentlige. Det betyder sådan set også, at der er behov for flere midler.

Hver gang og hver eneste gang Dansk Folkeparti har lavet finanslov, har vi haft de ældre med. Sidst havde vi jo værdighedsmilliarden. Vi har haft et værdigt ældreliv osv. osv. Når man ser på finansloven for næste år, vil man se, at der er sat 125 mio. kr. af. Det er så godt som ingenting. Alligevel kan man se, hvis vi bare tager et andet område som f.eks. udlændingepolitikken, at der er sat over 0,5 mia. kr. af til at lempe udlændingepolitikken. Så der er altså 125 mio. kr. til de ældre og over 0,5 mia. kr. til udlændingeområdet.

Det undrer os, for vi havde en valgkamp, og jeg var så glad den dag som finansordfører, og jeg kan huske – og det kan jeg, fordi jeg repræsenterer Dansk Folkeparti – at min formand, Kristian Thulesen Dahl, og Pia Olsen Dyhr stod på tv og gav hinanden hånd på, at nu skulle der komme 1 mia. kr. til ældreområdet, for når der er flere kunder i butikken, skal der også flere penge til. Så det her handler ikke om, at der skal guldvandhaner på plejecentrene. Det her handler faktisk om, at der skal penge til, så vi kan opretholde det serviceniveau, som vi kender. Selvfølgelig skal vi også gøre det lidt bedre, men når der er flere ældre, kræver det også flere penge. Men det er ikke det eneste område.

Finansloven handler selvfølgelig om prioritering. Hvad er det, man gerne vil prioritere i en finanslov, og hvad er det, man ikke vil prioritere? Noget af det handler om penge, andet handler bare om politik. Lad mig tage et område som dyrevelfærd, det er ikke

noget, der handler ret meget om penge. Men når man kigger på den finanslov, der bliver vedtaget her i aften, så er det faktisk sådan, at regeringen og det socialistiske flertal har valgt at halvere – halvere! – pengene til dyrevelfærdsområdet.

Så kan man sige, at det nok er, fordi man skal bruge penge andre steder; man kan jo kun bruge pengene en gang. Men hvad er det så, man har skåret ned på? Man har skåret 7,5 mio. kr. væk – 7,5 mio. kr., som betyder så meget for dyrevelfærden i Danmark. Det betyder så meget for, at vi kan have folk ude i felten.

Og så vil jeg gerne sige, inden nogen begynder at gøre sig morsom: Det er uden det tilskud, der var i den tidligere finanslov, til at købe elefanter for. Det her er rigtige penge, der er gået til, at vi har kunnet lave opsøgende arbejde i forhold til vores organisationer inden for dyrevelfærd. Det er ikke ret længe siden, vi kunne læse i pressen, at man har været ude og fundet hunde og andre dyr rundtomkring i Danmark, som har det elendig. Det er så det arbejde, man nu har valgt at halvere pengene til i 2020. Det handler ikke om penge. Det handler om ren og skær omprioritering. Man har ikke valgt at prioritere dyrevelfærd.

Det er selvfølgelig også sådan, at når man kigger på den her finanslov – Dansk Folkeparti var ovre at få en kop kaffe, og tak for den kop kaffe; den er vi glade for at få, men vi har jo ikke haft så stor indflydelse på, hvordan finanslovsforslaget ser ud i dag – er der absolut også gode tiltag. Når vi kigger på den grønne omstilling, som Dansk Folkeparti også er en del af, så er der jo her et grundlag for, at vi kan arbejde videre, også i forhold til en økonomisk bund, som absolut ikke er færdigfinansieret. Det skal man sige, men der ligger i hvert fald nogle rammer for, at man kan komme videre med vores målsætning om at reducere udledningen af det fossile, altså CO₂, med 70 pct.

En anden ting, som vi er rigtig glade for i Dansk Folkeparti – det er jo ikke så tit, vi kigger ned på De Radikale og smiler og siger tak for det, men det vil jeg gøre i det her tilfælde – er i forhold til folkeskoleområdet. Det var meget tydeligt, at det var et krav, man havde, da man gik ind, at der skulle ske noget på folkeskoleområdet, og det er vi glade for at man har fået med. I 2020 er det 275 mio. kr. Fuldt indfaset er det 800 mio. kr. Der bliver også flere børn, så man kan diskutere, om det er et meget, meget stort løft, eller om det er for at sikre folkeskolen. Vi håber, at det kan være med til at give et løft. Det er en af de største ressourcer, vi har som samfund. Vi er jo ikke rige på store naturressourcer, vi har ikke meget olie, vi har en lille smule. Den største ressource, vi har, er vores borgere, og derfor er vi selvfølgelig glade for, at folkeskolen får et løft. Så tak for det.

Kl. 11:00

Når vi så går dybere ned i finansloven og kigger på – for det er jo økonomi, vi taler om her – hvad vi så egentlig er for et samfund her i Danmark, kan vi se, at vi er et skattefinansieret samfund. Hvad betyder det så? Det betyder, at vi skal skabe nogle værdier, og så betaler vi skat af det. Vi betaler skat af det, vi producerer. Vi betaler skat af den løn, vi tjener. Men hvem er det så, der skaber værdierne? Det gør vi jo i fællesskab. Det offentlige skal sørge for, at der er nogle veje at køre på. Det offentlige skal sørge for, at vi har nogle uddannelser, så virksomhederne kan rekruttere de medarbejdere, de skal bruge, og så kan vi beskutte af det.

Derfor er erhvervspolitikken det absolut vigtigste for det velfærdssamfund, som vi kender. Vi kan alligevel se i finansloven, at det ikke er en finanslov, der gør Danmark rigere. Vi får jo ikke flere penge til velfærd, selv om vi nu har et flertal i Folketinget, som siger, at det er et velfærdsflertal. Man bruger flere penge, men man skaffer ikke flere penge, tværtimod. Der er et negativt arbejdsudbud, når vi kigger på finansloven.

Vi kan også se, at man laver en tredobling af arveafgiften for familieejede virksomheder. Det er en meget, meget ærgerlig diskussion, der er kommet. Der er kommet en diskussion om, at der er

nogle meget, meget store familieejede virksomheder, og dem er man fra socialisternes side sure på, og de må ikke ophobe så mange midler. Det, man bare glemmer, er, at de familieejede virksomheder også omfatter den ganske almindelige tømrermester, den ganske almindelige smedevirksomhed, landbruget osv. osv. Det er faktisk sådan, at når man kigger på antallet af overdragelser af familieejede virksomheder, ligger det på et niveau på omkring 400 om året. Og det er ikke Danfoss og Lego, der bliver overdraget hvert eneste år. Det er ganske almindelige virksomheder, som nu får en tredobling af arveafgiften. Hvad betyder det så? Det betyder, at den virksomhed, når den er blevet overdraget, er blevet fattigere. Den virksomhed kan ikke foretage de investeringer, som virksomheden havde tænkt sig at gøre. Vi kan også se det på emballageafgiften.

En anden ting, vi kan se, er, at grænsekontrollen forsvinder. Der kommer simpelt hen et ændringsforslag i aften, hvor man fjerner grænsekontrollen. Man fjerner i hvert fald pengene til den. Selv om vi har en statsminister, som har stået og sagt, at vi skal have grænsekontrol i Danmark, skal der aktivt stemmes i aften om, at de 95 mio. kr., der bruges på grænsekontrol, pilles ud af finansloven. Vi er meget forundrede i Dansk Folkeparti.

Vi er faktisk forundrede over finanslovsaftalen for 2020, der er indgået mellem den socialdemokratiske regering og de socialistiske støttepartier. Finansloven for 2020 gør ikke Danmark rigere, men skaber mere ulighed og påtvinger danskerne nye byrder. De tungeste byrder vil komme som et resultat af de talrige udlændingelempler, som Socialdemokratiet og de socialistiske partier har aftalt. Socialdemokratiet har ellers i den foregående valgperiode over for den danske befolkning givet stærke garantier om, at partiet på afgørende punkter har bevæget sig i retning af en stram udlændingepolitik, men det var selvfølgelig også før valget. Derfor var der nogle af os, der havde nogle forventninger om, at Socialdemokratiet som minimum ville fastholde den stramme udlændingepolitik, som den borgerlige regering sammen med Dansk Folkeparti havde lagt sig fast på inden folketingsvalget i 2019.

Men hvad er det, vi står med i dag? Vi står desværre med noget helt andet. Med finanslovsaftalen må det konstateres, at Socialdemokratiet, regeringen, blot er kommet med tomme garantier og har foregivet at ville stå for en stram udlændingepolitik. Med finansloven for 2020 viger man entydigt tilbage fra den stramme udlændingepolitik på afgørende punkter. Særlig smerteligt for Danmark og den danske befolkning er, at man med finansloven påbegynder et opgør med hjemsendelsespolitikken. Når færre, end der lå i kortene, bliver hjemsendt, og når man ikke fortsætter med den politik, som Dansk Folkeparti står for, er der ingen tvivl om, at resultatet er, at det vil øge udgifterne. Dertil kommer, at man også har besluttet, at man igen vil modtage kvoteflygtninge, uden hensyntagen til at vi stadig væk står over for store integrationsproblemer.

Der er afsat omkring 0,5 mia. kr. til at lempe på udlændingepolitikken i 2020, som desværre fremadrettet er kraftigt stigende. Dermed lader man hånt om den nyeste forskning, som slår fast, at der er en entydig sammenhæng mellem ydelsesniveauet, og hvor en asylansøger tager hen. Der er ingen tvivl om, at når de mennesker har betalt en menneskesmugler og ser på, hvor de kan tage hen, vælger de mennesker selvfølgelig at rejse derhen, hvor ydelserne er højest. Og hvor er det så? Det er i Danmark. Så kære socialdemokrater, hvorfor passer I ikke på Danmark, når I nu har fået magten til det?

Kl. 11:05

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak for det. Den første spørger er hr. Jesper Petersen.

Kl. 11:05

Jesper Petersen (S):

Tak for talen og for indlægget i debatten, men jeg synes, det var en noget nedtrykkende tale, altså sådan nedtrykkende, i synet på hvad der faktisk vil ske for vores samfund, når man gennemfører den her finanslov med de forbedringer, der er på fælles velfærdsgoder, også for ældre. I forhold til klima og miljø er der også en serie af gode tiltag, og dem havde jeg da ønsket mig at også Dansk Folkeparti godt ville kunne se det gavnlige i.

Det, jeg især tænker på, er jo den diskussion, vi har haft igennem lang tid, om prioriteringen af den fælles velfærd. Og Dansk Folkeparti fremstod jo noget i opposition til den regering, der var før, selv om man støttede den, i synet på hvordan man skulle prioritere det, at der faktisk skulle være en fremgang i det offentlige forbrug, når der kom flere ældre og flere børn osv. Det havde man jo noget svært ved at komme igennem med over for en regering, der dengang startede med at gå ind for nulvækst.

Men jeg vil egentlig godt høre nu, hvor der så bliver en finanslov med en betydelig fremgang – 1,3 pct. er væksten i det offentlige forbrug, altså noget højere end det, der var før, meget højere – er Dansk Folkeparti så egentlig mere enig med den nuværende regerings velfærds politik eller med den tidligere regerings velfærds politik?

Kl. 11:06

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 11:06

René Christensen (DF):

Vi er sådan set enige, og jeg roste jo faktisk også i forhold til folkeskoleområdet, og jeg roste jo faktisk også, at man har sat penge af til det grønne område. Det er jo ikke sådan, at en finanslov altid bare er sort-hvid, altså at den enten er dårlig eller også er den god. Der er altid tidsler, og der er også altid blomster i en finanslov – sådan er det. Men jeg må bare sige, at når man ser på det, man beslutter nu, er udgifterne ikke ret store i forhold til de lempelser, man laver på udlændingeområdet, men fremadrettet bliver de jo rigtig store. Vi står allerede i dag med et udgiftspres på over 30 mia. kr. om året – 30 mia. kr. om året. De udgifter vil man øge, og når man øger dem, kan det godt være, at det ikke er i 2020, man skal ud og finansiere det, men det skal man jo i 2021, 2022, 2023, 2024. Vi ved det jo; det gælder også, når man åbner op for, at man skal tage kvoteflygtninge. En kvoteflygtning er jo ikke bare én kvoteflygtning; lynhurtigt er der jo familiesammenføringer og andet, og så kender vi jo prisen.

Så den her finanslov er sådan set meget god, i forhold til at man også har lavet en fornuftig aftale med kommunerne, man har også lavet en fornuftig aftale med regionerne, men på den lange bane må jeg sige, at set med Dansk Folkepartis øjne er den her finanslov en katastrofe for dansk økonomi, fordi man øger udgifterne, uden man har finansieret det, og man kender ikke det niveau, man åbner op for. Men historien fortæller jo, at når man øger ydelsesniveauer, bliver tilstrømningen markant større.

Kl. 11:07

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 11:07

Jesper Petersen (S):

Jamen jeg vil da godt kvittere for, at der trods alt også er nogle lyspunkter, når man går Dansk Folkepartis argumentation efter. Men hr. René Christensen svarede jo sådan set ikke på mit spørgsmål, nemlig om man egentlig er mere enig med den her regerings prioritering af den fælles velfærd, altså af kvaliteten dér på en række områder

– børn, sundhed, ældre, psykiatri – end med hvad der lykkedes og hvad politikken var under den tidligere regering. Det var det, der var mit spørgsmål, og det svarede hr. René Christensen faktisk ikke på. Så det vil jeg egentlig ønske mig nu, hvor han får chancen igen.

Kl. 11:08

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 11:08

René Christensen (DF):

Det vil jeg rigtig gerne svare på. Vi er sådan set dybt uenige i den prioritering, man har lavet. At man vælger at bruge 125 mio. kr. på ældreområdet og langt over 0,5 mia. kr. på udlændingeområdet, som vil være støt stigende, er vi dybt uenige i – dybt uenige. Altså, i forhold til det her med at øge det offentlige forbrug kommer det jo an på, hvad man bruger pengene på. De her 0,5 mia. kr. i 2020, som vil stige til langt over 1 mia. kr. meget hurtigt, er jo også offentligt forbrug, og det ønsker Dansk Folkeparti ikke. Altså, for Dansk Folkeparti handler det ikke om at bruge borgernes penge, det handler faktisk om at bruge borgernes penge rigtigt. Og der må jeg bare sige, at når jeg kigger ned over den her finanslov, var finansloven for 2019 langt, langt bedre end finansloven for 2020.

Kl. 11:09

Den fg. formand (Christian Juhl):
Fru Sofie Carsten Nielsen.

Kl. 11:09

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak til ordføreren for rosen til delen om at løfte folkeskolen, så vores skolebørn kan få flere lærere og lærere med bedre tid. Det er fuldstændig rigtigt, at det har været en meget, meget stærk radikal prioritet, så det er jeg glad for, og jeg regner med, at ordførerens parti så også stemmer for – det er virkelig tiltrængt.

Så roste ordføreren også nogle af de grønne elementer i finansloven. Det er jeg selvfølgelig rigtig glad for at høre. Altså, ordførerens parti har jo også lavet sådan en grøn forvandling, og det synes jeg er fremragende, og man er med i flertallet bag klimalovent – virkelig progressivt. Derfor vil jeg også spørge, helt oprigtigt, om vi så også kan regne med, at ordførerens parti nu, hvor det desværre ikke kom med i finanslovsforslaget – men måske kan det komme med i klimahandlingsplanen – vil være med til at indføre en flyafgift, der kan bruges til grøn omstilling af flybranchen og til at rejse skov, så vi kan reducere CO₂?

Kl. 11:10

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 11:10

René Christensen (DF):

Jamen det er jo det, vi skal i gang med nu; altså, det er jo at finde finansieringen og også finde virkemidlerne. Nogle af virkemidlerne kender vi jo. Vi har foreslået, hvordan vi gerne vil finansiere det i forhold til en oliefond, altså hvor vi siger, vi gerne vil fortsætte med at bore efter olie i Danmark, og de penge, som vi så får ind, skal vi bruge til den grønne omstilling. Det er vores finansieringsforslag. Vi mener jo ikke, at flyafgifter isoleret set er løsningen i forhold til finansiering, men det er jo det, som vi skal i gang med at forhandle. Det er jo ikke sådan, at Dansk Folkeparti går til forhandlingsbordet uden at have finansieringsforslag til, hvordan vi skal nå den grønne omstilling, for der er ingen tvivl om, at det bliver svært med virkemidler, men det bliver også dyrt i forhold til finansiering.

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 11:10

Kl. 11:10

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Det er klart. Det kan ikke isoleres. Der skal nemlig rigtig mange ting til, og det kunne så være et af elementerne. Et andet element er jo landbrugsstøtten, hvor vi kan gøre midlerne grønnere for en stor del. Vil ordførerens parti være med til at sikre, at vi bruger vores muligheder for at gøre så meget som muligt af landbrugsstøtten grøn og altså bruge den til udtagning og lignende tiltag?

Kl. 11:11

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 11:11

René Christensen (DF):

Jamen der har vi jo faktisk set, at landbruget har spillet rigtig positivt med i forhold til den grønne omstilling. Og nogle af de her ting er jo også noget af det, som landbruget selv siger, altså at man bl.a. skal kigge på lavbundsjord og andet. Der kigger vi jo også på, hvad vi så kan bruge de lavbundsjord til, altså om vi kan få flere synergier. For hvis man piller dem ud, kan det selvfølgelig blive til natur. Det kunne jo også være, at vi i stedet for at tage frugtbar landbrugsjord ud, eksempelvis kunne bruge lavbundsjordene til solanlæg og andet; vi ser jo, at solenergi begynder at fylde rigtig meget.

Så ja, vi er meget klar til, at landbruget skal være en del af løsningen, og det er landbruget jo også selv. Det er jo, fordi vi er et landbrugsland, og de fleste af vores arealer er jo dyrkede arealer i dag.

Kl. 11:11

Den fg. formand (Christian Juhl):
Fru Lisbeth Bech Poulsen.

Kl. 11:11

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Tak. Jeg vil lige rette en misforståelse, som ordføreren er omrejsende i, nemlig at den her regering ikke prioriterer ældre, eller at den her regering og støttepartierne ikke prioriterer ældre. For hvor er ældreplejen finansieret henne? Den er hovedsagelig finansieret ude i kommunerne, og den tidligere regering, som DF støttede, underfinansierede jo ældreplejen i helt voldsom grad.

Faktisk bliver der givet 17 gange flere penge til den kommunale velfærd under den her regering end tidligere. Hvad gør man ude i kommunerne, hvis man ikke har penge nok til ældreplejen? Så skærer man på bemanningen, på omsorgen, på maden og på alle de rammer, der skal sikre et godt ældreliv. Det var den regering, som DF støttede. Så omregnet i kroner og øre kommer vi til fulde til at opfylde den milliard, som SF's formand lovede før valget. Det gør vi over de 4 år, hvor SF's formand og DF's formand gav håndslag på at der skulle gives en ekstra milliard.

Kl. 11:13

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 11:13

René Christensen (DF):

Så bliver jeg nødt til at rette ordføreren. Hvis man går ind og kigger på, hvad det var for et område, der havde den højeste vækst i de sidste 4 år, var det ældreområdet. Hvorfor var det det? Det var jo fordi, vi, da vi lavede værdighedsmilliarden, lagde den oven på

budgetterne for 2016. Det vil sige, der ikke blev skåret en krone på ældreområdet. Der blev tilført 1.000 mio. kr. om året. Det var ikke noget, der blev indført over perioden, hvor man startede med 125 mio. kr., og så kunne den få lidt mere næste år. Nej, der fik vi 1 mia. kr., nemlig 1.000 mio. kr., en gang om året. De kom som friske penge, og de skulle lægges ovenpå. Man måtte ikke foretage besparelser derude. Så derfor var området som enkeltstående område det, som havde den absolut største vækst, men også de fleste kunder. Det var ældreområdet i sidste periode. Der må man bare sige, at det, der sker nu, jo er, at jeg, når vi får regnskaberne for kommunerne for 2020, vil være overbevist om, at der i 2021 vil være sket nedprioriteringer på ældreområdet, for det kan man nu.

Kl. 11:14

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 11:14

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Uanset hvor kreativt man regner, nytter det ikke noget, at underfinansiere – det lyder måske lidt kedeligt – den kommunale økonomi, så der ikke er plads til helt basale ting, og når det så kommer til finansloven, drysser man lidt sukker ud over det, og så ser det rigtig fint ud. Den regering og den politik, som DF støttede, underfinansierede ældreplejen og andre kommunale områder i voldsom grad.

Det, jeg gerne vil bruge mit sidste spørgsmål på, er netop at spørge DF: Man er en stor fortaler for, at de fleste virksomhedsarvinger skal betale meget mindre i bo- og gaveafgift end helt almindelige mennesker. Hvordan kan det passe? Hvorfor skal hr. og fru Jensen betale meget mere i arveafgift end nogle af de rigeste virksomhedsarvinger i det her land? Det giver jo ikke nogen mening.

Kl. 11:14

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 11:14

René Christensen (DF):

Det er så dejligt, når man kan mærke forskel på os. Der kan man virkelig høre socialisten tale. En rig virksomhedsejer kan være en-mandsvirksomhedsejeren, som skal overdrage sin virksomhed til sin søn. Eller det kan være tomandsvirksomheden, hvor den ganske almindelige dansker er ansat i virksomheden, der så skal overdrages. Det kan de så ikke, fordi de nu bliver brandbeskattet. For de er jo onde; de er jo erhvervsdrivende; de skal ikke være der. Men hør nu her: De to ansatte får deres deres løn af den her virksomhedsleder, og så betaler de skat, og så deler vi det ud til velfærd. Og hør nu her: Hvis der ikke var noget privat erhvervsliv, havde vi ikke noget velfærd.

Kl. 11:15

Den fg. formand (Christian Juhl):
Hr. Rune Lund.

Kl. 11:15

Rune Lund (EL):

Jeg synes, at hr. René Christensen snakker lidt udenom. Under den tidligere Venstrestedede regering så vi nedskæringer og forringelser i den offentlige sektor over en bred kam. Vi så, at væksten i det offentlige forbrug ikke engang kunne følge med det demografiske træk. I forhold til ældreområdet står jeg her og kigger på en rapport fra FOA fra starten af det her år, som jo viser, at serviceudgifterne pr. ældre også faldt fra 2018 til 2019. (René Christensen (DF): Det er rigtigt).

Sagen er jo, at det skyldes, at der er blevet ført en nedskærings- og forringelsespolitik. Så er det bare, at jeg ikke forstår, hvorfor Dansk Folkeparti har så travlt med at tage alle mulige finansieringsforslag ud af det her forslag til finanslov og forringe en finanslov, når der nu kommer en finanslov, som har massive aftryk fra Enhedslisten, og som derfor på velfærden er den bedste finanslov i rigtig, rigtig mange år – den bedste finanslov for velfærden i måske 10 år. Finansloven er god for velfærden, og det er en finanslov, som jo også vil styrke ældreområdet ude i kommunerne.

Kl. 11:16

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 11:16

René Christensen (DF):

Det er selvfølgelig, fordi det er finansieringer, som gør Danmark fattigere på sigt. Det er rigtigt, at det isoleret set i 2020 godt kan være, at de her udlændingelempler ikke betyder så meget økonomisk, men jeg tør godt love, at det kommer de til. Vi har jo set det. Det er der jo evidens for. Der er lavet lange rapporter om, at når man øger uddannelsesniveauerne, øger man også tilstrømningen. Og når man øger tilstrømningen, øger man også de offentlige udgifter.

Jeg ved godt, at Enhedslisten synes, at det er godt, at de offentlige udgifter øges, men de bliver øget på det forkerte. Vi bruger i dag over 30 mia. kr. om året på ikkevestlig indvandring. Hvorfor i alverden skal vi bruge mere i fremtiden? Det går ikke til velfærd, sådan som jeg tror danskerne tænker velfærd. Når danskerne tænker velfærd, tænker de folkeskole, de tænker ældrepleje, og de tænker daginstitutioner. Jeg tror ikke, de tænker ikkevestlig indvandring, men det er dér, man med denne finanslov i fremtiden øger udgifterne markant.

Kl. 11:17

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 11:17

Rune Lund (EL):

Det tal på 30 mia. kr. er i øvrigt temmelig misvisende. Det kan man se ud fra nogle af de spørgsmål, jeg har stillet i Finansudvalget. Det kan vi diskutere, det gør jeg meget gerne, men lige nu og her vil jeg bare gerne spørge ind til, hvordan det kan være, at Dansk Folkeparti vil fjerne finansieringsforslag, som jo styrker velfærden. Jeg synes ikke, at jeg har fået et ordentligt svar, for jeg mangler stadig væk et svar på, om det er psykiatrien, der ikke skal have penge, eller om det er kampen mod social dumping, der ikke skal have penge. Folkeskolen kunne jeg høre at ordføreren var begejstret for. Det er måske ikke dér, der skal skæres, men er det så på daginstitutionsområdet, eller er det den grønne omstilling, der skal spares på? Hvad er det for nogle ting, der skal pilles ud af det her forslag til finanslov i forhold til alle de finansieringselementer, som Dansk Folkeparti gerne vil have?

Kl. 11:18

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 11:18

René Christensen (DF):

Så skal ordføreren jo se på, hvad det er for nogle ændringsforslag, vi har stillet, både dem, vi har sat til afstemning, hvor vi har rullet noget tilbage, og de forslag, hvor vi ruller noget frem, og de ting, som vi selv har med. Det er fuldt finansieret i finansloven. Så der er ingen udfordringer i forhold til det, vi ruller tilbage. Der er selvfølgelig noget, vi så ikke gør. Vi får jo ikke det udgiftspres på

bl.a. ikkevestlig indvandring. De penge bruger vi på noget andet. Det er fuldt finansierede ændringsforslag, som vi har lagt frem. Vi har ikke lagt et finanslovsforslag frem, men ændringsforslag, som vi skal stemme om her i aften.

Kl. 11:20

Kl. 11:18

Den fg. formand (Christian Juhl):
Hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 11:18

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak, og tak for en god ordførelse. Hvis der nu kommer et nyt flertal, hvis der kommer et valg og der kommer et nyt flertal og vi så får presset Venstre, Konservative og Liberal Alliance, som tidligere var i regering sammen, til at få lavet de her udlændingestramninger, som er så nødvendige for Danmark, vil man fra DF's side så også være villig til at bruge en del af de penge på at sætte afgifter og skatter ned til gavn for danskerne derude?

Kl. 11:19

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordfører.

Kl. 11:19

René Christensen (DF):

Ja, det vil vi da. Det har vi da også tidligere gjort, og det er faktisk også noget af det, som vi har stillet ændringsforslag om her i dag i forbindelse med finansloven, og som vi skal stemme om. Vi ønsker jo ikke, at danskerne skal betale så meget som muligt i skat. Vi ønsker, at danskerne skal betale den skat, der er nødvendig, for at vi kan have et velfærdssamfund. Så er vores to partier nok ikke helt enige om, hvad et velfærdssamfund så er, men vi ønsker faktisk et højt serviceniveau på sundhed, vi ønsker et højt serviceniveau på ældreplejen, og vi ønsker det også i folkeskolen og daginstitutionerne. Det er jo den prioritering, der så er. Det skal absolut ikke være så dyrt som muligt at være dansker, det skal være så billigt som muligt, men vi står også vagt om velfærdssamfundet.

Kl. 11:19

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 11:19

Lars Boje Mathiesen (NB):

Jeg tror måske, at vi faktisk deler holdning om, hvad et godt velfærdssamfund er. Vi deler måske ikke holdning om, hvor dyrt det skal være at finansiere det. Fra Nye Borgerliges side mener vi absolut godt, at der kan findes rigtig, rigtig mange steder i den danske stat og i kommuner og regioner, hvor man faktisk godt kan spare penge på embedsværket og eksterne konsulenter og alt muligt andet, som er overflødig, og hvis man sparer de penge, kan de jo let komme tilbage til danskerne.

Kl. 11:20

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordfører.

Kl. 11:20

René Christensen (DF):

Ja, og det er jo bl.a. et af vores forslag, at vi skal spare 425 mio. kr. på eksterne konsulenter. Det har vi selvfølgelig også taget fra regeringen, som har været så venlig at regne det ud for os. Så det er ikke bare sådan noget, vi har piller ned fra hylden. Det er regeringens egne tal, som vi har brugt til ændringsforslaget, og forslaget gør jo bl.a., at vi kan bruge pengene bedre et andet sted.

Den fg. formand (Christian Juhl):
Hr. Jeppe Bruus.

Kl. 11:20

Jeppe Bruus (S):

Det er lidt i forlængelse af hr. Rune Lunds spørgsmål fra tidligere, for det er, synes jeg, egentlig med stor undren, når man kigger på, at Dansk Folkeparti i dag står og siger, at den finanslov, vi havde sidste år, var meget, meget bedre end den, vi får i år. Hvad var det egentlig, Dansk Folkeparti brugte indflydelsen på i 4 år som det største borgerlige parti? Det var jo finanslove med en vækst på 0,2, 0,7, 0,7 og 0,8 pct. Hvad var det, der var så meget, meget bedre ved det? Det var jo besparelser på vores sundhedsvæsen, på vores uddannelser, det var forringelser i servicen over for vores ældre. Jeg begriber simpelt hen ikke, hvordan man med den bedste finanslov i årtier så kan høre det her fra Dansk Folkepartis side.

Noget andet af det, jeg synes er svært at forstå, er, at Dansk Folkeparti hele tiden har slået sig op på, at det, hvis man skulle give skattelettelser, skulle være i bunden, og at Dansk Folkepartis ordfører nu står her og forsvarer, at virksomhedsejere skal have en lavere bo- og arveafgift end helt almindelige mennesker, og har lagt stemmer til det, og at det så ligesom er det, man vil kæmpe for. Jeg forstår det simpelt hen ikke, men det kan være, at ordføreren kan hjælpe mig lidt.

Kl. 11:21

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordfører.

Kl. 11:21

René Christensen (DF):

Det vil jeg meget gerne. Det er faktisk sådan, at man, hvis man overdrager en virksomhed, hvis man trækker penge ud til sig selv, altså privat, så selvfølgelig skal beskattes fuldt af det. Det er vi fuldstændig enige i, og sådan er regelsættet også. Det, som man gør her, er jo, at man tredobler arveafgiften i forhold til virksomhedens værdi, altså når nogen overdrager virksomheden, og det er jo at trække penge ud, i forhold til at den virksomhed kan ekspandere og skabe flere arbejdspladser og dermed skabe et større arbejdsudbud og dermed gøre, at Danmark bliver rigere. Det er det, man piller ud, når man kommer med sådan nogle forslag. Det kan godt være, at man vil have sådan noget med, at der er nogle, der er rige, at der er nogle, der tjener penge, men det er jo ikke forbudt at tjene penge. Det er jo heller ikke forbudt at skabe noget i Danmark.

Vi glæder os altså over, når der er en virksomhed, som skaber arbejdspladser. Vi glæder os over, når arbejdsløsheden falder. Vi glæder os over, når flere danskere kommer i beskæftigelse. Der må vi bare sige, at man med de forslag, der ligger i finanslovsudspillet her, ikke bakker op om det, og at man på den lange bane dermed også undergraver velfærdssamfundet. Det er et problem, og det må Socialdemokratiet da også kunne se.

Kl. 11:22

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 11:22

Jeppe Bruus (S):

Nu er det måske et meget bredt spørgsmål, og at sige, at det forstår jeg ikke, falder selvfølgelig også tilbage på spørgeren her. Så må man prøve at være lidt mere konkret. Det, jeg ikke helt forstod, var, hvordan Dansk Folkeparti i dag står her og roser de fire finanslove, vi har haft, med massive besparelser på vores velfærdssamfund, og

at man, når man så prioriterer skattelettelser, giver dem til virksomhedsejere i stedet for at give dem i bunden. Jeg synes, det er meget, meget tankevækkende, at det er den profil, man ligesom lægger for dagen, og som står i skærende kontrast til det, som Dansk Folkeparti i virkeligheden har sagt, nemlig at man skal prioritere dem i bunden, og at man gerne vil investere i velfærd.

Kl. 11:23

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 11:23

René Christensen (DF):

Det er faktisk ikke særlig svært, for igen bliver det meget socialistisk. Det handler bare om at bruge pengene, og man kan kigge på det offentlige forbrug. Hvorfor blev der bl.a. nogle færre udgifter? Det gjorde der jo, fordi vi havde en stram udlændingepolitik. Vi havde færre udgifter til udlændingepolitikken, og dermed var der et mindre offentligt forbrug. Det glædede vi os over i Dansk Folkeparti. Vi glæder os over, at vi bruger færre penge på ikkevestlig indvandring. Der kan jeg så forstå, at man fra Socialdemokratiets og fra de socialistiske partiers side er ligeglad med, hvad man bruger pengene på, bare staten bruger pengene, bare der er et højt forbrug af penge. Der vil jeg gerne sige fra Dansk Folkepartis side, at vi prioriterer. Vi mener faktisk, at det er vores pligt som politikere at prioritere, hvad pengene bliver brugt til. Vi vil hellere bruge dem på ældrepleje, end vi vil bruge dem på ikkevestlig indvandring. Det er der ingen tvivl om.

Kl. 11:23

Den fg. formand (Christian Juhl):
Så er det hr. Kristian Hegaard.

Kl. 11:24

Kristian Hegaard (RV):

Tak for det. For nylig blev ordet klimatosse kåret til årets ord, og da det var Dansk Folkeparti, der opfandt det, kunne man jo godt sige tillykke med den udmærkelse eller pris, men først og fremmest vil jeg kvittere for, at Dansk Folkeparti er med i klimaloven, der forpligter os på en CO₂-reduktion på 70 pct. i 2030. I den forbindelse vil jeg gerne spørge om, for vi byder jo altid gerne flere klimatosser velkommen, hvorvidt det, at man nu indgår i aftalen om klimaloven, så også betyder, at Dansk Folkeparti kan stå inde for de grønne tiltag, der er i finansloven, de mange tiltag som grønne afgifter, udtagning af sårbare landbrugsjorder og skovrejsning. Kan Dansk Folkeparti stå inde for de grønne tiltag, eller er det lidt for klimatosset?

Kl. 11:24

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 11:24

René Christensen (DF):

Dansk Folkeparti er tosset med klima. Vi er ikke klimatosser, og der synes jeg faktisk, at finansloven er et meget godt eksempel. F.eks. hæver man afgiften på engangsservice voldsomt. Det har man bare gjort sådan i forhold til vægt, og det betyder faktisk, at man øger afgiften på noget, som overhovedet ikke generer klimaet. Det kan være noget, der er lavet af bambus, det kan være noget, der er lavet af sammenpresset pap, og som faktisk er økologisk, og som man kan bruge derude. Det stiger afgiften nu på på baggrund af vægt. Hvad bliver det billigste så? Det bliver plastik.

Lige om lidt – jeg mener, det er i 2021 – bliver det faktisk forbudt at bruge plastikengangsservice. Det vil så sige, at vi i Danmark

har en afgift på den miljørigtige engangsservice. Det er klimatosseri-er, når man lægger afgift på noget, der er godt for klimaet. Derfor er vi rigtig glade for, at vi er blevet en del af aftalen, så vi sådan kan få lov til at blive fornuftens stemme, og jeg tror sådan set nok, at vi skal finde hinanden, når vi kommer i gang med de forhandlinger.

Kl. 11:25

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 11:25

Kristian Hegaard (RV):

Det er jo dejligt, hvis Dansk Folkeparti er klimatosset, så kan vi jo nå rigtig langt, hvis der er et bredt samarbejde om det. Men betyder det så, at de andre tiltag, som ordføreren ikke var inde på, er noget, som Dansk Folkeparti fuldt og fast kan stå inde for, fuldt og fast synes er den helt rigtige vej at gå for Danmark i den grønne dagsorden, så vi virkelig rykker og gør det her til den grønne finanslov i lang tid?

Kl. 11:26

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 11:26

René Christensen (DF):

Der er jo ingen tvivl om, bare for at tage et enkelt eksempel – tiden er jo også begrænset – at skovrejsning og at udtagning af statsskove til urørt skov, som giver mere biodiversitet, er rigtig gode forslag. Vi skal så også bare gøre det på den rigtige måde. Eksempelvis kræver det at udtage en skov til urørt skov for at give mere biodiversitet måske noget forarbejde forinden, så man er sikker på, at man får den rigtige skov, hvor man er sikker på, at der kommer lys ned, så man ikke bare får et sort område, hvor der ikke kommer noget biodiversitet.

Så igen: Ja, vi synes sådan set, at mange af de her forslag er fornuftige, men det er jo alle sammen sådan nogle forslag, som kræver noget faglighed og kræver noget arbejde for at få de resultater, som vi jo gerne skulle opnå i fællesskab. Men det ser vi meget frem til at blive en del af.

Kl. 11:26

Den fg. formand (Christian Juhl):
Hr. Jens Joel.

Kl. 11:26

Jens Joel (S):

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Jeg tror i virkeligheden, at vores udfordring er, at det der med, at man i årevis har stemt for finanslove, som egentlig var strammere i forhold til det offentlige forbrug, jo bliver meget lidt konkret. Og så siger man, at grunden til, at man har gjort det, sådan er ubestemt, nemlig at hvis man lader det offentlige forbrug vokse og man f.eks. har ordentlig ældrepleje eller mere psykiatri eller flere pædagoger, så skulle det ligesom være undergravende for væksten. Jeg synes egentlig, det er lidt nyt, hvis Dansk Folkeparti har den opfattelse, at den offentlige sektor, om man så må sige, er en klods om benet. Det synes jeg ikke er det, man ellers giver indtryk af.

I Socialdemokratiet har vi jo en opfattelse af, at de to ting sådan set er hinandens forudsætninger, altså at stærkt erhvervsliv har brug for en god offentlig sektor, uddannelse osv. osv. Så jeg synes egentlig, at når hr. René Christensen forsvare de tidligere finanslove, som indebar nedskæringer, med, at det var nødvendigt for at skabe en stærk samfundsøkonomi, så bryder det lidt med Dansk Folkepartis

normale opfattelse og det, man siger sådan til offentligheden. Så kan ordføreren ikke sætte et par ord på det?

Kl. 11:28

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 11:28

René Christensen (DF):

Jeg er fuldstændig enig i, at det offentlige er en forudsætning for det hele. Det er jo sådan bunden for velfærdssamfundet og hele den samfundsstruktur, som vi har i Danmark. Det er jeg fuldstændig enig i.

Men det, jeg bare ikke er enig i, er, at man kan koge en finanslov ned til, hvor mange penge vi bruger. Det kan ikke være de to streger under en finanslov, altså hvor mange penge der bliver brugt. Det, der kan være to streger under, er, hvad det er for nogle politiske prioriteringer, man har foretaget. Og der kan man jo se, eksempelvis på dyrevelfærd, at det har man valgt at halvere – det er en politisk prioritering. Man har valgt at afsætte 125 mio. kr. mere til ældreområdet, samtidig med at man øger udgifterne til ikkevestlig indvandring med 0,5 mia. kr. – markant stigende efter 2020.

Det er jo de politiske prioriteringer, hvor vi er uenige. Så det handler ikke bare om at bruge pengene, det handler om at bruge dem på det rigtige. Og den diskussion skal der altid være i en politisk ledet organisation – og så sandelig da her i Folketinget.

Kl. 11:28

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 11:29

Jens Joel (S):

Det siger sig selv. Men det er jo også derfor, at det er underligt, at man er så skeptisk over for noget, hvor vi giver flere penge, end vi har gjort i massevis af år, til eksempelvis kommunerne, som jo har ansvaret for ældreplejen derude, altså hvor vi massivt investerer i vores fælles velfærd. Og de sidste mange år, hvor Dansk Folkeparti forhandlede finanslov, gik man jo til finanslovsforhandlingerne med et primært krav om, at væksten i det offentlige skulle kunne dække, at der faktisk bliver flere ældre, at der faktisk bliver flere børn, altså at der kommer større pres på velfærdsudgifterne.

Nu er det lige pludselig et stort problem, at vi for første gang i årevis faktisk laver en finanslov, som tager højde for det her og endda udbygger på nogle områder. Det synes jeg stritter i forhold til Dansk Folkepartis indsats i dag.

Kl. 11:29

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 11:29

René Christensen (DF):

Altså, så må det være, fordi ordføreren ikke har hørt min ordførertale og mine svar på nogle tidligere spørgsmål. Jeg sagde jo faktisk, at der både er tidsler og blomster i sådan en finanslov, og jeg nævnte faktisk aftalen med kommunerne og regionerne og sagde, at det faktisk var ganske udmærkede aftaler, som man fik lavet der.

Så jeg vil ikke sige, at jeg bare havde en sort ordførertale. Jeg nævnte faktisk også folkeskoleområdet, og jeg nævnte det grønne område som noget godt. Men dér, hvor vi selvfølgelig er uenige, er jo, når man øger udgiftspreset så voldsomt i forhold til ikkevestlig indvandring. Så synes vi jo bare, at man hiver penge ud af det, som vi kalder velfærd, til noget andet, men det er nogle penge, som betyder, at man bruger flere penge. Der kan jeg så forstå, at det fra

den socialistiske side bare gælder om at bruge pengene, og at det er lige meget, hvad man bruger dem på – men der er vi bare dybt uenige.

Kl. 11:30

Den fg. formand (Christian Juhl):

Hr. Jacob Mark.

Kl. 11:30

Jacob Mark (SF):

Fra den socialistiske side vil vi i hvert fald gerne bruge flere penge på velfærd og klima, og mere end det, Dansk Folkeparti præsterede sammen med den tidligere blå regering, det er rigtigt, men det er ikke lige meget, hvad man bruger pengene på. Noget af det, som vi vælger at bruge pengene på, og det tror jeg faktisk er det, der får det største løft i hele finansloven, er minimumsnormeringer. Det har været vigtigt for SF, og det har vi prioriteret og kæmpet for, og vi er glade for, at vi er nået i mål sammen med de andre partier.

Jeg er lidt interesseret i, hvor Dansk Folkeparti står i det spørgsmål, og jeg spurgte også til det under førstebehandlingen, for Dansk Folkeparti var jo midt i valgkampen ude at sige, at nu kunne man godt se sig selv i minimumsnormeringer, og så svarede ordføreren under førstebehandlingen, at man skulle se, hvad det var for en model, før man kunne se sig selv i det. Nu kender ordføreren både beløbet, indfasningsperioden, og hvad princippet for modellen skal være, så kan ordføreren fortælle, om Dansk Folkeparti vil bakke op om den lov, der kommer, om minimumsnormeringer i Danmark?

Kl. 11:31

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 11:31

René Christensen (DF):

Den lov kender jeg overhovedet ikke, jeg kender kun beløbet, og jeg kan sige, at det intet har med minimumsnormeringer at gøre – intet! Det handler om, at hvis man ikke tager det hele med, er det nu hvert hundrede og firsindstyvende barn, der får en pædagog mere. Forældrebetalingen stiger med 3.700 kr. for en vuggestueplads og 2.400 kr. for en børnehaveplads. Det vil sige, at danskerne bliver fattigere. Vil man kompensere dem, bliver det endnu værre med normeringerne.

Jeg tror også, at KL vil komme og sige: Hvad med alle fripladserne? Skal vi ikke dutes for det? Det vil sige, at når der er et barn, der har en friplads i en kommune, stiger kommunens udgift med 3.700 kr. pr. barn. Der tror jeg at kommunerne må komme og sige: Vi vil dutes for det. Piller det så også 100 mio. kr. ud af det? Jeg spørger bare: Hvad er det for en lovgivning, der kommer? Jeg kender kun beløbets størrelse.

Kan ordføreren forklare her i dag, hvad det er for en lovgivning, der kommer? Bliver kommunerne dattet? Bliver det dyrere for forældre? Jeg ved godt, at jeg ikke må stille spørgsmål herfra.

Kl. 11:32

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 11:32

Jacob Mark (SF):

Kommunerne bliver selvfølgelig dattet. Det er jo derfor, der er sat så mange penge af, for når man laver en lov, skal kommunerne også have penge til at indfase minimumsnormeringer. Vi starter med 500 mio. kr. allerede næste år, og så stiger beløbet til 1,6 mia. kr.

Hvis ordføreren ikke synes, det beløb, vi har fået sat af, som er et meget, meget højt beløb, i forhold til hvad der tidligere er

sat af på børneområdet, er tilstrækkeligt, hvad skal der så til, for at Dansk Folkeparti bakker op om minimumsnormeringer, for man sagde i valgkampen, at nu ville Dansk Folkeparti gerne have minimumsnormeringer, men hvad er det så for nogle minimumsnormeringer? Hvornår er ordføreren tilfreds? Hvad er det for en model, der skal være på bordet? Hvad skal der til, for at Dansk Folkeparti så stemmer for den lov om minimumsnormeringer?

Kl. 11:33

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 11:33

René Christensen (DF):

Jeg kan sige, at vi ikke har stillet ændringsforslag om at pille det her forslag ud af forslaget til finansloven, så derfor stemmer vi jo for beløbet og dermed jo også for – hvad skal jeg sige – tankesættet om, at der skal ske noget på daginstitutionsområdet. Der er vi fuldstændig enige med SF. Vi har en udfordring, og vi er glade for, at man nu gør det, men jeg vil sige, at så længe vi ikke kender lovgivningen, kan jeg ikke sige her fra Folketingets talerstol, at vi vil stemme for. Men vi er selvfølgelig for, at der sker noget på daginstitutionsområdet. Det er et område, hvor vi som samfund har nogle forpligtelser, og det er også en rigtig god trædesten i forhold til at gøre mere på folkeskoleområdet, at der er flere, der er skoleparate, når de forlader vores daginstitutionsområde. Så det vil vi gerne.

Men jeg håber da, at det er en invitation til, at vi skal være med til at udmønte det, og at vi derfor også kommer med ind i lokalet, når det skal forhandles.

Kl. 11:33

Den fg. formand (Christian Juhl):
Hr. Thomas Jensen, Silkeborg.

Kl. 11:33

Thomas Jensen (S):

Tak, formand – Silkeborg.

Det der bluff har DF jo praktiseret i mange år – og jeg tror, det var Richard Nixon, der var den første, der gjorde det – altså det der med at tale pænt til de lavtlønnede og de folk, der har det svært i samfundet, samtidig med at man beriger dem, der i forvejen har nok. Jeg blev mindet om det, da jeg hørte svaret til hr. Jeppe Bruus for lidt siden, hvor jeg kunne høre, at Dansk Folkepartis ordfører glædede sig over, at man har haft så lave vækstrater i det offentlige forbrug under Lars Løkke Rasmussens skiftende regeringer de sidste 4 år – lave vækstrater i det offentlige forbrug, som har betydet nedskæringer i ældreplejen rundtomkring i kommunerne, som har betydet for få pædagoger i daginstitutionerne, og som har betydet, at sygeplejerskerne har drønet rundt og ikke kunnet passe deres job godt nok.

Samtidig er Dansk Folkeparti hoppet på den lobbyindsats, som mange herinde har været udsat for, fra legetøjsproducenter omkring Billund, konservative charlataner fra Nordsjælland – folk, der har virkelig mange milliarder kroner på kontoen, og som er kommet ind til os og har villet have os til at give dem lidt mere i skattelettelser. Det er Dansk Folkeparti så hoppet på, samtidig med at almindelige mennesker har været udsat for nedskæringer i den offentlige velfærd.

Så spørgsmålet her er: Er der virkelig ikke noget i den her finanslov, der jo netop udvider velfærden, som dansk folkeparti kan se vil være en rigtig god ting, og som de også gerne vil stemme for, når vi stemmer om forslaget til finanslov senere?

Kl. 11:35

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 11:35

René Christensen (DF):

Jeg vil gerne sige tak for spørgsmålet, og jeg vil også sige tak for ærligheden, for det her fortæller jo virkelig, hvad det handler om: Erhvervsdrivende, dem, der skaber væksten i Danmark, dem, der skaber arbejdspladser for de ganske almindelige lønmodtagere, er onde mennesker. Da jeg var automekaniker, havde jeg også en mester, jeg var ansat hos. Han var selvstændig erhvervsdrivende og havde det her firma, og det var hans. Det har han også skullet overdrage til sin søn på et tidspunkt. Han var da ikke et ondt menneske. Jeg var super glad for, at han var der. Jeg havde ikke selv en virksomhed. Jeg var glad for at have et arbejde.

Nu står man så her i Folketingssalen og siger, at det er sådan nogle onde mennesker, og at de har milliarder af kroner på bankbogen. Jeg kan love dig for, at han ikke havde milliarder af kroner på bankbogen. Han var et ganske almindeligt menneske, som arbejdede 70-80 timer om ugen for at drive sin virksomhed, og jeg var super glad for at have en god arbejdsplads. Sådan tror jeg rigtig mange danskere har det. Rigtig mange hr. og fru Jensener derude er super glade for, at de har et arbejde, de er rigtig glade for deres virksomhedsleder, de er glade for at gå på arbejde, og jeg håber, de betaler deres skat med glæde, så vi kan få lov til at forvalte pengene herinde.

Kl. 11:36

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 11:36

Thomas Jensen (S):

Der er jo ikke nogen her, der taler om onde mennesker. Hvis vi ser tilbage på, hvad bo- og gaveafgiften har været historisk, har der været ganske høje vækstrater i dansk økonomi, samtidig med at man har haft den her bo- og gaveafgift. Lige nu kommer Dansk Folkepartis ordfører og påstår, at vi for at sikre velfærden og for at sikre det hele skal holde det nede på et lavt niveau. Næh, det behøver man sāmænd ikke. Det, man er i gang med, når Dansk Folkeparti vil fastholde en lav beskatning for de rigeste i Danmark, er en omfordeling fra dem, der ikke har så meget, til dem, der i forvejen har meget. Er det ikke et kæmpe bluffnummer, Dansk Folkeparti endnu en gang begår – taler pænt om dem, der ikke har det så godt, men samtidig giver store gaver til dem, som har nok i forvejen?

Kl. 11:36

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 11:36

René Christensen (DF):

Det vil sige, at Socialdemokratiet vil påstå, at alle ejere af en familieejet virksomhed er nogle af de rigeste i Danmark. Det spørgsmål skal jeg nok stille, så spørgeren også kan få lejlighed til at svare. For det er jo simpelt hen ikke rigtigt. Det er jo ikke rigtigt, at alle erhvervsdrivende, små enkeltmandsvirksomheder og andet, er nogle af Danmarks rigeste. Og det er jo det, ordføreren står og siger.

Så vil jeg gerne sige, at hvis man kigger på den her finanslov, hænger den jo den tunge ende nedad, for hvem er det, der kommer til at betale mest her? Det er dem med de laveste lønninger, og det er jo, bl.a. fordi man hæver cigaretpriiserne. Der må man bare sige: Socialt vender det den tunge ende nedad. Det er folk med de laveste lønninger, der ryger mest, og det er rigtig ærgerligt, og vi håber, de holder op med at ryge. Men dem bliver det dyrere for. Når vi kan se, at daginstitutionspriserne stiger med 3.700 kr, hvem er det så, der har sine børn i børnehaver? Det er de unge familier. Det er

heller ikke dem, der er de rigeste. De kommer til at betale 3.700 kr. mere om året for at have deres barn i en daginstitution på grund af minimumsnormeringer.

Det her er ikke en finanslov, hvor man har kigget på dem, der er i bunden. Det her er en finanslov, hvor man simpelt hen har prioriteret og sagt, hvad det er, man gerne vil. Der er noget, man gerne vil, og så er der noget, man ikke vil, og det, man har brugt flest kræfter på, er at lette udlændingepolitikken, og det har man gjort fuldt finansieret med over 0,5 mia. kr. i 2020.

Kl. 11:37

Den fg. formand (Christian Juhl):
Fru Victoria Velasquez.

Victoria Velasquez (EL):

Tak for ordførertalen. Med den her finanslov giver vi et historisk løft til indsatsen mod social dumping, og det har også været tiltrængt, fordi problemerne er vokset massivt. Og når vi ser, hvordan mennesker udnyttes groft af arbejdsgivere, kalder det på handling. Og det har vi gjort med den her finanslov. Men jeg er blevet lidt i tvivl om, hvor Dansk Folkeparti placerer sig.

Er det rigtigt forstået, at Dansk Folkeparti kan støtte op om den her indsats? Og hvordan placerer Dansk Folkeparti sig i forhold til den sociale dumping, som vi ser på vejene, hvor vi har set helt groteske eksempler på de vilkår, som lønmodtagere bydes? Kan ordføreren opklare det?

Kl. 11:38

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 11:38

René Christensen (DF):

Jeg vil gerne rose regeringen og dens flertal for at have taget social dumping med. Jeg er rigtig glad for, at man øger bevillingerne, faktisk også mere end under den tidligere regering støttet af Dansk Folkeparti. Det vil vi gerne kvittere for. Men jeg vil så sige noget, som jeg ikke kan kvittere for. For samtidig med at man taler om social dumping, sker der faktisk det nu, at hvis man kommer til Danmark som asylansøger og har et arbejde i mere end 2 år, kan man få lov til at blive i Danmark, så længe man har et job. Hvad kommer det til at betyde? Det kommer til at betyde, at arbejdsgiveren nu bestemmer, om den her person kan blive i Danmark.

Hvad er det for et arbejdsmiljø, man får? Lad os forestille os, at arbejdsgiveren spørger, kære Muhammed, eller hvad han nu hedder, kan du komme på lørdag? Nej, det kan jeg desværre ikke, svarer han og får derefter beskeden, nå, så er jeg måske nødt til at fyre dig. Så tror jeg nok lige, at medarbejderen kommer.

Jeg synes, at det er ganske grotesk, at man kan tale om social dumping og have et stort hjerte for det, samtidig med at man laver en lovgivning, hvor det nu er arbejdsgiverne, der kommer til at bestemme, om man har et opholdsgrundlag i Danmark. Det er helt galt.

Kl. 11:39

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 11:39

Victoria Velasquez (EL):

Jeg vil meget gerne være med til at se på, hvordan vi i endnu højere grad kan beskytte asylansøgerne i den her situation, og det er kun glædeligt, hvis Dansk Folkeparti vil være med til den del. Men

ordføreren svarer ikke på spørgsmålet, og lidt klassisk begynder han at henvise til nogle andre spørgsmål omkring udlændingepolitik.

Hvordan ser det ud på tungvognsområdet i forhold til den sociale dumping, som vi ser på vejene? Kan vi regne med støtte fra Dansk Folkeparti til den indsats, som finansloven lægger op til, eller hvordan står Dansk Folkeparti i forhold til det?

Kl. 11:40

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 11:40

René Christensen (DF):

Jeg kan sige, at i finansloven for 2019, som Dansk Folkeparti havde stor indflydelse på, fik vi faktisk sat penge af til netop at lave kontrol på tungvognsområdet. Så det vil vi gerne.

Så er det, der bliver spurgt ind til, jo, om man vil sige ja til den aftale, der ligger, og som bl.a. fagbevægelsen og DA har indgået. Og vi vil jo som udgangspunkt rigtig gerne indgå de her aftaler med parterne. Det, der bare er vigtigt for os, er, at vi ikke får en monopolstatus. Der er nogle fagbevægelser, som ligesom, hvad skal man sige, lægger bunden, og der er andre, der mister deres legitimitet. Men det er vigtigt for os, at vi har et arbejdsmarked, både på tungvognsområdet og på alle andre områder, hvor vi selvfølgelig ikke ser social dumping. Og der vil jeg også gerne kvittere for, at der har vi altid haft et godt samarbejde, også med Socialdemokratiet – ingen tvivl om det.

Kl. 11:40

Den fg. formand (Christian Juhl):
Hr. Christian Rabjerg Madsen.

Kl. 11:40

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak for det. Jeg vil gerne benytte lejligheden til at rose Dansk Folkeparti for at tage nogle initiativer, som var med på den sidste finanslov, som Dansk Folkeparti lavede sammen med de blå. Det er nemlig de initiativer, som gik til landets ældre. Det var initiativer for ca. 1,5 mia. kr. Det var forøgelse af rådighedsbeløbet til pensionister, tilskyndelse for seniorer til at arbejde og så en styrket ældrepleje. Det var rigtig gode initiativer, faktisk så gode initiativer, at den nuværende regering har valgt at videreføre dem. Vi viderefører alle de initiativer, der var til de ældre, og jeg mistænker Dansk Folkeparti for at have en positiv finger med i spillet i forhold til de initiativer. Derudover finder den nye regering sammen med de andre partier bag finansloven 125 mio. kr. til bedre omsorg i ældreplejen. Vi finder nye penge til en demensplan, og vi giver kommunerne så stort et økonomisk løft, at det løft er større i én kommunaløkonomi, end I formåede at gøre med fire kommuneaftaler. Det er vel at mærke kommunerne, som står for den primære omsorg for de ældre. Hvordan kan det ikke afstedkomme ros til regeringen og partierne bag finansloven for vores indsats i forhold til landets ældre?

Kl. 11:42

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 11:42

René Christensen (DF):

Vi skælder heller ikke ud over de 125 mio. kr., men vi synes måske bare, at beløbet skulle have været 1 mia. kr., og derfor har vi også stillet ændringsforslag om det, og det kommer vi også til at stemme om her senere på dagen. Så vil jeg også gerne sige, at det, man skal huske, er, at vi jo, da den tidligere regering lavede kommuneaftaler og indgik dem med KL, så kom med en værdighedsmilliard og lagde

den ovenpå, ligesom de 125 mio. kr. også bliver lagt ovenpå. Det kommer jo oven på den kommuneaftale, som man har lavet. Men vi anerkender i Dansk Folkeparti, at man har lavet nogle fornuftige aftaler med kommunerne. Det, der bare er i det, er jo, at man ikke har turdet det, vi turde. Vi er fortalere for det kommunale selvstyre, men vi sagde dengang, at man skulle lægge det oven på budgetterne for 2016, og derfor kunne vi jo se, at i sidste valgperiode var det enkeltområde, hvor man havde den højeste vækst, ældreområdet. For man låste pengene fast der. Det, man gør nu, når man sender dem ud over blokken, er, at de kan blive brugt til alt muligt andet. Men lad os se, hvordan det går. Vi har tillid til kommunerne og håber, at de bruger dem rigtigt.

Kl. 11:43

Den fg. formand (Christian Juhl):

Så er det spørgeren.

Kl. 11:43

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak. Det er jo godt, at Dansk Folkeparti bakker op om det kommunale selvstyre. Jeg synes bare, at den kritik, som Socialdemokratiet er blevet mødt med i forbindelse med finansloven, hvad angår de ældre, bare står en oktav for højt. Vi har taget de initiativer, som er målrettet de ældre, som I skal have meget ære for, så har vi videreført dem, så har vi lagt penge oveni – demenshandlingsplan, styrket ældrepleje – og vi har lavet en kommunalaftale, som med længder overgår, hvad I kunne levere. Så jeg synes, man skulle svinge sig op til lige at kaste et par venlige ord efter finanslovsforslaget, også hvad angår ældre.

Kl. 11:43

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 11:43

René Christensen (DF):

Vi glæder os altid over, at den politik, vi har ført, og de sager, vi har fået igennem, bliver bakket op af andre partier. Sådan tror jeg alle partier har det. Men vi kan kigge på det. Jeg startede faktisk også med at nævne nogle tal. Vi har jo en gruppe, som er kraftigt stigende, og det er de ældre over 80 år, og de er faktisk også demografisk skævt fordelt i Danmark. Der er ingen tvivl om, at vi jo i det nye år også skal tale om kommunal udligning, og der ville det undre mig, hvis kommunerne ikke kommer og siger, at dét omkring ældreområdet skal fylde noget i den kommunale udligning, for der er altså steder i Danmark, hvor man har store udfordringer med at levere den ældrepleje, som jeg mener og Dansk Folkeparti mener borgerne faktisk godt kan efterspørge. Vi har flere ældre, som lever længere, og det glæder vi os over, men det giver altså også flere udgifter.

Så ros for, at man har ført Dansk Folkepartis politik videre, men vi ville jo gerne have set, hvad også Socialdemokratiet mente om det.

Kl. 11:44

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak til hr. René Christensen. Alle, der ønskede det, har fået svar, og derfor går vi over til fru Sofie Carsten Nielsen fra Radikale Venstre. Velkommen.

Kl. 11:44

(Ordfører)

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak. Da jeg stod her til førstebehandlingen, talte jeg om mine to sønner, og hvordan det er som forældre at lægge dem til at sove og

en sjælden gang imellem at få lov til at kigge på dem, når de falder i søvn, og det der intense håb, man har, om at give dem tryghed og kærlighed nok. Nu har jeg lige sendt den yngste hjem at kaste op derhjemme hos den ældste og ringet faren hjem fra arbejde, så sådan er det også indimellem. Det er godt, at der er nogen, der kan tage fra, og som ikke skal være her. Men mit ønske til førstebehandlingen var jo og er, at når alle forældre i Danmark lægger deres børn til at sove, kan de gøre det med sådan en grundlæggende vished om, at vi – alle os, der er valgt til Folketinget – hele tiden arbejder for, at der bliver gjort noget ved de udfordringer, som folk har. Og det er helt grundlæggende den tilgang, vi har.

Vores mål i Radikale Venstre er, at politik skal løse de virkelige problemer, og at vi kan sørge for at svare på håbet om, at politik og politikere er her for at løse problemer og ikke for at splitte os ad eller at underminere vores rettigheder. Det er derfor, at jeg og mange andre radikale sammen med mange forskellige danskere – og tak for hilsenen fra Socialdemokraternes ordfører – har foldet hænderne i et hjertetegn de seneste par uger. Jeg gør det endda gerne igen her, for finansloven har selvfølgelig ikke løst alverdens problemer, men den er det første vigtige skridt i en ny retning. Og hvert eneste af de skridt, vi har taget her, fortjener et hjerte. For når man ser på sidste års finanslov, står den i skærende kontrast. Sidste år blev der indgået en finanslov med næsten en milliard kroner til en udvissningsø i Stege Bugt, med Dansk Folkepartis paradigmeskift, med uddannelsesbesparelser og med sort snak i stedet for grøn handling.

Nu står vi så her 1 år senere med en finanslov, hvor vi faktisk trækker Danmark i en ny retning. Vi får en energiø i stedet for, måske flere; vi investerer flere milliarder kroner i vores børn; vi river uddannelsesloftet ned; vi slår hul i paradigmeskiftet, så mennesker, der arbejder og bidrager, kan fortsætte med det. Vi Radikale insisterer på at vise danskerne, at vi har hørt det kald, der kom til valget, og at vi har forstået, at det er et ønske om forandring – en mærkbar forandring. Det skal kunne måles og mærkes, er der flere der siger. Når vi sidder med ved bordet, kan folk også regne med, at vi står fast på værdierne, og at vi knokler for rigtige løsninger på virkelige problemer.

Så jeg er glad for finanslovsaftalen. Vi gør Danmark grønnere med den. Vi får et sikkerhedsnet for elbilerne; vi får flere grønne busser og taxaer; vi planter skov og udtager landbrugsjord, så CO₂ kan nedbringes; vi investerer massivt i grønne job og eksport af grønne produkter – rigtige løsninger, grøn handling nu.

Man kan da rolig sige, at der er brug for, at nogen handler, når man kigger ud i verden og senest på den mislykkede COP 25 i Madrid. Det kan kun gå for langsomt. Derfor skal vores fælles klimalov følges op af langt mere handling. Finansloven var kun et første lille skridt. Vi gør Danmark friere, og vi har stået fast på værdierne. Nu bliver børnene endelig lukket ud af Sjælsmark, og vi får bragt Mint og børn som hende hjem igen, endda med et bredt flertal, forstår jeg. Vi får både mere sund fornuft og mere hjerte i dansk politik. Vi får endelig sat penge af, så vi igen kan tage 500 kvoteflygtninge fra næste år. Vi får løftet vores udviklingsbistand med ekstra grøn klimabistand. Udlændinge skal ikke længere betale for at lære dansk. Vi får rigtige løsninger frem for mere symbolpolitik – til gavn for dem, det handler om, og til gavn for vores virksomheder og vores samfund.

Kl. 11:49

Dagen efter finansloven besøgte jeg DFD, De Forenede Dampvaskerier, som er en virksomhed, der investerer i integration. 70 pct. af medarbejderne, der vasker, renser og tørrer de 65.000 t tøj, der ryger gennem DFD's årlige produktion, har en anden etnisk herkomst end dansk, og en meget stor del af medarbejderne er kommet til Danmark som flygtninge. De mennesker er flygtet fra usikre situationer, og de har levet i usikkerhed på grund af det paradigmeskift, som blev indført med sidste års finanslov, hvor flygtninge, der arbejder,

ikke blev belønnet for netop at arbejde og uddanne sig, men tværtimod måske skulle sendes ud. Oftest kan de det jo slet ikke, men usikkerheden har haft en høj pris.

Med dette års finanslov har vi stoppet det toseri. Vi skal igen arbejde for at fremme integration, og flygtninge, der arbejder og bidrager, skal ikke længere smides ud. I stedet investerer vi i integration. Og vi var hos DFD for netop at dele glæden over en ny retning med de mennesker, det handler om, både de ansatte og virksomheden. Vi kan gøre usikkerheden mindre og få mere sund fornuft. Jeg er også glad for, at statsministeren også her i Folketingssalen har kaldt det helt almindelig sund fornuft. Må det brede sig endnu mere.

Vi gør også Danmark stærkere. Vi åbner for, at virksomhederne kan hente dygtig faglært arbejdskraft til Danmark, når de ikke kan rekruttere herhjemme og i Europa. Og vi har helt enkelt brug for flere mennesker i Danmark, som kan være med til at løfte vores velstand og velfærd. Virksomhederne mangler dem, og nu får vi taget et godt skridt – et skridt, som Dansk Folkeparti og i øvrigt Socialdemokraterne selv forhindrede den forrige regering i at tage. Det er vi glade for.

Vi river uddannelsesloftet ned. Det loft var fra starten en helt igennem elendig idé. Skadevirkningerne har været store. Vi skal ikke have lofter over uddannelse i en verden, hvor vi har brug for hele tiden at kunne flytte os og tilegne os nye kompetencer. Jeg har personligt kæmpet hårdt for at komme af med det, og det er jeg rigtig glad for.

Vores børn får flere pædagoger med det største løft måske nogen sinde. Vi løfter folkeskolen med 1 mia. kr., så vores skolebørn kan få flere lærere og lærere med bedre tid. Besparelserne på uddannelse vendes langsomt, men sikkert, til investeringer – igen rigtige løsninger frem for mere symbolpolitik.

Er alt så godt med den her finanslov? Nej, selvfølgelig ikke. Men ingen kan betvivle, synes jeg, at der er taget skridt mod en ny retning for Danmark. Så glædelig jul og godt nytår, når I når dertil. Jeg håber, det bliver et år, hvor *hele* Folketinget, i hvert fald de fleste af os, vover at læne os ind i fremtiden. Jeg synes, at det brede flertal bag klimaloven jo tegner godt, og jeg håber, at vi har modet til at finde flere rigtige løsninger sammen i stedet for at grave grøfter og puste til frygten. Men kampen fortsætter selvfølgelig, og jeg drømmer f.eks. om, at danskere, der alene har begået den brøde at forelske sig i et menneske fra et andet land, også kan komme til at bo i deres fædreland med deres udenlandske ægtefæller, at de også kan komme til at fejre jul sammen her i Danmark.

Kampen for et grønnere, et friere og et stærkere Danmark er for os kun lige begyndt, men det, der er helt sikkert, og som vi alle burde tage på os, er, at tiden ikke er til at læne sig tilbage, men at den er til at læne sig frem. Det vil vi bruge 2020 og årene derefter på at gøre.

Kl. 11:53

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak for det. Den første spørger er hr. Troels Lund Poulsen. Jeg tror godt, vi kan nå to spillere inden frokost. Værsgo.

Kl. 11:53

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det, og tak for talen til den radikale ordfører. Jeg er sådan set lidt interesseret i den del, der handler om den mere økonomiske del af finansloven primært i forhold til arbejdsudbuddet, for jeg tror, at det nu er sort på hvidt dokumenteret, at der er et negativt arbejdsudbud i forhold til finansloven. Hvordan og hvorledes ser Det Radikale Venstre på det isoleret, men ikke mindst på, om der skal laves nogle kompenserende foranstaltninger, og i så fald hvornår skal de laves? For Det Radikale Venstre har i hvert fald tidligere stået vagt om en ansvarlig økonomisk politik, der ikke skulle svække arbejdsudbuddet.

Kl. 11:54

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 11:54

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Det er rigtigt, og det er vi dybt optaget af, og det kommer vi også til at være fremover. Det er jo bl.a. derfor, at der er den række tiltag, som man jo så ikke kan regne på i en udbudssammenhæng, fordi det er efterspørgselsdrevne ordninger, altså at vi faktisk får lavet en positivliste, hvor man kan hente faglært arbejdskraft ind – noget, jeg ved spørgeren kæmpede hårdt for, men ikke fik gennemført i den tidligere regeringsperiode. Det bliver nu muligt. Det bliver muligt for folk at blive arbejde, i stedet for at de bliver trukket ud af virksomhederne. Det bliver også muligt for udenlandske studerende at arbejde tidligere og blive her længere. Så der er en reserve af mennesker der, hvilket forhåbentlig vil betyde, at vi kan tiltrække mange flere. Det er klart, at det kommer vi til at følge meget, meget tæt.

Det er også rigtigt, at der er et negativt arbejdsudbud – 200 næste år, lidt flere ud i årene – jo bl.a. som følge af at vi afskaffer uddannelsesloftet. Det er et tiltag, vi har kæmpet hårdt for, men det betyder selvfølgelig ikke, at der ikke skal korrigeres for det. Vi har jo brug for mennesker. Det har jeg stået heroppe og sagt utrolig mange gange. Det lykkedes ikke rigtig at tiltrække nogen i den tidligere regeringsperiode. Nu håber jeg, at vi kan få det gennemført, og jeg håber da meget, at spørgerens parti er med på de tiltag, som vi har fået med i den her finanslov.

Kl. 11:55

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 11:55

Troels Lund Poulsen (V):

Ja, det får vi i hvert fald rig lejlighed til at diskutere, når vi skal forholde os til de konkrete forslag. Jeg tror, at det i forhold til positivlisten, sådan som jeg husker det, jo er udliciteret til bl.a. arbejdsmarkedets parter, som skal definere den, og den skal så træde i kraft i andet halvår af 2020. Så det er nok svært at få en ret stor effekt af den. Men er det i den radikale optik næste finanslov, hvor man så skal gøre regnebrættet op, i forhold til hvordan udviklingen så er gået i forhold til arbejdsudbuddet? Er det der, man ligesom sætter to streger under og siger, at nu skal vi være i plus?

Kl. 11:56

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 11:56

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Aftalen om positivlisten skal træde i kraft til juli, som der står i finansloven, så der bliver tid, men dog ikke uanede mængder af tid, til at vi kan diskutere den ordning. Men jeg håber stadig, at ordførerens parti vil bakke varmt op – som jeg hørte ordførerens parti i foregående periode var det netop et af de tiltag, som var vigtige, så det håber jeg meget. Det skal træde i kraft til juli. Og ja, Radikale Venstre vil følge det her tæt frem mod hver eneste finanslov og derfor også den næste, for den ordning skal virke. Vi har brug for arbejdskraft, og vi skal følge beskæftigelsen meget tæt.

Kl. 11:57

Den fg. formand (Christian Juhl):
Hr. René Christensen.

Kl. 11:57

Kl. 11:59

René Christensen (DF):

Tak for det, og tak for ordførertalen. Politik er jo smukt, og før stod jeg og sagde, at Dansk Folkeparti var enige med Radikale Venstre i folkeskolepolitikken. Nu vil jeg spørge ind til udlændingepolitikken, og der er vi nok absolut ikke enige. Men sådan er det jo.

Jeg vil gerne spørge om: Hvorfor er det så vigtigt at gøre op med hjemsendelsespolitikken? Det er sådan, at der er nogle mennesker, der er kommet til Danmark. De har fået ophold på grund af deres asylsag. Det betyder, at de har krav på ophold og beskyttelse. Danmark har så givet dem ophold og beskyttelse. Når det, de så er flygtet fra, ophører, hvorfor i alverden er det så, at det er så vigtigt for Radikale Venstre, at de borgere, de mennesker, ikke skal sendes hjem og være med til at genopbygge det land, som de er kommet fra?

Kl. 11:57

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 11:57

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak for det, som jeg betragter som et oprigtigt og ordentligt spørgsmål. Nogle gange er der sådan lidt polemik mellem spørgerens parti og mit eget. Jeg er virkelig glad – helt oprigtigt – for den fine dialog, som jeg har med hr. René Christensen, også på det her område, for det skal vi nemlig kunne diskutere ordentligt. Og det, der er essensen af det her for os, og hvor det nok skiller, er, at der er virksomheder, den offentlige sektor, alle andre, der har investeret massivt i de her mennesker. Der skal være incitamenter for integrationen. Det skal virkelig kunne betale sig at gøre en indsats, uddanne sig og arbejde, når man har været her en årrække og haft beskyttelse i en årrække, for det er jo tilfældet for de her mennesker. Det er jo ikke asylansøgere, som vi hørte tidligere. De har jo opnået ophold og beskyttelse, og den bortfalder så i øvrigt som følge af det paradigmeskifte, altså selve beskyttelsesstatussen. Men nu overgår man til en erhvervsordning, og det synes vi faktisk er rigtig, rigtig godt tænkt, hvis vi selv skal sige det, sådan at mennesker, som virksomhederne jo har investeret i, har behov for og ikke vil af med, ikke skal smides ud igen, så længe de arbejder.

Kl. 11:59

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 11:59

René Christensen (DF):

Det kommer nok ikke som nogen overraskelse, at Dansk Folkeparti selvfølgelig er dybt uenige i det. Det, jeg så vil spørge om, er konsekvenserne af, at man på mange områder lempet udlændingepolitikken. Så kan man kalde det erhvervspolitik, eller hvad man vil kalde det, men det bliver nemmere at blive i Danmark. Man har også ændret på bl.a. ydelsesniveauerne, man får altså et større rådighedsbeløb, hvis man kommer til Danmark fra tredjeverdenslande.

Er De Radikale ikke enige i, at det gør Danmark mere attraktivt at komme til, og at de mennesker, når de på en eller anden måde har skaffet penge til få en menneskesmugler til at smugle dem til det forfættede land, Europa, så vælger det land, hvor man kan få de højeste ydelser, og at den førte politik med finansloven for 2020 derfor også vil føre til, at vi i fremtiden vil opleve, at der kommer flere asylansøgere til Danmark?

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 11:59

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Der er nok en grundlæggende forskel på, hvordan vi ser på mennesker, der søger beskyttelse. Det tror jeg simpelt hen. Det er grundlæggende det, det handler om.

Det er ikke særlig nemt at få beskyttelse i Danmark eller nogen som helst andre steder. Når man får beskyttelse som flygtning i Danmark, er det, fordi man bliver vurderet til at have grund til at flygte, ikke fordi man gerne vil have et rarere liv et andet sted. Så opnår man ikke beskyttelsesstatus i Danmark. Og det er forskellen på det her. For det er jo det, der er forskellen på, om man så skal leve med sine børn i fattigdom, mens man er her. Er det godt for vores samfund og den enkelte, eller er det dårligt? Vi mener, at det på meget længere sigt skader vores samfund så massivt, hvis børn skal leve i fattigdom. Og i forhold til erhvervsordningen: Nej, jeg er helt grundlæggende ikke enig i, at det vil betyde, at nu kommer der mange flere. Det er jo langt senere i forløbet, at man kan overgå til det.

Kl. 12:00

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak for det.

Efter 3 timers debat er der god anledning til, at man så også holder sig en frokostpause. Og den første spørger kl. 13., efter frokosten, er hr. Ole Birk Olesen, og den anden er hr. Morten Dahlin, og den tredje er fru Marie Krarup. Så kan man øve sig på sin tale indtil da.

Mødet er udsat. (Kl. 12:01).

Kl. 13:00

Meddelelser fra formanden**Den fg. formand (Bent Bøgsted):**

Mødet er genoptaget.

Jeg skal, inden vi fortsætter finanslovsforhandlingen, meddele, at der i dag er følgende anmeldelser:

Social- og indenrigsministeren (Astrid Krag):

Lovforslag nr. L 86 (Forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn. (Ændring af formålsbestemmelser i vedtægter for fonde, krav om indhentelse af straffeattest og præcisering af rækkevidden af socialtilsynets godkendelse og tilsyn)).

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Lovforslag nr. L 87 (Forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, lov om konkurrence- og forbrugerforhold på telemarkedet, våbenloven, udleveringsloven samt lov om udlevering af lovovertrædere til Finland, Island, Norge og Sverige. (Ændring af revisionsbestemmelse)).

Titlerne på de anmeldte sager vil fremgå af [www.folketingstiden-
de.dk](http://www.folketingstiden-
de.dk) (jf. ovenfor).

Det eneste punkt på dagsordenen er:

1) 1. del af 3. behandling af lovforslag nr. L 1:

Forslag til finanslov for finansåret 2020.

Af finansministeren (Nicolai Wammen).

(Fremsættelse 02.10.2019. 1. behandling 22.10.2019. Betænkning 14.11.2019. 2. behandling 19.11.2019. Tillægsbetænkning 12.12.2019).

Kl. 13:00

Forhandling

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så fortsætter vi finanslovsdebatten med korte bemærkninger til Radikales ordfører, fru Sofie Carsten Nielsen.

Jeg skal lige sige, at vi har en rækkefølge, som er svær at se, når det står med den utydelige skrift. Den første er Rune Lund, Enhedslisten. Derefter er det Ole Birk Olesen, Liberal Alliance, Morten Dahlin, Venstre, Marie Krarup, Dansk Folkeparti, Louise Schack Elholm, Venstre, Torsten Schack Pedersen, Venstre, Pernille Bendixen, Dansk Folkeparti. Og Lars Boje Mathiesen fra Nye Borgerlige er også kommet med som en af ordførerne og er derfor nummer to i rækkefølgen. Så må vi se, om ikke vi når dem alle sammen.

Men den første, der har ordet, er hr. Rune Lund, Enhedslisten.

Kl. 13:01

Rune Lund (EL):

Tak for det. Vi har jo lavet en rigtig god finanslov med rigtig mange gode ting. Vi har styrket folkeskolen, uddannelsesloftet ryger, vi fjerner omprioriteringsbidraget på kultur- og uddannelsesområdet. Der er sket rigtig meget godt.

Men det, som jeg gerne vil nævne her, er, at vi sådan set kunne have gjort endnu mere. Det kunne vi jo f.eks. have gjort, hvis ikke der var blevet hevet det finansieringsforslag ud, som jo indgik i det oprindelige finanslovsudspil fra regeringen, nemlig at der ikke skulle gives mulighed for at hæve loftet på aktiesparekontoen – en konto, hvor man, hvis man har mange penge, kan bruge sine penge til at investere i aktier og betale en meget lav skat af de investeringer og det afkast, man får på den. Og det er jo en ordning, som er meget, meget skæv, og som vi burde have bremset ved at lægge et loft over og sige: Den ordning bliver ikke udvidet. Men det kæmpede De Radikale jo rigtig meget imod, og det endte med ikke at komme med i den endelige aftale. Det synes jeg er rigtig ærgerligt, fordi det som sagt er en meget, meget skæv ordning, og pengene kunne f.eks. være brugt til at sikre, at vi i forhold til de humanistiske og samfundsvidenskabelige uddannelser kunne have fjernet skrænten på de områder permanent. Det kunne vi f.eks. have brugt pengene til.

Så kan vi ikke få en lidt mere social tilgang fra De Radikale, når vi skal diskutere finansiering næste gang? For så tror jeg faktisk, vi kan nå endnu længere.

Kl. 13:02

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Ordføreren.

Kl. 13:02

Sofie Carsten Nielsen (RV):

[Lyddudfald] ... kan få en radikal tilgang næste gang til ordføreren for Enhedslisten, og det har der også været den her gang, og jeg

kvitterer også for, at vi sammen fik en rigtig god, synes jeg, finanslov. Ordføreren ved også udmærket godt, at hvis ikke vi havde været villige til også at indgå lidt kompromiser undervejs, var de humanistiske og samfundsvidenskabelige uddannelser ikke engang blevet finansieret i de år, de er blevet det. Og vi kunne godt have prioriteret – det tror jeg ordføreren parti og mit eget havde gjort – en permanentgørelse af de humanistiske og samfundsvidenskabelige uddannelser på det niveau. Det må vi jo så tage op næste år.

Når vi ikke ville afskaffe eller lægge loft over den aftale, vi har lavet i en tidligere aftale om netop at hæve aktiesparekontoen, er det jo – og det er noget af det, der også har været fremme tidligere i debatten i dag – fordi vi har brug for begge dele. Vi har brug for, at der er mennesker, også her, helt almindelige lønmodtagere, der tør risikere noget, der tør investere i aktier, også i de virksomheder, de er i, sådan at de virksomheder har mulighed for at investere mere og netop skabe nye job, ny vækst og nye muligheder, også for at investere i velfærd.

Kl. 13:04

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Hr. Rune Lund.

Kl. 13:04

Rune Lund (EL):

Nu siger fru Sofie Carsten Nielsen så, at det skal være for helt almindelige mennesker, der investerer i aktier. Men når man ser på, hvem det er, der i kroner og øre får mest ud af den her ordning, er der jo ingen tvivl om, at det er de 10 pct. rigeste i vores samfund. Det er en meget, meget skæv ordning.

Så er det bare, jeg siger: Jamen hvorfor kunne vi så ikke bruge de penge på en masse gode ting? For vi når langt i finansloven, men vi kunne jo være nået endnu længere, altså både i forhold til velfærd, uddannelse, grøn omstilling. Så hvorfor skal der gives penge til sådan nogle skæve, asociale ordninger, når man kunne have brugt dem på f.eks. de humanistiske og samfundsvidenskabelige uddannelser? Det er simpelt hen bare det, jeg ikke helt har fået et godt argument for.

Kl. 13:04

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ja tak! Ordføreren.

Kl. 13:04

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Det er, fordi vi også har brug for et erhvervsliv og mennesker, der tør løbe en risiko, og det er det, den her konto handler om. Det er jo rigtigt, at det er dem med flest penge, der har flest muligheder for at investere. Nu vil vi gerne brede det ud, sådan at man faktisk får en større gevinst, hvis man løber en risiko. Og det gør jo, at virksomhederne kan vokse og selv kan løbe nogle risici og investere i ny teknologi, nye muligheder, måske endda i forskning, der gør, at vi kan løse nogle af de udfordringer, vi som samfund står med, og som gør, at der bliver skabt nye job. Det er den balance, vi i Radikale Venstre ønsker at finde.

Kl. 13:05

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Så fik Konservatives ordfører, hr. Rasmus Jarlov, trykket sig ind, og da vi jo tager ordførerne i rækkefølge efter partiernes størrelse, er det nu hr. Rasmus Jarlov, Konservative. Værsgo.

Kl. 13:05

Rasmus Jarlov (KF):

Tak for det. Jeg vil gerne spørge til de samlede økonomiske effekter af finansloven. Radikale var meget stålsatte før finanslovsforhand-

lignerne på, at de ikke ville være med til lave en finanslov, som mindskede udbuddet af arbejdskraft i Danmark. Nu laver man en finanslov, som mindsker udbuddet af arbejdskraft i Danmark. Hvorfor er Radikale gået med til det? Ifølge aviserne er der oplyst et tal på 1.300 færre personer varigt på grund af den her finanslov. I en tid, hvor dansk økonomi og dansk erhvervslivs største udfordring netop er at få flere hænder, reducerer man nu arbejdsudbuddet. Hvorfor har det ikke været vigtigt for Radikale at stå fast på det, som man lovede vælgerne, før man indgik aftalen her?

Kl. 13:06

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 13:06

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Som jeg svarede hr. Troels Lund Poulsen tidligere – før pausen her – så er det vigtigt for Radikale Venstre. Det er rigtigt, at den samlede finanslovsaftale giver 200 færre næste år og 900 færre i årene efter, og det er en udfordring, hvis ikke vi får nok mennesker til det danske arbejdsmarked. Det er derfor, der er en række initiativer i den her finanslov, bl.a. en positivliste for faglært arbejdskraft, som virksomhederne kan trække arbejdskraft hertil med. Det er et initiativ, jeg ved at ordførerens parti også virkelig gerne ville have haft gennemført, hvis altså de havde haft flertal til det i den tidligere periode. Det havde de ikke, men nu har vi så fået det igennem. Det går jeg ud fra at ordførerens parti også støtter.

Men det er jo en efterspørgselsdrevet ordning, og derfor tæller den ikke udbud på samme måde. Det kommer vi til at følge meget tæt, for vi har fortsat brug for flere mennesker til at drive væksten og udviklingen i Danmark. Virksomhederne mangler fortsat arbejdskraft, også selv om der er en lille smule afmatning i forhold til væksten.

Kl. 13:07

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 13:07

Rasmus Jarlov (KF):

Ja, det ved jeg er Radikales holdning, men spørgsmålet er, hvorfor man ikke står fast på det. Støttepartierne på venstrefløjen, Radikale Venstre og Socialdemokraterne har lavet en finanslov, som gør Danmark fattigere. Det er den første finanslov i mange år, hvor man har en så negativ effekt på arbejdsudbuddet, som man har her. Man er slået væk fra den kurs, som er blevet ført i mange årtier i Danmark, hvor vi har lavet reformer, som gør Danmark rigere, og nu laver man en finanslov, som gør Danmark fattigere. Alle indkomstgrupper får færre penge mellem hænderne, og der er et mindre arbejdsudbud. Hvorfor går Radikale med til det?

Kl. 13:08

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 13:08

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Der er en kæmpe genoprettelsesopgave i forhold til uddannelserne. At få revet uddannelsesloftet ned er jo noget af det, der trækker det meste af udbuddet ud. At der er nogle der uddanner sig en lille smule mere er vi glade for, men vi er enige i, at vi er nødt til hele tiden at sikre os, at virksomhederne har den arbejdskraft, de har brug for. Det er derfor, vi har fået de initiativer med i den her finanslov, som vi synes er blevet en rigtig god finanslov. Jeg kan

også forsikre ordføreren om, at det ikke er noget, vi viger fra. Det er noget, Radikale Venstre hele tiden vil følge op på hvert eneste år.

Kl. 13:08

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Hr. Lars Boje Mathiesen, Nye Borgerlige.

Kl. 13:08

Lars Boje Mathiesen (NB):

Vi står over for en finanslov, som gør Danmark fattigere – det er trist. Argumentet, vi så tit hører, er, at man bruger pengene på noget fornuftigt. Når jeg kigger på finansloven, er der et afsnit, der hedder flere lærere, men der kunne jeg godt tænke mig, at ordføreren konkretiserede, hvilken garanti vi har for, at der kommer flere lærere i folkeskolen. For når man spørger KL, siger KL, at regeringen og Folketinget ikke skal bestemme, hvad de bruger de her penge til. Det kan godt være, at de vil lave pædagogisk udvikling; det kan godt være, at de vil ansætte flere projektfolk. Men de kan altså ikke garantere, at pengene bliver brugt til flere lærere.

Så kan ordføreren garantere, at der med den her finanslov rent faktisk kommer flere lærere i folkeskolen?

Kl. 13:09

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 13:09

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Det er det, pengene er afsat til, og det er tydeligt markeret. Det er jo de forhandlinger om det, der nu skal gå i gang hos børne- og undervisningsministeren. Jeg er egentlig lidt optaget af, hvem der i KL har fortalt ordføreren, at de gerne vil bruge de penge på en række andre ting. Dem, jeg har talt med i KL, var også ret optaget af de ting her, altså flere lærere.

Kl. 13:10

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 13:10

Lars Boje Mathiesen (NB):

Det var deres – hvad hedder det? – arbejdsordfører eller et eller andet. Jeg skal nok give et link til, hvad han hedder, for det var ham, der udtalte det der med, at man ikke kunne garantere, at de her penge bliver brugt til flere lærere. Og det er jo også det, der ligger i selvstyreordningen, altså at når man giver flere penge herindefra, kan man ikke garantere det, medmindre man sætter et krav på og øremærker de her penge til kun at kunne bruges til flere lærere.

Men det er jo ikke det, der står i finansloven. Det er bare et løft af folkeskolen generelt, men pengene kan lige så godt være til flere ledere, det kan være til flere konsulenter, det kan være til alt muligt andet end flere lærere. Men man skriver altså en overskrift, der heder flere lærere. Vi kan bare konstatere nu, at det ret beset bare er en vejledning til, hvad man håber kommunerne vil bruge pengene på – ikke et krav

Kl. 13:10

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 13:10

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jeg tror, vi kommer til at blive ret tydelige på, at det er flere lærere, og at det er derfor, overskriften til afsnittet om det her i finansloven hedder det. Det er netop for at understøtte den nye start, som folkeskolen skal have, og den helt altoverskyggende udfordring i

folkeskolen er, at vi mangler lærere, og at vi mangler lærere, der har nok tid.

Kl. 13:13

Kl. 13:11 **Den fg. formand (Bent Bøgsted):**
Ordføreren.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Så er det hr. Ole Birk Olesen, LA.

Kl. 13:13

Kl. 13:11 **Sofie Carsten Nielsen (RV):**

Ole Birk Olesen (LA):

Tak. Mange virksomheder beretter, at de har svært ved at finde arbejdskraft til ledige stillinger. Det er et problem, der har stået på i nogen tid, og det er også et problem, der formentlig kommer til at stå på i nogen tid endnu. Svaret i den her finanslov er tofoldigt: Det ene er, at man på sigt vil sænke antallet af mennesker i Danmark, der udbyder deres arbejdskraft, med 900 personer, altså næsten 1.000; det andet er, at man vil øge beskæftigelsen i den offentlige sektor med 5.000 personer. Det vil sige, at der er ca. 6.000 personer færre til rådighed som følge af finansloven for beskæftigelse i private virksomheder, der allerede i dag står og mangler nye ansatte.

Er det en succeshistorie for Det Radikale Venstre?

Kl. 13:12

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Tak. Så er det hr. Morten Dahlin, Venstre.

Kl. 13:14

Kl. 13:12

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Det er rigtigt, at svaret i den her finanslov er tofoldigt. Det er at uddanne; det er langt bedre at investere i uddannelser i stedet for at skære massivt ned. Det er at få flere pædagoger og lærere til vores børn, så de klarer sig bedre. Det er rigtig godt, også for virksomhederne senere hen. Og så er det at holde fast i – jeg er nemlig enig med ordføreren – at vi har brug for arbejdskraft.

Derfor har vi fået sikret bl.a. en ordning om faglært arbejdskraft; om, at virksomhederne kan beholde dem, der mister deres beskyttelsesgrundlag, men er i arbejde i virksomhederne, for virksomhederne har investeret i dem og skal ikke pludselig stå og mangle dem og miste alle de midler, de har investeret; om, at studerende – også dem, der kommer fra udlandet – kan blive her længere og tidligere og derved blive en gevinst, hvilket også er det, virksomhederne har efterspurgt.

Alt sammen har i øvrigt fået stor ros fra netop erhvervslivet. Så jeg synes, vi balancerer meget godt med de tiltag, der netop skal til – jeg er helt enig med ordføreren – for at sikre mere arbejdskraft.

Kl. 13:13

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 13:13

Ole Birk Olesen (LA):

Nu er erhvervslivet jo en bred sag. Der findes erhvervsliv i alle afkroge af Danmark, og hvert sted er der også nogle personer, som er en del af det erhvervsliv. Erhvervslivet har også problematiseret, at Det Radikale Venstre og de øvrige røde partier i en tid, hvor virksomheden har svært ved at finde arbejdskraft, vælger at øge den offentlige beskæftigelse med 5.000 personer, altså 5.000 personer, som så ikke er til rådighed for ansættelse i private virksomheder.

Er det virkelig det, der skal til, nu i en tid, hvor vi fortsat har en meget, meget stor offentlig sektor i Danmark, men hvor der altså også er mangel på arbejdskraft i den private sektor, altså at den offentlige sektor sætter sig på mere af den arbejdskraft, der er til rådighed, og at den arbejdskraft i øvrigt bliver mindre på grund af den her finanslov?

Morten Dahlin (V):

Jeg vil gerne starte med at rose ordføreren for en, synes jeg, flot og optimistisk tale og også rose ordføreren for, i hvert fald i den offentlige debat, altid at have fokus på begge sider, når man diskuterer økonomi. Det er både den del, der handler om at bruge penge, og den del, der handler om at tjene penge – de skal jo tjenes, før de kan bruges. Den del er måske ikke kommet så meget med i finanslovsaftalen.

Det Radikale Venstre har jo indgået en finanslovsaftale med de øvrige røde partier, som svækker beskæftigelsen med helt op til 900 mennesker i overslagsårene. Ordføreren svarer så i dag, at det vil ordføreren følge tæt, og at Det Radikale Venstre vil holde området under observation. Kunne vi få en deadline for, hvornår Det Radikale Venstre mener der skal tages initiativer, som styrker beskæftigelsen, for at opveje den nedbringelse i beskæftigelsen, som Radikale Venstre har været med til at skabe med indgåelsen af finanslovsaftalen?

Kl. 13:15

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 13:15

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak for rosen. Den er virkelig værdsat, helt oprigtigt. Det er da enormt rart, at vi kan det, også her i Folketingssalen. Og det er jo helt afgørende for os i Radikale Venstre, at det hele tiden er økonomisk ansvarligt, at man altså sikrer, at vi har arbejdskraft nok. Det er virksomhederne og den private sektor, der er med til at finansiere, at vi kan udvikle en smadderdygtig offentlig sektor, som jo så igen bidrager til, at vi får dygtige virksomheder. Det var derfor, at jeg før nævnte pædagogerne, lærerne og uddannelserne, som vi jo har geninvesteret i og stoppet besparelserne på. Det er rigtig godt, også for virksomhederne.

Men jeg er enig i, at det skal følges tæt, og vi tager et initiativ – den deadline, som spørgeren efterspurgt. Det er her jo allerede. Der er initiativer i den her finanslov, der skal sikre, at virksomhederne kan tiltrække yderligere arbejdskraft – i øvrigt initiativer, som den tidligere regering ikke kunne få igennem. Så det er vi rigtig godt til-

fredse med. Hvis de ikke virker, hvis der ikke kommer tilstrækkeligt med arbejdskraft, skal vi følge op allerede i det kommende år.

Kl. 13:16

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Morten Dahlin.

Kl. 13:16

Morten Dahlin (V):

Tak for det. Nu fik ordføreren lige sagt det til allersidst, og så kan ordføreren jo bare bekræfte, om jeg har forstået det rigtigt: Hvis der på baggrund af de elementer, der nu ligger i finanslovsaftalen, i 2020 ikke bliver tiltrukket tilstrækkeligt med udenlandsk arbejdskraft, vil Radikale stille krav om, at man så laver nogle aftaler, der styrker beskæftigelsen svarende til det, man har svækket den med i finanslovsaftalen i 2020 – er det korrekt forstået?

Kl. 13:17

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 13:17

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Det, der er korrekt forstået, er, at den samlede retning hele tiden skal styrke Danmark. Og vi har jo helt offentligt og fuldt bevidst sagt, at vi vil følge det ved hver finanslov. Så det er korrekt opfattet af ordføreren, at til næste finanslov skal vi kunne vurdere, om den her ordning virker tilstrækkeligt, og virksomhederne får den arbejdskraft, de har behov for, for det kan jo også ændre sig, alt efter hvordan verden udvikler sig. Stiger beskæftigelsen? Det er jo et mål, vi har sat i forståelsespapiret. Det skal følges og vil blive fulgt op senest ved næste finanslov.

Kl. 13:17

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Så er det fru Pernille Bendixen, Dansk Folkeparti.

Kl. 13:17

Pernille Bendixen (DF):

Tak for det. Nu kan jeg høre, at ordføreren snakker rigtig meget om børnenes trivsel og om, at der skal være flere pædagoger, og det kan man jo ikke rigtig være uenig i. Det store spørgsmål for os er lidt, at man nu har sat penge af til en såkaldt minimumsnormering, men det er sådan, at 35 pct. af landets børn faktisk bliver passet i dagplejen, og dem er der ikke sat nogen penge af til. Der er rigtig mange dagplejere, der dagligt har fem børn, fordi der er sparet rigtig meget på dagplejen, så de er nødt til at supplere hinanden, når der bliver holdt ferie og fridage. Det vil sige, at de faktisk rigtig tit har en normering på en voksen til fem børn. Det er den ene ting.

Den anden ting er: Vi kan jo ikke rigtig blive kloge på, om den her minimumsnormering bliver et kommunalt gennemsnit, eller om det bliver gældende for hvert eneste dagtilbud. Jeg kunne godt tænke mig at høre ordføreren: Hvilken model bliver der valgt, og hvorfor har man ikke prioriteret de børn, der går i dagplejen?

Kl. 13:18

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 13:18

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jeg er glad for, at spørgeren bringer det op. Vi har faktisk selv dagplejen med i vores finanslovsudspil. Det er rigtigt, at nu har vi så prioriteret at løfte daginstitutionerne massivt. Lad os håbe, at vi også kan komme ind på det her område senere. Det er jo ikke for os et enten-eller. Det er et massivt løft, et historisk løft, tør jeg godt sige

her, til daginstitutionsområdet, der kommer til at ske. Hvilken model der skal vælges, skal ordførerne på området forhandle om ovre hos børne- og undervisningsministeren, og det tror jeg bliver godt. For os er det vigtigt, at det handler om et løft til pædagoger og til vores børn – direkte til alle børn. Det er pædagoger, der skal knyttes til daginstitutioner, så der kommer flere pædagoger til alle børn. Det er det, der er vigtigt for os. Hvad vi så kalder modellen, er vi faktisk lidt mindre optaget af.

Kl. 13:19

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Pernille Bendixen.

Kl. 13:19

Pernille Bendixen (DF):

Så blev vi således oplyst. Så har jeg en anden vinkel på det, for det er jo også sådan, at i særlig grad Det Radikale Venstre gerne vil have lempelser på udlændingeområdet, og når det så sker, vil der løbende komme flere indvandrere. Det er altså rigtig ofte dem, der får fripladser ude i kommunerne, og kommunerne bliver ikke dut'tet for en friplads. Det koster 3.700 kr. for en vuggestueplads og 2.400 kr. for en børnehaveplads. De penge skal kommunerne finde i deres egne budgetter, og så er det store spørgsmål: Vil man i fremtiden dut'e kommunerne for fripladserne?

Kl. 13:20

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 13:20

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jeg køber ikke præmissen. Jeg er fuldstændig uenig i med spørgeren i, at der skal kræves fripladser i kommunerne, fordi mennesker, som i dag bidrager og betaler skat, og som virksomhederne har investeret i, idet de nu overgår til en erhvervsordning, ikke bliver hældt ud af landet, så virksomhederne mangler dem. Det hænger da slet ikke sammen.

Kl. 13:20

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er det fru Louise Schack Elholm, Venstre.

Kl. 13:20

Louise Schack Elholm (V):

Vi har jo tidligere lavet mange gode aftaler for at skabe mere vækst og beskæftigelse i Danmark. Vi har lavet en erhvervsskattedpakke, vi har lavet reformer for at sikre et bedre arbejdsudbud. Men der synes jeg måske nok, at den her finanslov trækker lidt i den gale retning med en negativ beskæftigelsesfrekvens, med et mindre incitament til at tage et arbejde, med dårligere vilkår for virksomhederne. Hvordan vil De Radikale fremadrettet sikre, at det fortsat kan svare sig at have virksomhed i Danmark eller fortsat kan svare sig at tage et arbejde, når man er med til lægge stemmer til en finanslov, som gør det stik modsatte?

Kl. 13:21

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 13:21

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jeg er helt uenig i, at den gør det stik modsatte. Vi afskaffer uddannelsesløftet og investerer i uddannelse – begge dele er efterspurgt af virksomhederne og erhvervslivet. Der er en stærk efterspørgsel, bl.a. fra Dansk Industri, efter, at vi kommer af med det her uddannelsesløft, som jeg nu kan forstå Venstre ikke engang vil være med til at

afskaffe. Så det er absolut erhvervslivsvenligt. Og så har vi taget de her initiativer, som jeg næsten er træt af at høre mig selv gentage; beklager, men nu gør jeg det, for det er jo en lang række initiativer, der netop skal sikre, at der kan komme arbejdskraft til Danmark, bl.a. udenlandsk arbejdskraft – faglært udenlandsk arbejdskraft – noget, som spørgerens parti arbejdede hårdt for, men ikke kom igennem med i sidste periode. Det er da til gavn for dansk erhvervsliv.

Kl. 13:22

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Louise Schack Elholm.

Kl. 13:22

Louise Schack Elholm (V):

Jamen jeg er da bestemt begejstret, hvis man kan få noget kvalificeret arbejdskraft til Danmark, så det er slet ikke det, jeg forklejner. Det, jeg bare er bekymret for, er, at f.eks. nogle af de afgifter, som vi fjernede som følge af vores erhvervs- og iværksætterpakke, genindfører De Radikale nu med det her finanslovsforslag. Der lægger man stemmer til at genindføre afgifter, som vi aftalte at fjerne i fællesskab netop for at sikre nogle bedre konkurrencevilkår for danske virksomheder og at vi ikke havde nogen afgifter, som var så dyre og bureaukratiske at have, og som ikke gav særlig meget provenu, og som heller ikke rigtig havde en adfærdsvirkning. Derfor undrer det mig bare, at man slet ikke har den del med, som jeg tidligere har oplevet at De Radikale faktisk brændte meget for. Jeg synes bare, det helt mangler i den her finanslov, og det er det, jeg ikke kan forstå, og det er det, jeg spørger ordføreren til.

Kl. 13:22

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 13:22

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jamen vi har aldrig nogen sinde brændt for at nedsætte pvc-afgiften eller nedsætte miljøafgifter, men i en samlet erhvervsaftale, hvor vi bl.a. lavede aftale om aktiesparekonto og andre gode ting, var vi rigtig glade for den del. Men vi står helt på mål for at sætte afgifter op på ting, vi mener er skadelige, og som vi gerne vil have mindre af, for så til gengæld at kunne sænke dem og tage initiativer i forhold til det, vi gerne vil have mere af, f.eks. udenlandsk arbejdskraft. Det er den generelle balance, vi ønsker at finde. Vi har det i øvrigt også rigtig godt med at afskaffe Foghs skattestop på bl.a. Roundup og andre ting.

Kl. 13:23

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er det hr. Torsten Schack Pedersen.

Kl. 13:23

Torsten Schack Pedersen (V):

Tak for det. Det var meget klar tale fra den radikale ordfører. Jeg tror, jeg fik det skrevet helt rigtigt ned, så jeg prøver at citere: Vi slår hul på paradigmeskiftet med finansloven. Citat slut. Det virker på ordføreren, som om jeg ikke har ramt det helt forkert. Det er jo klar tale. Så skal jeg bare høre, hvad den radikale ordfører så mener sandhedsværdien er fra landets statsminister eller landets udlændinge- og integrationsminister, når de siger, at regeringen fuldstændig står vagt om den faste udlændingepolitik.

Kl. 13:24

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jeg mener, man er god til at tolke ting på mange måder hos både Socialdemokraterne og Venstre. For os er det vigtigste resultatet og ikke polemikken. Jeg er faktisk helt og aldeles uoptaget af den, så den må ordføreren tage med Socialdemokraterne. Det, jeg er optaget af, er, at virksomhederne nu kan beholde medarbejdere, som de har investeret i, som de er glade for, som de ikke vil have bliver hældt ud af landet, når nu de har brugt penge på at investere i dem – mennesker, de ikke kan erstatte, fordi de har svært ved at finde andre. Det er helt almindelig sund fornuft, som er blevet jublet igennem af virksomhederne derude, og jeg synes helt ærligt, at ordføreren og hans parti skulle vende tilbage til deres rødder og støtte det initiativ.

Kl. 13:25

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Torsten Schack Pedersen.

Kl. 13:25

Torsten Schack Pedersen (V):

Det er ikke for at være polemisk. Jeg synes bare, det er ret væsentligt, at der er en fælles forståelse af den politik, der bliver ført. Jeg forstår, at Det Radikale Venstre er glade for de udlændingelempler, der er lavet, og det er helt fair, helt legitimt, det er jo politik, og jeg gratulerer De Radikale, når De Radikale får deres mærkesager igennem, for det er det, vi alle sammen kæmper for herinde. Men så må det også bare kobles op på, hvad det så er, konsekvensen af det er. Så spørger jeg på en lidt anderledes måde: Mener Det Radikale Venstre, at regeringens udlændingepolitik står uantastet med den her finanslov, eller er den blevet lempet?

Kl. 13:25

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 13:25

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jeg vil simpelt hen ikke købe »stramning« og »lempelse«. Det døde, da vi kom væk fra 00'erne, og nu må I også komme videre i Venstre. Helt ærligt, folk derude i virkeligheden er simpelt hen ikke optaget af, om noget bliver kaldt det ene eller det andet, de er optaget af, hvad effekten af det er, præcis som ordføreren sagde. Og effekten er, at virksomheder kan beholde mennesker, de har investeret i, og som de ikke kan erstatte.

Kl. 13:26

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er det fru Marie Krarup, Dansk Folkeparti.

Kl. 13:26

Marie Krarup (DF):

Tak. Vi får nu flere fremmede i Danmark, desværre, efter den nye finanslovsaftale, for migranter og familiesammenførte kan nu blive, hvis de har arbejde, og af samme årsag vil der sandsynligvis komme flere migranter til landet, herunder naturligvis også fra muslimske lande. I sidste uge havde vi en række anholdelser i forbindelse med planer om et islamistisk terrorangreb, som politiet formulerede det. Er man i Det Radikale Venstre ikke enig med mig i, at religion er en væsentlig faktor i et planlagt islamistisk terrorangreb, og mener man i Det Radikale Venstre dermed ikke også, at forøget islamisk tilstedeværelse i Danmark forårsaget af den nye finanslov også vil øge risikoen for fremtidige islamistiske terrorangreb i Danmark?

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 13:27 heller ikke, at der er flere, der så vil arbejde længere på grund af de 2 minutter. Det, der batter noget, er bl.a. det, som I har fået ind omkring udenlandsk arbejdskraft, men vi er jo stadig væk i småtingssafdelingen, og jeg vil egentlig bare høre, hvad Radikale Venstre har af ambitioner i den her valgperiode i forhold til reformer, der øger arbejdsudbuddet. Vil man kigge på – hvad ved jeg? – et stop for tilgangen til efterløn eller en dagpengereform eller lavere marginalskat? Har man nogen ambitioner, der vil øge arbejdsudbuddet?
Kl. 13:30

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jeg mener, at ekstremisme af enhver art er en kæmpe fare for os her i Danmark, og ekstremisme finder ofte sine tolkningsrødder i noget religiøst af enhver art – af enhver art. Det kan vi historisk se at det har gjort.

Kl. 13:27 **Den fg. formand (Bent Bøgsted):**
Ordføreren.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Fru Marie Krarup.

Kl. 13:30

Marie Krarup (DF):

Tak for svaret, som ikke var et svar. Der er ikke nogen sammenhæng mellem islamistisk terror og islam, kan jeg forstå. Det undrer mig. Men det undrer mig ikke, at ordføreren lukker øjnene for det, for man må jo bare erkende, at ordførerens parti har været med til at sørge for, at vi har en meget stor muslimsk minoritet i Danmark, en alt for stor, som nu vil vokse på grund af den nye finanslovsaftale, hvor man ønsker at lade de globale markeds kræfter bestemme, hvem der skal være i hvilke lande, i stedet for at påtage sig et nationalt ansvar for at forsvare den danske befolkning imod de farer, der truer, og som nu vil blive større, i forbindelse med at vi altså vil få en forøget muslimsk minoritet, som eventuelt kan planlægge nye islamistiske terrorangreb.

Kl. 13:27 **Sofie Carsten Nielsen (RV):**
Tak for det og også for kreativiteten. Det er skam helt fair. Det er vigtigt. Der er faktisk et par andre initiativer i finansloven, som måske ikke har fået så meget opmærksomhed. Der er et mindre, erkender jeg, initiativ, der hedder udvidelse af integrationsgrunduddannelsen, som omfatter den gruppe – den er ikke så stor, men det er der – af f.eks. indvandrerkvinder, som har været længe i Danmark uden at komme i beskæftigelse, fordi de mangler helt grundlæggende kompetencer: sprog, folkeskolens afgangsprøve, eller hvad der svarer til den. Så det håber jeg også ordførerens parti, som jo også har støttet den ordning, vil være med til at fremme, fordi vi er nødt til sådan at komme ud i alle de afkroge.

Kl. 13:28

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 13:28 Vi i Radikale Venstre er ikke i det spor, hvor vi tænker, at nu skal der en ny dagpengereform til – nej – eller at nu skal ydelserne sænkes yderligere. Tværtimod er vi optaget af, at vi får færre fattige børnefamilier i Danmark. Men en lang række andre ting, f.eks. at sænke skatten, som det fremgår af vores eget finanslovsforslag, vil vi gerne være med til at se på.

Kl. 13:31

Kl. 13:28

Sofie Carsten Nielsen (RV):

For det første sagde jeg da netop, at ekstremisme nogle gange har sine rødder i religion, men i forskellige religioner, enhver slags. Og jo, islamistisk terror har rødder i islamistisk islam, men det er jo en tolkning af en religion.

Til det andet vil jeg sige, at det da er helt vildt, at ordføreren her uden at blinke kobler en finanslov, der sikrer, at virksomheder kan beholde medarbejdere, de har investeret i, og som betaler skat til vores skattekasse hver eneste måned og bidrager i det her land og kun kan blive her, hvis de bidrager, til islamistisk terror. Det er helt vildt.

Kl. 13:29

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Den sidste, der vil stille et spørgsmål, er hr. Alex Vanopslagh, Liberal Alliance. Og der er faktisk plads til en mere. Værsgo.

Kl. 13:29

Alex Vanopslagh (LA):

Tak for det. Man må sige, at kreativiteten hos os borgerlige er rigtig stor, for også jeg vil tage fat i spørgsmålet om vækst og velstand og reformer, der kan gøre Danmark rigere, for det, som det private erhvervsliv skriger på, er jo arbejdsudbudsreformer, som gør, at der er flere hænder, der stiller sig til rådighed for arbejdsmarkedet, og flere, der gerne vil arbejde en time ekstra eller to.

Med al respekt for De Radikales resultater er det jo ikke sådan, at der er flere, som står til rådighed for arbejdsmarkedet, bare fordi universiteterne har lidt flere penge på deres budget, og det faktum, at man har nogle nye minimumsnormeringer, der næste år gør, at pædagogerne i gennemsnit har 2 minutter ekstra pr. barn, gør jo

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Vanopslagh, værsgo.

Kl. 13:31

Alex Vanopslagh (LA):

Vi bakker hjerteligt op om initiativer, der kan give mere udenlandsk arbejdskraft i Danmark og styrke hele integrationsgrunduddannelsesindsatsen.

Men ellers kan jeg jo høre, at der faktisk også er sket noget af et paradigmeskifte hos Radikale Venstre, for efter at man i årtier har slået sig op på, at man skulle have markante arbejdsudbudsreformer, så siger man egentlig nu, at det har man ingen ambitioner om. Man vil gerne pille lidt ved noget i forhold til udenlandsk arbejdskraft og integrere nogle flygtninge. Måske vil man kigge på noget med skat, hvis man kan få råd til det, men ellers har man ingen ambitioner. Jeg vil egentlig bare have ordføreren til at bekræfte, at der faktisk er sket et politisk skred og holdningsskifte i Radikale Venstre væk fra Margrethe Vestagers reformtendenser og så over til noget nyt, der er mere venstreorienteret, for at sige det ligeud.

Kl. 13:32

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 13:32

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Nej, det kan jeg ikke bekræfte. Det er helt de samme værdier og den samme retning, vi står på, men fru Margrethe Vestager gjorde det så godt, og det er det, vi står på og bygger på, og jeg er sikker på, at de økonomiske vismænd, hvis de ellers kunne rapportere igen – det er der jo så lidt problemer med; jeg er glad for, at ordførerens parti

har fortrudt den beslutning – også til foråret ville fortælle, at vi står på meget solide reformer, der sikrer dansk økonomi fremover. Det betyder ikke, at vi ikke skal tage initiativer, hvis det kommer til at gå den anden vej. Det vil vi i Radikale Venstre til enhver tid være klar til.

Kl. 13:33

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Vi går videre til fru Lisbeth Bech Poulsen, SF.

Kl. 13:33

(Ordfører)

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Børn, børn, børn. Så kom den – børnenes finanslov. Det var også titlen på SF's eget finanslovsforslag, og det synes jeg i den grad også vi kan tillade os at kalde det finanslovsforslag, som vi tredjebehandler i dag. Den 2. december satte vi punktum for årtiers nedskæringer på børneområdet, vi har aftalt at indføre en lov om minimumsnormeringer, vi stopper de ødelæggende besparelser på uddannelse, og vi begynder den helt nødvendige indsats for klimaet – alt det, der peger fremad, og som skal sikre vores børn et meget bedre liv.

I SF har vi i den grad kæmpet for, at børnene får flere pædagoger, det er vi gået på gaden for, det har vi lovet i valgkampen, og det har vi kæmpet for i finanslovsforhandlingerne, ikke alene – tak til Enhedslisten, til Radikale Venstre, til Alternativet og til den socialdemokratiske regering og det socialdemokratiske parti. Nu er alt det godt på vej til at blive til virkelighed. Men først og fremmest var det jo slet ikke sket, hvis det ikke var for forældrebevægelsen »Hvor er der en voksen?«, for BUPL, pædagogernes fagforening, for FOA og for alle de børn og deres forældre og bedsteforældre, der gik på gaden for at vise deres utilfredshed med årtiers nedskæringer.

Med finanslovsaftalen indfører vi en lov om minimumsnormeringer, og vi har aftalt, at der skal være mindst en voksen til tre børn i vuggestuen og en voksen til seks børn i børnehaven. For at gøre det til virkelighed afsætter vi over de kommende år mindst 1,6 mia. kr. Det er altså det velfærdsområde, der får det absolut største løft på finansloven.

Med sådan en saltvandsindsprøjtning til børneområdet bliver der selvfølgelig brug for flere uddannede pædagoger, og derfor styrker vi pædagoguddannelsen, der har længe været underfinansieret, men nu får den et ordentligt løft.

Der er også masser af andre gode elementer i finansloven. Eksempelvis giver vi folkeskolen et løft, der over årene beløber sig til 1 mia. kr. til folkeskolen, der længe har bøvet med for mange elever i klassen og for meget larm og uro. Vi ønsker flere lærere til vores unger i skolen, og så fjerner vi selvfølgelig uddannelsesloftet og forringelserne på humaniora og samfundsfag på 300 mio. kr.

Skiftende regeringer har længe talt om huller i vores psykiatri, og nu gør vi noget ved det. Området bliver tilført 600 mio. kr. allerede næste år og de efterfølgende år, og der er afsat ekstra penge til socialpolitikken oven i den socialreserve, der skal løfte området. Vi har også givet et stort løft til indsatsen mod social dumping, og så har vi fjernet besparelserne på kulturområdet.

Så er der det grønne, og det har været en kamp med og mod hinanden, men jeg synes først og fremmest, jeg må sige, at med meget få undtagelser er det efterhånden en kamp, der er nået helt herind i Folketingssalen, hvor de fleste af os er enige om, at det er noget af det allerallervigtigste at kæmpe for, og det koster penge. Vi har nægtet at skubbe opgaven til forårets klimahandlingsplan og krævet, at vi skal i gang allerede nu.

Vi har via vores formand tidligt foreslået, at vi skulle lave nogle fonde til de her initiativer, og vi er glade for den grønne fremtidsfond, der er kommet ud af finanslovsaftalen, en fond, der skal investere i, at vores børn også har en tryk fremtid. Denne fond kommer

til at indeholde 25 mia. kr. til alt lige fra klimainvesteringer til klimaskov, jordudtag, grønne afgifter, grøn transport, cykelpulje og undersøgelse af grønne statsobligationer.

Hertil kommer der 150 mio. kr. til klimabistand, for det er også vigtigt. Det er også noget, som jeg ved Det Radikale Venstre har kæmpet rigtig meget for, og det vil jeg også gerne sige tak for. Den grønne omstilling er en global opgave, og vi har et ansvar over for specielt de fattigste lande i verden.

Vi bremser også den afgiftsstigning, der ville have ramt elbilerne, et område, der jo i den grad har været ramt af en zigzagkurs igennem mange år, men som det forhåbentlig er slut med nu, når vi næste år får nogle anbefalinger til, hvordan fremtidens transport skal se ud.

Kl. 13:38

Der var også en mærkesag for SF, nemlig at vi for at finansiere forslagene ikke længere skal forgylde børn af de allermest ressourcestærke i form af lukrative regler for forældrebetaling. Ordningen er jo hamrende skæv, og jeg ved ikke, hvem der har fundet på, at man via almindelige menneskers skattekrone skal subsidiere, at de mest velhavende kan få et skattefradrag og et nedslag i prisen for at købe lejligheder, hvor vi i specielt de store byer kan se, at det for alvor har skubbet til boligpriserne.

Derudover er vi også glade for det finansieringselement, der betyder, at virksomhedsarvinger igen skal betale 15 pct. i bo- og gaveafgift, ligesom helt almindelige mennesker skal betale den. Det er også noget, som vismændene har sagt er en god idé, og så er det jo også kun ret og rimeligt.

Jeg har ikke tid til at opsummere alle de gode elementer her, men lad mig bare fremhæve et par af dem. Vi har fået en ulighedsredegørelse, penge til Danwatch, KVINFO, kvindekrisecentre, barselsfond for selvstændige, forældreorganisationen FOLA, Dyrenes Vagtcenral, Kemiluppen og til en ekstra indsats for de satspuljeprosjekter, der ellers så ud til at udløbe.

Jeg synes, at det er fair at sige, at det her er en stor og flot og rød og grøn finanslov, og der har været kompromisser, og det har kostet noget, men resultatet er mere end godkendt, og fra SF's side mener vi, at det her virkelig er børnenes finanslov.

Kl. 13:40

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så går vi i gang med spørgsmålene, og først er det hr. Troels Lund Poulsen.

Kl. 13:40

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det. Og tak for talen. Det, jeg sådan er lidt interesseret i, er jo hele den der diskussion omkring ulighed, som jo har fyldt meget i tidligere debatter, og som jeg også selv kan huske at Enhedslisten – ikke Enhedslisten, det var forkert at sige – SF har været optaget af. Det var måske alligevel for stor en ros at give til SF at blive benævnt Enhedslisten.

Men hvordan og hvorledes ser SF på udkommet af finansloven, når man hører de svar, som finansministeren har givet i forhold til Ginikoefficient og de ting, som jo i hvert fald før har været mærkesager for SF?

Kl. 13:40

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 13:40

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Jeg synes, det er en rigtig flot finanslov, og den er finansieret rigtig, rigtig fint. Vi har masser af forslag, som vi ikke er kommet igennem med, men som finansministeren sagde, skal vi lave finanslov sam-

men i mange år endnu, så der skal også være noget til de kommende år.

Når Ginikoefficienten bonner ud på den måde, den gør, er det jo, fordi man måler på indkomst og ikke på formue. Og det er jo for alvor på formuedelen, at der er taget nogle skridt både forhold til forældrekøb og i forhold til generationsskifte, altså bo-og gaveafgiften. Der må vi bare sige, at noget af det, som vi rigtig meget har ønsket os i SF, også er nogle bedre data, altså at vi får data på f.eks. formueulighed i Danmark, fordi det er svært at have en ordentlig diskussion om det, når der er så store blinde pletter i den måde, man opgør data på.

Kl. 13:41

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Troels Lund Poulsen.

Kl. 13:41

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det. Det var jo på en eller anden måde et meget ærligt svar. Altså, skal man forstå det på den måde, at diskussionen omkring Ginikoefficienten har én betydning, når SF så er støtteparti for regeringen, men at man har en lidt anden opfattelse i forhold til den måde, man opgør Ginikoefficienten på, når man er i opposition? Altså, nu er der problemer med data, og nu skal man se på, om man kan få et andet billede. Men det er jo ikke, fordi SF ikke har forfulgt den her dagsorden tidligere, og derfor undrer det mig sådan set bare, at man så kan legitimere en finanslov, som betyder, at folk bliver fattigere.

Kl. 13:42

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:42

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Jo, men det, der egentlig er rigtig trist i den her diskussion, er jo, at med den politik, der blev ført under den forrige regering, så havde det jo vist sig, at uligheden var steget endnu mere end det, vi har sort på hvidt, hvis man havde haft retvisende data. For den ulighed, som er fremkommet via den tidligere regerings politik på den del, som ikke bliver regnet med i dag, ville jo have gjort, at vi havde kunnet se, at uligheden er steget endnu mere, end den er.

Vi ønsker en mere retvisende måde at opgøre Ginikoefficienten på. Men det, vi har set igennem de seneste 4 år, har jo ikke engang været så slemt, som det stod til under den tidligere regering.

Kl. 13:42

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. René Christensen.

Kl. 13:42

René Christensen (DF):

Tak. Jeg vil egentlig blot blive i samme rille, som Venstres ordfører startede med også at være i. Jeg var inde at google lidt på kaotisk, skæv finanslov og finanslove, som øger uligheden. Man kan bare google lidt på det, og så kan man komme frem til en hel masse fra 2015, eksempelvis den 23. december, hvor man har en kaotisk, skæv finanslov, som øger uligheden med 0,08 i forhold til Ginikoefficienten – kaotisk, skæv. Nu står vi så med en finanslov for 2020, som øger den med 0,11, altså væsentlig mere end i 2015. Så jeg vil bare spørge ordføreren, om det her er en kaotisk og skæv finanslov, som SF nu stemmer for. Og så skal man lige huske en ting om 2015. Det er fuldstændig rigtigt med det med Ginikoefficienten. Det var, fordi nogle fik noget mere, men man tog ikke noget fra nogen. Der var nogle, der fik noget mere. Det, man gør nu, er, at nogle

får mindre. Dem, som har mindst, bliver fattigere, og derfor stiger Ginikoefficienten. Det er ikke, fordi nogen bliver rigere, men kun fordi der er nogle, der bliver fattigere. Jeg vil bare gerne spørge, om det her er en kaotisk og skæv finanslov, som nu bliver vedtaget.

Kl. 13:44

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:44

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Hvis hr. René Christensen og DF havde været støtteparti for en regering, som i den grad havde gjort noget for at øge ligheden og mindske uligheden, så havde jeg meget gerne tilgivet, at man ikke havde de rigtige tal. Men det var jo det samme svar, som jeg gav til Venstre lige før. Uligheden er jo reelt steget mere end det, vi har sort på hvidt, mere end det, og det er da det, der er den triste historie. Hvis DF havde været garant for, at de tal i virkeligheden var meget pænere, og hvis DF havde skubbet på for, at formueuligheden skulle være mindsket, så er jeg ret sikker på, at jeg havde sagt tak til DF, fordi I havde påvirket regeringen i den retning. Men problemet var jo, at det gik i den forkerte retning, den modsatte retning, tallene var endnu værre end det.

Jeg synes simpelt hen, at det er utroligt, at DF har brugt sin taletid i dag på at tale det, at vi igen får en bo- og gaveafgift på 15 pct., så meget ned.

Kl. 13:45

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. René Christensen, værsgo.

Kl. 13:45

René Christensen (DF):

Jamen det her er jo helt vildt. Man står og roser en finanslov, hvor der er nogle, der bliver fattigere. Det er fair nok, at man er sur over, at der er nogle, der bliver rigere, det må man gerne være, men at man ligefrem kan rose, at der er nogle, der bliver fattigere, forstår jeg simpelt hen ikke. Den der omfordelingspolitik er jo fuldstændig skæv og kaotisk, når det bedste, der kan ske, er, at der er nogle, der får mindre. Det værste, der kan ske, er, at der er nogle, der får mere. Det er rigtigt, at vi havde en finanslov, hvor Ginikoefficienten også var skæv, hvis man kan tillade sig at sige det, fordi der var nogle, der fik mere, men vi tog ikke noget fra nogen. Her sker der det, at man tager fra dem, der har allermindst. Det er dernede, skævheden kommer. Så vil jeg bare spørge: Den merpris, der kommer på daginstitutionerne, er det ikke børnefamilierne, der skal betale den?

Kl. 13:45

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 13:45

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Grunden til, at det påvirker Ginikoefficienten – det er også en diskussion, vi havde i finanslovsforhandlingerne – er, at det handler om nogle meget, meget skadelige produkter, pvc, ftalater, plastik osv., hvor vi øger afgiften. Det gør vi med åbne øjne. Det andet, der bonner rigtig meget ud, er, at vi øger prisen på cigaretter. Det er ikke en nem beslutning, for der er nogle, der skal betale mere for det, også folk, der ikke har så mange penge. Så det er ikke noget, vi tager nemt på, men vi gør det, fordi vi synes, at det er så vigtigt.

Kl. 13:46

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Rasmus Jarlov.

Rasmus Jarlov (KF):

Tak for talen. Da SF's partiformand, Pia Olsen Dyhr, på TV 2 News blev spurgt om finanslovens effekter på skattetryk, arbejdsudbud, vækst og den slags, svarede hun ifølge Berlingske, at det vidste hun ikke noget om. Det var åbenbart ikke vigtigt for fru Pia Olsen Dyhr at vide, hvad effekten af finansloven ville være på dansk økonomi, før hun sagde ja til at indgå en finanslovsaftale. Det er vel derfor, finansloven er så ringe, som den er, når man kigger på den effekt, den vil have på vækst og beskæftigelse i Danmark, nemlig at den har en direkte negativ effekt på arbejdsudbuddet. Er det ikke en smule uansvarligt, at man sidder og laver en finanslov uden at skele til, hvilken effekt den har på dansk økonomi, at man altså er så optaget af at uddele gaver til den offentlige sektor, at det ender med at blive en finanslov, som faktisk gør Danmark fattigere og mindsker velstanden i Danmark?

Kl. 13:46

Kl. 13:47

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:47

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Jeg ved, at hr. Rasmus Jarlov udmærket er klar over det, men hvis der var nogle, der skulle følge med, vil jeg gerne lige opridse, hvad noget af det, der har en negativ effekt på arbejdsudbuddet, er. Den største del, der boner negativt ud på arbejdsudbuddet, er, at vi fjerner loftet over dobbeltuddannelse, altså uddannelsesloftet. Gør vi det med åbne øjne? Ja, det gør vi. Noget andet, som boner negativt ud i forhold til arbejdsudbuddet, er afskaffelsen af opholdskravet for ret til dagpenge. Gør vi det med åbne øjne? Det gør vi; vi er rigtig glade for det. Noget tredje, der boner negativt ud på arbejdsudbuddet, er tredoblingen af afgifterne på bæreposer og engangsservice. Gør vi det med åbne øjne? Ja, det gør vi; vi vil gerne have mindre plastik.

Det er de tre ting, der boner mest negativt ud på arbejdsudbuddet. Kan vi leve med, at det har en negativ effekt på 100 mennesker, når vi fjerner uddannelsesloftet, lægger afgifter på plastik og fjerner opholdskrav for retten til dagpenge? Ja, det kan vi – det gør vi rigtig gerne.

Kl. 13:48

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 13:48

Rasmus Jarlov (KF):

Jamen der er jo nogle af de her initiativer, som man godt kan forsvare isoleret set, men så skulle man have lavet nogle andre initiativer, som så medførte, at man ikke endte med at have en finanslov, som på bundlinjen betyder, at der er færre danskere, der kommer i arbejde. I en tid, hvor dansk økonomis største udfordring lige nu er, at der mangler arbejdskraft, er det da underligt, at SF indgår en finanslovsaftale uden overhovedet at vide, hvad effekten af finansloven er på arbejdsudbuddet. Er det virkelig en ansvarlig måde at gøre det på? Burde man ikke have sat sig ind i, hvad effekten på arbejdsudbuddet er, før man skrev under på aftalen?

Kl. 13:49

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:49

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Nu var hr. Rasmus Jarlov ikke til stede i lokalet, men vi diskutere- de faktisk rigtig meget arbejdsudbud, også i den mere, hvad skal

man kalde det, spekulative ende, f.eks. hvad det har af indflydelse på arbejdsudbuddet, at man hæver prisen på cigaretter. Det har en positiv effekt på arbejdsudbuddet på 400 personer. Det kan man godt diskutere på den ene eller den anden måde om lyder helt logisk, men det gør det, så jo, det, at vi har hævet priserne på cigaretter, har en positiv effekt på arbejdsudbuddet på 400 personer.

Kl. 13:49

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Lars Boje Mathiesen, Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 13:49

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak. Jeg kunne godt tænke mig at komme lidt nærmere ind på det om flere lærere i folkeskolen. Jeg stillede et spørgsmål før til den radikale ordfører, men vi kom ikke rigtig nærmere på det. Hvordan vil SF garantere, at de midler, man sætter af på finansloven, rent faktisk går til, at der kommer flere lærere i folkeskolen? Og hvor mange flere lærere forventer man med de penge, man har sat af, at der kommer på hver folkeskole?

Kl. 13:50

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:50

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Jeg vil faktisk gerne takke for spørgsmålet, fordi det jo er et helt legitimt spørgsmål, som vi tit får, når der er et eller andet specifikt, vi gerne vil undersøge. Det er det samme med minimumsnormeringerne, hvor der er nogle, der kritiserer os for at sige, at det nu skal være en lov, og at vi bestemmer over kommunerne i forhold til nogle penge, de får. Det gør vi undtagelsesvis, fordi vi har kunnet se, at det står så skidt til på børneområdet, som det gør.

På folkeskoleområdet har vi i finanslovsaftalen sagt, at de her penge er målrettet flere lærere i vores folkeskole. Det er det, vi ønsker med det. Er det en slags minimumsnormeringsmodel for lærere? Nej, det er det ikke. Men vi gør det jo også nemmere for kommunerne at prioritere rigtigt, fordi vi ikke har lavet nedskæringsaftaler med dem, men tværtimod har givet et løft på 1,3 pct. Derfor behøver man ikke gå rundt og slice og fjerne på alle mulige måder. Så vi har givet et meget klart signal om, at det skal gå til flere lærere.

Kl. 13:51

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Lars Boje Mathiesen, værsgo.

Kl. 13:51

Lars Boje Mathiesen (NB):

Okay, nu er vi kommet lidt tættere på det. Det er altså bare en vejledning, som kommer herindefra, et ønske fra Folketinget om, hvad man skal bruge pengene på. Men SF's opfattelse er altså, at det skal være op til den enkelte kommune, hvad de ønsker at bruge de her penge inden for undervisningsområdet til. Så det kan godt være til udvikling af pædagogik, det kan være til flere konsulenter, det kan være til alt muligt andet – flere ledere, mere central administration på uddannelsesområdet. Men der er altså ikke nogen garanti for, at der bliver flere lærere ude på folkeskolerne af de her penge, man har sat af.

Kl. 13:51

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

I det meget store løft af folkeskolen, som der er sat penge af til i finansloven, står der, at pengene skal gå til flere lærere. De penge bliver også fordelt efter en model i forhold til børnetallet osv. – nå, undskyld.

Kl. 13:51

netop fra de forureninger, men jo også fra de punktkildeforureninger, der er rundtomkring. Derfor håber jeg, at vi sammen både kan løfte det, når det kommer til regionsaftalen, men selvfølgelig også fremadrettet i kommende finanslovsaftaler.

Kl. 13:54

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Nej, men det var bare, fordi ordføreren trak vejret, og så tænkte jeg, at det var slut, men der er 15 sekunder igen. Værsgo.

Kl. 13:51

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:54

Lisbeth Bech Poulsen (SF):
Tak.

Kl. 13:52

Kl. 13:54

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Det er fuldstændig målrettet flere lærere i folkeskolen. Den eneste måde, man kan komme uden om det, som hr. Lars Boje Mathiesen taler om, er ved at lave f.eks. minimumsnormeringsmodeller, og det har vi gjort specifikt på børneområdet.

Kl. 13:52

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det Ole Birk Olesen. Værsgo.

Kl. 13:54

Ole Birk Olesen (LA):

Tak for det. Jeg vil gerne her indledningsvis understrege, at jeg ikke stiller et spørgsmål om Ginikoefficient og ulighed. Jeg stiller et spørgsmål om, hvor mange penge forskellige grupper i samfundet har til rådighed, hvor mange penge de har til forbrug. Hvis vi kigger på den her finanslov, ser det ud, som om man går den stik modsatte vej af det, som SF gik til valg på.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det Mai Villadsen. Værsgo.

Kl. 13:52

Mai Villadsen (EL):

Tak for det. Jeg vil gerne benytte anledningen til at sige tak til SF, fordi I har kæmpet rigtig hårdt for, at vi skal bruge flere midler til at bekæmpe generationsforureninger. Det er jo forureninger, som er rundtomkring i vores land, og som er nedarvet til os fra tidligere generationer, hvor virksomheder har forurennet, og det er store jorder, som vi skal have oprenset. Det lykkedes jo ikke at få nogle flere midler i finansloven til at oprense de her jorder, men jeg kunne godt tænke mig at høre, om SF er med på, at vi sammen kæmper for, at man i regionsaftalerne sikrer flere midler til det her område.

Kl. 13:53

I valgkampen var SF fremme i skoene med at påstå, at der i Danmark var fattige familier, familier, som ikke havde råd til, at børnene kunne gå til fodbold, at børnene kunne gå til børnefødselsdage, at man kunne købe nyt tøj osv. Alle disse familier, uanset hvilken indkomstgruppe de tilhører, bliver fattigere med den her finanslov. De vil have færre penge til at gå til fodbold, de vil have færre penge til børnefødselsdage, de vil have færre penge til at købe tøj for. Det er resultatet af den her finanslov, som SF har forhandlet. Vi har tallene fra Finansministeriet. Alle grupper i det danske samfund, også den nederste tiendedel og den næstnederste tiendedel og den tredjenederste tiendedel bliver fattigere som følge af den her finanslov. Hvordan kan SF synes, det er en god finanslov?

Kl. 13:55

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:53

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 13:55

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Altså, det er jo rigtigt, at det teknisk set ligger ved regionerne. Men i SF har vi i hvert fald kæmpet i rigtig mange år for at sige: Det her er et resultat af tidligere tiders skandaløse politik, hvor man bare syntes, man kunne hælde gift ned i jorden, som så ligger der mange årtier senere, og som er det, fru Mai Villadsen også omtaler nu. Det er bl.a. Høfde 42, og det er mange steder i landet, hvor vi ser de her generationsforureninger. Vi ønsker, hvad vi også har kæmpet for i den her finanslov – og tak for anerkendelsen – at de penge, der skal til, bliver sat af på en finanslov. Om de bliver sat af særskilt i en regionsaftale kan man måske godt diskutere, men vi synes simpelt hen, at vi skylder hinanden, at der ikke skal være steder i Danmark, hvor man skal være bange for at sende sine børn ud og lege på en strand eller i et eller andet område, fordi den børneleg, der hedder »Jorden er giftig«, i den grad skal tages bogstaveligt der.

Kl. 13:54

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Det er utrolig rørende at mærke Liberal Alliances omsorg for de fattigste børnefamilier i det her land. Det vil jeg huske på, når vi får brug for alle Folketingets mandater i kampen for at få fjernet f.eks. kontanthjælpsloftet og andre fattigdomsydelser. For det er den største enkeltstående årsag til, at der er fattige børn i det her land.

Alene i 2017, da Liberal Alliance havde magten, steg antallet af fattige børn med 12.000 – på 1 år. At det ikke er lykkedes endnu, er jo, fordi der er blevet nedsat en Ydelseskommision, som skal arbejde. SF har også udtalt sig meget kritisk om, at ordene fattigdom og børnefattigdom ikke er nævnt i den Ydelseskommision.

Men jeg synes simpelt hen, det er så frækt, at Liberal Alliance, efter at vi har lavet en finanslov, der løfter det offentlige forbrug med 1,3 pct. – og det er bare i kommunerne og regionsaftalerne – og løfter den velfærd, som specielt folk, der ikke har ret mange penge, er fuldstændig afhængige af, fordi de ikke bare sender deres børn i privatskole, skal stå og belære os om, hvad vi gør for fattige børnefamilier.

Kl. 13:57

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren, værsgo.

Kl. 13:54

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak. Så er det Ole Birk Olesen. Værsgo.

Mai Villadsen (EL):

Det er jeg jo fuldstændig enig i, og vi mener også, at man over den næste generation skal oprense de her forureninger. For vi kan ikke være tjent med, at man ikke ved, hvilke udledninger der kommer

Kl. 13:57

Ole Birk Olesen (LA):

Jamen vi kan jo så se ud af finansloven, at det ikke er det, som SF kalder fattigdomsydelser, som er den enkeltstående årsag til, at folk er såkaldt fattige. For dem har SF jo medvirket til – sammen med de øvrige røde partier – at hæve nu. De får et nyt midlertidigt børnetilskud, som gør, at man synes, at nu har de familier penge nok derude.

Men de forbliver alligevel, hvad SF kalder fattige. De har endda færre penge på grund af den her finanslov end før finansloven, fordi afgifter spiser deres indkomst. Så er spørgsmålet endnu en gang: Hvordan kan man i valgkampen tale om, at der er for få penge ude i familierne, og nu hylder man så en finanslov, der giver dem endnu færre penge?

Kl. 13:57

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Så er det ordføreren. Værsgo.

Kl. 13:58

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Jeg er glad for det kursskifte, som jeg må udlede af ordførerens tale om, at det er rigtig godt, at vi har sikret, at de fattigste børnefamilier har lidt mere at gøre godt med, mens vi venter på en bedre varig løsning. For det må jo være konsekvensen af det, hr. Ole Birk Olesen siger, altså at det er rigtig godt, at regeringen, SF, Radikale, Alternativet og Enhedslisten har lavet den her midlertidige løsning, som vi slet ikke synes er ambitiøs nok, men som er et lille plaster på det dybe, dybe sår, der er kommet, og som gælder i rigtig mange børnefamilier på grund af den politik, som Liberal Alliance bl.a. står for.

Kl. 13:58

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det fru Marlene Ambo-Rasmussen, Venstre. Værsgo.

Kl. 13:58

Marlene Ambo-Rasmussen (V):

Tak. Nu startede ordføreren med at sige: børn, børn, børn – børnenes finanslov. Det lyder jo rigtig godt. Men man kan læse, at talspersonen for forældrebevægelsen »Hvor er der en voksen?« udtaler: »Det svarer til, at man beder et barn være taknemmelig over at få en rosin, når det har brug for et måltid.« Altså, jeg bliver sulten både i min mave og efter et svar. Har ordføreren en forståelse for, at der lige nu sidder nogle forældre derude, der er rigtig frustrerede over, at de blev stillet i udsigt, at man allerede med den her finanslov ville sige, at der skulle være en voksen til tre børn i vuggestuen og en voksen til seks børn i børnehaven?

Kl. 13:59

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 13:59

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Ja, jeg kan godt forstå det, hvis der er nogle, der har bidraget til den myte, at der skulle være uddannet personale nok næste år til at opfylde det. Det er der jo desværre ikke. Det er derfor, vi sætter penge af til at løfte pædagoguddannelsen, som har haft de ringeste vilkår af alle velfærdsuddannelserne, til et niveau, så den økonomisk svarer til læreruddannelsen. Det er derfor, vi siger, at vi vil have en lov nu, der gør, at de penge, som hr. Lars Boje Mathiesen talte om før, ikke kan bruges til alt muligt andet, men kun kan bruges til minimumsnormeringer.

Vi har været meget ærlige om, at det antal pædagoger, der skal til for at sikre det mål, ikke findes i dag. Nogle af dem findes, og der bliver sat 0,5 mia. kr. af allerede næste år, men det kommer til at tage noget tid, hvis ikke alle nye voksne i institutionerne skal være ufraglærte, og det er ikke vores mål. Derfor kommer det til at tage nogle år. Og jeg håber, at den udtalelse betyder, at Venstre faktisk vil hjælpe os med det, modsat hvad vi har hørt tidligere.

Kl. 14:00

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Marlene Ambo-Rasmussen, værsgo.

Kl. 14:00

Marlene Ambo-Rasmussen (V):

Nu fulgte jeg meget intenst den her debat under valgkampen, fordi jeg også selv er småbørnsmor, og jeg vil bare sige, at der er rigtig mange forældre derude, der fik det klare indtryk, at SF, ordførerens parti, ville gå til finanslovsforhandlingerne med det ultimative krav, at det allerede med den her finanslov skulle være en til tre og en til seks. Har vi fuldstændig misforstået ordføreren og ordførerens parti og det, der blev sagt under valgkampen?

Kl. 14:01

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 14:01

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Jeg tror simpelt hen ikke, at ordføreren og jeg taler om det samme. Vi taler om, at det var afgørende – og det var ultimativt – at få en lov om minimumsnormeringer. Har vi fået det? Ja, og den skal udmøntes i detaljerovre hos børne- og undervisningsministeren. Vi sagde, at det var ultimativt at få en aftale om, at den lov skulle indeholde en til tre- og en til seks-modellen, som er BUPL's model. Det var ultimativt, det har vi fået, og tusind tak til de andre partier for at være med til det. For det sætter et punktum for årtiers, for Venstres underfinansiering af børneområdet, som har resulteret i det morads, vi sidder i nu.

Kl. 14:01

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det fru Karina Adsbøl. Værsgo.

Kl. 14:01

Karina Adsbøl (DF):

Tak for det, og tak for ordførertalen. Jeg er en skuffet ældreordfører. Der var ikke et ord om ældre i ordførerens tale. Nu var det jo sådan i valgkampen, at fru Pia Olsen Dyhr og min formand, hr. Kristian Thulesen Dahl, gav hinanden håndslag på, at man ville kæmpe for 1 mia. kr., øremærket ekstra til ældreområdet. Det vil sige ud over det demografiske træk. Først kunne vi læse forståelsespapiret, og der stod ikke ret meget om ældreområdet i det. Det var meget skuffende, og nu kan vi bare konstatere en finanslov, hvor man ikke har øremærket 1 mia. kr. ekstra til ældreområdet. Hvad skete der for SF? Er det gået i glemmebogen? Hvad blev der af et håndtryk? Hvad blev der af en aftale om, at man, uanset hvilken statsministerkandidat der vandt valget, ville kæmpe for det?

Kl. 14:02

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 14:02

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Jeg er rigtig glad for, at fru Karina Adsbøl nævner, at det er penge ud over det demografiske træk, for jeg håber, at fru Karina Adsbøl er

klar over, at DF har støttet en regering, som ikke på noget tidspunkt har levet op til det demografiske træk, og som ikke på noget tidspunkt har lavet kommuneaftaler, som rent faktisk lægger de penge på bordet, som det koster at have en ældrepleje, nemlig at have en ordentlig ældrepleje, der sikrer, at for hver ekstra ældre, der kommer, så følger pengene med. Det er den politik, der har været.

Der er blevet givet 13 gange mere i ét års kommuneaftale, end der blev givet i et gennemsnitligt år i de sidste 4 år, hvor DF har haft en stor indflydelse – 13 gange mere. Så når man regner pengene ud til ældreområdet, når vi, og det tør jeg godt love, inden der er gået 4 år at holde det løfte, som vi kommer til at holde, men som DF ikke har holdt; og jeg ved godt, hvad det opfølgende spørgsmål er, og det skal jeg også nok besvare.

Kl. 14:03

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Det kommer nemlig nu. Værsgo.

Kl. 14:03

Karina Adsbøl (DF):

Ja, det kommer ordføreren også til. For Dansk Folkeparti har kæmpet, hver evig eneste gang vi er gået ind til finanslovsforhandlinger eller til satspuljeforhandlinger, for at få øremærket midler direkte til ældreområdet. Så står ordføreren og henholder sig til en økonomiaftale, og der kan man overhovedet ikke være sikker på, at nogen af de midler kommer til at gå til ældreområdet, fordi de ikke er øremærket. Det vil sige, at det jo handler om, hvordan kommunerne prioriterer i de forhold. Og så kan vi jo se, at klippekortsordningen er man jo i gang med at fjerne fra kommunerne. Så hvordan vil SF leve op til deres løfte? SF har ikke levet op til deres løfte og håndtrykket i forhold til Dansk Folkeparti.

Kl. 14:04

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så får vi et svar fra ordføreren. Værsgo.

Kl. 14:04

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Jo, det har vi. Vi laver politik på en ordentlig måde, hvor pengene bliver afsat der, hvor de skal bruges. Ældreplejen bliver finansieret ude i kommunerne. Det, DF har gjort, svarer til, at man 6 dage i løbet af en uge giver nogle krummer til aftensmad, og at man så om søndagen giver ungen en slikkepind. Det er tomme kalorier, og det er simpelt hen ikke en ordentlig måde at finde finansiering til et område, der er så vigtigt som ældreplejen. Hvorfor tror fru Karina Adsbøl, at ældreplejen har været behandlet så dårligt, som DF jo retteligt har påpeget i mange år? Det har den, fordi der ikke har været penge nok i ét eneste år.

Kl. 14:05

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det fru Louise Schack Elholm.

Kl. 14:05

Louise Schack Elholm (V):

Jeg vil prøve at høre til den her Ginikoefficient igen, for jeg lagde jo mærke til, at ordføreren selv nævnte det, da ordføreren stillede spørgsmål til Socialdemokraternes ordfører. Derfor vil jeg høre, hvordan SF har det med, at ifølge Ginikoefficienten stiger uligheden som følge af det her finanslovsforslag. Er det tilfredsstillende for SF, at Ginikoefficienten viser stigende ulighed med den første finanslov, efter at der er kommet en rød regering? Har målet med at få en rød regering været, at Ginikoefficienten øges?

Kl. 14:05

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 14:05

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Altså, fru Louise Schack Elholm må have fået det samme talepapir som alle hendes kolleger, for det er præcis det samme spørgsmål. Jeg prøver igen: Ginikoefficienten er et godt værktøj, men jeg tror også, vi alle sammen er enige om, at der er nogen blinde pletter specifikt på formueområdet. Det, man regner på her, er indkomst, og det er rigtigt, at det, der bonner negativt ud, er de hævdede cigaretpriser – et tiltag, som jeg troede Venstre var for, fordi vi har et problem med, at alt for mange børn og unge starter med at ryge. Det tiltag, som Venstre bakker op om, nemlig højere cigaretpriser, er det, der bonner negativt ud på Ginikoefficienten. Det, der bonner positivt ud, men som ikke bliver talt med, fordi Finansministeriet ikke kan det i dag, er, når vi f.eks. afskaffer en forældrebidragsordning, eller når vi hæver bo- og gaveafgiften fra 5 pct. til 15 pct. Det tæller positivt med, men det kan man ikke tælle med i dag, og det er derfor, det også har været afgørende for SF at få en aftale i forbindelse med finansloven – den her såkaldte ulighedsredegørelse – hvor de data simpelt hen skal skaffes, så vi kan få en mere retvisende Ginikoefficient.

Kl. 14:06

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Louise Schack Elholm, værsgo.

Kl. 14:06

Louise Schack Elholm (V):

Se, det var jo en elegant måde at tale fuldstændig udenom – angreb er det bedste forsvar. Ordføreren siger, at jeg sidder med nogle talepapirer. Ordføreren må gerne komme ned og se alle de skatteudvalgsrapporter, jeg sidder og læser svar på spørgsmål på, for vi har ret mange lovforslag i øjeblikket. Det er ikke et talepapir, jeg har her, så det er en ubegrundet beskyldning.

Jeg stiller et spørgsmål om, hvordan SF har det med, at Ginikoefficienten viser stigende ulighed, og ordføreren taler udenom og kommer med alle mulige søforklaringer. Vil ordføreren ikke være sød at svare på mit spørgsmål?

Kl. 14:07

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 14:07

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Med al respekt, det spørgsmål blev stillet på præcis samme måde af ordførers kollega; og med al respekt, jeg har forklaret, hvorfor Ginikoefficienten ikke er retvisende. Jeg har aldrig i alle de år, hvor jeg også har kritiseret, at Finansministeriet ikke har gjort en særlig indsats for at få den her viden, fået opbakning fra Venstre på det synspunkt, fordi man sikkert var meget godt tilfreds med, at man havde nogle tal, der faktisk maskerede, hvor slemt det stod til med uligheden, specielt under Venstre-regeringen.

Kl. 14:07

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Søren Egge Rasmussen. Værsgo.

Kl. 14:07

Søren Egge Rasmussen (EL):

Tak. Ordføreren nævnte, at det var en rød og grøn finanslov, og vi er i Enhedslisten enige om, at vi ser frem til at lave de næste 7 års

finanslove med det samme flertal. Og jeg nævner 7 år, fordi vi har et rotationsprincip i Enhedslisten, så man ikke kan være her uendeligt.

Enhedslisten havde jo gerne set en endnu grønnere finanslov, hvor der havde været endnu mere præcise og tydelige CO₂-reduktioner. Nu er det lige kommet frem, at landbrugets udledning af CO₂ er 1,6 millioner højere, end man havde forventet tidligere, på grund af at antallet af lavbundsarealer er mere omfattende. Under finanslovsforhandlingerne har der været nogle drøftelser om, om man kunne bruge nogle flere fleksmidler i 2021 for dermed at kunne øge indsatsen for at nedbringe CO₂-udslippet fra landbruget. Vi står over for, at vi faktisk kan nå at flytte rundt på nogle landbrugsstøttemidler i den her uge.

Så jeg vil gerne høre ordføreren, om SF er parat til at hjælpe landbruget og hjælpe regeringen, så der kan aftales en øget indsats, som supplerer de gode gerninger med at udtage lavbundsarealer i finansloven med en indsats omkring landbrugsstøttemidler. Er det noget, som SF er parat til?

Kl. 14:09

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Uh, jeg ville gerne give et godt svar til hr. Søren Egge Rasmussen. Jeg tror altså, det er lidt mere et ordførerspørgsmål, men det er fuldstændig rigtigt, at spørgsmålet om modulation og tallene omkring CO₂-udslip osv. har været oppe at vende i finanslovsforhandlingerne. For det er jo vigtigt at have nogle retvisende tal for klimabelastningen hos landbruget, men også at have de rigtige tal i forhold til, hvordan vi må bruge de midler, der er.

Jeg kan kun sige – og jeg er ked af, at det bliver så overordnet et svar – at vores ordfører, som sidder et par rækker bag ved hr. Søren Egge Rasmussen, så hr. Søren Egge Rasmussen kan tage en diskussion med hende bagefter, vil kæmpe med næb og kløer for, at vi får omlagt dansk landbrug til et mere bæredygtigt landbrug. Og det er ikke et bæredygtigt landbrug med den der falske betegnelse, en vis organisation har, men et reelt bæredygtigt landbrug, hvor vi også i fremtiden kan have et dansk landbrug, som slet ikke sviner på den måde, vi ser i dag.

Kl. 14:10

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Søren Egge Rasmussen. Værsgo

Kl. 14:10

Søren Egge Rasmussen (EL):

Jamen det er jo rimeligt nok i en finanslovsdebat at have fokus på problemer, der ikke er blevet løst tilstrækkeligt, og der synes jeg, at vi skylder os selv at kigge på, hvad det er, der kan udføres mellem de finanslove, der bliver lavet. For det var det, der gik galt under Thorningregeringen, nemlig at der blev lavet nogle forkerte reformer mellem de der finanslove, som indimellem var okay.

Så jeg vil gerne høre ordføreren, om ikke vi kan have et fælles udgangspunkt, når der nu i forståelsespapiret med regeringen står, at landbrugsstøtten skal bruges aktivt som et redskab til at give landmændene incitament til at omstille til mere bæredygtig produktion og på den måde understøtte den grønne omstilling af erhvervet. Det er jo ikke kun et spørgsmål om, hvad der er i finansloven, men også om, hvad der er i forståelsespapiret med regeringen – og huske på det og efterleve det.

Kl. 14:10

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Jeg tror og håber ikke, at der er forskel på, hvad SF og Enhedslisten vil på det her område. Vi ønsker, at vi med hensyn til det, der hedder modulation, får gjort, hvad vi kan, inden for de rammer, der er – og vil også gerne kæmpe for at bryde de rammer og ændre dem. Noget af det skal foregå på EU-niveau, men der er nogle muligheder allerede i dag for i langt højere grad, end det bliver gjort, at flytte fra søjle 1 – tror jeg det hedder – til søjle 2. Det kan jeg ikke forestille mig at vi i SF ikke skulle være villige til at gøre på samme vis, som jeg ved at Enhedslisten vil.

Kl. 14:11

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Henrik Dahl. Værsgo.

Kl. 14:11

Henrik Dahl (LA):

Vi har fået en fattigdomsfinanslov for 2020. Det står jo helt klart efter den debat, vi har haft, uanset hvor meget fru Lisbeth Bech Poulsen prøver at snakke udenom med en metodedebat. Men det er nu ikke det, jeg vil sige noget om. Vi har nemlig også fået en særinteresserne finanslov. Det siger en tidligere finansminister, som jeg respekterer rigtig meget, nemlig Bjarne Corydon. Det er ikke særlig mærkeligt, for SF er jo om noget et talerør for særinteresserne. Det er almindeligt kendt, at man kan sende sine krav til SF, og så vil de blive læst højt fra Folketingets talerstol, som vi lige hørte om BUPL før.

Men når man fremmer særinteresserne, så lider almenheden. Det er almenheden, der bliver trampet ned, når man fremmer særinteresserne. Hvilke tiltag er der i den her finanslov til fordel for almenheden? Hvis man ansætter rigtig mange pædagoger, som bruger deres tid forkert, kommer de nye pædagoger jo ikke til at bruge tiden rigtigt. De kommer også til at bruge tiden forkert, og det har almenheden ingen gavn af. Det har BUPL's medlemmer gavn af. Så hvor er de tiltag, der er til gavn for almenheden i den her finanslov?

Kl. 14:12

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:12

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Det er rigtigt, at SF kæmper for særinteresser, hvis særinteresser er børnenes interesser eller skoleelevernes interesser eller naturens og dyrenes interesser. Det er også rigtigt, at vi kæmper imod nogle særinteresser, nemlig lobbynetværk bestående af rige virksomheder, som vil have en helt særlig lav arveafgift, eller særinteresser hos de banker, som med næb og kløer kæmper imod, at vi f.eks. får lavet et loft over kviklåns-åop osv. Og sådan skal det jo gerne være. Jeg ved jo også, at Liberal Alliance kæmper for rigtig mange særinteresser. Det er tit præcis de modsatte af SF's, og sådan skal det også være. Det er helt fint.

Men jeg vil dog alligevel mene, at børn sådan som generelt koncept hører under almenheden. Og det håber jeg egentlig også at hr. Henrik Dahl mener.

Kl. 14:13

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Henrik Dahl.

Kl. 14:13

Henrik Dahl (LA):

Det er en skam, at man ikke kan vinde et dansk mesterskab i at snakke udenom, for så ville fru Lisbeth Bech Poulsen virkelig være

en stærk kandidat til den titel ved at snakke om mit parti og ved at snakke om alt muligt andet, som jeg ikke har spurgt om. Hvilken interesse har helt almindelige familier og helt almindelige børn i, at der ansættes flere pædagoger, som bruger halvdelen af deres tid på overflødigt bureaukrati? Hvilken interesse har helt almindelige skolebørn i, at der ansættes flere lærere i en skole, der på mange måder underpræsterer? Og hvad har SF tænkt sig at gøre, for at almindelige børn kan få fremmet deres interesser?

Kl. 14:14

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:14

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Vi ved, at det, helt almindelige børn har allermest brug for, er voksne, der har tid til dem. Det er tid til at snakke med dem, til at trøste dem, til at være der, så de ikke bare bliver opbevaret i et eller andet hjørne i en daginstitution. Det er det, børn har allermest behov for. Så er der stadig væk for meget bureaukrati i den offentlige sektor. Liberal Alliance havde f.eks. en ældreminister, som nød utrolig stor respekt ude i offentligheden, men blev der stillet et eneste forslag om afbureaukratisering? Nej. Hvis Liberal Alliance vil kæmpe den kamp på ny, vil vi meget gerne gøre det sammen med jer.

Kl. 14:14

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det fru Pernille Bendixen.

Kl. 14:14

Pernille Bendixen (DF):

Tak for det. Så kan jeg jo fortsætte lidt i forlængelse af hr. Henrik Dahl. Fru Lisbeth Bech Poulsen siger, at det er meget vigtigt, at der ansættes voksne, der har tid til børnene. Det er for så vidt svært at være uenig i. Men den finanslov, som ordføreren kalder børnenes finanslov, har fuldstændig forbigået 35 pct. af børnene, hvilket er en ret stor andel, nemlig dem, der går i dagpleje. Det er bare sådan, at dér går dagplejerne som oftest med 5 børn, det vil sige, at man har en normering på 5. Jeg vil altså ikke medgive, at det er børnenes finanslov, og det har heller ikke noget med almenvellets interesser at gøre. Så hvorfor har man fuldstændig forbigået en faggruppe så totalt, som man har med den her finanslov?

Kl. 14:15

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:15

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Det er rigtigt, at minimumsnormeringsmodellen, den, der hedder 1 til 3 og 1 til 6, dækker vuggestuebørn og børnehavebørn og ikke dagplejerne. Vi håber rigtig meget, at DF måske vil hjælpe os med at finde nogle finansieringsforslag til at løfte det område. Det område er jo ikke blevet løftet, heller ikke da DF stod og var afgørende støtteparti. Men den store forskel er jo, at dagplejerne faktisk har haft en slags omvendt minimumsnormering eller et loft på de 5. Der har man faktisk haft et loft. Der har vi sagt, at det er vigtigt, at der ikke er for mange børn pr. dagplejer. Det håber jeg at fru Pernille Bendixen er enig i. Og da vi gik ud og sagde, at vi ville have minimumsnormeringer, blev vi kaldt fantasier, og der var i hvert fald ikke nogen opbakning fra DF. Så jeg håber, at det her er en ny kurs, hvor også DF synes at der skal være både minimumsnormeringer og et loft over, hvor mange børn der skal være i daginstitutionerne.

Kl. 14:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren, værsgo.

Kl. 14:16

Pernille Bendixen (DF):

Jeg er simpelt hen nødt til at korrigere ordføreren. Det er jo lodret løgn at sige, at DF ikke har bidraget til dagplejen. Det var alene på grund af Dansk Folkeparti, at der blev sat penge af til uddannelse i dagplejen. Det var historisk. FOA kunne ikke få armene ned, de havde aldrig oplevet noget lignende.

I forhold til minimumsnormeringer er det jo bare sådan – og der er jeg fuldstændig på linje med hr. Henrik Dahl – at man skal sætte pengene ind der, hvor det giver mening, og det giver altså ikke mening at sende flere penge til et område, hvis pengene ikke fungerer ordentligt, så at sige. Så hvis pædagogen bare skal lave mere papirarbejde, så får børnene i hvert fald ingen glæde af det. Der var jeg simpelt hen nødt til lige at korrigere ordføreren.

Bliver kommunerne dut'et for de ekstra fripladser, der kommer i forbindelse med, at der kommer flere indvandrere? For de penge er jo ikke med i minimumsnormeringen. Dem skal kommunerne selv finde.

Kl. 14:17

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak. Ordføreren.

Kl. 14:17

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Jeg tror simpelt hen ikke, at fru Pernille Bendixen rigtig hørte, hvad jeg sagde. Jeg sagde, at vi ikke har fået nogen opbakning fra DF i forhold til minimumsnormeringer. Og den kommentar, som fru Pernille Bendixen kommer med nu, understreger jo også bare, at det ikke er noget, DF synes er vigtigt. Jeg anerkender, hvad DF har gjort i forhold til dagplejen. Vi synes, det var nødvendigt i den grad at sætte ind med både lovtiltag og med penge til daginstitutionerne, men vi vil også rigtig gerne have det loft ned på dagplejeområdet, altså fra 5 til 4. De penge vil vi rigtig gerne prøve at finde i næste års finanslov.

Kl. 14:17

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Christoffer Aagaard Melson. Værsgo.

Kl. 14:17

Christoffer Aagaard Melson (V):

Tak for det. Det er egentlig en opfølgning på Pernille Bendixens spørgsmål. Er det rigtigt forstået, at man fuldstændig har glemt 35 pct. af de mindste børn, som går i dagpleje, i den her finanslov? Det er jo også meget geografisk spredt, hvordan de her penge så bliver givet. Det er jo sådan, at i nogle kommuner går næsten alle de mindste børn i dagpleje i stedet for vuggestue. Er det rigtigt forstået, at der ikke er en eneste krone sat af til de her kommuner, hvor man stort set kun har dagpleje, og til alle de her børn – i rigtig mange kommuner er der måske 3 eller 3,1 eller 3,2 vuggestuepædagoger pr. barn, hvorimod der i nogle andre kommuner er helt op til 4,4 barn pr. dagpleje – altså at man fuldstændig negligerer den her gruppe og så giver alle pengene til vuggestuebørnene? Det er jo lidt et A- og et B-hold. Er det rigtigt forstået, at der ingen penge er til den her gruppe?

Kl. 14:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:18

Kl. 14:21

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Jeg vil simpelt hen ikke svare på præcis det samme spørgsmål, som jeg lige har svaret på. Det bliver simpelt hen for åndssvagt og for nedværdigende for det her Folketing. Ordføreren bliver nødt til at stille et andet spørgsmål end det, der lige er blevet stillet, og som jeg lige har besvaret.

Kl. 14:19

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo.

Kl. 14:19

Christoffer Aagaard Melson (V):

Det tager jeg som en bekræftelse af, at man har tænkt sig at øremærke alle de her penge til vuggestuer og daginstitutioner. Det vil sige, at de kommuner, hvor stort set alle børnene går i dagpleje, kan se frem til 0 kr. til forbedring i forhold til de mindste børn i deres kommuner. Det synes jeg er meget, meget skævt og en meget, meget skæv model, og det tror jeg er rigtig vigtigt at en større del af befolkningen får at vide, for jeg synes, det er et kæmpe svigt over for vores landdistrikter.

Kl. 14:19

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 14:19

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Nu kom ordføreren jo ind på noget, der er interessant, og som jeg ikke er blevet spurgt om, nemlig finansiering af børneområdet. For jeg har svaret på, at minimumsnormeringsmodellen gælder daginstitutioner, men børneområdet generelt får selvfølgelig et løft. For i modsætning til den tidligere borgerlige regering bliver der løftet her ikke bare med det demografiske træk, men mere end det demografiske træk. Det vil sige, at når der kommer flere børn, om det er i vuggestuer eller dagplejer, kommer der faktisk flere penge med, hvilket der ikke gjorde under den borgerlige regering. Så der kommer flere penge.

Kl. 14:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så når vi til den sidste spørger i den her omgang, og det er hr. Tommy Ahlers. Værsgo.

Kl. 14:20

Tommy Ahlers (V):

Tak til ordføreren. Jeg har et spørgsmål omkring lighed. Det er i forhold til det, ordføreren sagde i talen, om, at grunden til, at man tredobler skatten på generationsskifte, er, at virksomhedsarvinger skal stilles lige med andre typer af arvinger. Men det er jo sådan, at det ikke er samme type formuegode, man arver. Hvis jeg arver 10 mio. kr. eller arver en virksomhed med en værdi på 10 mio. kr., så er det væsentlig anderledes for mig som arving. For hvis jeg gerne vil bruge de 10 mio. kr. på et hus, kan jeg gå ud og bruge dem og betale 15 pct. i skat, hvorimod jeg jo først skal betale udbytteskat af de 10 mio. kr., jeg arver i en virksomhed, for at få dem ud, hvis jeg vil bruge dem på samme måde. Så vi har med to formuegoder at gøre, der stiller arvingen vidt forskelligt. Hvorfor er det så, man bruger de der 15 pct.? Altså, hvorfor kigger man på den procentsats og siger: Den skal være lige for at kunne stille de der to lige? Er det ikke en lidt skør måde at gøre det på?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 14:21

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Hvis det er en skør måde, er vismændene jo skøre – de økonomiske vismænd. Og selv om de er blevet sendt langt væk, tror jeg ikke, at det er det, som ordføreren mener om de økonomiske vismænd. De forholder sig ikke så meget til ret og rimelighed, men de siger jo, at ud fra et økonomisk synspunkt – og det læner vi os også op ad – er det mest fornuftige simpelt hen at have en harmonisering, at beskutte arv på samme måde med den samme procentsats. Og derfor har de i deres rapporter talt imod, at man lavede en kunstigt lav bo- og gaveafgift, hvis det var en virksomhed, du arvede, i modsætning til hvis du arvede et hus, eller at det bare var hr. og fru Jensen, der arvede nogle værdier fra deres forældre. De sagde, at den skævvridning simpelt hen ikke samfundsøkonomisk set er særlig klog – jeg tror, det var det, de sagde. Oven i det siger vi så, at vi heller ikke synes, det er rimeligt – men det er den politiske betragtning.

Kl. 14:22

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Tommy Ahlers, værsgo.

Kl. 14:22

Tommy Ahlers (V):

Jamen nu siger de økonomiske vismænd jo ikke, at den skal sættes op til 15 pct. De siger bare, at den skal være lige. Og derfor er det vel et fair spørgsmål at stille: Er 15 pct. så en lige skat? Det er det jo ikke, for hvis du tager forskellige regneeksempler, burde den nok være 8,7 pct., hvis man skulle prøve at sidestille de her to formuegoder. Den skulle måske være lidt højere, men ikke de der 15 pct. Hvad tænker ordføreren omkring det? Hvorfor har man ramt de 15 pct.?

Kl. 14:22

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 14:22

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Vi er simpelt hen uenige. For vi bliver jo nødt til at have den samme procentsats, medmindre vi skal gå ind og kigge på hvert eneste aktiv eller hvert eneste formuegode, som du kunne tænkes at arve, og spørge: Er det en bil? Er det et hus? Er det en virksomhed? Altså, fordi de forskellige elementer, de forskellige aktiver – det ved hr. Tommy Ahlers jo godt – i deres natur er forskellige, men for at få den mest lige behandling af det har man den samme procentsats og den samme behandling af det.

Kl. 14:23

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Ved at ordføreren overholdt tiden, betyder det faktisk, at vi kan nå den sidste, der har bedt om ordet, og det er hr. Dennis Flydtkjær. Værsgo.

Kl. 14:23

Dennis Flydtkjær (DF):

Tak for det. Jeg troede ikke, jeg kunne nå at komme med. Jeg vil spørge om noget andet. I finansloven er der jo en tredobling af engangsserviceafgiften, og det betyder bl.a., at der er en tredobling af afgiften på en pølsebakke, men der er det finurlige, at hvis pølsebakken bliver over 33 cm lang, så er det ikke længere en bakke, men et fad, og så er der ingen engangsserviceafgift på. På samme måde

er der ikke afgift på indpakningen til en burger, som jo også bare er affald og bliver brugt én gang og derefter bliver smidt ud. Så jeg vil egentlig bare spørge SF's ordfører, om man synes, det giver mening, at man nu tredobler afgiften på en pølsebakke, men er den over 33 cm lang, er der ikke afgift på. Man kunne forestille sig, at man får almindelige størrelser pølser med kæmpe bakker, når man kommer ned til pølsemanden, og det virker lidt forkert, at man nu finansierer sin finanslov med sådan et forslag. Kan SF ikke give mig ret i det?

Kl. 14:24

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:24

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Jeg har jo haft den udsøgte fornøjelse at være kollega med hr. Dennis Flydtkjær i en del år på skatteområdet, og en gang imellem kan man ikke lade være med at trække på smilebåndet over nogle af de definitionsproblemer, man render ind i på afgiftsområdet. Det gælder også nødder med eller uden skal, mandler osv. Man bliver nødt til at lave afgrænsninger, og der er mange definitionsproblemer, og der er også nogle, som man kan trække på smilebåndet af. Hvad er engangsservice f.eks.? Er det noget, som du bliver nødt til at definere som et glas, en tallerken, eller hvad det nu kan være? Så der er de afgrænsningsproblemer, og man bliver nødt til at afgrænse det et eller andet sted for ikke at sige, at det er alt muligt, du nu kan bruge til at servere noget på. Så det er sådan en klassisk afgrænsningsproblematik, som man, når man hører det, godt kan trække på smilebåndet af, men man bliver også nødt til at have nogle rimelig klare regler, f.eks. med hensyn til størrelsen.

Kl. 14:25

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Dennis Flydtkjær, værsgo.

Kl. 14:25

Dennis Flydtkjær (DF):

Jeg er enig i, at reglerne bør være klare. Men f.eks. er en pindemadspind uden engangsserviceafgift, ligesom et sugerør er uden afgift, men derimod kommer der nu en tredobling af afgiften på en pind til en drink, som kan bruges til at røre rundt i en drink. Hvad er logikken i det? En is, som man holder på ved hjælp af en pind, har ikke afgift på pinden, men får man den præcis samme mængde is i et bæger, som man så spiser med den samme træpind, skal der nu være en tredobling af afgiften på pinden. Det er jo SF's finanslov, der gør, at der nu pludselig bliver den her kæmpe forskel. Giver det mening for SF at have så skævvridende en afgift?

Kl. 14:25

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Værsgo til ordføreren.

Kl. 14:25

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Det er lidt meget at beskyldte SF for de mange, mange problemer, der er inden for skatteområdet, med definitioner og med afgrænsninger, og jeg håber, at ordføreren er enig med mig i, at det er et generelt problem, som ministre og ordførere på tværs af partier bokser med konstant. For hvis man ikke er præcis og dermed nogle gange render ind i de her lidt sjove eksempler, er der jo ikke retssikkerhed, for hvad har du så at forholde dig til som f.eks. virksomhed? For så skal du sjesse dig frem til det. Så når vi skal have lovbehandlet det her, håber jeg, at DF har nogle gode forslag til, hvordan det kan løses.

Kl. 14:26

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så siger vi tak til fru Lisbeth Bech Poulsen. Nu er tiden gået. Så er det hr. Rune Lund, Enhedslisten.

Kl. 14:26

(Ordfører)

Rune Lund (EL):

Ved folketingsvalget i juni var det jo for en gangs skyld ikke spin-doktorer og politikere, som satte dagsordenen. Det var forældres og bedsteforældres krav om flere voksne i børnehaverne, der fyldte, og det var klimabekymrede borgere og især mange unge, som gjorde den grønne omstilling til et hovedtema ved valget.

Når man ser på finansloven for 2020, må man sige, at det er en rigtig god finanslov. Man må også sige, at den havde set anderledes ud, hvis det var 90 mandater fra Enhedslisten, der havde lavet den. Så havde vi f.eks. lukket flere skattehuller. Vi havde beskattet aktie- og kapitalindkomst mere fair, end tilfældet er i dag. Vi havde lavet andre tiltag. Og pengene havde vi så brugt til at styrke velfærden og den grønne omstilling endnu mere og i endnu højere grad bekæmpe uligheden.

Men det er en rigtig, rigtig god finanslov, et godt første skridt, og man kan da også tydeligt se, at Enhedslisten har været med til at forhandle finansloven. Det er faktisk den bedste finanslov i rigtig mange år, og fra Enhedslistens side er vi såmænd stolte af den finanslov, vi har aftalt med de andre partier, og vi vil gerne takke for det gode samarbejde, vi har haft, både med Socialdemokratiet, regeringen, SF, Radikale og Alternativet. Vi har alle sammen på hver vores måde bidraget til, at der er kommet en god finanslov ud af det.

I forhold til velfærd har vi den bedste finanslov i 10 år, og vi har en finanslov, som er historisk grøn. Finansloven er jo på den måde også et klart eksempel på, hvor skønt det er at være sluppet af med den borgerlige regering, hvor skønt det er, at vi har et flertal i Folketinget, som nu kan sætte en anderledes og positiv retning for Danmark.

Enhedslisten gik til forhandlingerne med krav om, at den her finanslov skulle sende regningen til toppen og ikke til dem, der har mindst, at vi skulle give velfærden et løft, der kan mærkes, og lave en finanslov, der kan måles i klimaregnskabet, og det er lykkedes. Vi har fået den første finanslov i mange år, som mindsker uligheden, mens vi styrker velfærden og tager de første skridt mod at reducere drivhusgasserne med 70 pct.

Der er ting, vi ikke er kommet igennem med ved den her finanslov, som vi må blive ved med at kæmpe for. F.eks. er det stadig sådan, at udlændinge i dag bliver straffet for at tage en uddannelse, når uddannelse ikke tæller med ved optjening til permanent opholdstilladelse. I dag er reglerne sådan, at man skal have haft ordinært fuldtidsarbejde i 3½ år ud af de seneste 4 år for at kunne få permanent opholdstilladelse. Før 2016 talte den tid, man bruger på at uddanne sig, også med. Derfor bevirker de nuværende regler, som blev vedtaget i starten af 2016, at udlændinge, som gerne vil uddanne sig til pædagog, ingeniør eller murer, ender med at tage ufaglærte jobs alene af den grund, at uddannelse ikke tæller med, når de skal søge om permanent ophold.

Vi har som samfund en klar interesse i, at de folk, som der er i vores land, får de bedste betingelser for at bidrage til vores samfund, og derfor er det også helt skørt, at unge mennesker, som sandsynligvis kommer til at være i Danmark i mange år eller hele deres liv, ikke bliver belønnet, men derimod straffet for at tage en uddannelse. Det er helt hul i hovedet, og vi kan som samfund ikke leve med det, og vi kan garantere fra Enhedslistens side, at der ikke bliver ro om dette område eller om andre områder, som handler om at føre en politik, der bygger på sund fornuft i udlændingepolitikken.

Samtidig er der også rigtig mange forbedringer, vi er stolte af. Nogle har vi fået igennem sammen med andre partier – det har vi sådan set med hele finansloven – men andre resultater må man sige bærer Enhedslistens særlige fingeraftryk, eller det er i hvert fald noget, vi er gået særligt op i i forbindelse med forhandlingerne. Det vil jeg gerne nævne tre eksempler på.

Et af vores absolutte hovedkrav, fra vi gik ind i forhandlingslokalet første gang, var at give psykiatrien et akut løft allerede i 2020. Psykiatrien er gennem årene blevet glemt og forsømt igen og igen. Med den her finanslov gør vi noget ved det, og vi har fået afsat 600 mio. kr. årligt til et akut løft af området, som vil sikre flere sengepladser, højere kvalitet i behandlingen og en styrket akutindsats. Alle problemer bliver ikke løst, men vi giver psykiatrien et gevaldigt løft her og nu, så arbejdet for en bedre psykiatri kan fortsætte, herunder også til foråret, hvor vi kan forhandle en 10-årshandlingsplan på området.

Det andet er, at vi har fået skaffet Danmarks Grønne Investeringsfond mange flere penge at låne ud til grønne investeringer. Investeringsfonden, som Enhedslisten i sin tid fik oprettet under en finanslov under Thorning-Schmidt-regeringen, låner bl.a. penge ud til investeringer i energirenoveringer og andre projekter, der er med til at mindske vores CO₂-udledning i Danmark her og nu. Styrkelsen af netop Danmarks Grønne Investeringsfond står for cirka en tredjedel af den samlede CO₂-reduktion i finansloven, som der er, og det var vores store fokus.

Samtidig har vi selvfølgelig også kæmpet hårdt for at styrke Klimarådet og kræve penge til at opkøbe udpint landbrugsjord og omdanne det til skov og natur, og det er også kommet med i finansloven.

Kl. 14:32

Vi er selvfølgelig langt fra i mål på klimaområdet, og derfor bliver de kommende klimahandlingsplaner, som jo skal udarbejdes i forlængelse af klimaloven, meget vigtige for os.

Det tredje, jeg vil nævne, er, at vi med finansloven for 2020 får en historisk stor indsats mod social dumping. Vi har bl.a. fået 50 mio. kr., der får kontrollen med social dumping op på det højeste niveau nogen sinde. Vi har fået indført krav om id-kort på offentlige byggepladser og om en national enhed til kontrol med statens arbejdsklausuler, så de virksomheder, der underbetaler deres ansatte, kan blive opdaget, og det er også lykkedes at få fjernet opholdskravet i forhold til dagpenge, som udhuler dagpengeregningen og skader løn- og arbejdsvilkår.

Ud over de tre ting indeholder finansloven en række andre gode tiltag, som vi også har stor andel i. Det gælder ikke mindst et løft til børneområdet, som vil betyde flere tusinde voksne til at tage sig af børnene i landets daginstitutioner. Det gælder et løft af folkeskolen, støtten i eget hjem til mennesker med handicap, et stop for nedskæringer på uddannelser, mere hjælp til dem, der har været mange år på kontanthjælp, og meget andet. For vi får f.eks. 500 mio. kr. i 2020 til voksne i børnehaver og vuggestuer og dermed et første skridt mod minimumsnormeringer. Vi er dog ikke i mål – vi får ikke minimumsnormeringer med den her finanslov – så kampen for minimumsnormeringer fortsætter, men løftet er flot, og det kan vi være stolte af. Der kommer flere penge til folkeskolen, næsten 500 mio. kr. i 2020, som også vil kunne bidrage til en løsning af lærernes arbejdstidsproblem, og vi gør også mange andre gode ting på uddannelsesområdet. Bl.a. ryger uddannelsesløftet og besparelserne på de samfundsvidenskabelige og humanistiske uddannelser, og så siger vi også bye bye – farvel og tak – til omprioriteringsbidraget på både uddannelses- og kulturområdet.

Selv på udlændingeområdet har vi også fået lidt, selv om man må konstatere, at det har været under massiv modstand fra regeringen. Men vi har trods alt fået fjernet et gebyr på danskuddannelse, og det er også i forbindelse med finanslovsforhandlingerne aftalt, at

børnene kommer ud af Sjælsmark. Det er også en grøn finanslov, hvor vi afsætter penge til jordudtagning, rejsning af skov, cykelstier, elbusser og kollektiv trafik, og så er der også lige støtte i eget hjem til mennesker med handicap, så ingen bliver tvunget til at flytte hjemmefra og på institution, bare fordi man er blevet 18 år gammel, hvor støtten ophører i dag. Det er bare for at nævne nogle af de mange ting, der er i finansloven. Så har vi jo også fået en finanslov, som mindsker uligheden, og vi løfter velfærden for de brede grupper i samfundet og gør noget for de mest udsatte, og vi sender i stort omfang regningen til dem, der har mest. Vi sender regningen til bl.a. aktionærer og milliardærarvinger til familieejede virksomheder ved at lukke skattehuller og såmænd også til ejere af private jetfly.

Så har der nogle steder været en diskussion af, at Finansministeriet har lavet en beregning af den såkaldte Ginikoefficient på delelementer i finansloven, og beregningen af de enkelte delelementer, der indgår i beregningen, er naturligvis korrekt, hvor det er muligt at lave en beregning. Men der er en række lighedsskabende tiltag, hvor det bl.a. på grund af manglende data ikke er muligt for Finansministeriet at lave en beregning. Der er derfor ikke lavet en beregning af uligheden målt ved Ginikoefficienten på hele finansloven, men kun på delelementer. F.eks. er det ikke muligt at lave en beregning af den lighedsskabende effekt af at rulle skattelettelsen for arvinger til familieejede virksomheder tilbage, selv om størstedelen af provenuet ifølge Finansministeriet vurderes at komme fra personer i den øvre del af indkomstfordelingen – ja, det kan man rolig sige – det er ikke muligt at lave beregninger i forhold til afskaffelse af forældrebetaling i virksomhedsordningen, lukningen af skattehuller i forhold til aktionærer eller i forhold til lukningen af skattehul for leasede biler, og det er faktisk heller ikke muligt for Finansministeriet at lave en dækkende beregning af den øgede lighed, der vil blive et resultat af et stigende offentligt forbrug.

Når man ser på finansloven, er der derfor ingen tvivl om, at det er en finanslov, der trækker Danmark i den rigtige retning, og som mindsker uligheden, og det er en finanslov, som vi ser som et godt første skridt. Vi har en finanslov, der leverer varen. Den sætter gang i en historisk stor grøn omstilling, det er et første skridt til dato, og så skal vi for første gang i årtier til at øge ligheden og styrke velfærden. Så det er et første spædt skridt i opgøret med en nedskæringspolitik, forringelser og stigende ulighed og dermed et godt afsæt til de kommende år. Vi glæder os derfor over, at vi har fået en god finanslov, og vi glæder os også rigtig meget til, at vi i de kommende år forhåbentlig kommer til at forhandle endnu flere finanslove.

Kl. 14:37

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak til Enhedslistens ordfører. Vi går nu i gang med spørgsmålene, og den første, der får ordet, er hr. Troels Lund Poulsen. Værsgo.

Kl. 14:37

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for talen. Det var faktisk en ret spændende forklaring på det der med Ginikoefficienten, altså hvorfor man ikke rigtig kan sige, at det, som Finansministeriet har svaret, er helt rigtigt, når man ser på den samlede finanslov. Men er hr. Rune Lund så i stand til at sige, om Ginikoefficienten stiger eller falder? Det må man i Enhedslisten have gjort sig betragtninger om, for man anerkender jo så i bund og grund ikke det svar, der er givet af Finansministeriet. Det er jo lidt dobbelte standarder, for når Enhedslisten har været i opposition – og det er de vel sådan set stadig væk i Enhedslisten – eller i hvert fald har været stærkt imod regeringen, så har de lagt det til grund, som man har regnet på i Finansministeriet. Nu kan jeg så forstå, at den regnemåde bliver man trods alt nødt til lige at have en lidt anden respekt for, når det nu er regeringen, der kommer med svarene til Folketinget.

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 14:37 også havde læst i artiklen, inden hr. Troels Lund Poulsen spurgte første gang.

Kl. 14:40

Rune Lund (EL):

Jeg er faktisk specielt glad for, at det er hr. Troels Lund Poulsen, som lægger ud med det spørgsmål, for vi havde jo også debatten under førstebehandlingen af finanslovsforslaget, hvor det var tydeligt, at hr. Troels Lund Poulsen havde læst en artikel fra det venstreorienterede netmedie, som hedder solidaritet.dk, hvor jeg udlægger Enhedslistens holdning til Ginikoefficienten. Jeg tror, hr. Troels Lund Poulsen læste hele artiklen forud for førstebehandlingen. Det, som jeg giver udtryk for i den artikel, og som er – hvad skal man sige – sandheden om Ginikoefficienten, er jo, at Ginikoefficienten er det centrale mål for uligheden, men at man bare ikke kan beregne alting med Ginikoefficienten.

Når man har en finanslov, hvor der kun kan laves Ginikoefficientberegninger på delelementer, og hvor der åbenlyst er ligheds-skabende tiltag, som der ikke er beregnet på, og når der overhovedet ikke er beregnet på hele effekten af den stigende lighed, der kommer ud af, at vi investerer så massivt i øget velfærd – både inden for psykiatri, folkeskole, daginstitutioner og kvindekrisecentre og på mange andre områder – må man jo bare sige det, som det er, nemlig at det ikke er en dækkende beregning. Derfor vil det i sidste ende jo også altid være en politisk vurdering, om man synes, finansloven går i den rigtige retning – og det gør den.

Kl. 14:39

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak. Hr. Troels Lund Poulsen.

Kl. 14:39

Troels Lund Poulsen (V):

Det synes jeg sådan set på mange måder er en dejlig ærlig tilgang, altså at det er hr. Rune Lund eller Enhedslisten, der ligesom ud fra deres mavefornemmelse vurderer, om det her er den rigtige retning. Ginikoefficienten så går i. Betyder det så, hvis man skal se tilbage historisk på det, også på tidligere regeringer, såvel blå som røde, at man med Enhedslistens nye tilgang til Ginikoefficientberegninger så også ligesom skal have en mere nuanceret tilgang til det, sådan at alle forskellige partier ligesom selv kan vurdere, hvordan man synes den finanslovsaftale, der blev indgået i 2012 eller 2014 eller 2017, var?

Kl. 14:39

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 14:39

Rune Lund (EL):

Jamen vi har ikke en ny tilgang. De Ginikoefficientberegninger, der er blevet lavet i Finansministeriet, er jo korrekte, hvad angår de delelementer, som det har været muligt at lave en beregning på. Men der er jo bare ikke lavet en Ginikoefficientberegning på hele finansloven. Nu kan hr. Troels Lund Poulsen ikke få ordet en gang til, men hr. Troels Lund Poulsen må da også indrømme, at det er rigtigt, når man siger, at der ikke er lavet en Ginikoefficientberegning på hele finansloven. Der er lavet en Ginikoefficientberegning på delelementer af finansloven, og Ginikoefficienten er et vigtigt mål, for det er det centrale mål for uligheden, men selv det centrale mål for ulighed, som er det mest anvendelige at bruge, kan ikke fange alting. Det var nøjagtig den diskussion, vi i øvrigt havde under førstebehandlingen, og det samme, som hr. Troels Lund Poulsen

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det hr. René Christensen. Værsgo.

Kl. 14:40

René Christensen (DF):

Tak for det, og tak for ordførertalen. Jeg kan sagtens forstå, at Enhedslisten er glad for den finanslov, som der ligger. Sådan er det også at være støtteparti, for i den rolle kan man også få noget igennem – så tillykke med det.

Som den tidligere spørger fra Venstre også var inde på, vil jeg også gerne komme ind på det her med uligheden. Det er jo noget, som normalt betyder rigtig meget for Enhedslisten, nemlig at man ikke må skabe ulighed. Det var også sådan, at før valget blev der sagt, at man ville stemme for det, der mindsker uligheden, og man ville stemme imod det, der øger uligheden. Så kommer ordføreren med et rigtig godt eksempel, nemlig tredoblingen af arveafgiften på familieejede virksomheder, og det er rigtigt, når man siger, at det kan man ikke regne på, for det bliver faktisk et nulsumsspil. Det er sådan, man regner det ud. Hvorfor gør det det? Det er nok, fordi det ikke kun handler om to store virksomheder, Lego og Grundfos, det her handler om omkring 400 virksomheder, der bliver overdraget hen over hvert eneste år. Tidligere ordførere har sagt, at det er nogle af de rigeste i Danmark, der ejer de her virksomheder, men det kan man ikke sige, for når man får svaret fra finansministeriet, ser man, at det også er et udtryk for, at de her virksomheder er meget forskellige. Nogle er meget store, mens andre er enmandsvirksomheder.

Kl. 14:41

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Ordføreren.

Kl. 14:41

Rune Lund (EL):

Det, hr. René Christensen siger, er altså ikke rigtigt. Grunden til, at der ikke er lavet en Giniberegning på det, er, at det ikke har været muligt. Det skyldes, at der simpelt hen ikke er noget data, som gør, at man kan beregne det. Men det er åbenlyst for enhver, at den skattelettelse, som Dansk Folkeparti var med til at give på det her område, er pilskæv, bl.a. fordi den også kommer milliardærarvinger til familieejede virksomheder til gode. Det er jo også det, Finansministeren så må skrive med tekst, nemlig at det her handler om mennesker, som befinder sig allerøverst på indkomstskalaen, og som den skattelettelse, som Dansk Folkeparti har stået bag, har tilgodeset. Det er i øvrigt en skattelettelse, som de økonomiske vismænd gentagne gange har kritiseret, og som jeg synes er en dårlig brug af samfundets penge, fordi det ikke er produktivt og skaber mindre produktivitet, at man bruger skatte kroner på en måde, som er ineffektiv, end ved at bruge skatte kroner på en måde, som er fornuftig. Så det er skævt, det giver ingen mening, og vi er stolte af at få fjernet den skattelettelse for at kunne bruge pengene på f.eks. at styrke psykiatrien og ældreområdet.

Kl. 14:42

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det fru Sofie Carsten Nielsen. (*Rune Lund (EL): Det er faktisk René igen.*) Undskyld. Hr. René Christensen, værsgo.

Kl. 14:42

René Christensen (DF):

Tak for det. Hvor er det befriende at høre, hvad det er, det handler om her. Det handler selvfølgelig om, at man går efter de erhvervsdri-

vende, og selv om der er tale om en lille enmandsvirksomhed, går man selvfølgelig også efter dem. Det befriende ved Enhedslisten er, at I siger det, I mener, og I gør det, som I siger, og det er også det, man har fået kørt igennem her. Man kan så undre sig over, at Socialdemokratiet er gået med til det. Det er den del af det.

Kan ordføreren så ikke også anerkende, at når man kigger på de steder, hvor det bliver udgiftsdrivende for borgerne, er det faktisk i bunden? Cigaretter stiger eksempelvis markant, og så kan man bevise, at det er den gruppe af borgere, som har de laveste indkomster, der påvirkes. Når man kan vise, at en vuggestue stiger med 3.700 kr. om året, er det børnefamilierne, der bliver ramt, og børnefamilierne er vel ikke de rigeste i Danmark, er de vel?

Kl. 14:43

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Ordføreren.

Kl. 14:43

Rune Lund (EL):

I forhold til de stigende afgifter på cigaretter, og det er jo der, det har været muligt at lave en Giniberegning på det, må man sige, at det isoleret set øger uligheden. Det synes jeg ikke der er nogen grund til at tale udenom. Det vil det gøre. Der vil være mennesker, som, når afgifterne stiger, ikke vil ryge mindre af den grund, og de vil så blive ramt. Der vil være mennesker, der vil blive ramt. Det, der så bare er vigtigt at sige fra vores side her, er, at hvis vi skal forhindre, at unge mennesker begynder at ryge, skal de afgifter op, og det vil jo på sigt også skabe mere lighed. For hvem er det, der ryger mest blandt de unge i dag? Det er dem, der har det svært. Det er også de unge på erhvervsuddannelserne. Så hvis vi på sigt vil skabe mere lighed og også mere lighed i sundhed, er det bare et rigtig vigtigt greb at få hævet afgifterne sammen med andre forebyggende tiltag.

Kl. 14:44

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Så blev det fru Sofie Carsten Nielsens tur. Værsgo.

Kl. 14:44

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak for det. Hr. Rune Lund, vi har lavet den grønneste finanslov formodentlig nogen sinde, og det er jeg rigtig glad for, men vi ved også begge, at den kunne være blevet grønnere af flere årsager. Vi kunne have indført en flyafgift og brugt pengene på at omstille flysektoren og plante skov. Vi kunne også have taget beslutning om at gøre yderligere dele af landbrugsstøtten grøn. Det kan vi forhåbentlig nå endnu.

Men til det første, flyafgiften, som hr. Rune Lund ved jeg virkelig er optaget af: Nu skal vi lave en klimahandlingsplan. Vil Enhedslisten være med til at indføre en flyafgift, så vi kan omstille flybranchen, flysektoren, og reducere CO₂-udslippet?

Kl. 14:45

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:45

Rune Lund (EL):

Vi ønsker en flyafgift, og derfor indgår det også som en del af den klimaplan, som vi fremlagde i februar i år, hvor vi jo løser tre ting på én gang: Vi viser, hvordan vi helt konkret med konkrete virkemidler kan nå 70 pct. reduktion af klimagasser i 2030; vi finansierer det; og vi finansierer det på en socialt retfærdig måde. Det er kodeordet for os, at alle de tre ting skal løses samtidig.

Det ønsker vi, fordi vi mener, at det politisk er det eneste gangbare og rimelige, men også fordi vi ikke får en grøn omstilling,

hvis regningen bliver sendt til dem, der har mindst. Og i forhold til flyafgift er det også bare vigtigt for os ikke bare at hæve flyafgiften, sådan at direktøren og alle dem, der har penge nok, bare kan blive ved med at flyve, mens almindelige mennesker aldrig har råd til at tage på en ferie længere. Derfor er det vigtigt for os, at provenuet bliver ført tilbage. Så vi foreslår, at når man indfører en flyafgift, fører man provenuet tilbage via den grønne check. Formålet skal være, at der sker en kompensation af de mennesker, som har små, lave indkomster, fordi det er rimeligt, og fordi vi, hvis ikke vi sikrer, at regningen ikke bliver sendt til dem, der har mindst, aldrig i virkelighedens verden får den grønne omstilling, som vi kæmper for.

Kl. 14:46

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Fru Sofie Carsten Nielsen.

Kl. 14:46

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Men er hr. Rune Lund ikke enig i, at hvis man fører hele provenuet tilbage, også selv om alle beregninger viser, at dem, det vil ramme hårdest, er dem i toppen af indkomstskalaen, for det er jo dem, der flyver mest, altså at hvis man omfordeler hele provenuet, får man ingen grøn omstilling ud af en flyafgift? Så kan man ikke omstille, for så kan man jo ikke bruge pengene til at omstille flybranchen til mere grønne brændstoffer, og man kan ikke bruge pengene til at rejse skov og reducere CO₂-indholdet i atmosfæren. Derved får man jo ingen grøn omstilling ud af en flyafgift.

Kl. 14:47

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:47

Rune Lund (EL):

Det er da rigtigt, at vi ikke kan bruge pengene to steder på en gang. Men jeg tror også bare, det er her, der er en væsentlig forskel på, hvordan Radikale og Enhedslisten tænker den grønne omstilling. For grøn politik er ikke bare grøn politik. Grøn politik kan føres, ved at man øger uligheden, eller den kan føres, ved at man mindsker uligheden, eller at man som minimum holder udviklingen i uligheden neutral.

Der må vi bare sige, at for os er det vigtigt at øge ligheden, og vi opfatter det egentlig ikke som noget negativt, hvis man så at sige overkompenserer mennesker med små, lave indkomster. Det ville jo sådan set øge ligheden i samfundet, mindske uligheden, og det opfatter vi egentlig som noget positivt.

Og så har vi i vores klimaplan anvist mange finansieringskilder til, hvordan vi kan sikre 70 pct. reduktion.

Kl. 14:47

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Den næste korte bemærkning er til hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 14:47

Rasmus Jarlov (KF):

Enhedslisten har jo i rigtig mange år kritiseret, når der har været en stigende ulighed målt ved Ginikoefficienten, og før indgåelsen af den her finanslov var Enhedslisten krystalklare i spytet: Enhedslisten ville ikke indgå en finanslovsaftale, som øgede uligheden. Nu er der så indgået en finanslovsaftale, som øger uligheden. Ginikoefficienten slår ud, så der er mere ulighed. Og det mål, man bruger til at måle uligheden, er jo Ginikoefficienten. Så siger hr. Rune Lund her fra talerstolen, at det er, fordi man ved den her finanslov ikke kan regne alle effekter af finansloven om til en Ginikoefficient. Har der nogen sinde været en finanslov, hvor man har kunnet indregne

alle elementer i Ginikoefficienten? Er det noget unikt for den her finanslov, eller har det altid været sådan, at der nok har været nogle elementer, som ikke lige umiddelbart kunne oversættes til en Ginikoefficient?

Kl. 14:48

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 14:48

Rune Lund (EL):

Jeg tror, at jeg vil stille spørgsmål den anden vej: Mener hr. Rasmus Jarlov virkelig, at den tidligere regering har ført en politik, som har mindske uligheden? Mener hr. Rasmus Jarlov virkelig, at den beregning, der ligger fra Finansministeriet, er en beregning af Ginikoefficienten, som er lavet på hele finansloven? Jeg har jo lige svaret på det samme spørgsmål, og nu synes jeg, at hr. Rasmus Jarlov, når det spørgsmål bliver stillet igen, burde kunne svare på de to spørgsmål.

Kl. 14:49

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 14:49

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg tror, at hr. Rune Lund lidt har misforstået, hvordan det foregår her i Folketingssalen. Det er mig, der stiller spørgsmål til personen på talerstolen, og ikke omvendt. Man har mulighed for at stille spørgsmål til mig senere, når jeg går på talerstolen – ellers må formanden jo belære hr. Rune Lund om, hvordan tingene fungerer.

Jeg spørger igen: Er det noget unikt for den her finanslov, at man ikke umiddelbart kan indregne alle de ting, som vedtages i finansloven, i beregningen af effekten på Ginikoefficienten, eller har det også været sådan i de andre finanslove, hvor Enhedslisten har kritiseret, at der har været en stigende ulighed målt på Ginikoefficienten?

Kl. 14:50

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 14:50

Rune Lund (EL):

Det er en kort bemærkning. Jeg er jo ikke minister. Vi er ikke nået dertil, hvor Enhedslisten er kommet i regering og deltager i onsdagsspørgetiden. Så det er en kort bemærkning, og vi har her en diskussion.

Men det er da rigtigt, at jeg ikke kan komme i tanke om en finanslov, hvor man har kunnet lave en Ginikoefficientsberegning på det hele. Men enhver kan jo se, at den politik, der er blevet ført i finanslovene for 2016, 2017, 2018 og 2019, har været en politik, som har øget uligheden i Danmark. Det kan der ikke herske nogen tvivl om. Det tror jeg egentlig heller ikke at hr. Rasmus Jarlov er uenig i.

Kl. 14:50

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det, og den næste for en kort bemærkning er hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 14:50

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak. Jeg har to spørgsmål, og jeg håber, vi kan nå dem. Det ene går på lærernes rolle og hvordan Enhedslisten vil garantere, at de midler, man har sat af, rent faktisk også går til flere lærere i folkeskolen, og

hvor mange lærere man forventer der vil komme. Det andet går på minimumsnormeringerne.

Kommunerne bliver jo modregnet for det her, men der sker jo en forøgelse af forældrebetalingen, og kommunerne har været ude at sige: Jamen vi vil hæve den her forældrebetaling. Og det er faktisk ret betragteligt. Altså, i kommuner, som ikke har et ret højt indkomstniveau, f.eks. Brønderslev eller noget andet, kan det være op mod 10.000-11.000-12.000 kr., som en børnefamilie skal betale ekstra for at få deres børn passet. Og vil Enhedslisten kompensere de her børnefamilier for den ekstra udgift, som kommunerne nu siger de vil lægge ud på dem? Og det er altså oppe i et niveau, som godt kan gøre rigtig, rigtig ondt på nogle børnefamilier, hvis de skal finde de penge. Og det er jo ikke ensbetydende med, at de så ikke også ønsker at få en bedre børnepleje. Men pengene skal jo altså op af lommen, og de skal være der, for at de kan betale dem.

Kl. 14:51

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 14:51

Rune Lund (EL):

Pengene skal gå til flere lærere og i øvrigt også for os at se til en forbedring for lærerne i forhold til at få bedre muligheder for forberedelse. Hvordan det konkret skal ske skal jo fastlægges ovre hos børne- og undervisningsministeren. Der kommer nogle forhandlinger i det nye år, hvor det skal fastlægges mere præcist. Men altså, målet er klart: flere lærere.

I forhold til forældrebetaling for minimumsnormeringer må jeg give hr. Lars Boje Mathiesen ret. For det, som bliver sagt her, er jo også årsagen til, at vi fra Enhedslistens side har vores model for minimumsnormeringer, som vil koste 3,2 mia. kr. om året fuldt indfaset. Hvis det reelt skal være sådan, at der er en en-tre-en-seks-model i hver institution hele dagen, og der ikke bliver lavet fikumdik med, at vikarer tæller dobbelt og ledere tæller med, så koster det fuldt indfaset 3,2 mia. kr. om året.

Men hvis man derudover skal kompensere for den stigende forældrebetaling, så koster det 800 mio. kr. ekstra. Så for os at se koster minimumsnormeringer 4 mia. kr. om året fuldt indfaset, og det er jo også derfor, vi siger, at de 1,6 mia. kr., der bliver afsat i den her finanslov, er et flot løft, men det er jo ikke minimumsnormeringer.

Kl. 14:52

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 14:52

Lars Boje Mathiesen (NB):

Der kunne jeg så godt tænke mig at spørge ind til, om det så på et eller andet tidspunkt bliver et krav fra Enhedslisten. For ellers står vi jo i den situation, at de her forældre må have penge op af lommen, og det kan være op til 1.000 kr. og 1.500 kr. om måneden for børnefamilier i lavindkomstkommuner, og det kan altså virkelig rykke ved et budget, ikke? Så derfor vil jeg godt høre: Er det her et krav, som Enhedslisten vil fremsætte, at det bliver fuldt finansieret i fremtiden, hvis man skal blive ved med at kunne støtte de her minimumsnormeringer? For ellers kan det jo godt være, man giver et løft i børnehaverne, men det bliver altså på bekostning af nogle børnefamilier, som må betale for det.

Kl. 14:53

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:53

Rune Lund (EL):

Det er fuldstændig rigtigt, at det jo indgår som en del af vores model for minimumsnormeringer, og derfor er det også et krav. Altså, det er noget, vi går til forhandlingerne med. Vi stiller jo ikke ultimative krav, vi har ikke 90 mandater. Vi vil kæmpe for vores synspunkter. Men det er jo fuldstændig rigtigt, at hvis man ikke kompenserer forældrene for den stigende forældrebetaling, så lægger man så at sige bare sådan en flad skat ud over det hele på børneforældre. Og det er vi uenige i. Så vores tilgang er, at forældrene også skal kompenseres. Det er derfor, det indgår i vores udspil. Det er den måde, vi tænker det på.

Kl. 14:53

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak, og så er det hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 14:54

Ole Birk Olesen (LA):

I hele sidste valgperiode var Enhedslisten meget aktive i en debat om fattigdom, hvor man påstod, at mange familier i Danmark var så fattige, at de ikke havde råd til fritidsaktiviteter for deres børn, til at deltage i børnefødselsdage, til at få tøj osv. Deres disponible indkomst var simpelt hen for lav til, at de kunne have råd til de her ting. Nu hører vi så fra Finansministeriet, at den disponible indkomst i de grupper – de 10 pct. fattigste i Danmark, de 10 pct. næstfattigste i Danmark osv. – bliver lavere som følge af den finanslov, som Enhedslisten har forhandlet. Så der er altså endnu færre penge til at gå til fritidsaktiviteter, til tøj og til børnefødselsdage. Hvordan kan hr. Rune Lund rose den finanslov?

Kl. 14:54

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:54

Rune Lund (EL):

Jeg værdsætter meget det fokus på ulighed, som hr. Ole Birk Olesen har lagt for dagen til finanslovsdebatten her i dag. Det, hr. Ole Birk Olesen siger, er jo faktisk rigtigt, og det må man bare være ærlig omkring. Det, som jo så også er årsagen til det, er den stigning i afgiften på cigaretter, som også er en del af finansloven, og som vi synes er et rigtigt tiltag. Det er rigtigt, at det for nogle grupper vil gøre ondt på pengepungen, hvis ikke man begynder at ryge mindre, men vi må også sige, at hvis vi vil have unge til at holde op med at ryge, bliver afgifterne nødt til at stige. Som jeg nævnte tidligere, er nogle af de unge, der ryger mest i dag, udsatte unge og unge på erhvervsuddannelserne, og hvis vi kan få nogle af de her unge til at holde op med at ryge, vil det også have positive effekter på længere sigt. Derudover skal man også være opmærksom på, at vi i finansloven også afsætter penge til rygestopkurser for socialt udsatte, og der er i øvrigt også lige i dag blevet indgået en aftale på cigaretområdet om yderligere forebyggende tiltag, som vi kan være stolte af. Så afgiften skal ses som en del af en større politisk pakke på det her område.

Kl. 14:56

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 14:56

Ole Birk Olesen (LA):

Jamen jeg er helt med på, at der kan være den slags dilemmaer i dansk politik, og jeg er med på, at der også her er et dilemma for folk, der har det samme synspunkt som hr. Rune Lund. Men

når vi ser tilbage på den valgperiode, der er gået, synes hr. Rune Lund så, at det fremgik klart, at Enhedslisten syntes, det var mere væsentligt at gøre noget ved antallet af rygere i Danmark end at få gjort noget ved fattigdommen hos børnefamilier i Danmark? For Enhedslisten har jo foretaget en afvejning her og sagt: Vi kan godt gøre de familier fattigere, som vi påstår er for fattige til at kunne deltage i fritidsaktiviteter og købe tøj – det kan vi godt gøre; de kan godt blive endnu fattigere – hvis bare vi så til gengæld kan gøre noget ved, hvor mange unge der begynder at ryge. For det gør man nu.

Kl. 14:57

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Ordføreren.

Kl. 14:57

Rune Lund (EL):

Det er en misvisende udlægning, som hr. Ole Birk Olesen kommer med. Vi har lavet en finanslov her, som øger ligheden, som mindsker uligheden, som styrker velfærden og styrker den grønne omstilling. Så er det rigtigt, at der isoleret set er et af elementerne, som handler om stigende afgifter på cigaretter, som øger uligheden, men der skal man jo være opmærksom på, at det er på kort sigt. På længere sigt vil et mindre cigaretforbrug, også blandt udsatte unge, jo føre til en stigning i ligheden, herunder ikke mindst en stigning i ligheden i sundhed, altså en mindsning af uligheden i sundhed. Det vil sige, at man ikke bare kan diskutere den her problematik ud fra, hvad der sker lige nu. Man må også se det som en udvikling, hvor vi går hen imod, at færre unge begynder at ryge, og det vil have meget positive sociale effekter.

Kl. 14:57

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Den næste for en kort bemærkning er hr. Morten Dahlin.

Kl. 14:57

Morten Dahlin (V):

Må jeg ikke starte med at rose ordføreren for et fantastisk nuanceret og dybdegående svar, når det kommer til ulighed og Ginikoefficienten? Jeg synes virkelig, at ordføreren rammer spot on, og så vil jeg bare håbe og komme med en opfordring til ordføreren om, at ordføreren er lige så nuanceret, når det er de blå partier, der indgår finanslov, for som bekendt er vi alle sammen lige, men i Enhedslistens verden er der måske nogle, der er mere lige end andre.

Mit spørgsmål til ordføreren er omkring erhvervsstruktur. Ordføreren brugte en stor del af sin tale på at glæde sig over, at man nu brandbeskatter familieejede virksomheder. Derfor kunne jeg egentlig godt tænke mig med et lidt åbent spørgsmål at høre ordføreren: Hvilken grundlæggende erhvervsstruktur foretrækker Enhedslisten der er i Danmark? En erhvervsstruktur, hvor vi har rigtig mange familieejede virksomheder, eller en erhvervsstruktur, hvor vi har rigtig mange kapitalfondsejede virksomheder?

Kl. 14:58

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:58

Rune Lund (EL):

Og der er ikke nogen andre muligheder end det? (*Munterhed*). Altså, de blå partier øgede uligheden. Danmark er blevet mere skævt af, hvad der er sket i 2016, 2017 og 2018 og 2019. Vi ønsker, at understøtte et erhvervsliv, hvor der bliver skabt arbejdspladser. Det gør vi bl.a. ved at investere massivt i uddannelse, fjerne uddannelsesløftet og fjerne omprioreringsbidraget på uddannelse, og vi gør det også

med de 25 mia. kr., der bliver stillet til rådighed for den grønne omstilling med de fondskonstruktioner, der kommer på banen her. Det er jo også penge, som vil holde hånden under og skabe tusindvis af arbejdspladser; det har ikke været muligt at måle præcis hvor mange. Men altså, der er jo ingen tvivl om, at der er masser for erhvervslivet også i den her finanslov.

I forhold til hvilken erhvervsstruktur vi har specielt meget fokus på, jamen så er det jo de demokratiske virksomheder, hvor vi synes der i dag er nogle barrierer. Det er jo kooperativer, det er andelsejede virksomheder, det er medarbejder-, kunde- og forbrugerejede virksomheder, som vi synes i dag ikke har de rette rammer for at kunne udvikle sig og skabe arbejdspladser i Danmark. Så det er et fokus, vi har, i vores erhvervspolitik i øjeblikket, hvor vi synes, der er meget at komme efter.

Kl. 15:00

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Hr. Morten Dahlin.

Kl. 15:00

Morten Dahlin (V):

Tak til ordføreren for besvarelsen. Og ordføreren har ganske ret: Der er ikke rigtig andre valgmuligheder. For den politik, Enhedslisten jo nu fører med den finanslov, der bliver vedtaget, vil faktisk føre til færre familieejede virksomheder og flere virksomheder, der så er ejet af en kapitalfond. Så det er jo svaret: Enhedslisten ønsker flere virksomheder, der er ejet af kapitalfonde.

Enhedslisten nævner også det med medarbejderejede virksomheder. Hvilken type virksomhed tror Enhedslisten mest sandsynligt vil inddrage medarbejderne i ejerskabet – en kapitalfondsejet virksomhed eller en familieejet virksomhed?

Kl. 15:00

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 15:00

Rune Lund (EL):

Jeg ved ikke, hvor ordføreren har fra, at det her skulle føre til sådan færre familieejede virksomheder. Altså, den løsning, som der ovenikøbet ligger her, betyder jo, at den bo- og gaveafgift, som arvingen skal betale, når arvingen får en virksomhed, som jo har en værdi, og den skal man betale bo- og gaveafgift af, kan man betale tilbage i løbet af 30 år – 30 år! Det kan altså godt lade sig gøre. Her er der tale om, at vi tilbageruller en skattelettelse, som har været dybt urimelig og dybt skæv, og det bliver ovenikøbet gjort på en måde, så det er åbenlyst for enhver, at de penge sagtens kan betales, når man har 30 år til at betale tilbage i.

Kl. 15:01

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak. Den næste er hr. Dennis Flydtkjær.

Kl. 15:01

Dennis Flydtkjær (DF):

Tak for ordet. Hr. Rune Lund siger, at han er glad for, at det her er den grønne finanslov, der er lavet. Men spørgsmålet er, om de initiativer, der ligger i den, er så grønne. Og jeg vil nævne to af dem: Der er en tredobling af afgiften på plastikposer og en tredobling af afgiften på engangsservice. Men problemet med begge afgifter er, at de er vægtbaserede, for det jo sådan, at en plastikpose, som man køber nede i butikken, typisk er lettere end den, der er lavet af genbrugsplast. Så der er altså et negativt incitament til at bruge genbrugsplast. På samme måde kan man få lavet en engangstallerken af plastik, som typisk vejer mindre end en, der måske er lavet af

palmeblade, altså noget, der er biologisk nedbrydeligt, og som man i princippet kan smide i naturen – selv om man ikke skal gøre det.

Men kan ordføreren ikke bare bekræfte, at det her giver et negativt incitament til at bruge de materialer, som faktisk er gode i forhold til den grønne omstilling, altså at i forhold til at bruge materialer til engangsservice, der er biologisk nedbrydelige, eller bruge genbrugsplast er det her faktisk et skridt i den forkerte retning?

Kl. 15:02

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 15:02

Rune Lund (EL):

Nej, det her er et skridt i den rigtige retning, og det er det, fordi vi helt generelt ønsker at mindske brugen af engangsservice, men i virkeligheden også af engangsposer, plastikposer og papirposer. Og hvis vi tager engangsservicet som eksempel, kan det godt være, at der er noget af det, der er bionedbrydeligt, og det lyder umiddelbart godt, men hvis det er lavet af biologisk materiale, f.eks. palmeblade, som er kommet hertil langvejs fra, så er der jo også en negativ klimateffekt ved det. Og det er jo også derfor, at vi i finanslovsaftalen har en formulering om, at vi vil kigge på muligheden for, at man hen ad vejen kan lave en justering, i forhold til om det vil være muligt i højere grad at tilgodese den form for engangsservice, som er mindst skadelig, kan man sige.

Men det overordnede formål er jo stadig væk at begrænse brugen af det her, og derfor er det nogle rigtig fornuftige og gode tiltag, som vi har i finansloven på det her område.

Kl. 15:03

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Hr. Dennis Flydtkjær.

Kl. 15:03

Dennis Flydtkjær (DF):

Men burde man så ikke have kigget på det først, hvis man ville lave en differentieret afgift, i stedet for at komme med det efterfølgende? For der, hvor argumentet falder lidt til jorden, er jo, at der er kommet sådan et engangsservicedirektiv fra EU, som siger, at i år 2021 skal alt plastbestik f.eks. være forbudt. Hvad er der så tilbage? Ja, så er der jo bestik, der f.eks. er lavet af bambus, hvor det ikke er et problem i forhold til naturen. Så det handler jo bare om at få penge i kassen – det her handler ikke om klimaet. Altså, man skaber jo negative incitamenter til at bruge de materialer, der faktisk virker. Og så er det fint, at man prøver at sælge det som en grøn finanslov, men de initiativer, der ligger i den, har en negativ virkning, fordi man så bruger det, der faktisk er skidt.

Kl. 15:03

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak. Ordføreren.

Kl. 15:03

Rune Lund (EL):

Nej, det har ikke en negativ virkning, men hvis man kigger på den rene klimateffekt, er der ikke den store effekt i forhold til forslaget om engangsservice. Men det er rigtigt, at det også handler om at få nogle penge i kassen. Og hvorfor gør det det? Det er, fordi de penge i kassen bruger vi jo til at igangsætte en lang række grønne initiativer i den her finanslov, som er historisk grøn. Så jeg synes ikke, der er noget odiøst eller skummelt ved at lægge en afgift på engangsservice, som vi åbenlyst skal have mindre af, og som jo heller ikke skal ligge og flyde rundt omkring i naturen. Og når der så

kommer et provenu fra det og kommer nogle penge ind og vi bruger dem på grøn omstilling, synes jeg faktisk det er sundt fornuft.

Kl. 15:04

Kl. 15:07

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Den næste med en kort bemærkning er hr. Kristian Hegaard.

Kl. 15:04

Kl. 15:07

Kristian Hegaard (RV):

Tak for en god finanslov, tak for en grøn finanslov, tak for den grønne finanslov. Som ordføreren selv sagde, er vi ikke i mål endnu, bl.a. ikke på det grønne område, for der skal vi endnu længere. Et af de værktøjer, man kunne bringe i spil i den forbindelse, kunne være en flyafgift, for en flyafgift er både CO₂-reducerende i sig selv, og man kan bruge provenuet til at CO₂-reducere yderligere ved at investere. Men ordføreren sagde før i en anden besvarelse, at man kun ville bruge provenuet til at hæve den grønne check, og så ville jeg bare for at slå det fuldstændig fast høre, om det så betyder, at Enhedslisten ikke vil indføre flyafgift, hvis provenuet så samtidig udelukkende går til at CO₂-reducere, altså investere i CO₂-reduktioner.

Kl. 15:05

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 15:05

Rune Lund (EL):

Jeg synes, det er et fint spørgsmål, for jeg synes, det illustrerer, hvor Enhedslisten og Radikale står henne i klimadebatten. Jeg tror, begge vores partier er enige om, at der skal være en flyafgift, men fra Enhedslistens side går vi utrolig meget op i, at den grønne omstilling ikke skal være socialt skæv, og derfor ønsker vi at tilbageføre en flyafgift via den grønne check, sådan at vi får kompenseret folk med små og lave indkomster. Når vi ser den klimaplan, som vi har fremlagt i februar i år, så selv om der er en klimaafgift og de penge, der kommer ind på det, bliver tilbageført direkte via den grønne check krone for krone, er det stadig væk sådan, at vi i vores plan har sikret en finansiering af den grønne omstilling.

Det gør vi jo, fordi vi for det første sender regningen til dem, der sviner mest, men vi sender også regningen til nogle af de store virksomheder, bl.a. ved at lukke skattehuller. Så man kan ikke føre klimapolitik uden samtidig at tænke over, hvad fordelingsvirkningen er. Så til det med at sige, at man går ind for en flyafgift, vil jeg sige, at man bliver nødt til at tænke i, hvad det skal være for en flyafgift, og man skal også tænke i, hvad provenuet skal bruges til, for ellers mister man fuldstændig forbindelsen, i forhold til at den grønne omstilling skal være socialt retfærdig. Og der må jeg altså indrømme, at De Radikale nogle gange mister forbindelsen lidt med virkeligheden i forhold til det manglende fokus på den sociale retfærdighed.

Kl. 15:06

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Kristian Hegaard.

Kl. 15:06

Kristian Hegaard (RV):

Det var et meget langt svar på et meget simpelt spørgsmål. Skal jeg så forstå det sådan, at det er Enhedslistens politik, at man kun vil indføre en flyafgift, hvis Enhedslisten kan bestemme, hvad provenuet skal gå til, hævelse af den grønne check, men ikke vil indføre en flyafgift, hvis det så betyder, at man kan investere i CO₂-reduktioner og dermed gøre noget imod klimaforandringerne?

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Rune Lund (EL):

Jeg tror, jeg synes, det er et lidt spøjst spørgsmål, for jeg kunne stille det omvendte spørgsmål til De Radikale: Vil De Radikale kun indføre en flyafgift, hvis pengene går til den grønne omstilling? Er det De Radikales holdning, at folk med lave og små indkomster slet ikke skal kompenseres? Vores udspil, vores udgangspunkt er, at der skal være en flyafgift, provenuet skal føres tilbage via den grønne check, fordi vi vil kompensere folk med små og lave indkomster. Det er vores udgangspunkt, at når vi laver afgifter, skal folk med små og lave indkomster kompenseres, sådan at uligheden ikke stiger, og så der bliver en folkelig opbakning til den grønne omstilling.

Kl. 15:07

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Den næste korte bemærkning er fra hr. Christoffer Aagaard Melson.

Kl. 15:07

Christoffer Aagaard Melson (V):

Tak for det. Jeg vil høre hr. Rune Lund, om han er enig i, at man med den her finanslov intet har aftalt at gøre for cirka den tredjedel af de mindste børn, som går i dagpleje i stedet for i vuggestue.

Kl. 15:08

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 15:08

Rune Lund (EL):

Vi har aftalt et rigtig stort og flot løft på daginstitutionsområdet, og der er rigtig mange områder i den her finanslov, som vi ikke har fået løftet. En af årsagerne til det er, at vi har måtte samle en lille – lille i anførselstegn – regning op fra den tidligere regering på 3,5 mia. kr., som er blevet efterladt, samtidig med at den tidligere regering aftalte skatte- og afgiftslettelser for 2015-2019, som hvert år vil koste 22 mia. kr. – 22 mia. kr. om året! I efterlod en regning til os på 3,5 mia. kr.

Hvis nu I ikke havde lavet permanente skatte- og afgiftslettelser for 22 mia. kr. og ikke havde efterladt en regning på 3,5 mia. kr., havde der nok også været lidt mere til det område, som der blev nævnt her fra salen.

Kl. 15:08

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Spørgeren.

Kl. 15:08

Christoffer Aagaard Melson (V):

Tak for bekræftelsen af, at I ikke gør noget for de børn, der går i dagpleje.

Så vil jeg høre, hvorfor det er vigtigere, at man gør noget for de børn, der går i vuggestue, frem for dem, der går i dagpleje. Det er jo i hvert fald ikke børn-voksen-ratioen, der kan forklare det.

Derudover kommer det her løft af børneområdet til at ramme helt ekstremt skævt i forhold til landdistrikterne, hvor der jo er langt flere, der går i dagpleje. Så jeg vil gerne høre, hvorfor vuggestuebørnene er vigtigere end dagplejebørnene.

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 15:09 at komme et stort samfundsproblem til livs, som bl.a. omhandler ulighed i sundhed. Kl. 15:12

Kl. 15:09 **Fjerde næstformand (Trine Torp):**
Hr. Henrik Dahl.

Kl. 15:12

Rune Lund (EL):

Vi mener, at daginstitutioner er vigtige, fordi de giver et bedre og godt og sammenhængende pædagogisk tilbud. Vi mener ikke, at dagplejerne på samme måde har mulighed for at give det tilbud. Derfor er vores fokus først og fremmest på at styrke daginstitutionerne.

Vi ved godt, at de andre ordninger eksisterer, og vi arbejder også for at forbedre vilkårene for dem. Efter der er blevet givet så mange skatte- og afgiftslettelser, som i kroner og øre mest er kommet de rigeste til gode, har vi ikke kunne samle op på alle de nedskæringer og forringelser, der har været i årevis. Og så skal man høre fra en Venstremand nede i salen, at vi ikke gider gøre noget for velfærden. Det må jeg indrømme at jeg synes er lidt åndet.

Kl. 15:10

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Hr. Henrik Dahl.

Henrik Dahl (LA):

Jamen jeg noterer mig, at meget, meget omhyggelige metodemæssige diskussioner fremover skal være en del af diskussionen af ulighed – når vi diskuterer ulighed – og en del af diskussionen af fattigdom, således at der er god ulighed, og der er dårlig ulighed, og der er god fattigdom, og der er dårlig fattigdom. Og det er på en måde et intellektuelt fremskridt, som jeg sådan set bare vil kvittere for. Jeg regner med, at det også vil være sådan efter næste valg, når vi får en blå regering.

Kl. 15:12

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 15:12

Kl. 15:10

Henrik Dahl (LA):

Tak for det. Jeg tror, jeg er kommet på sporet af en politologisk lovmæssighed under den her debat, og det er, at politikere kun interesserer sig for samfundsvidenskabelig metode, når de skal skjule et eller andet. Det gælder, når meningsmålingerne går tilbage, og det gælder, når man skal forklare, hvordan det er at stå fadder til en finanslov, hvor uligheden stiger. For hvis vi skal diskutere udlændinge over tid, er vi selvfølgelig nødt til at bruge den samme definition år for år, ellers bryder det hele bare sammen i postfaktuel snak.

Men min kollega hr. Ole Birk Olesen spurgte før til det her med, at alle grupper i samfundet bliver fattigere af den her finanslov. Og jeg synes simpelt hen ikke, at vi fik noget svar på det spørgsmål. Jeg har siddet i mange forhandlinger og deltaget i mange politiske debatter, hvor Enhedslisten var til stede, og der har man altid været kategorisk imod politiske tiltag, der øgede fattigdommen. Har Enhedslisten skiftet position på spørgsmålet om politiske tiltag, der øger fattigdom?

Kl. 15:11

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 15:11

Rune Lund (EL):

Jeg gjorde mig faktisk ret umage for at give et ærligt og ordentligt svar til hr. Ole Birk Olesen. Den her finanslov øger ligheden. Så er der lavet en beregning af Ginikoefficienten på delelementer af finansloven; delelementerne i finansloven, hvor det har været muligt at lave en Ginikoefficientberegning, viser, at uligheden sådan set også vil blive mindsket, men det er kun, hvis man undtager et eneste element i finansloven, og det er de stigende afgifter på cigaretter. For det er jo det, der gør forskellen. Og der skal man bare være klar over, at afgiftsstigningen på cigaretter er en helt særskilt problemstilling, hvor det er helt nødvendigt at få en afgiftsstigning på cigaretterne i kombination med andre forebyggende tiltag, bl.a. rygestopkurser til socialt udsatte, som også er en del af finansloven – noget vi fra Enhedslistens side har kæmpet for; fordi en afgiftsstigning også vil føre til større lighed på længere sigt – ikke mindst større lighed i sundhed. Og derfor er det jo også en politisk vurdering, hvor vi går ind og siger, at det her er vigtigt at gøre på den her måde for

Rune Lund (EL):

Den her finanslov mindsker uligheden, og det er en rigtig god finanslov. Altså, Ginikoefficienten er jo det, den er. Og det, der bliver fremlagt her fra min side, er jo sådan virkeligheden forholder sig. Så kunne man måske sige, at Enhedslisten havde et problem, hvis vi tidligere skulle have argumenteret for, at Gini skulle være alvidende. Hr. Henrik Dahl skal være meget velkommen til at gå ud og trawle hele internettet igennem for at finde citater af den slags. Hr. Henrik Dahl kan også begynde at læse nogle af de artikler på internetmediet solidaritet.dk, hvor jeg detaljeret har redegjort for vores holdning til Ginikoefficienten, længe inden de her finanslovsforhandlinger blev afsluttet. Så der er ikke nogen rød og blå ulighed. Der er én ulighed, og det er sådan en ulighed, som de blå fremmer, og det er én, vi bekæmper.

Kl. 15:13

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Vi går videre. Den næste, der skal stille spørgsmål, er hr. Torsten Schack Pedersen.

Kl. 15:13

Torsten Schack Pedersen (V):

Det er en superinteressant diskussion. Gængse regnemetoder? Nej, men ikke lige, når man gør det op i år, så tæller det, man plejer at kritisere en regering med en anden farve for at gøre, ikke, for nu er man selv en del af det. Det er vel en approksimativ tilgang og virkelighedsopfattelse, eller hvad man nu skal bruge af sjove termer.

Jeg synes måske også, at ordføreren kom lidt let omkring spørgsmålet om, hvad den her tredobling af generationsskifteskatten vil betyde i forhold til familieejede virksomheder. For der var jo ikke noget klart svar i det, som ordføreren sagde til det med, hvad det her vil betyde for erhvervsstrukturen i Danmark. Så nu spørger jeg igen: Tror ordføreren, at der vil være flere eller færre familieejede virksomheder efter tredoblingen af generationsskifteskatten?

Kl. 15:14

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 15:14

Rune Lund (EL):

Den her bo- og gaveafgift har jo tidligere været oppe på 30 pct. Den har været på vej mod de 5 pct. med det, som den blå regering

lavede, og nu kommer den så op på 15 pct. igen. Jeg har faktisk stillet et spørgsmål til Skatteministeriet om, om man kan konstatere, at der har været sådan en negativ effekt ved, at den har været på andre niveauer tidligere, og det har man ikke kunnet konstatere. Så jeg har ikke set noget som helst videnskabeligt belæg for at sige, at det her vil føre til færre familieejede virksomheder, specielt ikke når der er 30 år at betale tilbage på. Men jeg ved til gengæld, at det her vil være ganske fornuftigt for samfundsøkonomien, og vi kan jo tage en udtalelse fra Bent Greve, som er professor ved Institut for Samfundsvidenskab og Erhverv på Roskilde universitet, som siger:

»Fordi et medlem af en familie kan noget, så er det jo ikke sikkert, at børnene kan det samme. Fordi en far er fodboldspiller på højt niveau, så er det jo ikke sikkert, at børnene bliver det«.

I den samme artikel siger Carl-Johan Dalgaard fra Det Økonomiske Råd jo også, at det sådan set er produktivtetsnedsættende at have den særlig lave bo- og gaveafgift, som de blå indførte.

Kl. 15:15

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Torsten Schack Pedersen.

Kl. 15:16

Torsten Schack Pedersen (V):

Men man kunne også læse lidt videre, hvis man skal tage DØR's-rapport:

»Såfremt kapitalmarkederne ikke fungerer hensigtsmæssigt, og det ikke er muligt af lånefinansiere skattebetalingen, kan en lavere arveafgift være gavnlig som følge af en styrket likviditet på tidspunktet for virksomhedsoverdragelsen. Dermed kan frasalg af vigtige aktiver eller i værste fald lukning af ellers sunde virksomheder undgås«.

Det er også Det Økonomiske Råd. Altså, man må læse hele afsnittet og ikke foretage en selektiv læsning.

Kl. 15:16

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 15:16

Rune Lund (EL):

Jeg må sige, at jeg synes, det er en meget selektiv læsning, hr. Torsten Schack Pedersen foretager, hvis man fra Venstres side nu her prøver at formidle, at de økonomiske vismænd da søreme synes, det var en rigtig, rigtig god idé at sænke afgiften til de 5 pct. De mener jo sådan set det modsatte, og det er også meget godt eksemplificeret i det, som Carl-Johan Dalgaard er citeret for her på DR's hjemmeside den 18. oktober 2019:

»Man tilskynder til, at flere virksomheder bliver ved med at være styret inden for en familie frem for at blive solgt eller få en anden ledelse. Dermed sænker man produktiviteten i samfundet som helhed, siger Carl-Johan Dalgaard«.

Det siger det jo meget godt.

Kl. 15:17

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Så er det hr. Tommy Ahlers.

Kl. 15:17

Tommy Ahlers (V):

Tak til ordføreren. Jeg havde egentlig tænkt på noget andet, men nu kunne jeg godt tænke mig lige at følge op på det her. For ordføreren står jo egentlig og modsiger sig selv på talerstolen. For ordføreren siger, at man ikke kan sige noget om, om det har ført til flere kapitalfondsejede virksomheder, men så læser man de citater op, som netop handler om, at Det Økonomiske Råd siger, at man ved at gøre det

her kan få flere kapitalfondsejede virksomheder, som nogle gange, synes de, kan være en bedre ejerform baseret på noget forskning, der er lavet af det. Så kan ordføreren ikke selv se, at det lyder lidt mærkeligt, at man på den ene side ikke vil forholde sig til, at det her kan føre til en ændret erhvervsstruktur i Danmark, hvor vi får færre familieejede virksomheder og flere kapitalfondsejede virksomheder, og man så på den anden side argumenterer for deres videnskab omkring, hvordan det her kan være produktivtetsfremmende henholdsvis produktivitetssænkende.

Kl. 15:18

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 15:18

Rune Lund (EL):

Så tror jeg, vi er tilbage ved min besvarelse af hr. Morten Dahlins spørgsmål, som jo handler om, at der måske også er varianter af virksomheder, som ligger imellem den onde kapitalfond og en familieejet virksomhed. Bottom line her er jo, at der ikke findes noget økonomisk argument for at have den lave bo- og gaveafgift, som VLAK-regeringen syntes var så vigtig, og som så blev stemt igennem med hjælp af Dansk Folkeparti, andet end hvis man gerne vil forgylde nogle folk i dansk erhvervsliv uden nogen som helst økonomisk fornuft bag.

Vi er rigtig stolte af, at vi får rullet den meget skæve skattelettelse tilbage, og det giver også 1 mia. kr., som vi kan bruge til rigtig mange fornuftige tiltag. Vi kan bl.a. få fjernet det uddannelsesloft, som hr. Tommy Ahlers jo var ude i valgkampen og trutte fanfare for skulle fjernes. Nu kan vi forstå, at vi nok lige skulle have læst det der med småt, og at man måske fra Venstres side ikke rigtig mente det i dag. Det kunne vi forstå på Troels Lund Poulsen heroppe. Men det er en skæv skattelettelse, som vi fjerner, og vi bruger så pengene til en masse fornuftige ting, bl.a. til at fjerne uddannelsesloftet. Det må hr. Tommy Ahlers da være rigtig glad for.

Kl. 15:19

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Tommy Ahlers.

Kl. 15:19

Tommy Ahlers (V):

Hvis vi sørger for, at dansk erhvervsliv har det godt, er der råd til det hele. Jeg kunne godt tænke mig at spørge hr. Rune Lund om det, som de økonomiske vismænd så siger her i efteråret, hvor de siger:

Samtidig er det sandsynligt, at de forvridende effekter af beskattning af arv generelt er mindre end de negative effekter af beskattning af andre typer kapitalindkomst. Dette taler for, at en mere lempelig beskattning af kapitalindkomster i givet fald kan ske mere hensigtsmæssigt på andre måder.

Har Enhedslisten, når man nu gerne vil lytte til Det Økonomiske Råd, overvejet at kigge på andre former for kapitalindkomst og måske sænke det i forhold til dem i stedet for, når man nu gerne vil hjælpe dansk erhvervsliv?

Kl. 15:19

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Ordføreren.

Kl. 15:19

Rune Lund (EL):

Vi vil gerne harmonisere kapitalindkomst, lønindkomst og aktieindkomst, og det synes vi kan gøres på en rigtig fornuftig måde, ved at man sætter procentsatsen op i forhold til det, som almindelige lønmodtagere betaler i skat. I dag er det jo sådan, at de procentsatser,

man betaler for kapital- og aktieindkomst, er lavere end det, som almindelige mennesker, som går på arbejde hver dag, betaler. Det er jo grundlæggende urimeligt, at man, fordi man ejer værdipapirer og flytter rundt på dem og sælger og køber, på den måde så kan tjene flere penge end ved at passe et almindeligt arbejde som sygeplejerske, maskinarbejder eller pædagog. Så vi kan sagtens lave en harmonisering, men det bliver i sådan en mere fair retning og ikke en ulighedsskabende retning, som hr. Tommy Ahlers foreslår.

Kl. 15:20

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Vi kan lige nå en sidste kort bemærkning, og den er til fru Marie Krarup.

Kl. 15:20

Marie Krarup (DF):

Tak. Det finanslovsforslag, vi debatterer her i dag, vil jo gøre Danmark mindre dansk. Det vil jo gøre, at flere fremmede får mulighed for at blive i Danmark, fordi man giver mulighed for, at flygtninge og familiesammenførte kan blive her, hvis de har arbejde, og man hæver ydelserne, hvilket formentlig vil tiltrække migranter, også fra muslimske lande. Så vi står med et facit om nogle år, der formentlig vil have ført til, at islam vil være mere til stede i Danmark, end det ellers ville have været.

I sidste uge havde vi en debat om statsborgerskab, hvor en af Enhedslistens ordførere sagde, at man ikke så det som et problem, at islamistiske personer fik statsborgerskab i Danmark. Var det en enkelt hjerneblødning, eller er det virkelig Enhedslistens holdning, at man ikke er bekymret for, at Danmark kommer til at rumme både en større muslimsk befolkning, men også elementer, som har en islamistisk grundholdning?

Kl. 15:21

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 15:21

Rune Lund (EL):

Jeg ved ikke, hvad der er blevet sagt i den debat. Jeg kan sige, at vi ikke opfatter det sådan, at det skulle være et særskilt problem, at man bliver statsborger, fordi man har islam som religion. Men jeg forstår næsten spørgsmålet, som om det er det, der er problemet for Dansk Folkeparti. Altså, personer med muslimsk baggrund eller personer, der tror på islam, skal så ikke være danske statsborgere. Eller hvad er det egentlig for en præmis, der ligger bag det der spørgsmål? Hvis jeg har forstået spørgsmålet korrekt på den her måde, må jeg indrømme, at jeg egentlig synes, det er et temmelig grotesk spørgsmål. Man kan få statsborgerskab, hvis man lever op til de regler, der er for at få statsborgerskab, og det er jo selvfølgelig, uanset hvilken religion man har, og det håber jeg da egentlig også er Dansk Folkepartis synspunkt. Hvad er Dansk Folkepartis synspunkt på det? Det gad jeg da egentlig godt vide.

Kl. 15:22

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Fru Marie Krarup.

Kl. 15:22

Marie Krarup (DF):

Vi ønsker helt klart, at der er så lidt islam til stede i Danmark som overhovedet muligt, og vi er bekymret over, hvis islamister får dansk statsborgerskab. Hvis man åbent støtter et kalifat, det vil sige omstyrtelse af demokrati, hvis man åbent støtter, at kvinder er halvt så meget værd som mænd, og homoseksuelle og jøder er uønskede, så mener vi, at det er et problem at give folk statsborgerskab, og det

er de regler, vi debatterer om vi på en eller anden måde kan skærpe, så vi kan undgå det. Der har Enhedslisten så talt for, at man *ikke* skal skærpe reglerne på det område. Så derfor er spørgsmålet igen: Bekymrer det slet ikke Enhedslistens ordfører, at man altså kan få et større antal folk med dansk statsborgerskab, der har den form for holdninger?

Kl. 15:23

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Ordføreren.

Kl. 15:23

Rune Lund (EL):

Jeg synes, jeg fik et meget uklart svar på, om man kan være muslim og så få dansk statsborgerskab, og om det er noget, som Dansk Folkeparti egentlig mener er okay. Vores holdning er, at man får statsborgerskab, hvis man lever op til de retningslinjer, der er, og vi går ikke ind for en eller anden form for politisk sindelagskontrol, hvis det er det, som Dansk Folkeparti lægger op til. Vi går ind for, at der skal være nogle regler, som gælder for alle, som ønsker at blive danske statsborgere, og det er helt rimeligt, at der er nogle regler og nogle betingelser for, at man bliver dansk statsborger. Men det er også rimeligt, at vi har nogle regler, som hænger sammen og også motiverer folk til at kunne få et statsborgerskab, fordi det også vil være rigtig godt og medvirke til integrationen i samfundet.

Kl. 15:23

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det til Enhedslistens ordfører. Den næste ordfører er fra Det Konservative Folkeparti, og det er hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 15:24

(Ordfører)

Rasmus Jarlov (KF):

Tak for ordet. Jeg har været finansordfører i nogle år, men det er faktisk første gang, jeg skal kommentere en finanslov, som Det Konservative Folkeparti ikke er med i. Og det er den ikke blevet bedre af, vil jeg starte med at sige. Men jeg vil dog også alligevel starte med at takke finansministeren for en fair proces. Vi kom godt nok ikke med i årets aftale, men der har været en ærlig forventningsafstemning om, at vores krav for at gå med nok realistisk set ikke kunne imødekommes af regeringen og dens støttepartier, og det sætter vi faktisk pris på.

Stod det til Konservative, lavede vi en finanslov, som tog hånd om den grønne omstilling, fortsatte den stramme udlændingepolitik, samtidig med at den gav bedre vilkår for erhvervslivet og lod danskerne beholde flere af deres penge. Velfærd er ikke at gøre de offentlige budgetter så store som muligt, det er også at sikre, at der er fremgang og velstand i Danmark. I de sidste mange år har skiftende regeringer sørget for fremgang. Vi har igen og igen lavet reformer, som har gjort Danmark rigere. Det gjorde Schlüter, Nyrup, Fogh Rasmussen, Thorning og Løkke, og det er grunden til, at Danmark er så rigt et land i dag.

Mette Frederiksen's første finanslov gør desværre det modsatte. Det er desværre uden at overdrive og uden at være polemisk, men finansloven er stort set renset for initiativer, som gavner væksten og erhvervslivet i Danmark og får folk i arbejde. Der er masser af gaver til den offentlige sektor, men der er ingen til erhvervslivet og danskernes privatøkonomi – kun skattestigninger, som skader erhvervslivet og væksten og gør danskerne fattigere, mens den offentlige sektor får flere penge. Det er et faktum, at finansloven vil medføre, at færre kommer til at være i arbejde, den sænker arbejdsudbuddet – det siger finansministerens egne beregninger – og Finansministeriet oplyser også, i hvert fald ifølge Børsen, at finansloven vil medføre, at alle indkomstgrupper vil blive fattigere. Alle grupper får færre

penge på grund af skattestigninger på arbejdstelefoner, huskøb, plasticposer m.m. – alle indkomstgrupper.

Spørgsmålet er så, om det er bevidst fra Socialdemokraterne og støttepartiernes side at lave en finanslov, som stækker dansk økonomi og gør danskerne fattigere. Det tror jeg faktisk ikke det er, for da jeg for et par uger siden var i Danmarks Radio for at diskutere finanslovsaftalen med Socialdemokraternes finansordfører, Christian Rabjerg Madsen, oplyste han, at finansloven ville hæve arbejdsudbuddet, svagt, ikke meget, han påstod ikke, det ville blive hævet meget, men han påstod, at den ville hæve arbejdsudbuddet. Det var forkert. Finansministeriet oplyste et par dage senere, at finanslovsaftalen sænker arbejdsudbuddet. Christian Rabjerg Madsen havde altså ikke helt styr på, hvad effekten på dansk økonomi var af finansloven. Det havde SF's partiformand, Pia Olsen Dyhr, heller ikke. Da hun og Søren Lippert på TV 2 News blev spurgt om finanslovens effekter på skattetryk, arbejdsudbud, vækst og den slags, svarede hun ifølge Berlingske, at det vidste hun ikke noget om, men hun håbede, at der var nogle i Finansministeriet, der vidste det. Det var åbenbart ikke vigtigt for SF at vide, før de sagde ja til finansloven. Så vi har altså en regering og nogle støttepartier, som har indgået en finanslovsaftale uden at bekymre sig om, hvad den gør ved dansk økonomi. Venstrefløjen har haft så travlt med at dele penge ud til den offentlige sektor, at de ikke har skelet til samfundsøkonomien, og det virker ikke i vores øjne specielt ansvarligt.

Isoleret set er der gode elementer i finansloven – det skal ikke kun være kritik – og Det Konservative Folkeparti er glade for særlig de grønne initiativer i finansloven. Det er heller ikke, fordi vi ikke også gerne eksempelvis ville afskaffe uddannelsesloftet, give flere penge til ældrepleje og folkeskoler, selvfølgelig ville vi også gerne det, men vi mener altså bare ikke, at velfærd kun handler om at gøre de offentlige budgetter så store som mulige. Velfærd er først og fremmest, at Danmark er et rigt land, og det bliver vi ikke ved at lade de offentlige udgifter og skatterne stige uhammet.

Derudover er det også kritisabelt, at regeringen med finansloven nu igen lemper udlændingepolitikken. Da vi borgerlige kom til magten i 2015, var Danmark et af de lande i Europa, som fik flest asylansøgere pr. indbygger, bl.a. fordi den socialdemokratiske Thorning-regering havde lempet udlændingepolitikken i årene før. Vi gennemførte en lang række stramninger, og det gjorde vi altså ikke, fordi vi elsker at stramme. Vi elsker ikke at sige til mennesker, at de ikke kan bo i Danmark, for det er ubehageligt, men vi er bekymret for, hvor stort det etniske mindretal skal være i Danmark i fremtiden.

Kl. 15:29

Resultatet af de stramninger, som vi har gennemført, var, at Danmark i dag ikke længere er et af de lande, som får flest asylansøgere pr. indbygger i Europa, og det har sparet os for ca. 50.000 asylansøgere i perioden 2015-2019, at vi har lavet de stramninger – 50.000. Hvis Socialdemokraterne nu ligesom under Thorning lemper udlændingepolitikken igen, vil vi igen få flere asylansøgere. Det lovede Socialdemokraterne da også under valgkampen de ikke ville gøre, og de slog fast igen og igen, at de ikke kom til at lempe udlændingepolitikken, og det var grunden til, at mange danskere stemte socialdemokratisk. Derfor er det underligt, at Socialdemokraterne gør præcis det nu, nemlig lemper udlændingepolitikken. Finansloven betyder flere kvoteflygtninge, højere ydelser til flygtninge, og at flygtninge får ret til at blive i Danmark, hvis de har arbejde.

I mange år var det sådan, at Dansk Folkeparti i finanslovsforhandlingerne fik stramninger af udlændingepolitikken til gengæld for at acceptere, at de borgerlige partier fik skattelettelser. Det Radikale Venstre gør nu det modsatte, de får lempelser af udlændingepolitikken til gengæld for at acceptere, at venstrefløjen får skattestigninger. Det er en slags omvendt Dansk Folkeparti, kan man vel kalde det.

Så alt i alt er der desværre mest grund til at kritisere finansloven. Der er som sagt isoleret set selvfølgelig tiltag, som vi også vil stemme for i den afstemning, som kommer nu, men først og fremmest er vi utilfredse med skattestigninger, lempelser af udlændingepolitikken og en finanslov, som ikke gør noget godt for dansk erhvervsliv og dansk økonomi og gør danskerne en lille smule fattigere. Tak.

Kl. 15:30

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Så går vi i gang med de korte bemærkninger. Den første er fra fru Camilla Fabricius. Værsgo.

Kl. 15:30

Camilla Fabricius (S):

Tak for det. Og ligesom ordføreren for Konservative er jeg også ny i det her – så kan vi jo ligesom stå lige i relationen med hensyn til at have prøvet noget nyt. Jeg kan forstå, at De Konservative ikke synes, at det er nogen god idé med minimumsnormeringer – det, at børnene skal have en ekstra voksen og have mere omsorg, til trods for at vi har set, at det ikke går så godt ude i børnehaverne, og at der i finansloven nu er afsat penge i 2025, som netop kan give minimumsnormeringer i hele landet. Omvendt siger Konservative, at minimumsnormeringer er en opgave for kommunerne.

Så er det, vi kender en kommune, hvor De Konservative har et ekstraordinært stort ansvar, nemlig Frederiksberg Kommune. Tænk ordføreren, at det er et godt eksempel på, hvordan man kan løfte opgaven med minimumsnormeringerne?

Kl. 15:31

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 15:31

Rasmus Jarlov (KF):

Tak for det spørgsmål. Vi er ikke imod, at man har en lokalt besluttet minimumsnormering. Vi er imod, at Folketinget beslutter, at en minimumsnormering skal gælde alle steder i landet. Det er vi af to årsager. For det første fordi vi er modstandere af, at vi fra Folketingets side så meget detailregulerer, hvordan kommunerne skal bruge deres penge, og for det andet fordi det nogle gange udvikler sig til, at det i virkeligheden kommer til at sætte et loft snarere end en bund for normeringerne. Så konceptet med at have flere pædagoger rundtomkring i institutionerne har vi naturligvis ikke noget imod, men vi synes, man skal beslutte det lokalt, i stedet for at vi beslutter det her i Folketinget.

Ja, det er også, så vidt jeg husker, sådan, at Frederiksberg og Helsingør – to konservative kommuner – har indført minimumsnormeringer i deres institutioner. Det har vi sådan set indtryk af fungerer rigtig godt, og det skal de have stor ros for.

Kl. 15:32

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Fru Camilla Fabricius.

Kl. 15:32

Camilla Fabricius (S):

Tak for det. Når man detailregulerer – og der kan man jo som ordføreren have respekt for det kommunale selvstyre – og gentagne gange har set, hvordan udviklingen er ude i daginstitutionerne, og har set de mange forældre og pædagoger, der siger, at børnenes trivsel er sat over styr, og at der er brug for langt mere omsorg, og man derfor fra regeringen og støttepartiernes side har præciseret, at vi er nødt til at sikre den bund, som ordføreren også selv siger, så forstår jeg ikke, om De Konservative rent faktisk vil være med til at understøtte det, eller om man ikke vil.

Kl. 15:33

Kl. 15:36

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak. Ordføreren.

Kl. 15:33

Rasmus Jarlov (KF):

Vi vil gerne være med til at understøtte, at man har rimelige forhold ude i kommunerne mellem, hvor mange ressourcer man får, og hvilke krav vi stiller til dem. Men jeg synes, der skal være en respekt for arbejdsdelingen mellem kommunerne og Folketinget. Hvis man gerne vil gøre noget for at løse nogle kommunale opgaver, bør man stille op til kommunalbestyrelsen og så tage kampen der, hvor den skal kæmpes. Ligesom jeg i øvrigt også synes, at kommunerne nogle gange skulle lade være med at lade, som om de kan indføre fri hash eller andre ting, som alene er en folketingsbeslutning, bør vi også respektere, hvad det er for nogle beslutninger, vi skal træffe, og hvilke beslutninger man skal træffe lokalt i kommunalbestyrelserne.

Kl. 15:34

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det fru Sofie Carsten Nielsen.

Kl. 15:34

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak for det. Og tak for de dele af rosen, der gik til den grønne del af den her finanslov. Det er vi i Radikale Venstre meget, meget optaget af, egentlig også i høj grad i erkendelse af, at det kun er et første, lille skridt. Det er nok den grønne finanslov nogen sinde, men opgaven foran os er enorm. Og derfor er jeg også optaget af – for Konservative kalder sig jo det grønne parti blandt de blå – om vi nu, når vi skal forhandle klimahandlingsplan, kan tage de næste skridt, bl.a. med den flyafgift, som vi jo ikke kom igennem med i den her finanslov; altså om vi kunne blive enige om at indføre den og bruge provenuet på netop at omstille flysektoren og plante skov.

Kl. 15:34

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 15:34

Rasmus Jarlov (KF):

Altså, vi ser jo helst, at den flyafgift er noget, man beslutter europæisk, og vi er nok noget tvivlsomme over for, om det er en god idé at gøre det som et dansk soloskridt, fordi effekten vil være tvivlsom, i forhold til at man kan flyve fra andre steder, og at det vil være enormt skadeligt for dansk økonomi.

Generelt håber vi jo, at vi kan lave nogle gode tiltag sammen med Det Radikale Venstre for at reducere Danmarks CO₂-udledninger. Og det kan vi gøre sammen, hvis De Radikale vil det, for De Radikale er jo tungen på vægtskålen her. De Radikale afgør, om klimapolitikken skal være en vandmelon, som er flot og grøn udenpå, men indeni er fyldt med socialisme, planøkonomi og stigende skatter, eller om de ønsker at lave en mere fornuftig klimapolitik sammen med os, som bruger de mest effektive værktøjer til at reducere CO₂-udledningerne i stedet for at bruge en masse værktøjer, som kommer til at koste os mere i velstand, end det behøver at koste os. Og der håber vi meget, at De Radikale vil hjælpe os i stedet for at hjælpe venstrefløjen.

Kl. 15:36

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Fru Sofie Carsten Nielsen.

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Radikale Venstre vil hjælpe den grønne omstilling, og vi kommer til at bruge alle vores kræfter på, at den når så langt som muligt så hurtigt som muligt, for vi har ikke tid til at vente. Og et af de andre tiltag, som ligger lige for, er at gøre det, som vi har gjort i en årrække, nemlig at bruge den del af landbrugsstøtten, som man kan flegse, altså gøre grøn. Og vi står faktisk med en kæmpe opgave lige nu og her, fordi vi inden den 1. januar skal melde ud, hvor meget af landbrugsstøtten i de kommende år vi vil gøre grøn, altså bruge til at udtage landbrugsjord. Vil Det Konservative Folkeparti være med til det, altså at gøre så meget som muligt grønt?

Kl. 15:36

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Ordføreren.

Kl. 15:36

Rasmus Jarlov (KF):

Det tror jeg som udgangspunkt ikke vi har noget imod. Altså, det er klart, at landbruget spiller en kæmpe rolle, og det er klart, at landbruget også skal bidrage til den grønne omstilling. Det er også vigtigt for os, at man behandler landbruget ordentligt – altså, det er jo også erhvervsdrivende, som har krav på, at man f.eks. ikke beslutter med 2 måneders varsel, at nu skal man lave fuldstændig om på sine planer for 2020, sådan som det blev besluttet for nylig i den minilandbrugspakke, som regeringen og støttepartierne lavede.

Så håber vi også, at man inddrager os lidt tidligere, altså lader være med at lave en færdig aftale og så kommer til os og spørger, om vi vil være med, men at man sørger for, at vi også får mulighed for at byde ind med forslag.

Kl. 15:37

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det hr. René Christensen.

Kl. 15:37

René Christensen (DF):

Tak for det, og tak til ordføreren for talen. Der var meget, som også Dansk Folkeparti kunne være enig i. Desværre er det en finanslov, der gør danskerne fattigere, det er ikke en finanslov, som gør Danmark rigere, og det er jo det, vi har brug for, hvis vi også skal have et velfærdssamfund.

Jeg vil gerne ordføreren om grænsehandel. Et af de forslag, der ligger, er jo, at en pakke cigaretter skal stige markant hen over de næste år, og det vil øge grænsehandelen. Jeg vil spørge ordføreren, om det er godt for Danmark, eller om det er skidt for Danmark, at grænsehandelen bliver øget markant.

Kl. 15:37

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 15:38

Rasmus Jarlov (KF):

Det er jo selvfølgelig isoleret set skidt, at grænsehandelen bliver øget – ingen tvivl om det. Alligevel har vi jo med åbne øjne været med til at aftale, at cigaretpriserne skal stige – vi har endda fået vedtaget et beslutningsforslag her i Folketingssalen om, at der netop skal ske det – og det har vi, vel vidende at der selvfølgelig er en grænsehandelsproblematik. Men vi har vurderet, at sundhed er meget vigtig, og at rygning er en af de største dræbere i Danmark, og det vil vi altså gerne have gjort noget ved. Det kan ikke være rigtigt, at der skal være flere rygere i Danmark end i sammenlignelige lande,

og derfor føler vi, at vi er nødt til at gøre noget for det, også selv om det medfører noget grænsehandel.

Kl. 15:38

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. René Christensen.

Kl. 15:38

René Christensen (DF):

Jeg vil gerne sige, at målet om, at vi får færre rygere, særlig unge, deler vi absolut også i Dansk Folkeparti. Når nu man kan påvise – vi må håbe, de tager fejl – at grænsehandelen vil stige markant, er det jo bl.a. også, fordi man skal ned og købe cigaretter, for det er det produkt, der nu bliver attraktivt og prisdygtigt. Samtidig vil man også købe andre produkter med hjem, og mange af dem er spiritus, vin, øl og sodavand, slik osv., altså produkter, som ikke bidrager til sundheden, og er ordføreren ikke bange for, at man med den ene hånd trækker sundhedskortet, og med den anden hånd trækker man det andet kort, som måske trækker i den modsatte retning? Og så er spørgsmålet: Hvor langt kommer vi egentlig så?

Kl. 15:39

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 15:39

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg anerkender selvfølgelig pointen, som jeg synes er god og relevant. Jeg tror også, at de mennesker, der har siddet og lavet estimaterne på, hvad det vil betyde at hæve cigaretpriserne, har indregnet det i deres estimater, og mig bekendt er det stadig sådan, at man vurderer, at det vil få færre til at ryge i Danmark. Det er nok primært en problematik, som er relevant i den sydlige del af Jylland og måske omkring Helsingør. Det er jo ikke sådan, at man alle steder i landet har nemt ved at køre flere hundrede kilometer og så handle ved grænsen. Men pointen er jo rigtig, og selvfølgelig skal man tage højde for det.

Kl. 15:39

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Og den næste for en kort bemærkning er fru Victoria Velasquez.

Kl. 15:39

Victoria Velasquez (EL):

Tak for ordførertalen. Nu siger hr. Rasmus Jarlov, at han gerne vil have bedre ældrepleje og skoler og afskaffe uddannelsesløftet. Det er jeg jo glad for at høre, men skal jeg så forstå det sådan, at det ikke er her, ordføreren ville skære 1 mia. kr. af investeringerne? Og kan ordføreren så opremse, hvor det er, han så vil tage en hel milliard fra? For så er der jo næsten kun tilbage at skulle sløjfe hele løftet til psykiatrien sammen med hele løftet til daginstitutionerne.

Kl. 15:40

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 15:40

Rasmus Jarlov (KF):

Nej, men så har jeg ikke udtrykt mig klart nok. Altså, vi stemmer imod afskaffelse af uddannelsesløftet, og vi stemmer også imod de ekstra penge, man vil give til folkeskolen og til ældreplejen, fordi vi ikke kan gå ind for, at man finansierer det ved at øge skatterne i Danmark. Vi ville gerne, at vi havde penge til de ting – det er ikke sådan, at vi synes, det er dårligt at give flere penge til folkeskolen og ældreplejen, for det vil vi også gerne, men finansloven her baserer sig på, at man hæver skatterne, og den er stort set renset for bespa-

relseforslag. Og derfor kan vi ikke bare gå med til, at man hæver de offentlige udgifter og skatterne på den måde, som man gør her, og derfor stemmer vi også imod de udgiftsdrivende poster, som er i finansloven. Altså, når vi stemmer imod de skattestigninger, som er foreslået, må vi selvfølgelig også stemme imod de udgiftsdrivende poster, som er foreslået, så tingene hænger sammen.

Kl. 15:41

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Spørgeren.

Kl. 15:41

Victoria Velasquez (EL):

Det er jo dejligt, at Konservative er konsekvente, hvad det angår. Jeg synes bare, det er ærgerligt, at de så ikke er det, i forhold til hvad man skal betale i skat som arving – at man ikke skal betale det samme, hvis man arver et sommerhus, som hvis man arver sin familieejede virksomhed.

Nu taler ordføreren meget om, at vi skal skabe nogle bedre muligheder for erhvervslivet i Danmark. Så jeg kunne godt tænke mig at høre, om hr. Rasmus Jarlov så vil være med til at se på hele den del af det danske erhvervsliv, som bygger på forbrugertanken, andelsbevægelsen og demokratisk ejede virksomheder, altså om ordføreren vil være med på at se på, hvordan vi kan forbedre vilkårene for den del af erhvervslivet.

Kl. 15:42

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 15:42

Rasmus Jarlov (KF):

Jamen vi er fuldstændig konsekvente, også i forhold til vores skattepolitik. Vi går ind for lavere skat, og vi går ind for tiltag, som skaber vækst og beskæftigelse i Danmark, og ikke tiltag, som svækker vækst og beskæftigelse i Danmark. Og derfor kan vi selvfølgelig ikke støtte den skattestigning, som man nu giver erhvervslivet på, estimeret, 1 mia. kr. for de familieejede virksomheder. Og det er jo ikke sådan, at der er en skadelig beskæftigelseseffekt, ved at man beskatter, at man arver et sommerhus. Så det er det, der er forskellen på de to situationer.

I forhold til de her medarbejderejede fælles virksomheder er der jo mulighed for at oprette den slags allerede i dag. Og jeg har savnet begrundelsen for at udvide den ordning.

Kl. 15:42

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det hr. Anders Kronborg.

Kl. 15:42

Anders Kronborg (S):

Tak for det. Jeg synes, ordføreren tegner et dystert billede af den her finanslov, ikke mindst i forhold til erhvervslivet. Jeg kunne godt tænke mig at spørge ordføreren, om han slet ikke kan se sammenhængen mellem god erhvervspolitik og det gode i at kunne få sine børn ordentligt passet, altså at de, der er ude i erhvervslivet, trygt kan sende deres lille pige af sted om morgenen til institutionen, hvor der er ordentlige pædagoger. Er det ikke også god erhvervspolitik at investere i vores folkeskole, så man på sigt kan få nogle dygtige medarbejdere? Anerkender ordføreren ikke den sammenhæng?

Kl. 15:43

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 15:43

Kl. 15:46

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg anerkender, at der er en sammenhæng, men jeg anerkender ikke, at det er erhvervspolitik at give flere penge til børnehaver. Det er alligevel at strække sproget for vidt, synes jeg. Hvis man kigger på den måde, erhvervslivet har modtaget finansloven på, kan man også se, at der er bred utilfredshed med, at der ikke er nogen initiativer, stort set, i den her finanslov, som gavner erhvervslivet, mens der er masser af skattestigninger, som svækker erhvervslivet, svækker væksten, svækker beskæftigelsen i Danmark. Og det er i sandhed en ny retning, regeringen står for på det punkt, og derfor er jeg nødt til at aflevere en ret hård kritik af den, for samfundsøkonomisk er det altså bare en rigtig dårlig finanslov.

Kl. 15:44

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Anders Kronborg.

Kl. 15:44

Anders Kronborg (S):

Jeg tror nu, at mange af de medarbejdere, der er ude i erhvervslivet, er rigtig glade for, at der bliver afsat flere penge til daginstitutionerne i den her finanslov. Det gælder f.eks. på Frederiksberg, hvor man har lovet inden 2023 at indføre minimumsnormeringer. Når jeg så kigger i Frederiksbergs budget, ser jeg jo, at der ikke er afsat penge i hverken 2021, 2022 eller 2023 – men kun i 2020. Så synes hr. Rasmus Jarlov virkelig, at det udelukkende skal være en kommunal opgave at sikre bedre normeringer?

Kl. 15:44

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 15:44

Rasmus Jarlov (KF):

De fleste mennesker har jo et arbejde, og det er jo ikke sådan, at hvis man gør noget, som folk, der er ansat i en privat virksomhed, synes er rart i deres privatliv, så bliver det til erhvervspolitik. Til det sidste spørgsmål om, hvorvidt man har afsat penge på Frederiksberg efter 2020, vil jeg sige, at det ved jeg ikke noget om, altså hvor mange penge man har afsat på Frederiksberg. Men jeg ved, at man også hos De Konservative på Frederiksberg synes, at den slags skal være en kommunal beslutning, og ikke noget, som vi beslutter i Folketinget.

Kl. 15:44

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Den næste for en kort bemærkning er hr. Kristian Hegaard.

Kl. 15:45

Kristian Hegaard (RV):

Tak for det. Noget af det, der har været vigtigt for Radikale Venstre i finansloven, har været at rive uddannelsesloftet ned, fordi det begrænser unges fremtid. Og ligesom når man er iværksætter, som jeg formoder at ordføreren kender til, er det ikke altid den første idé, man får, der er den bedste, fordi man jo lærer igennem livet. Man bliver simpelt hen klogere undervejs.

Jeg har så læst, at Konservative har holdt et landsråd, hvor man sagde, at man ikke ville have uddannelsesloftet, men jeg kan så høre, at ordføreren i dag siger, at man altså stemmer imod senere, at man skal afskaffe det. Derfor vil jeg høre, om Konservative så kunne forestille sig at finansiere afskaffelsen af uddannelsesloftet på anden vis, eller om det så ikke lige ligger særlig højt på dagsordenen for Konservative at skabe bedre muligheder for, at unge kan vælge den uddannelse og den fremtid, de gerne vil.

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 15:46

Rasmus Jarlov (KF):

Jamen det kunne man sagtens forestille sig. Som jeg også sagde, ville vi da gerne afskaffe uddannelsesloftet; vi vil bare ikke være med til at finansiere det med skattestigninger, og det var her, vi havde håbet på, at De Radikale også ville stå fast på, at vi betaler nok i skat i Danmark, som har, så vidt jeg husker, det næsthøjeste skattetryk i OECD. Det behøver ikke at være højere.

Det *må* være sådan, at man inden for det enormt store offentlige budget, som vi har i Danmark, må være i stand til at prioritere noget, så det ikke altid er sådan, at man bare skal bruge flere penge, men så man også en gang imellem kan tage nogle penge nogle steder og så bruge dem der, hvor man synes det er vigtigst. De Radikale har også ret i, at sådan noget som uddannelse er vigtigere end visse andre offentlige udgifter, og så må man jo skære lidt ned der, hvor man har nogle mindre vigtige udgifter, for at kunne prioritere uddannelse.

Kl. 15:46

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Kristian Hegaard.

Kl. 15:46

Kristian Hegaard (RV):

Men er det ikke lidt pudsigt, at ordføreren parti sådan har kritiseret den her finanslov for at mangle nogle initiativer for erhvervslivet? For det her er jo noget, som Dansk Industri og andre har sagt. De har jo sagt: Lad os da komme af med uddannelsesloftet, lad os afskaffe det, lad os gøre unge mere omstillingsparate i den virkelighed, der møder dem. Det er jo virkelig noget, erhvervslivet har efterspurgt, men Konservative synes så ikke, det er så vigtigt at efterkomme erhvervslivets ønsker på den front. Hvordan kan det være, at lige det, som erhvervslivet efterspørger, når det kommer til unges fremtid og unges muligheder, ikke ligger særlig højt på Konservatives dagsorden?

Kl. 15:47

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 15:47

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg synes egentlig, at det som udgangspunkt er et lidt underligt spørgsmål, når jeg lige har sagt, at vi gerne vil være med til at afskaffe uddannelsesloftet, og så spørger ordføreren om, hvorfor vi ikke vil være med til at afskaffe det. Altså, det vil vi gerne, men det er finansieringen, der er problemet. Vi er ikke et parti, som går ind for et højere skattetryk i Danmark, og derfor kan vi bare ikke stemme for, at man finansierer en hel masse ekstra udgifter i den offentlige sektor ved at hæve skatterne. Det er det, der skiller os ad.

Kl. 15:47

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det hr. Henrik Møller.

Kl. 15:47

Henrik Møller (S):

Tak for det, og tak til hr. Rasmus Jarlov for sådan rimelig klar tale. Jeg vil sige, at noget af det, der er kritikken fra ordføreren side, vil jeg næsten vælge at betragte som ros – ros i den relation, at der sådan set er lagt en ny kurs, en ny kurs, hvor man siger, at omprioriteringsbidraget ikke er noget, der har gavnet velfærdsudvik-

lingen i samfundet. Det der med at give pokaler for skattelettelser har heller ikke nødvendigvis været noget, der har gavnet den velfærdsudvikling, der er. Vi har investeret i, at vi rent faktisk har en demografiudvikling, som man jo ikke har taget hensyn til førhen. Det er jo også meget besnærende at sige, at man sådan set er for alt, vi er bare ikke enige i finansieringen af det her. Så på den måde er det jo rimelig klart, at der sådan set er en forskel på at sige, at vi vil en ny kurs, vi vil en anden vej i den her forbindelse, og så at sige, at vi sådan set også betragter investeringerne i uddannelse ikke som en væksthæmmer, men faktisk som en vækstdriver, omkring det her.

Men det er sådan, at vi fra regeringens side ønsker at reducere mængden af affald og nedbringe forbruget af plastik (*Fjerde næstformand* (Trine Torp): Ja tak!), bl.a. ved at øge afgifterne på bærepøser af plast og papir samt engangsservice (*Fjerde næstformand* (Trine Torp): Tak!). Forhøjelserne vil fremme genbrug og mindske forbrugernes efterspørgsel på engangsprodukter, og der kan jeg jo så spørge: Støtter De Konservative forslaget om en højere afgift?

Kl. 15:49

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Det var et meget langt spørgsmål. Værsgo til ordføreren.

Kl. 15:49

Rasmus Jarlov (KF):

Jamen så kan jeg spare noget tid her ved at svare kort: Ja.

Kl. 15:49

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Værsgo.

Kl. 15:49

Henrik Møller (S):

Så det, vi hører fra ordførerens side, der har kritiseret stigninger i det, forbrugerne og borgerne skal betale, er, at man sådan set er enig i, at afgiftsstigninger kan være et godt værktøj i kampen for den grønne dagsorden?

Kl. 15:49

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 15:49

Rasmus Jarlov (KF):

Afgiftsomlægninger kan være et godt værktøj; og det er det, der er forskellen. For vi kan godt gå ind for, at man har en afgift på plastik – i øvrigt også på cigaretter; det er så ikke en grøn afgift, det er en sundhedsafgift – og også på former af forurening og CO₂-udledninger. Det kan vi sagtens gå med til – det vil vi faktisk gerne have at der er afgifter på. Men for os er det bare vigtigt, at man så samtidig sænker nogle andre afgifter. Og det er der, jeg virkelig må advare – også her i den kommende tid, når vi skal forhandle konkrete klimainitiativer – om, at det ikke bliver den her vandmelon, som er grøn udenpå, men i virkeligheden er rød indeni og fyldt med socialisme og afgifter, for vi har høje skatter nok i Danmark i forvejen.

Kl. 15:50

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak! Hr. Dennis Flydtkjær.

Kl. 15:50

Dennis Flydtkjær (DF):

Tak for det. Hr. Rasmus Jarlov har nu flere gange sagt, at det ikke skal være dyrere at være dansker, men jo også tidligere været forkæmper for, at man skulle have grænsehandelen ned. Men nu kan man så forstå at det godt må være dyrere at være dansker, bare

man er ryger. Det er også sjovt, at der kommer øget grænsehandel med cigaretter, for initiativet i finansloven kommer jo med over en fordobling af grænsehandelen alene med cigaretter.

Så får det mig bare til at spørge ordføreren: Hvad er så sundest: Er det, at man ryger cigaretter, der er købt i Danmark, eller er det, at man ryger dem, der er købt i Tyskland? Svaret giver nok sig selv: Det giver nok det samme. Altså, er ordføreren ikke bekymret for, at hvis man bare henter cigaretterne i Tyskland, har det jo ikke hjulpet ret meget på at få folk til at holde op med at ryge?

Kl. 15:51

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 15:51

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg tror helt klart, at danske cigaretter er sundere, fordi de giver sådan en dejlig følelse af, at man så trods alt lader nogle penge blive i Danmark, og det tror jeg er godt for helbredet, men det er nok en marginal forskel, vil jeg sige. Jeg anerkender selvfølgelig fuldt ud, at der er en grænsehandelsproblematik. Men vi har vurderet her, at det også er vigtigt at gøre noget for sundheden.

Ja, vi kan godt nogle gange være tilhængere af, at man hæver nogle skatter, når der så er nogle andre skatter, vi gerne vil have sænket. Vi går ind for et lavere skattetryk, end vi har i dag, ikke et højere skattetryk. Men der kan godt være skatter, det kan være fornuftigt at hæve, for at man så kan sænke nogle andre skatter og dermed beskatte de ting, som vi gerne vil have mindre af, i stedet for at beskatte ting, som vi gerne vil have mere af, såsom f.eks. arbejde og investeringer.

Kl. 15:51

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Dennis Flydtkjær.

Kl. 15:51

Dennis Flydtkjær (DF):

Jeg køber til fulde det argument, at man godt kan sætte en skat op for at sætte en anden afgift eller skat ned. Men det konservative beslutningsforslag, som blev vedtaget den anden dag, gjorde jo ikke det. Det foreslog at hæve prisen på cigaretter, men der var ikke en tilsvarende afgiftslempelse på f.eks. øl, altså noget andet, som man så kunne sænke skatten på, og hvor man måske også kunne mindske grænsehandelen tilsvarende. Det var der jo ikke i det. Så det, man står og siger, er jo sådan set rigtigt nok, men de handlinger, man har lavet i Folketingssalen, viser jo det modsatte.

Kl. 15:52

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 15:52

Rasmus Jarlov (KF):

Ja, og derfor vil vi jo selvfølgelig gerne vurderes på vores samlede politik. Når vi nu er færdige med den her valgperiode, skal jeg nok love, at vi har fremsat forslag om at sænke skatterne mere, end vi har om at hæve skatterne.

Kl. 15:52

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det hr. Jesper Petersen.

Kl. 15:52

Jesper Petersen (S):

Der er jo en del ting i anmeldelsen af finansloven, som jeg er uenig med hr. Rasmus Jarlov i, men jeg forstår og vil egentlig gerne rose,

at Det Konservative Folkeparti faktisk står ved og er ærlige om, at når man så har den politik og ikke støtter nogle af de skatteændringer, vi foreslår – man er med på plastikken, men imod på arveafgiften f.eks. – så kan man heller ikke det samme med de udgiftsforslag, der er. Sådan må tingene stemme. Jeg forstod det sådan, at det så var forslagene om ældrepolitikken og skolerne, man ikke fandt at der var råd til, men det kan hr. Rasmus Jarlov måske lige bekræfte.

I hvert fald synes jeg, at det fortjener ros og gør, at vi kan have en ordentlig politisk debat om de prioriteringer, vi har, og det synes jeg så at Venstre kunne lære noget af, altså stå ved, at det er sådan, det er – og så har vi den politiske diskussion – i stedet for med de der finanspolitiske fiksfakserier at forsøge at gøre, som om der ikke er nogen forskel. Så kan vi have den debat, og folk kan forholde sig til det. Respekt for det.

Kl. 15:53

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak. Ordføreren.

Kl. 15:53

Rasmus Jarlov (KF):

Jamen tak for det. Vi vil meget gerne være realistiske i vores økonomiske politik. Det tror jeg også Venstre er, men der er jo ingen tvivl om, at Venstre har været ude og love et stort velfærdsløft, som vi ikke har lovet, og derfor stemmer vi nu imod de udgiftsposter, som der ikke er råd til, når man ikke kan gå ind for de skattelettelser, som vi ikke går ind for.

Kl. 15:54

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Hr. Jesper Petersen.

Kl. 15:54

Jesper Petersen (S):

Så er der alligevel et andet af de forslag, jeg godt kunne tænke mig at teste på Det Konservative Folkeparti. Noget af det, Venstre stemmer imod, forstår jeg, er stigninger i afgiften på spilfirmaerne. Der er jo en hel del af dem, der opererer på det kommercielle marked – licensdelen af spillemarkedet i Danmark – der end ikke er registreret i Danmark, ikke betaler selskabsskat i Danmark, og som altså tjener rigtig, rigtig gode penge og har en voksende forretning i de her år. Vi synes, det er rimeligt, at de er med til at bære en større del af den omkostning, der også er for fællesskabet med de problemer, spillemarkedet giver. Vil Det Konservative Folkeparti støtte den afgiftsstigning?

Kl. 15:54

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 15:54

Rasmus Jarlov (KF):

Nej, det vil vi som udgangspunkt ikke. Igen kan vi nogle gange godt isoleret se nogle skattestigninger, som giver mening, men vi er meget påpasselige med hele tiden at sidde og stemme for en masse skattestigninger, uden at vi får en kompensation, i form af at andre afgifter bliver sat ned. Og det her vil jo også konkret gå ud over nogle virksomheder og nogle borgere.

Kl. 15:55

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak. Så er det hr. Rune Lund.

Kl. 15:55

Rune Lund (EL):

Jeg vil tro, at Det Konservative Folkeparti, når de skal omtale sig selv, opfatter sig selv som sådan en slags økonomisk ansvarligt parti. Der bliver nikked fra talerstolen. Så må jeg bare spørge, hvad det økonomisk ansvarlige er i at have efterladt en regning på 3,5 mia. kr. fra VLAK-regeringen, som Enhedslisten så har skullet bidrage til at samle op i finanslovsforhandlingerne.

Kl. 15:55

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 15:55

Rasmus Jarlov (KF):

Der kan have været enkelte udgiftsposter eller indtægtsposter, som har været anderledes end forventet i den finanslov, som vi lavede sidste år. Overordnet set er det noget frækt at beskyldte den afgående borgerlige regering for at have efterladt en dårlig økonomi. Jeg tror stort set ikke, at der nogen sinde har været så stort et råderum for en regering, som der er nu, og dermed har det nok aldrig været så let at lave en finanslov, som det har været i år, fordi man virkelig har kunnet bruge mange penge – faktisk også uden at det havde været nødvendigt at sætte skatterne op. Man vælger så at sætte skatterne op alligevel, og det er, fordi man ideologisk er tilhængere af højere skatter. Men der er et kæmpe råderum og en utrolig stærk og sund dansk økonomi, som vi har efterladt til det flertal, som nu har lavet en finanslov, og som nu vælger at bruge mange af pengene.

Kl. 15:56

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Hr. Rune Lund.

Kl. 15:56

Rune Lund (EL):

Danmark har jo en sund økonomi, men når vi snakker om statens finanser, må man bare konstatere, at fra 2015-2019 har de Venstre-ledede regeringer, herunder VLAK, aftalt skatte- og afgiftslettelser, som vil koste 21,7 mia. kr. om året i varig effekt, men samtidig var der også lige 3,5 mia. kr., som der ikke var betalt regninger af, i forhold til at vi skulle finde penge til politiet, i forhold til at vi skulle finde penge til skatteforvaltningen, som skal genopbygges, og i forhold til en lang række andre områder. Så mit spørgsmål er bare: Hvor ansvarligt er det at efterlade regningen til nogle andre?

Kl. 15:57

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 15:57

Rasmus Jarlov (KF):

Vi har ikke efterladt nogen regninger. Vi har som sagt efterladt et kæmpe stort råderum, og det har vel aldrig været så nemt at lave en finanslov, som det har været i år, med den økonomi, som vi har efterladt. Og ja, vi mener, det er meget, meget ansvarligt, at vi har lavet en masse skattelettelser, mens vi var en del af flertallet og sad i regering, for vi er faktisk tilhængere af, at danskerne bliver rigere og får flere penge i hænderne. Vi ser ikke velfærd som noget, der kun handler om at gøre de offentlige budgetter så store som muligt, for det handler også om folks privatøkonomi, og der er vi glade for, at den er blevet styrket, mens vi har haft flertallet.

Kl. 15:57

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak. Så er det hr. Nils Sjøberg.

Kl. 15:57

Kl. 16:00

Nils Sjøberg (RV):

Tak. Jeg forstår, at hr. Rasmus Jarlov mener, at der ikke er penge til at ændre uddannelsesloftet, og at der ikke er penge til at gøre normeringerne på institutionerne bedre. Jeg vil i den forbindelse gerne spørge: Hvordan kan hr. Rasmus Jarlov så mene, at det er rimeligt – godt nok over et par år – at bruge over 1 mia. kr. på at lave en grænse, hvor det kun er 4 ud af 15 grænseovergange, der rent faktisk er bevogtet? Hvordan kan det hænge sammen med en fornuftig økonomisk politik, som De Konservative går ind for?

Kl. 15:58

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ordføreren.

Kl. 15:58

Rasmus Jarlov (KF):

Man må jo sige, at hvis der er noget, der er økonomisk fornuftigt, så er det at fastholde den faste udlændingepolitik, hvor vi forhindrer, at der kommer flere velfærdsmigranter til Danmark end højst nødvendigt. Det er der virkelig god økonomi i. Og en del af det er efter vores opfattelse også, at der er en grænsekontrol. Det handler om sikkerhed, og det handler generelt om den stramme udlændingepolitik. Så det vil vi gerne fastholde. Og jeg vil kraftigt advare den nye regering og støttepartierne mod at fortsætte med at lempe udlændingepolitikken. Man har taget nogle skridt her med finansloven til at lempe udlændingepolitikken, og det synes vi er meget uklogt, også økonomisk.

Kl. 15:59

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Nils Sjøberg.

Kl. 15:59

Nils Sjøberg (RV):

I den forbindelse vil jeg gerne følge op på det med, at det kun er 4 ud af 15 grænseovergange, der rent faktisk er bevogtet døgnet rundt. Jeg vil sige, at det er muligt, hvis man ønsker at komme ind i landet, at komme ind i landet, og samtidig er der brugt over 1 mia. kr. I forlængelse af det vil jeg gerne stille et spørgsmål. Man bruger jo – og det ligger både Det Radikale Venstre og De Konservative på sinde, at man bruger politiet bedst muligt – temmelig meget politi og godt nok også en del politikadetter til bevogtning af de her grænseovergange. Hvordan kan det være en rigtig økonomisk politik?

Kl. 15:59

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 15:59

Rasmus Jarlov (KF):

Det er jo fuldstændig rigtigt, at grænsekontrollen selvfølgelig ikke fanger alle, og at man kan svømme over, ro over, nogle steder gå over ved grænsen nede i Sønderjylland, hvor der er steder, der ikke er bevogtet. Det er fuldstændig rigtigt, at den kun bevogter hovedtrafikårene ind i Danmark. Men det fanger jo alligevel den meste trafik, og derfor mener vi stadig væk, at grænsekontrol er et vigtigt værktøj, som også har virket og har givet resultater.

Kl. 16:00

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så er det hr. Lars Boje Mathiesen.

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak. Nu står ordføreren og siger sådan lidt stolt, at man har efterladt en god økonomi og et rekordstort råderum. Jeg deler ikke helt begejstringen, for jeg ser det jo som et af de største svigt, at man netop ikke har givet det her råderum tilbage til borgerne, dengang man havde magten. Og der var nok stor sandsynlighed for at vide – og der tror jeg ordføreren deler min opfattelse – hvad det røde flertal ville bruge pengene på, hvis de kom til magten. Så jeg kunne godt tænke mig at spørge: Hvad var årsagerne til, at man ikke, når man kunne se, at det her store råderum var der, gav de penge tilbage til borgerne, hvor de reelt set hører til?

Kl. 16:00

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ordføreren.

Kl. 16:00

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg er helt enig i, at vi naturligvis burde sige undskyld for, at vi er kommet til at opkræve for mange penge fra borgerne, og så betale dem tilbage i form af skattelettelser. Nu har jeg hørt den her kritik fra hr. Lars Boje Mathiesen mange gange, altså hvorfor vi ikke har lavet flere skattelettelser i den tid, vi har siddet, og hr. Lars Boje Mathiesen kender jo godt svaret. Det er, fordi der ikke har været flertal for det – altså, mere kompliceret er det jo sådan set ikke. Og i Folketinget bliver der vedtaget den politik, som der er flertal for, og der har ikke været flertal for at gennemføre de her store skattelettelser. Så vi må håbe, at der er nogle flere, der stemmer konservativt næste gang, så vi får et stærkere mandat til at få flere skattelettelser igennem.

Kl. 16:01

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 16:01

Lars Boje Mathiesen (NB):

Nej, og det er jo sjovt, for da jeg kritiserede regeringen for det, spurgte jeg de forskellige partier, hvem det så var, der ikke ville sænke afgifterne og skatterne. Og der får jeg så det svar, at det vil Konservative gerne, Venstre siger, at de også gerne vil sænke skatten, og Liberal Alliance ville også gerne sænke skatten. Så har jeg snakket med DF, og de siger, at de faktisk også gerne vil have afgiftsnedsættelser. Så derfor bliver jeg lidt forvirret. Hvem er det så af de partier, som har haft flertallet, der sagde, at de ikke ville have de afgiftsnedsættelser, da man havde flertallet? For når jeg spørger partierne hver for sig, siger de: Jamen vi vil gerne have afgiftsnedsættelser. Så der må være nogle, som har sagt nej.

Kl. 16:02

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ordføreren.

Kl. 16:02

Rasmus Jarlov (KF):

Jamen det er jo fuldstændig velkendt, at Dansk Folkeparti ikke har været villige til at gennemføre alle de skatte- og afgiftsnedsættelser, som vi har ønsket. Venstre har også været mere tilbageholdende, end vi har været. Det så man jo også under valgkampen, hvor Venstre ville bruge en masse penge på det, de kalder velfærd, som på moderne dansk betyder flere penge til kommuner og regioner, og vi ville gerne prioritere at sætte skatten ned. Så der er da gradforskelle. Men jeg synes, vi har lavet mange gode ting sammen, og det er jo i hvert fald tydeligt nu, at der altså er en meget stor forskel på,

hvordan det var, da de borgerlige partier havde flertallet, og hvordan det er nu med det flertal, der er, for nu går skatterne op – før gik de ned.

Kl. 16:02

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Tak siger vi til hr. Rasmus Jarlov. Der er ikke flere, der har indtegnet sig til korte bemærkninger til Konservative Folkeparti. Så er det hr. Rasmus Nordqvist fra Alternativet.

Kl. 16:02

(Ordfører)

Rasmus Nordqvist (ALT):

Tak. Det er jo en debat helt efter alle kunstens regler. Vi kunne næsten have skrevet i manuskriptet på forhånd, at meget kritiseres fra oppositionens side, lidt roser, og så står vi så og skændes lidt om det. Men hvis jeg skal se lidt tilbage og se på førstebehandlingen af finanslovsforslaget, må jeg sige, at jeg vist gjorde det rimelig klart, at der skulle nogle markante ændringer til, hvis vi fra Alternativet skulle være glade – jeg tror endda, at jeg kiggede lidt alvorligt på finansministeren, løftede det ene øjenbryn og sagde: Der mangler penge til grøn omstilling; der mangler højere ambitioner for vores børn og udsatte – og at der manglede et klart signal til befolkningen om, at Danmark har fået en ny regering, som ikke bare ville være regering, men faktisk ville en ny retning for Danmark.

Heldigvis kan jeg så stå her i dag og sige, at jeg faktisk kan se den nye retning. Så i stedet for at løfte øjenbrynet, vil jeg smile sødt til finansministeren. For i dag står vi – og når jeg siger vi, mener jeg vi i Alternativet – et andet sted. Vi er for første gang en del af den aftalekreds, som har forhandlet og aftalt indholdet af Danmarks næste finanslov. At vi står her, skyldes selvfølgelig, at vi siden førstebehandlingen har været igennem nogle meget lange, men også rigtig gode og konstruktive forhandlinger, som har resulteret i en markant bedre aftale end det, der lå på bordet i første omgang.

Vi har her et finanslovsforslag, hvor det står tydeligt, at det først og fremmest er velfærd, der får et tiltrængt løft. Vi investerer 600 mio. kr. i psykiatrien. Vi sikrer, at der ansættes flere lærere i skolerne, flere pædagoger til børnene, flere sygeplejersker på hospitalerne. Uddannelsesløftet fjernes. Vi har sikret penge til de humanistiske og samfunds-faglige uddannelser. Vi har sikret et løft af de kreative uddannelser. Og med socialreserven har vi sikret, at der også er penge til en indsats i forhold til hjemløse. Så vi synes ikke bare, at det er ganske godt, vi er faktisk rigtig glade for den finanslovsaftale, vi har landet.

Vi er også glade for, at vores kulturinstitutioner ikke længere skal udhules, så vi ikke længere skal se de her årlige besparelser, der jo langsomt bare har udhulet det, man kunne skabe på de danske institutioner – den der totale kulturkannibalisme, som desværre har kendetegnet de sidste 4 års kulturpolitik, en meget fattig form for kulturpolitik, som vi er glade for er færdig. Vi håber så, at vi i fremtiden kommer til at se reelle investeringer i kulturen også.

Selvfølgelig er vi også rigtig glade for, at der er afsat flere penge til den grønne omstilling og til flere initiativer, end der oprindeligt var budgetteret med. Der har man afsat den her ekstra 1,5 mia. kr. til den grønne forskning, og det er vi rigtig, rigtig glade for. Vi er selvfølgelig glade for, at afgiftsstigningerne på elbiler er blevet sløjfet, og at der oprettes en ny fremtidsfond, som jo skal hjælpe det private erhvervsliv til at være med i den omstilling, vi skal i gang med. Klimarådet bliver styrket, og det er helt afgørende for, at vi kan komme godt videre i forhold til klimaloven. Vi får investeret i cyklisme. Vi får investeret i, at der bliver lavet urørt skov, så vi får mere vild natur i Danmark, og samtidig går vi gang med at plante ny skov. Vi går i gang med at tage de tiltag, der skal tages, inden for landbruget. Der er kommet additional klimabistand på den lange liste, en grøn energi-ø osv. osv. Alt sammen er det rigtig gode

første skridt i forhold til det helt nødvendige arbejde med den grønne omstilling, vi skal i gang med.

Vi er også rigtig glade for, at vi er blevet enige om, at muligheden for at bruge grønne obligationer til at finansiere de store investeringer, der kommer lige om lidt, skal undersøges nærmere.

Kl. 16:07

Samtidig med finansloven har vi jo også forhandlet en klimalov, og man kan sige, at med de to ting har vi taget de første skridt i forhold til den nødvendige nye retning, som vi jo må tage og ikke bare tage som det danske Folketing, men som en del af den verden, vi lever i, på en planet, som er udfordret af en klimakrise.

Til foråret kommer der klimahandlingsplanerne, og jeg kan godt love, at vi nok skal blive ved med at kæmpe videre. Jeg ved, at der var en tidligere klima- og energiminister fra Venstre, der jo omtalte mig som umættelig, når det kom til klimatiltag, og det kan jeg godt love jer for at både jeg og Alternativet fortsat er – totalt umættelige – fordi vi skal gøre alt, hvad der er vores magt, i forhold til at sikre fremtiden for både de kommende generationer, for naturen, for miljøet og for vores klode.

Jeg har altid haft den holdning, at ingen af os er så kloge, som vi er, når vi er sammen, og det synes jeg faktisk den her aftale er et rigtig godt bevis på. For man kunne se, at alles smil var store, da vi kom ud ad glasdøren i Finansministeriet, og det var ikke et påklistret smil, det var faktisk et ret ærligt smil. Det skyldtes faktisk, at vi i fællesskab havde store politiske ambitioner. Der er ingen af os, der har fået alt, hvad vi ville have. Vi har alle sammen fået noget, og jeg vil vove at påstå, at mange af de ting, som vi hver især har meldt ind, faktisk er blevet bedre af at blive vendt i det rum, vi sad i.

Så vi kan alle sammen være stolte, og derfor vil jeg gerne afslutte mine ord her med at sige en virkelig tak til finansministeren og regeringen, til Socialdemokratiet, til Enhedslisten, til SF og til Radikale for det samarbejde, der var i de her forhandlinger. Jeg synes, at vi i fællesskab fik løftet en finanslov, som vi kan være glade for, og som er det første skridt. Vi er ikke i mål med noget, men heldigvis er der en finanslov igen til næste år.

Kl. 16:09

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Der er tre, der er indtegnet til korte bemærkninger, indtil videre. Først skal jeg give ordet til hr. Troels Lund Poulsen fra Venstre.

Kl. 16:09

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det, og tak til Alternativets ordfører for talen. Jeg har for diskuteret integrationsydelsen med Alternativets beskæftigelsesordfører, Torsten Gejl, og han har jo i hvert fald i et utal af samråd tidligere bebudet, at hvis regeringsmagten skiftede, skulle integrationsydelsen sløjfes. Derfor tænker jeg, at det måske kunne være meget nyttigt nu at høre, hvor Alternativet står henne i den forbindelse.

Kl. 16:09

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ordføreren.

Kl. 16:09

Rasmus Nordqvist (ALT):

Vi står fuldstændig samme sted, som vi hele tiden har stået. Vi synes, den skal sløjfes, men der er også en parlamentarisk virkelighed, der gør, at vi med vores 5 mandater kan spille ind og få indflydelse, men jo absolut ikke kan stå og kræve det hele. Men det kæmper vi videre for, fordi vi mener, at det er den rigtige vej at gå, og det tror jeg heller ikke at regeringen på nogen måde er i tvivl om.

Kl. 16:10

Kl. 16:12

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Hr. Troels Lund Poulsen.

Kl. 16:10

Kl. 16:12

Troels Lund Poulsen (V):

Det synes jeg er meget ærlig snak, men det var jo sådan set bare ikke det, hr. Torsten Gejl sagde tidligere under den tidligere regering. Der var det et ultimativt krav. Skiftede regeringsmagten, skulle integrationsydelsen sløjfes. Så det har man altså, om man så må sige, fået en anden holdning til, må jeg forstå.

Kl. 16:10

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Ordføreren.

Rasmus Nordqvist (ALT):

Nej, jeg tror, hr. Troels Lund Poulsen misforstår lidt. Det er en finanslov, vi har lavet. Alternativet var op til valget meget tydelige omkring, at vi gik til valg på at danne en regering, hvor vi havde magt. Sådan blev resultatet ikke med det Folketing, som vælgerne sammensatte, og så går vi selvfølgelig ind og arbejder konstruktivt og med åbne øjne for at skabe alle de forbedringer, vi kan. Det er sådan set det, jeg håber at alle her i Folketinget gør efter valget, altså faktisk arbejder for de gode løsninger.

Kl. 16:11

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Fru Mette Hjerminde Dencker fra Dansk Folkeparti.

Kl. 16:11

Mette Hjerminde Dencker (DF):

Mange tak for det, og tak for ordførertalen. Jeg kan forstå, at Alternativet også går ind for, når det kommer til landdistrikter og øer, at vi skal have et selvstændigt landdistriktsministerium – og det landdistriktsministerium skal være placeret lige nøjagtig hvor?

Kl. 16:11

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Ordføreren.

Kl. 16:11

Rasmus Nordqvist (ALT):

Jamen vi har jo sådan set foreslået, at man oplagt kunne lægge det et andet sted end i København, nemlig ude, hvor det havde med dets arbejde at gøre.

Kl. 16:11

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Fru Mette Hjerminde Dencker.

Kl. 16:11

Mette Hjerminde Dencker (DF):

I Dansk Folkeparti er vi overhovedet ikke afvisende for, at vi skal have en landdistriktsminister og et landdistriktsministerium, men i forhold til det her med at placere et ministerium ude i landet skal vi bare huske på, at mens vi folketingsmedlemmer har som fornemste opgave at servicere befolkningen, er ministrenes opgave faktisk at servicere Folketinget. Så derfor er det utrolig vigtigt, at ministrene er her i nærheden.

Havde Alternativet tænkt på, at et ministerium, der ligger derude, får lidt sværere ved at påtage sig den opgave, det er sat i verden for?

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Hr. Rasmus Nordqvist.

Rasmus Nordqvist (ALT):

Det kan jeg love spørgeren at vi selvfølgelig har tænkt over, for vi har jo også haft diskussionen om udflytningerne af statslige arbejdspladser – jeg ved jo, at Dansk Folkeparti mente, at det højnede kvaliteten, når vi sendte det langt væk fra hovedstaden. Så det er et lidt sjovt spørgsmål fra Dansk Folkeparti. Lige netop det her kan man ikke sende ud, men alle andre styrelser osv. kan man med glæde sende langt væk fra hovedstaden med bedre kvalitet som resultat.

Kl. 16:12

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Så er det fru Mai Villadsen fra Enhedslisten.

Kl. 16:12

Mai Villadsen (EL):

Tak for det. Alternativet kom jo ind i Folketinget med formålet om at ændre den politiske kultur, og det synes jeg er et nobelt formål. Derfor vil jeg også gerne bruge et par ord på at rose Alternativet og sige tak for et godt forhandlingsforløb. Jeg vil især gerne bruge lidt tid på at tale om noget, som ikke rigtig har været bragt op i debatten endnu – nemlig kulturen. For der er jo ingen tvivl om, at Alternativet også har været stor garant for, at kulturen igen endelig er blevet opprioriteret her i Folketinget; i mange år er der jo blevet skåret på kulturen. Så derfor vil jeg gerne sige stor tak for det samarbejde og høre, om ikke ordføreren er enig i, at vi fremover skal bruge endnu flere penge på og faktisk investere i kulturen.

Kl. 16:13

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Ordføreren.

Kl. 16:13

Rasmus Nordqvist (ALT):

Tak for de flotte ord, og ja, i den grad. Vi synes egentlig også, det var vigtigt at kalde det her for, hvad det er – altså det er at stoppe besparelser; det er ikke en massiv investering. Vi sad lidt og sagde alle sammen pr. automatik – det gør man jo, når man sidder og laver en finanslov: Vi investerer i det, vi investerer i det. Men det er jo ikke det, vi gør. Vi får fjernet nogle besparelser, samtidig får vi givet nogle ekstra penge til Copenhagen Phil, til underholdningsorkestret. Det er to rigtig gode steder, hvor man virkelig havde brug for det. Og vi skal så fremadrettet begynde at få investeret i vores kulturliv. For os er kulturen jo også en del af det velfærdssamfund, vi er. Den er med til at definere os, den er med til at forme os, og den er med til at skubbe os som samfund. Og derfor er det så vigtigt, at vi får investeret i kunsten og kulturen.

Kl. 16:14

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Så får fru Mai Villadsen ordet igen. Værsgo.

Kl. 16:14

Mai Villadsen (EL):

Tak. Jeg er jo enig med ordføreren i de fine ord. Og jeg tror også, at kulturen repræsenterer en værdi, man ikke bare kan måle i et regnearkovre i Finansministeriet, men er noget, som skaber sammenhængskraft i vores samfund. Så derfor vil jeg bare kvittere og sige, at jeg glæder mig til, at vi sammen faktisk skal kigge på, hvilke områder det så er, vi skal opprioritere og investere i igen.

Kl. 16:14

Kl. 16:17

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Ordføreren.

Kl. 16:14

Rasmus Nordqvist (ALT):

Jeg synes faktisk, at det, der har været ret positivt her efter valget, er, at jeg har hørt de samme toner fra mange partier, altså at man godt kunne se, at man faktisk har kørt alt for lang tid med besparelser. Og jeg tror, at et af de steder, vi særlig skal kigge på det, er i forhold til støtten til de udøvende og skabende kunstnere. Altså hvordan er det, vi får kunsten ud i hele landet og giver mulighed for, at kunstnere kan arbejde i hele landet? Det er noget af det, vi i hvert fald meget gerne vil styrke – bl.a. huskunstnerordningerne, man har til børn; hvordan kunne man udvide dem så det også gjaldt for ældre, på sygehusene og på arbejdspladserne i almindelighed, så kunstnere kunne komme ind og være en del af og skabe kunst de steder, hvor borgerne også er?

Kl. 16:15

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Inden jeg giver fru Mette Abildgaard ordet, skal jeg lige sige, at jeg godt ved, at medlemmerne taler stille med hinanden, men når mange taler stille med hinanden, er det forstyrrende for ordføreren, og jeg er i hvert fald sikker på, at man så ikke høre ordførerens vise ord.

Fru Mette Abildgaard fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 16:15

Mette Abildgaard (KF):

Tak for det, og tak til ordføreren for talen. Jeg må bare sige, at jeg godt kan forstå, hvis ordføreren virkelig trænger til juleferie og er ved at være en lille smule træt. Og jeg kan faktisk også godt forstå, hvis resten af de grønne oppositionspolitikere har det sådan. For at være helt ærlig må man nok bare sige, at det finanslovsudkast, der lå fra regeringen, var ekstremt skuffende på det grønne område. Ordføreren har jo fremhævet noget af det grønne, der kom ind i finansloven, som lykkedes, fordi ordføreren og andre grønne ordførere fik det kæmpet ind – penge til urørt skov, penge til en styrkelse af Klimarådet osv. Men der lå jo ikke en krone til de her initiativer i udkastet. Danmarks Naturfredningsforening udsendte en pressemeddelelse, hvor de skrev: »Regeringen har glemt naturen«. Det er altså store ord; det er en kras kritik.

Så jeg kunne godt tænke mig at spørge ordføreren, om det egentlig har været en overraskelse, hvor ekstremt uambitiøse Socialdemokratiet har været på det grønne område i det finanslovsudkast, de har præsenteret, men sådan set også i forbindelse med de indledende forhandlinger, der var, om en klimalov.

Kl. 16:17

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så er det ordføreren.

Kl. 16:17

Rasmus Nordqvist (ALT):

Som jeg indledte min tale med at sige, så plejer det at være alvorligt, at jeg løfter øjenbrynene, når jeg snakker til nogen. Og det var det ved førstebehandlingen. Jeg syntes overhovedet ikke, det udkast, der lå, var godt nok. Og jeg tror egentlig lidt, som Danmarks Naturfredningsforening sagde, at man havde glemt det; at man simpelt hen havde glemt den grønne dagsorden for alvor i sit udspil. Det håber jeg ikke kommer til at ske igen, for jeg synes faktisk, det er en rigtig retning, der er. Det er nogle gode skridt, vi tager på det grønne område – også med klimaloven, som vi jo i den grad har arbejdet tæt og godt sammen med også De Konservative om.

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Fru Mette Abildgaard.

Kl. 16:17

Mette Abildgaard (KF):

Tak for ærligheden omkring det. Jeg må også indrømme, at jeg personligt har været ret chokeret over, hvor lave ambitionerne har været på det grønne område. Og at man har skullet trækkes så meget til truget, som man har skullet, synes jeg er rigtig ærgerligt for det grønne område.

Nu står vi over for et år, hvor der skal laves klimahandlingsplaner. Det er altså dér, der skal sættes handling bag ordene, og man kan ikke bare klare sig med nogle flotte formuleringer og målsætninger ude i fremtiden. Jeg kunne godt tænke mig at spørge: Hvad vil Alternativet gøre dér for at sikre, at der bliver leveret, og at man er villig til at prioritere det økonomisk, når man nu ikke må tage penge fra råderummet til den grønne omstilling?

Kl. 16:18

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Rasmus Nordqvist.

Kl. 16:18

Rasmus Nordqvist (ALT):

Heldigvis har vi jo nu med den klimalov, som stort set alle partier her i Folketinget står bag, sikret, at handling er øverst på dagsordenen, uanset hvilken regering der er. Der skal handles, og vi kommer til at byde ind. Vi er jo ikke bange for at sige: Jamen vi skal bruge skatter og afgifter til det her; vi skal begynde at se på vores liv hele vejen rundt. Vi er ikke bange for at sige: Klimakrisen kræver forandringer af os alle sammen. Og vi kommer til at slå meget hårdt bordet i forhold til det under de her forhandlinger, for det er vigtige skridt, vi skal tage med handlingsplanerne. Og jeg er sikker på, at regeringen med klimaloven nu også godt ved, at det er alvor.

Kl. 16:19

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så siger vi tak til hr. Rasmus Nordqvist fra Alternativet. Der er ikke flere, der har indtegnet sig til kommentarer eller spørgsmål. Derfor byder vi velkommen til Nye Borgerlige, hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 16:19

(Ordfører)

Lars Boje Mathiesen (NB):

Det her er en dybt forfejlet, ræverød finanslov. Den gør det dyrere at være dansker. Den gør det dyrere at drive erhvervsliv, og den gør os alle fattigere. Det kan og vil jeg og Nye Borgerlige aldrig nogen sinde støtte. (Tredje næstformand (Jens Rohde) ringer med klokken.) Tak. Jeg er færdig.

Kl. 16:19

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Undskyld, ordfører. Det var ikke for sjov, at jeg henstillede til, at man førte samtaler andre steder end i Folketingssalen. Det er af hensyn også til tv-seerne, af hensyn til dem, der gerne vil høre, hvad ordføreren siger, og af hensyn til ordføreren. Så det håber jeg vil blive taget til efterretning. Så får ordføreren ordet igen.

Kl. 16:19

(Ordfører)

Lars Boje Mathiesen (NB):

Jeg er færdig.

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Fru Marie Krarup ønsker ordet.

Kl. 16:20 da respektløst over for alle de danskere, der går på arbejde dag ind og dag ud.

Kl. 16:22

Marie Krarup (DF):

Det var ikke en vittighed, at talen er ovre.

Jeg vil spørge, hvad Nye Borgerliges holdning er til repatrieringsordningen. Med den her uheldige finanslov kommer der jo flere fremmede til Danmark. Der er flere folk fra muslimske lande, der vil få mulighed for at blive i landet i længere tid, fordi hjemsendelsesordningen, som Dansk Folkeparti fik forhandlet igennem sidste år, nu bliver sønderbrudt, og det er meget, meget sørgeligt.

Men vi har en anden ordning, som trods alt stadig væk fungerer, hvor man kan repatriere folk ved at give dem nogle penge, som de kan bruge til at etablere sig for i deres hjemlande. I Dansk Folkeparti er vi villige til at bruge sådan cirka alle fredelige midler for at gøre Danmark mere dansk og mindre muslimsk. Hvorfor er det, Nye Borgerlige ikke ønsker det? Er det, fordi man sætter mere pris på penge end på at befri Danmark fra islamisk påvirkning?

Kl. 16:20 **Tredje næstformand (Jens Rohde):**
Fru Mette Abildgaard.

Kl. 16:22

Mette Abildgaard (KF):

Jeg kunne egentlig bare godt tænke mig at spørge, hvorfor ordføreren har valgt ikke at skrive en tale, og om der er en dybere årsag til, at ordføreren bare stiller sig op og siger, at det er en ræverød finanslov, og ikke mere end det. Det kunne være interessant at høre, hvilke elementer man ville rulle tilbage med Nye Borgerliges mandater, og hvilke elementer man fortsat ville bakke op om. Så det er egentlig bare et spørgsmål på grund af nysgerrighed: Hvad er årsagen til, at man ikke ville holde en tale?

Kl. 16:23

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Ordføreren.

Kl. 16:23

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Ordføreren.

Kl. 16:21

Lars Boje Mathiesen (NB):

Man skal huske på, at de fejltrin, som er lavet, er lavet, fordi den tidligere regering med støtte fra DF ikke har indført et fuldt asylstop. Hvis man havde indført det, kom der ikke flere til. Det er den første del; man prøver på at begrænse skaden. Derefter skal folk jo så sendes hjem igen, og der er det ganske simpelt, at hvis du ikke kan forsørge dig selv, skal du forlade landet. Så behøver man ikke at sende penge med folk hjem.

Kl. 16:21

Lars Boje Mathiesen (NB):

Nu er det ikke unormalt, at jeg ikke skriver mine taler ned; det plejer jeg sådan set aldrig at gøre, så det er der ikke noget unormalt i. Jeg synes, jeg har fået sagt det, jeg mener om den her finanslov. Hvis der er noget konkret, ordføreren gerne vil spørge mig om, i forhold til finansloven, er hun meget, meget velkommen til at stille nogle spørgsmål. Vi har jo en time, og man er velkommen til at stille nogle spørgsmål om lige præcis det, man gerne vil.

Kl. 16:23

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Fru Mette Abildgaard.

Kl. 16:23

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Fru Marie Krarup.

Kl. 16:21

Marie Krarup (DF):

Hvis og hvis og hvis! Men nu har vi jo en situation, som ser ud, som den ser ud, som de folk, der sidder i Nye Borgerlige, som i mange år har støttet Det Konservative Folkeparti, jo med omhu har sørget for netop blev, som den blev.

Men i den situation vil Nye Borgerlige ikke foretage de små fornuftige, pragmatiske skridt, som man trods kan foretage for at gøre Danmark mindre muslimsk. Det er da hul i hovedet.

Kl. 16:21

Mette Abildgaard (KF):

Jeg spurgte ikke om, hvorfor ordføreren ikke havde skrevet en tale ned, jeg spurgte, hvorfor man ikke holdt en tale, og det fik jeg så ikke rigtig noget svar på. Jeg synes bare, det er mærkværdigt, at man, når man har kæmpet så hårdt for at blive repræsenteret i Folketinget, så ikke udnytter en debat til at præsentere sit partis synspunkter. Men fint, så lad mig da høre: Går Nye Borgerlige også ind for totalt at afskaffe al generationsskiftebeskatning, som vi gør i Det Konservative Folkeparti, og kan man regne med opbakning til det, hvis der kommer et borgerligt flertal på et tidspunkt?

Kl. 16:23

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Ordføreren.

Kl. 16:24

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Ordføreren.

Kl. 16:22

Lars Boje Mathiesen (NB):

Jeg synes, det er hul i hovedet at give folk penge i lommen for at rejse hjem til et land, som er sikkert, og hvor de kommer fra. Jeg synes, det er dybt problematisk at give folk penge. De er kommet hertil. Vi har givet dem sikkerhed, mens der var ufred i deres hjemland. Nu er der fred. Selvfølgelig skal de da rejse hjem.

Den her ordning betyder jo, at man giver dem penge til at rejse hjem, og hvis de så ikke bryder sig om at være der, kan de rejse tilbage igen, og så kan de komme tilbage til Danmark og et liv betalt af danske skatteborgere. Nej, det er da netop hul i hovedet, og det er

Kl. 16:22

Lars Boje Mathiesen (NB):

Nu lavede jeg faktisk en lang ordførertale til 1. behandling af forslaget til finanslov, hvor vi netop redegjorde for alt det, Nye Borgerlige mener er godt og hvad der er skidt ved den her finanslov. Så det har jeg redegjort for. Angående arvebeskatning vil jeg sige, at ja, vi vil fuldstændig fjerne både beskatning på generationsskifte, men også arveafgiften. Det håber vi at både De Konservative, Venstre og DF støtter op omkring.

Kl. 16:24

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Tak til hr. Lars Boje Mathiesen. Vi skal videre til Liberal Alliance: hr. Ole Birk Olesen.

(Ordfører)

Ole Birk Olesen (LA):

Tak for det. Liberal Alliance stemmer imod dette finanslovsforslag. Det er usandsynlig dårligt. I en tid, hvor det går fint i dansk økonomi, er det lykkedes for Folketingets røde partier at sammenstrikke en finanslov, som gør alle fattigere – alle! Direktørerne bliver fattigere, ingeniørerne bliver fattigere, maskinmestrene bliver fattigere og maskinarbejdere bliver fattigere. Kantinpersonalet bliver fattigere, rengøringsmedarbejderne bliver fattigere. Folkepensionisterne bliver fattigere, kontanthjælpsmodtagerne bliver fattigere. Alle bliver fattigere. Uanset hvilken indkomstgruppe de kommer fra, kommer de til at have færre penge at bruge af i 2020, end de havde i 2019, på grund af denne finanslov, som rød blok har lavet.

De rigeste 10 pct. af befolkningen slipper relativt billigst. De mister kun 0,3 pct. af deres disponible indkomst på grund af den røde finanslov. Hårdest bliver der slået på dem, som har en indkomst på omkring 15.000 kr. om måneden. De mister 0,7 pct. af deres disponible indkomst. Men alle indkomstgrupper uden undtagelse skal klare sig for færre penge i 2020 på grund af den finanslov, som Socialdemokratiet, Radikale, SF, Enhedslisten og Alternativet har aftalt med hinanden. Det har Finansministeriet beregnet.

Alle finanslovsparterierne sagde ellers i valgkampen, at der var fattigdom i Danmark, og de ville sørge for, at der blev mindre fattigdom. Men nu har de lavet en finanslov, som tager flere penge fra alle, selv fra dem, som de røde partier i valgkampen påstod var fattige. Den økonomiske ulighed stiger faktisk som følge af finansloven, men det er ikke vigtigt, når det er de røde, som får den til det. Det mener selv Enhedslisten, som nu ikke længere vil hænge sig i decimaler. Decimaler er kun vigtige for Enhedslisten, når regeringen er borgerlig. Og de fattige er ifølge Enhedslisten ikke mere fattige, end at de godt kan lægge nogle flere afgiftskroner i statskassen. Ingen er da så fattige, at de ikke har råd til at betale noget mere i afgift på deres cigaretter, mener fru Pernille Skipper og resten af Enhedslisten nu.

Regeringen forsvarer sig med, at den ansætter flere mennesker i den offentlige sektor. Det er velfærd, siger finansministeren og finansordføreren, hr. Christian Rabjerg Madsen. Vi skal altså forstå det sådan, at når Socialdemokratiet og de øvrige røde partier i valgkampen påstod, at der var fattigdom i Danmark, og at de ville gøre noget ved det, så handlede det ikke om, at der var familier, som havde for få penge til rådighed til husleje, mad, tøj og andre private udgifter, næh, det handlede om, at der manglede pædagoger i børnehaverne, og at der blev sparet på universiteterne. Derfor kan man godt tage penge fra folk, som man påstår er fattige, hvis blot man bruger pengene til at ansætte flere i den offentlige sektor. Det er unægtelig en alternativ form for fattigdomsbekæmpelse, hvis man skal sige det pænt. Den mere ærlige version er, at det er manipulation og politisk bedrag.

Folketingets røde flertal gik til valg på, at man ville udrydde en fattigdom, som man påstod eksisterede. Men ved første lejlighed, finansloven for 2020, gør man det stik modsatte. Man øger den påståede fattigdom ved at mindske den disponible indkomst for de grupper, som hævdes fattige.

Hos os i Liberal Alliance har vi aldrig gået meget op i, om nogle har mange penge og andre færre. Når bare folk er kommet ærligt til deres indkomst, og når der samtidig er overskud til at sørge for en hæderlig tilværelse for dem, som ikke kan klare sig selv, så er vi glade. Men vi mener ikke, at folk skal betale urimeligt høje afgifter, heller ikke på deres laster. Laster har vi alle: Nogle ryger, andre drikker; nogle spiser meget chokolade, andre spiser mange pomfritter; nogle arbejder så hårdt, at de bliver syge af det, andre bliver omvendt syge af at sidde for meget i deres sofa. Men rygning er den eneste last, som der nu med finansloven skal lægges endnu

Kl. 16:24

mere afgift på. Fra nytår kommer prisen på en pakke cigaretter til at stige til 55 kr. Så kan de lære det i socialklasse 5! De burde drikke rosévin i stedet. Her er afgiften på en flaske under det halve af afgiften på en pakke Prince. Nogle laster *er* finere end andre.

Er man både ryger og indehaver af en arbejdsgiverbetalt mobiltelefon, rammes man dobbelt hårdt. For valget fandt Folketingets blå partier ellers pengene til at afskaffe telefonskatten, men det gider de røde partier ikke, så tilbage med den skat. Om et år venter der nok en ny skat på værdien af sikkerhedssko, skærmbriller og arbejdsgiverbetalte fotokopier af konfirmationssange.

Kl. 16:29

De familieejede virksomheder må også til lommen. Når de overleveres fra én generation i familien til den næste, hæves bo- og gaveafgiften fra 6 pct. til 15 pct. Det betyder, at den unge generation tvinges til at trække mange flere penge ud af virksomheden til at betale afgift med. Det er svært at tro, at nogen politikere for alvor tror på, at det er godt for dansk økonomi at fratage de familieejede virksomheder en masse penge, som så ikke kan bruges til investeringer i produktion og nye arbejdspladser.

Motivationen til at gøre det synes at være en helt anden: Man vil gerne bilde vælgerne ind, at der er en modsætning mellem, hvad der er godt for samfundet som et hele, og hvad der er godt for de familieejede virksomheder. Hvor mange gange har vi ikke hørt de røde partiers chefideolog, hr. Pelle Dragsted, tale latrinært om folk, der ifølge ham er født med en guldsket et sted, som man ikke må udsige her fra Folketingets talerstol? Sådan taler man i det regerende flertal i dette Folketing for at opildne til ufordragelighed og skabe kunstige modsætninger mellem mennesker i dette samfund og i et forsøg på at score vælgerprofit på at hævde sig som fortalere for de grupper, som er mest talrige.

Men rød blok får ikke nok penge ind ved at hæve skatter og afgifter. Selv om man langt fra når i mål med at indfri alle de dyre løfter fra valgkampen, øges de offentlige udgifter alligevel så meget, at finansloven også må budgettere med et underskud på næsten 6 mia. kr. Her i år, i 2019, forventes ellers et overskud på de offentlige finanser på hele 60 mia. kr., men i 2020 skal vi igen til at gældsætte de yngre generationer ifølge finansloven. Det handler ikke bare om skiftende konjunkturer og tilfældige økonomiske udsving, nej, overskuddet i år, i 2019, er et resultat af, at strukturerne i det danske samfund får de offentlige kasser til at løbe rundt, så der kan betales tilbage på den offentlige gæld. Omvendt bliver det med finansloven for 2020, hvor underskuddet ikke bare er konjunkturbestemt, men også er strukturelt, altså et resultat af, at udgifter og indtægter på tværs af konjunkturerne ikke svarer til hinanden.

Man skulle tro, at vi i disse år godt kunne betale tilbage på den offentlige gæld. Hvis vi skal køre med underskud, når det går så godt som nu, vil vi så nogen sinde kunne aflevere et samfund til næste generation uden en medfølgende gæld?

Finansloven bruger flere penge, end der nogen sinde før er brugt i det offentlige i Danmark. Alligevel gør den alle danskere fattigere. Finansloven er lavet i en tid med god gang i dansk økonomi. Alligevel budgetterer den med et underskud på 6 mia. kr. Man kan ikke stemme for dette finanslovsforslag og samtidig kalde sig et ansvarligt parti. Liberal Alliance stemmer imod.

Kl. 16:32

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Der er foreløbig to indtegnet til korte bemærkninger. Den første er hr. Rasmus Jarlov fra Konservative Folkeparti.

Kl. 16:32

Rasmus Jarlov (KF):

Tak. Jeg kunne godt tænke mig at spørge, om ikke Liberal Alliance kunne lære noget af venstrefløjen. Nu er det ikke for at træde rundt i det, men jeg tænker på, hvordan man håndterer situationen, når man

er kommet til at stille ultimative krav, som man så ender med ikke at få opfyldt.

Kl. 16:35

Liberal Alliance stillede for et par år siden det ultimative krav, at topskatten skulle sænkes. LA følte sig bundet af sit ord og kunne ikke give sig, og det endte jo næsten med, at den borgerlige regering måtte træde tilbage. Enhedslisten og Radikale har stillet ultimative krav til årets finanslov. Enhedslisten krævede, at uligheden skulle falde, og Radikale krævede, at arbejdsudbuddet skulle øges, og ingen af delene blev opfyldt. Men i den situation har de to partier ikke holdt fast i sådan en gammeldags, borgerlig opfattelse af, at man er bundet af sit ord, og at man skal stå ved det, man har sagt over for vælgerne. De er bare løbet fra deres ord og løfter, og det ser ikke rigtig ud til at have kostet dem noget som helst.

Så spørgsmålet er, om ikke Liberal Alliance kunne tage ved lære af den her lidt mere progressive tilgang til politiske løfter og ordholdenhed.

Kl. 16:34

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Ordføreren.

Kl. 16:34

Ole Birk Olesen (LA):

Man kan tage ved lære af meget. Først og fremmest kan man også lære af dansk politik, at hvis man ikke kæmper overhovedet, får man ingenting. Vi kæmpede en hel del, og vi fik noget, men vi fik ikke alt. Nogle siger, at de kæmper klogere, men den oplevelse, vi havde i sidste valgperiode, var, at de slet ikke kæmpede overhovedet. De skattelettelser, der kom i sidste valgperiode, kom takket være Liberal Alliance, så noget har vi jo fået ud af at kæmpe rigtig hårdt, om end vi godt kunne have fået mere, hvis vi havde været heldigere med vores strategi.

Kl. 16:34

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 16:34

Rasmus Jarlov (KF):

Jamen jeg synes, det er udmærket, men det var som sagt ikke for at køre så meget rundt i den strid (*Ole Birk Olesen* (LA): Nej, så tror vi på det). Vi er på samme hold, når det handler om at få sænket skatten, og vi er helt enige i, at vi skal blive ved med at kæmpe videre.

Spørgsmålet gik egentlig lidt mere på, hvordan Liberal Alliance ser på hele det her show, der har været, med at man f.eks. går ud og skaber øget ulighed, selv om man har lovet det modsatte. Deler Liberal Alliance min opfattelse af, at man her har stillet vælgerne noget i udsigt, som man ikke lever op til?

Kl. 16:35

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Ordføreren.

Kl. 16:35

Ole Birk Olesen (LA):

Ja, det gør vi bestemt. Og det, man kunne se af vores valgperiode sidste gang, hvor vi var i regering noget af tiden, var, at vi på stort set alle områder tog skridt i den rigtige retning; vi tog ikke skridt i den forkerte retning. Vi gik ikke til valg på, at skatterne skulle ned, hvorefter vi så endte med at hæve dem. Men på venstrefløjen er man gået til valg på, at der skal være flere penge til dem, der har færrest her i samfundet, og det, man gør med den her finanslov, er det stik modsatte, for man sørger for, at de har færre penge.

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Bjørn Brandenburg har bedt om ordet til et spørgsmål.

Kl. 16:35

Bjørn Brandenburg (S):

Tak for talen. Jeg vil gøre ligesom den forrige spørger og starte med at spole tiden lidt tilbage til sidste regeringsperiode, hvor der jo var ét emne, som fyldte mere end noget andet, nemlig diskussionen om topskatten. På den ene side stod Liberal Alliance, som mente, at den for enhver pris skulle afskaffes eller i hvert fald som minimum skulle sættes 5 procentpoint ned, og på den anden side stod Dansk Folkeparti og sagde, at det ville de ikke være med til. Og så endte det jo med, at man byttede kravet til en ministerbil – og det gjorde ordføreren jo også – og blev enige om, at det krav kunne man godt udskyde.

Nu er der jo en ny situation. Der er kommet et nyt Folketing, en ny regering, og Liberal Alliance har også fået en ny formand. Derfor kunne jeg godt tænke mig at spørge ordføreren, om det stadig væk er Liberal Alliances politik, at man vil have topskatten afskaffet.

Kl. 16:36

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Ordføreren.

Kl. 16:36

Ole Birk Olesen (LA):

Ja, det er stadig væk Liberal Alliances politik.

Kl. 16:36

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Hr. Bjørn Brandenburg.

Kl. 16:36

Bjørn Brandenburg (S):

Tak for det. Det regnede jeg måske også lidt med at det var. Så tænker jeg bare lidt på noget. Når jeg så kigger rundt i Folketingssalen i dag, er der vel reelt stadig væk tre statsministerkandidater, som stiller op til posten, og ingen af dem går ind for, at topskatten skal afskaffes eller sænkes. Derfor kunne jeg godt tænke mig at spørge ordføreren, om han kunne forestille sig at pege på en statsministerkandidat, som ikke ønsker, at topskatten skal afskaffes.

Kl. 16:37

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Ordføreren.

Kl. 16:37

Ole Birk Olesen (LA):

Altså, ved valget i 2015 var vi det eneste parti, der gik til valg på, at registreringsafgiften på biler skulle sænkes, og det lykkedes os at gøre det tre gange i løbet af valgperioden, selv om der ikke var andre partier, der gik til valg på det. Så man kan jo godt i løbet af de forhandlinger, der er i forbindelse med finansloven og andre ting, få andre partier med på noget, selv om det ikke er en del af deres mærkesager.

Omvendt er det jo pudselerligt, at man, når man har et rødt flertal i Folketinget, som er gået til valg på, at folk, der har lave indkomster, skal have flere penge, gør det stik modsatte, selv om man har fået flertallet efter valget. Man sørger for, at de får færre penge, hvilket vi kan se ud af de tal, som Finansministeriet publicerer, uanset at den socialdemokratiske spørger ryster på hovedet.

Kl. 16:38

Kl. 16:40

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 16:38

Kl. 16:40

Lars Boje Mathiesen (NB):

Jeg synes måske lige, det er på sin plads at spørge, om ordføreren kunne bekræfte, at det var den socialdemokratiske regering, der stod bag de seneste topskattelettelser, som vi har fået, sammen med SF og Radikale og Enhedslisten, som altså holdt hånden under en regering, som lattede på topskatten.

Kl. 16:38

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Ordføreren.

Kl. 16:38

Ole Birk Olesen (LA):

Ja, nogle gange er man i den besynderlige situation. »Only Nixon could go to China«, blev der sagt, og man skal være ekstremt rød og i regering for at kunne sænke topskatten, for så har man en opposition, der ikke skriger op om sociale massegrave osv. Det er jo bemærkelsesværdigt, men mest bemærkelsesværdigt synes jeg egentlig det er, at et parti som De Radikale ønsker at belønne den oppositionsadfærd med, at man giver statsministerposten til et parti, som tydeligt er helt forskelligt, afhængigt af om det er i opposition eller i regering.

Kl. 16:39

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Lars Boje Mathiesen ønsker ikke ordet igen, så vi går videre til hr. René Christensen fra Dansk Folkeparti.

Kl. 16:39

René Christensen (DF):

Tak for det. Jeg rejser mig op, fordi vi før hørte den socialdemokratiske ordfører svare på spørgsmål om topskattelettelser. Det er meget interessant, for finansloven for 2020 ændrer faktisk topskattegrænsen. Det er sådan, at topskattegrænsen går fra 513.000 kr. til 531.000 kr. Jeg går ud fra, at ordføreren glæder sig over det, men det er jo socialdemokratisk politik, som nu bliver ført ud i livet med den finanslov, der ligger fra 2020.

Kl. 16:39

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Ordføreren.

Kl. 16:39

Ole Birk Olesen (LA):

Det er fuldstændig rigtigt. Da fru Helle Thorning-Schmidt stadig var statsminister og hr. Bjarne Corydon var finansminister, sørgede regeringen for en skattereform, som hæver grænsen for, hvornår man skal betale topkat. Den bliver så indfaset hen over nogle år, og nu er vi altså nået til år 2020, og der kommer der endnu en indfasning af den plan, som blev lavet dengang, og som vi kan bakke op om, fordi det er fornuftigt, at flere mennesker får en lavere skat på den sidste krone.

Jeg har opgivet at finde ud af, hvorfor Socialdemokraterne nogle gange mener det ene og andre gange mener noget andet. Det ene øjeblik kan man gøre et, og så er det rigtig god og fornuftig politik, og det andet øjeblik, hvis andre gør det samme, er det det værste, man kan forestille sig i hele verden. Jeg kan ikke ligesom håndtere den utroværdighed, som ligger i det. Men sådan er det, og vælgerne har jo gjort dem til statsministerparti, og det må man respektere.

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Hr. René Christensen.

René Christensen (DF):

Tak for svaret. Jeg er sådan set også enig i, at det er sådan, det er. Kan ordføreren ikke også bekræfte, at den måde, man finansierer det på i sin tid, jo var, at overførselsindkomsterne, altså de indkomster, dem med de laveste indkomster har, så ikke skulle indekreguleres – det er overførselsindkomster såsom kontanthjælp og sygedagpenge – altså at de blev udhulet i forhold til deres købekraft, fordi man så valgte bl.a. at hæve topskattegrænsen? Kan ordføreren bekræfte, at det var den finansieringskilde, der var? Det er jo sådan, at når man laver finanslov, kan man kigge bagud – er der noget, man vil fortsætte med, eller er der noget, man vil lave om? Det er jo sådan, det er, når man laver finanslov; så kan man se på det, der ligger som grundlag, og så kan man ændre i det, hvis man har lyst.

Kl. 16:41

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Ordføreren.

Kl. 16:41

Ole Birk Olesen (LA):

Ja, det kan man. Men det, man gjorde dengang, må jo også i dag hos Socialdemokraterne blive betragtet som en god idé. Det, man gjorde, var, at man sagde, at hvor man havde nogle overførselsindkomster, som steg næsten med lønudviklingen i samfundet, så satte man dem til kun at stige med prisudviklingen i samfundet. Dermed var der en mindre stigningstakt, altså man kunne stadig væk købe de samme varer, men ikke købe flere varer, sådan som det havde været vanen hidtil. Det synes jeg også var en rigtig fornuftig ting, men også det var jo noget, Socialdemokraterne havde afvist tidligere, da der var en borgerlig regering, og hvor de havde sagt, at det var meget ondt, men så gjorde de det så selv, da de kom i regering.

Kl. 16:42

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Tak siger vi til hr. Ole Birk Olesen fra Liberal Alliance, og så er det fru Aki-Matilda Høegh-Dam fra Siumut.

Kl. 16:42

(Ordfører)

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Tak for ordet. I 2019 er der sket meget. Vi har også fået en ny regering, endda en socialdemokratisk regering, og en socialdemokratisk statsminister. Det bedste, hvis jeg selv må sige det, der er sket i år, er, at Siumut igen så hurtigt er kommet ind i Folketinget.

Lad mig gøre det klart, at Siumut er kommet ind i Folketinget for at hjælpe det grønlandske folk, for også at videregive information, og for at styrke de danske ansvarsområder, man stadig har i Grønland. Det har Siumut i Folketinget også haft fokus på i år, også med hensyn til finanslovsforhandlingerne. Hermed vil vi også gerne sige rigtig mange tak for et godt samarbejde med regeringen og det socialdemokratiske parti, som vi er et søsterparti til, men vi vil også gerne takke de andre partier, som vi har haft samarbejde med herinde i salen, og alle de kollegaer, der er her i aften, fordi vi det første halve år, vi har været her, har haft en rigtig god dialog og diskussion i salen.

Det har været vigtigt for mig at arbejde for det grønlandske folks velfærd, således at det grønlandske folk også kan mærke, at der kommer en forskel. Hertil har vi også kæmpet for de danske ansvarsområder, herunder justitsområdet, som vi i finansloven har

sikret knap 50 mio. kr. i løbet af de næste 4 år. På børneområdet har vi også fået støtte fra den danske stat på 80 mio. kr., således at udsatte børn og unge får det løft og den støtte derhjemme, der skal til. Det ser vi i Siumut i Folketinget som et meget positivt tiltag.

Vi synes også, det er vigtigt at videregive den information, at det ikke kun ligger på de to grønlandske mandatere skuldre at have ansvaret for de 36 ansvarsområder, som den danske stat nu også besidder for Grønland, bl.a. justitsområdet, som vi især har kæmpet meget hårdt for i år, men også rigtig mange områder, som det er vigtigt at vi alle tager ansvaret for, idet det er noget, som rammer alle befolkningsdele, alle de danske statsborgere, vi har i Grønland.

Men det glæder mig også, at man kan se, at der i den seneste tid er kommet større opmærksomhed omkring Grønland og de danske ansvarsområder for Grønland. Det er måske også på grund af de større geopolitiske initiativer, der er blevet taget af bl.a. USA. Men det vidner også bare om, at man nu er parat til ikke bare på papiret at have det ansvar, der hedder grønlandske ansvarsområder, men at man fra det danske Folketings og den danske regerings side nu også er villig til reelt at tage et ansvar i tættere samarbejde med Grønland, idet det er her, man bedst kommer ud med løsninger, og det er faktisk med til at skabe forbedringer.

Dertil vil jeg gerne sige, at vi skal komme videre med de ansvarsområder, idet det ikke kun er de to grønlandske folketingsmedlemmer, der skal videreformidle og informere. Vi skal komme længere ind og nøje ind til de forskellige ansvarsområder, idet de besidder så meget, for selv om det er 36 ansvarsområder, er der rigtig mange lovgivninger bag det, som 2 folketingsmedlemmer alene ikke skal lægge skuldre til, idet man i mange, mange år også har prøvet på at lave enkelte lovgivningsforslag og ændringsforslag, men som man ikke kan være alene om, fordi vi er 179 mandater herinde og det ikke kun er 2 grønlandske medlemmer, der har ansvaret for de ansvarsområder, vi har sammen med hensyn til de danske statsborgere, vi har i Grønland.

Dertil vil jeg også bare gerne sige rigtig mange tak for dette år. Jeg glæder mig rigtig meget til det kommende år, især fordi jeg kan se, at engagementet i Grønland bliver stærkere. Jeg håber, jeg har været med til at styrke viden om og også engagementet i Grønland, idet vi på den måde også kan være med til at styrke befolkningen her. Det er jo i alles interesse at styrke de mennesker, vi har ansvaret for. Det er jo empowerment, man har lyst til at give, og jeg tror også på, at hvis vi bliver ved med det og interessen ikke daler efter et år eller to, kan vi opnå meget mere sammen, end vi nogensinde kunne have gjort hver for sig.

Kl. 16:48

Jeg glæder mig til julen i Grønland. Jeg glæder mig til at komme hjem til nordlyset. Det har også været vigtigt for mig at være herinde som repræsentant for Siumut, som repræsentant for Grønland, idet der også er sket meget for grønlandske ansvarsanliggender i dette års finanslov. Jeg håber, det ikke kommer til at stoppe efter de næste år, idet f.eks. statsansatte, uanset hvor de geografisk befinder sig, skal have lige vilkår ud fra den lovgivning, man også har for danske statsansatte i Danmark. Det kommer vi sammen, håber jeg, til at kæmpe hårdere for.

Jeg vil bare gerne sige tak for et godt samarbejde, og jeg forventer og glæder mig til et endnu bedre samarbejde allerede fra 2020. Tak skal I have.

Kl. 16:48

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Der er et enkelt spørgsmål. Hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 16:48

Rasmus Jarlov (KF):

Mange tak for en god tale. Jeg synes altid, det er en fornøjelse at se, når grønlandske folketingsmedlemmer engagerer sig i arbejdet

i Folketinget og får mest muligt ud af det til gavn for Grønland.

Jeg kunne egentlig godt tænke mig at spørge bare helt åbent: Er der noget, som den danske regering ikke gør godt nok og kan gøre bedre for Grønland? Er der nogen ønsker? Er der nogle områder, hvor man føler sig dårligt repræsenteret, eller hvor regeringen kunne gøre mere for at hjælpe?

Kl. 16:49

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ordføreren.

Kl. 16:49

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Tak for spørgsmålet. Jeg synes i hvert fald, at det er vigtigt at fokusere på, hvor det er, vi er nået til. For hvis vi kigger på noget af den lovgivning, der er blevet lavet i 1970'erne, kan man også se, at den er blevet meget opdateret, i forhold til hvordan det er i Danmark, men det er endnu ikke blevet opdateret, når man kigger på, hvordan det er i Grønland. Og det her er stadig for ansvarsanliggender, som man har i Danmark. Men her er det også vigtigt, at det er lovgivning og processer, vi alle sammen har ansvaret for. Det er den danske stat, der har ansvaret for det, og den danske stat er også repræsenteret både af regeringen, men også af os folketingsmedlemmer.

Så vidt jeg kan se, har f.eks. samarbejdet med hensyn til udenrigspolitik været styrket meget igennem den seneste tid, hvor den grønlandske regering har sagt, at selvfølgelig er der stadig udfordringer, og at det stadig skal blive endnu bedre, men det ser ud til at være på rette vej. Det er derfor, jeg siger, at jeg håber, at vi kan fortsætte i den retning.

Kl. 16:50

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 16:50

Rasmus Jarlov (KF):

Jamen det håber jeg også. Grunden til, jeg spørger, er jo bare, at jeg synes, det er vigtigt, at vi hele tiden sørger for, at rigsfællesskabet er til gavn for alle parter, og dermed også, at hvis der er noget, som regeringen eller Folketinget kan gøre – det er jo fuldstændig rigtigt, Folketinget har også ansvaret for en masse emner, som vedrører Grønland, lige så meget som det vedrører Danmark – så må man sige til.

Så vil jeg bare ønske god jul. Det er altid en stor fornøjelse at kunne ønske god jul til en grønlandsk repræsentant, som skal hjem til rigtigt julevejr.

Kl. 16:51

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så siger vi tak til ordføreren, fru Aki-Matilda Høegh-Dam. Så skal vi til Sambandspartiets hr. Edmund Joensen.

Kl. 16:51

(Ordfører)

Edmund Joensen (SP):

Tak, hr. formand. Danmarks høje ambitioner på klimaområdet kommer hele rigsfællesskabet til gode. Det ses også i finansloven, som vi behandler i dag. Regeringen har tilgodeset hele vores ønske om at investere i havforskning i Nordatlanten, så vi er særdeles tilfredse med resultatet.

Havstrømmene i Nordatlanten er pulsåren i vores klimasystem. Intet havområde i verden har så høje temperaturer så tæt på polerne som Nordatlanten. Det er her, de varme og kolde havstrømme mødes, det er også her, vi kan blive klogere på, hvordan havstrømmene påvirker klimaet, vores økosystem og vores fiskebestand. I sidste

uge fik vi eksempelvis at vide, at isen i Grønland smelter langt, langt hurtigere end forventet. Det giver virkelig stof til eftertanke.

En styrket forskningsalliance i rigsfællesskabet giver os en enestående mulighed for at forbedre vores viden om en mulig svækkelse af havstrømmene, en stigning i havtemperaturerne, en påvirkning af marine økosystemer, ændringer i fiskebestandene og tilførslen af menneskeskabt CO₂ i havet. Vores universiteter og forskere knytter tætte videnskabelige bånd, og det er vigtigt, at forskning indgår som en naturlig del af samarbejdet mellem Færøerne, Danmark og Grønland.

Jeg vil gerne kvittere for, at regeringen bakker op om at fortsætte og opskalere den fælles forskning mellem Færøerne, Danmark og Grønland, som blev søsat af den Venstreledede regering i 2007. Tak til finansministeren og regeringen for, at den prioriterer projektet med 25,5 mio. kr. over 4 år, penge, der kommer os alle til gode, og som er blevet varmt modtaget i forskningsmiljøet.

Når vi snakker fremtid, er ambitionen, at vi etablerer et permanent havforskningscenter på Færøerne. Øerne ligger perfekt placeret på selve dørtærsklen, hvor indstrømningen af varmt Atlanterhavsvand og koldt havvand fra Arktis mødes. 90 pct. af disse vandmasser passerer Færøerne. Med regeringens prioritering af havforskning i Nordatlanten er vi kommet et godt stykke nærmere målet. Tak.

Kl. 16:55

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 16:55

Rasmus Jarlov (KF):

Tak for en god tale. Jeg kunne godt tænke mig at spørge hr. Edmund Joensen, hvordan han ser på infrastruktur i forbindelse med Huawei-diskussionen, altså sådan et telekommunikationsudstyr. Er det sikkerhedspolitik, eller er det ren erhvervspolitik på Færøerne? Jeg spørger selvfølgelig, fordi spørgsmålet om, hvorvidt der skal laves en screening af, hvilke investorer der køber infrastruktur, har været oppe at vende. Så jeg kunne måske godt tænke mig at høre et færøsk synspunkt på det, simpelt hen bare for at få et perspektiv på, om hr. Edmund Joensen mener, at det ville være rimeligt, at man havde en screening inden for rigsfællesskabet af den slags investeringer.

Kl. 16:56

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Edmund Joensen.

Kl. 16:56

Edmund Joensen (SP):

Tak. Selve handlingen at købe udstyr til telekommunikationen er et færøsk anliggende, men sikkerhedspolitikken – hvis der indgår sikkerhedsspørgsmål i indkøb af nogen slags – er et fælles anliggende, der ligger i Danmark. Det er soleklart.

Så er jeg godt klar over, at vi kan kalde det for en gråzone, som vi skal diskutere, og som vi skal have en god snak om blandt begge parter. Det går jeg ud fra at landsstyret og regeringen tager sig af, og at de har den snak om gråzonen, hvis der er en gråzone, og tager de rigtige beslutninger. For det er jo dem, der har ansvaret for sikkerhedspolitikken, som har alle redskaberne til at vurdere den sag, altså om det er et sikkerhedsspørgsmål eller ikke.

Kl. 16:57

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Rasmus Jarlov.

Rasmus Jarlov (KF):

Tak for det svar. Hvordan ser hr. Edmund Joensen på risikoen ved at lade sådan et stort kinesisk selskab, som virker til at have ret tætte bånd til den kinesiske stat, overtage teleinfrastruktur eller i hvert fald kontrollere teleinfrastruktur på Færøerne? Er det en udfordring, eller er det helt uproblematisk?

Kl. 16:57

Kl. 16:57

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Edmund Joensen.

Kl. 16:58

Edmund Joensen (SP):

Det er selvfølgelig svært for mig at sige. Færøerne har jo i forvejen et udstyr fra det her selskab. Så jeg må overlade det til dem, der har forstand på det, og dem, der har ansvar for vores sikkerhedspolitik, at vurdere den slags, og har det udstyr til at vurdere, om det er sikkert eller ikke sikkert.

Kl. 16:58

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Tak til hr. Edmund Joensen fra Sambandspartiet. Mens vi venter på hr. Simon Emil Ammitzbøll-Bille, som er medlem uden for grupperne, kan jeg meddele Tinget, at vi efter rådslagning, samråd med finansministeren, har truffet den beslutning, at vi kører igennem uden spisepause, da vi ikke forventer, at det bliver meget sent. Så udgangspunktet er både afstemning og debat med finansministeren uden spisepause.

Så vil jeg give ordet til hr. Simon Emil Ammitzbøll-Bille. 10 minutter.

Kl. 16:59

(Privatist)

Simon Emil Ammitzbøll-Bille (UFG):

Tak. Man skal jo starte med at sige noget godt. Det er vel den mest positive tilgang, og det kunne vi måske godt have brug for en gang imellem, for sådan en finanslovsdebat er jo altid meget rituel på den måde, at dem, der har magten, siger, at det hele er godt, og dem, der ikke har den, siger, at det hele er skidt, og så er det ligesom kørt igennem, og så går der nogle timer, og så stemmer vi. Men noget godt er vel, at der er kommet mere fokus på klima, noget godt er, at man viderefører nogle af de her afgiftslempelser for elbiler, noget godt er, at man afskaffer uddannelsesloftet, og noget godt er, at man vel i større grad ser folk, der er flygtninge og bliver til indvandrere, som en gave, altså at man arbejder osv. Det er vel godt.

Så kunne man også vælge en anden tilgang. Man kunne sige, at nu er der skattestigninger i finansloven, men man kunne også vælge at sige, at der har været fine skattelettelser de seneste år, og at der er små skattestigninger i år, hvis man så lidt mere overordnet på det, for hvis man ser på det i forhold til det store budget, er det jo stadig på de yderste marginaler. Man kunne selvfølgelig ærgre sig over, at der ikke har været så stort et fokus på arbejdsudbud, men det vender jeg tilbage til senere. Så er der selvfølgelig spørgsmålet om ulighed. Jeg ved næsten ikke, hvordan man skal reagere på det. Tjah, tjoh, tjoh. Man kan forstå, at når blå regeringer laver ændringer i Ginikoefficienten på 0,01, er det et meget stort og vigtigt emne, og når røde regeringer gør det samme eller værre, er det lidt ligegyldigt, for så skal man se på, hvordan det virker for almindelige mennesker. Det er sådan set et fint perspektiv, og så håber jeg bare, at vi har et håndslag om, at sådan ser vi det også, næste gang der måtte komme en borgerlig regering, for så er vi dog sparet for meget.

For mit eget vedkommende må jeg sige, at jeg har brugt rigtig mange timer i Finansministeriet under den seneste regering på at

diskutere med både finansministeren og andre, om forslag teoretisk ændrede på uligheden, uden det havde nogen praktisk betydning i virkeligheden. Men det var meget afgørende for forhandlingerne. Så det nye med den her finanslov kunne være, at vi nu er enige om, at den slags smådetaljer lader vi os ikke ryste af. Jeg sagde, da jeg var økonomi- og indenrigsminister, at debatter om økonomisk ulighed i Danmark ikke interesserer mig, for det er dybest set så meget ude på marginalerne, vi diskuterer, at det ikke har nogen betydning, og det har jeg nu fået blåstemplet ikke alene af De Radikale, men også af Socialdemokraterne, SF, Enhedslisten og Alternativet, og hvilken større sejr kan man få som tidligere minister end den.

Så kunne man jo også være tarvelig og se på spørgsmålet om vækst, for det synes jeg sådan set er det centrale i den diskussion, vi bør have om finansloven. Finansministeren er jo lige kommet med en ny økonomisk redegørelse, hvor væksten nedjusteres, og man kan se, den bliver lavere i de kommende år, end den har været de seneste år, og man giver de internationale konjunkturer skylden, og det tror jeg sådan set er fair nok. Det, der til gengæld ikke er fair over for danskerne, er, at man ikke tager nogen initiativer for at afbøde det, der sker i forbindelse med de internationale konjunkturer. Jeg har tidligere spurgt finansministeren her i Folketingssalen, om han havde noget på finanspolitik, økonomipolitik, skattepolitik osv., der ligesom kunne gøre noget for så at få gang i hjulene, forbedre danske virksomheders konkurrenceevne, sørge for, at væksten alligevel blev højere. Det har man ikke planer om. Der blev talt om uddannelse og klimapolitik i stedet for, da jeg spurgte, og det er jo fair nok, at man prioriterer anderledes, men det er jo ikke fair over for danskerne. Der er brug for, at der bliver fokus på, at vi får gang i væksten igen.

Jeg må sige, at det, når jeg ser på det, er rigtigt, hvad der står i den økonomiske redegørelse: Der er brexit, der er handelskrige, der er mange internationale ting, der gør, at vi ikke har de samme udsigter til vækst. Hvad gør det? Det gør, at vi ikke har de samme muligheder i forhold til gode uddannelser, de samme muligheder for god sundhed, de samme muligheder for familierne for at indrette deres tilværelse, som de fremadrettet gerne vil. Så vi burde i virkeligheden her i slutningen af de gode tider sørge for at få gang i reformarbejdet igen. Der er nogle, der mener, at vi har brug for en reformpause, men jeg vil se det lidt anderledes og sige, at vi desværre vel er 4 år henne i en reformtørke – en reformtørke, der varede hele sidste valgperiode, hvilket jeg jo også som tidligere medlem af en regering må erkende, en reformtørke, der kørte hele sidste valgperiode og desværre ser ud til at køre videre nu. Dermed glemmer vi en af de vigtigste lærdomme, vi har, hvis vi ser på økonomisk politik siden oliekriserne og frem til i dag, og det er, at det klogeste er at lave reformerne, mens det går godt, i stedet for at vente, til det går dårligt.

Kl. 17:04

Jeg må sige – og det er sikkert ikke dem alle, der bliver glade for at blive nævnt – at vi jo mangler en Nyrup, en Lykketoft, en Helle Thorning-Schmidt, en Corydon, ja, en fru Marianne Jelved til at sørge for, at der sker noget på reformdagsordenen i Danmark. Det er der, hvor et af mine tidligere partier, nemlig Det Radikale Venstre, har overrasket mig lidt. Det Radikale Venstre er jo sådan et spejlbillede af Dansk Folkeparti. Mens det i blå blok er Dansk Folkeparti, der sørger for, at den økonomiske politik ikke bliver for blå, er det Det Radikale Venstres opgave i rød blok at sørge for, at den økonomiske politik ikke bliver for rød.

Nu har jeg set, at mine tidligere partifæller glæder sig over, at der er kommet en ny retning i dansk politik. Det er rigtigt, og det gør sig gældende på f.eks. klimaområdet, og det er jeg glad for, det er til dels rigtigt på udlændingeområdet, og en del af det er jeg sådan set også glad for, men i den økonomiske politik er der tale om, at man hænger lidt mere i bremsen, end man gjorde før. Der er jo ikke rigtigt kommet gang i en ny retning, for den retning, der desværre har været etableret den senere årrække, er, at vi har haft reformtørke. Jeg

troede, at nu skulle solen skinne igen over de økonomiske reformer, vi skulle igen have fokus på, hvordan erhvervslivet kunne få bedre forhold, hvordan arbejdsudbuddet kunne blive forøget, hvordan vi kunne sørge for at gøre Danmark rigere. Jeg troede i det hele taget, at vi nu skulle se fremad. Men det skulle vi ikke i forhold til den økonomiske politik endnu. Vi kan håbe på de næste finanslove, men det er jo ikke den her, der har løftet sløret for, hvordan vi får gang i de økonomiske reformer i den nye retning.

Hvis ikke vi gør det, hvad sker der så? Så sker der det, at vi kommer lidt hurtigere ud af højkonjunkturen, vi kommer lidt hårdere ud af højkonjunkturen, end vi ellers ville have gjort, og når vi netop diskuterer finansloven, er det her, vi burde tage ansvaret. Jeg synes jo, det er dejligt at høre, at der er folk, der er glade for, at der sker noget bedre på kulturområdet, at der sker noget bedre på uddannelsesområdet, og at der sker noget bedre på et tredje område, og det synes jeg da også er godt. Men vi er da nødt til at sørge for at se lidt længere frem end bare på, hvad der sker det næste år. Det er, som om det er en debat, der er fuldstændig fraværende i det danske Folketing og har været det i de senere år. Så derfor vil mit håb være, at man når at indse vigtigheden af de her ting, når at indse, hvordan de økonomiske realiteter er, inden vi kommer ud af højkonjunkturen, og inden vi kommer i den situation, at de reformer, som vi med garanti kommer til at lave lige meget hvad, kommer til at virke hårdere for ganske almindelige danskere. Det betyder faktisk noget for mennesker, om de har et job eller ej, det betyder noget for mennesker, hvilke muligheder de har i deres tilværelse, og det kommer også til at betyde noget, i forhold til hvad det er for en service, vi kan tilbyde fra den danske stats side i forhold til uddannelse, i forhold til sundhed, i forhold til socialt sikkerhedsnet. Man kan ikke bruge pengene hurtigt nu og så håbe, at de også er der senere. Det er bedre at sørge for, at de også er der i fremtiden.

Men gammel børnelærdom siger, at ansvarlige partier stemmer for finansloven, så det skal jeg nok gøre, selvfølgelig skal jeg det, det gør man jo, men jeg synes godt, man kunne have gjort sig lidt mere umage med at sørge for at værne om dansk økonomi fremadrettet, selv om der kan være ros på andre områder, herunder det grønne. Tak for ordet.

Kl. 17:07

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Tak til hr. Simon Emil Ammitzbøll-Bille. Der er ikke nogen, der har indtegnet sig til kommentarer eller spørgsmål, og derfor skal jeg nu give ordet til finansministeren.

Kl. 17:08

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Tak for det, og tak for, hvad der vel har været en af de mest fredelige finanslovsdebatter i mands minde, og måske ender det også med at blive en af de korteste. Det tillader jeg mig at tage som et udtryk for, at det nok ikke er en så helt ringe finanslov, vi har lavet. Det er også klart, at det her er en god lejlighed til at lade julefreden sænke sig, hvis nogen skulle have lyst til det, selv om jeg ikke er så naiv, at jeg ikke tror, der vil være et par enkelte drillenisser undervejs, der sikkert vil forsøge at sige, at den her finanslov kunne have været meget bedre.

Jeg tror også, for nu at starte med at være helt åbenhjertig, jeg vil sige, at den her finanslov ikke løser alt. Det er ikke en finanslov, hvor man kan sige, at nu er vi færdige med vores arbejde, men det er en finanslov, hvor vi for alvor er begyndt. For ca. 6 måneder siden valgte danskerne en ny retning for Danmark med et nyt politisk flertal, og de gav os en ny regering, som har haft et stærkt mandat i ryggen. Vi lovede hinanden, at vi ville gå forrest i kampen mod klimakrisen, at vi ville styrke vores velfærd, at vi ville satse på uddannelse. De løfter tager vi i den grad fat på at indfri i dag. Der er

faktisk rigtig meget, vi kan gøre i fællesskab, når vi sætter os for at lave en ny retning for Danmark.

Med den finanslovsaftale, som vi har foran os, sikrer vi, at vi kan udbygge vores velfærdssamfund i stedet for at skære ned. Vi sikrer tusind flere sygeplejersker, minimumsnormeringer i vuggestuer og børnehaver, et markant løft af vores folkeskole, en styrket indsats for de mest sårbare i vores samfund. Og vi går videre end det, for vi investerer også med de kommune- og regionsaftaler, vi har lavet, bredt i vores velfærd til gavn for vores børn, til gavn for vores ældre, til gavn for det sundhedsvæsen, som er så vigtigt for os alle sammen. Vi tager også fat på at indfri vores ambitioner, når det gælder klima- og miljøpolitik, fordi vi ønsker at sikre en grøn omstilling og en bæredygtig fremtid for vores børn og for vores børnebørn med penge til grøn forskning, en grøn fremtidsfond og mere urørt natur.

Jeg vil gerne benytte lejligheden til her i dag at takke de partier, som regeringen har lavet sin finanslovsaftale med, for at have gjort det til en bedre aftale, end den var, da vi lagde vores forslag frem. Jeg mener, den er stærkere, både når det gælder velfærd, og når det gælder det grønne, end det, regeringen præsenterede. Og det er jo i virkeligheden dansk folkestyre, når det er bedst.

Vi havde så også afsat en forhandlingsreserve, fordi vi godt var klar over, at der var nogle flere ting, vi gerne ville i fællesskab. Det gjorde sig gældende i forhold til vores børn, i forhold til vores ældre, i forhold til vores sundhed og i forhold til den grønne dagsorden. Men der er ingen tvivl om, at det samarbejde, vi har haft med Det Radikale Venstre, med SF, med Enhedslisten og med Alternativet er forudsætningen for, at vi nu kan sætte en ny retning for Danmark.

Kl. 17:12

Det glæder mig så også, at en række ordførere fra de partier, der ikke er en del af aftalen, faktisk har rost elementer i den. Jeg tror, det var fra den konservative ordførers side, at det blev sagt, at der faktisk var nogle gode ting i aftalen, og andre har fulgt op, men man har af forskellige årsager så ikke følt, at man kunne være helt med om bord. Men ligeså samlede vi har de partier, der står bag aftalen om, at vi sætter en ny retning her, har dagen i dag jo også illustreret, at der er ligeså stor forskel på, hvordan man ser dansk politik hos de partier, som ikke ønsker, at den her regering skal have ansvaret.

Jeg har hørt, at Venstre, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti og hr. Simon Emil Ammitzbøll-Bille vil stemme for finanslovsforslaget, mens Liberal Alliance og Nye Borgerlige vælger at stemme imod det. Det sidste skal jeg beklage. Jeg synes, det ville have været rart, hvis alle havde taget ansvar, så alle blå partier havde været sammen om, at her var der noget, som man trods alt, når dagen er slut og vi stemmer endeligt om tingene i morgen, hvor man kunne sige: Her står vi på mål for, at Danmark skal have en finanslov.

Men jeg vil også gerne give nogle kommentarer til nogle af de indlæg, der har været. Venstres ordfører, hr. Troels Lund Poulsen, konstaterede, at det går godt i Danmark. Det er jeg helt enig i, og det vil jeg gerne sammen med Venstres ordfører glæde mig over. Derfor forstod jeg heller ikke helt det efterfølgende sortsyn om, at vi med den her finanslov gør Danmark fattigere. Jeg har hørt, at det er sådan noget, man trods alt kunne blive enige om blandt de blå partier i dag skulle være den etiket, man gerne vil sætte på den her finanslov. Der må jeg bare sige, at den her finanslov gør Danmark stærkere. Den her finanslov gør Danmark mere klar til at møde fremtiden. Den her finanslov gør Danmark bedre.

For hvad er det, vi er blevet enige om? Ja, vi er blevet enige om med den nye retning, vi sætter, at det skal være slut med, at man undergraver den velfærd, som er så utrolig vigtig for langt, langt de fleste danskere. Vi sagde først med kommune- og regionsaftalerne til hinanden: Når der kommer flere børn, og når der kommer flere ældre – og det er rigtig godt og dejligt – så nytter det ikke noget, at man kun afsætter penge til det ene barn eller den ældre og lader den anden stå tilbage. Det er derfor, vi faktisk med vores aftaler med

kommunerne og regionerne har valgt en helt anden vej, nemlig at sige, at pengene skal følge med. Det er rigtig, rigtig vigtigt, for det giver en mulighed for, at man nu kan begynde at bygge op ude i kommuner og regioner, hvor man i for mange år har skullet rive ned. Igen påstår jeg ikke, at vi dermed løser alle problemer i det danske samfund, men jeg siger meget klart, at her sætter vi en ny retning til gavn for Danmark og til gavn for velfærden.

Vi gør det samme, når det gælder vores uddannelse. Vi investerer massivt i folkeskolen. Vi går ind og siger, at vores ungdomsuddannelser vil vi også gerne give et løft. Vi går ind og siger, at de besparelser, der var lagt op til bredt på vores af de uddannelser, også de videregående, skal stoppes. Vi siger også, at det uddannelsesløft, som rigtig mange har været bekymrede over og set som en hindring for, at de kunne få den uddannelse, der var den rigtige for dem, skulle fjernes.

Derfor må jeg også i dag sige til Venstres ordfører, at det, der næsten undrer mig mest, er, at det klare løfte, der blev givet fra Venstre til danskerne i sidste valgkamp, nemlig at uddannelsesløftet ville man fjerne, hvis man fik ansvar, løber man fra i dag. Vi har endda lagt bolden på straffesparkspletten. Der er frit mål. Man skulle bare sige: »Ja, det vil vi gerne være med til«. Men da det kom til stykket, ville Venstre ikke alligevel.

Kl. 17:18

Jeg er bekymret for, at det ikke er sidste gang i den her valgperiode, at vi kommer til at se, at Venstre løber fra valgløfterne, for man kan nu engang kun bruge pengene én gang. Hvis man både vil bruge pengene på at give skattelettelser og på velfærd, løber man tør, og så må man prøve at sige: Nu må I vente på vores ændringsforslag og se, hvad vi helt præcis mener. Det synes jeg ikke er godt nok fra det største oppositionsparti. Til gengæld håber jeg, at vi i de kommende måneder og år vil få et rigtig godt samarbejde med Venstre på en række punkter, og det tror jeg også at vi kan få.

Jeg synes sådan set, det var mere regulær og ærlig snak fra hr. Rasmus Jarlov fra De Konservative, der sagde: Jamen vi synes sådan set rigtig godt om meget af det, I foreslår, og vi synes, det er fornuftigt at styrke folkeskolen, og vi vil også gerne gøre det i forhold til andre dele af det, som den her regering har lagt frem, men da vi ikke er enige i finansieringen, og da vi godt ved – det sagde han ikke, men det tillader jeg mig at udlede af det, jeg hørte – at pengene kun kan bruges én gang, så er vi ikke parat til at stemme for de her ting, for det vil ikke være ærligt at gøre. Det synes jeg er ordentlig snak, selv om jeg havde håbet, at man havde nået en anden konklusion.

Dansk Folkeparti havde i ordførertalen fra hr. René Christensen trods alt også rosende ord til regeringen. Man kvitterede for, at man havde fået en kop kaffe, og det kan jeg bekræfte. Det var i øvrigt hyggeligt at have hr. René Christensen på besøg; det håber jeg at jeg får mange andre lejligheder til, for der er godt brug for et bredt samarbejde i Folketinget, og det vil regeringen også meget gerne have med Dansk Folkeparti. Det gælder både i forhold til det her og mange andre vigtige emner.

Men et af de steder, hvor jeg synes at hr. René Christensen gik galt i byen, var, hvor han sagde, at vi i den her regering ikke skulle have fokus nok på ældreområdet. Den her regering er dybt optaget af, at vi sikrer ordentlige vilkår for de ældre i Danmark, og vi er grundbekymrede over, hvad vi har set i de seneste år, hvor der i kommune efter kommune er blevet sparet og sparet på de ældre. Det er ikke, fordi de borgmestre og kommunalbestyrelsesmedlemmer, der sidder derude, synes, det er den sjoveste opgave i verden, men fordi den økonomi, der er blevet givet, har været så begrænset, at man reelt ikke har ladet pengene følge med, når der, heldigvis, kommer flere ældre.

Derfor er det, der er virkeligheden omkring den her finanslov, at vi ud over det, der allerede var afsat til vores ældre, bl.a. har lagt

125 mio. kr. oveni, at vi ud over det også bredt og i fællesskab, også med partier i blå blok, har lavet en aftale om demens – det er også vigtigt – og at vi med den aftale, vi har lavet med kommunerne, samlet set giver et løft på 2,2 mia. kr., som jo betyder, at man har muligheden for at give nogle bedre vilkår for vores ældre. Pengene følger nu med, når der kommer flere børn og flere ældre, og det er vigtigt, og det er desværre også nyt, for det er ikke den virkelighed, der har været under den tidligere regering, som Dansk Folkeparti holdt hånden under.

Så jeg glæder mig oprigtigt over Dansk Folkepartis engagement i forhold til de ældre, men det er simpelt hen ikke en korrekt fremstilling, når man prøver at få det til at se ud, som om den her regering bruger færre penge på de ældre, end der tidligere har været brugt. Det er tværtimod sagen, at vi bruger flere, og det er der også brug for.

Kl. 17:23

Når det gælder det grønne, er jeg glad for, at de fleste partier sådan set har budt ind og sagt, at det vil de gerne være med til. Jeg vil også gerne kvittere for, at man med den klimalov, der blev lavet af klima-, energi- og forsyningsministeren, har taget vigtige skridt, og vi skal endnu videre, når vi kommer til klimahandlingsplanerne til næste år.

Men det er også vigtigt at sige, at det her ikke er en opgave, som vi i Folketinget eller regeringen kan løfte alene; det er en opgave, som vi i fællesskab kommer til at skulle løfte med dansk erhvervsliv, med pensionskasserne, med vores uddannelsesinstitutioner, med civilsamfundet. Hvis vi skal levere på den meget ambitiøse målsætning om reduktion på 70 pct. i 2030, kræver det, at alle trækker i den samme retning. Det er jo også en af grundene til, at det er så vigtigt, at vi her med hinanden er optaget af, at vi får erhvervslivet som partner i de kommende år, for ellers kan det ikke lykkes. Og jeg ser erhvervslivets rolle som værende at bidrage alle de steder, hvor man selvfølgelig er med til at udlede CO₂, og at tage skridt til, at man kan gøre det bedre end i dag og bringe det ned, men også, at vi kan bruge den udfordring, vi her har givet os selv, som en løftestang til, at dansk erhvervsliv kan skabe arbejdspladser og vækst. Jeg er så meget jyd, at jeg har det udgangspunkt, at hvis man med de initiativer, vi tager her og i fællesskab med erhvervslivet, både kan bidrage til løsninger, der kan redde vores planet, og samtidig kan tjene penge og skabe arbejdspladser og vækst ude i danske virksomheder, så er det godt.

Den her regering er rigtig, rigtig optaget af at skabe vækst og udvikling ude i de danske virksomheder. Det er hele forudsætningen for, at det danske samfund har den styrke, som det har. Det er fortællingen om dygtige virksomheder, dygtige ledelser, dygtige medarbejdere, der arbejder sammen hver eneste dag om at gøre tingene bedre og klogere og mere effektivt, men jo dermed også skaber muligheden for at sælge det, ikke alene i Danmark, men også uden for landets grænser. Det er vigtigt. Derfor er den her finanslov også en finanslov, der bidrager til, at vi kan styrke dansk erhvervsliv, for hvis der er noget, som vi har set som en fejl under den tidligere regering, er det jo, at man skar så meget ned på de uddannelser, som skal dygtiggøre de mennesker, der skal ind i vores virksomheder – og det gælder både i forhold til de unge selv, men også i forhold til dansk erhvervsliv. Og det er blevet kritiseret fra dansk erhvervslivs side, og nu gør vi noget ved det. Det grønne er en løftestang for at skabe vækst og job. Og vi har også valgt med den her finanslov at sige til hinanden, at der faktisk er områder, hvor der kan være brug for, at vi ser på at kunne tage også faglært arbejdskraft til Danmark, som kan sørge for at hjælpe danske virksomheder. Men samtidig med at vi gør det, skruer vi også gevaldigt op for den indsats, vi har, mod social dumping, så vi med den finanslov, der ligger her, har den stærkeste indsats, vi har set. Tingene følges ad. Der er balance. Der

er tænkt over det, og sådan skal det også være. Jeg tror, det er den rette vej at gå.

»Børn, børn, børn«, sagde fru Lisbeth Bech Poulsen, og jeg tror ikke, det alene er, fordi vi begge inden længe bidrager til, at det kan gå i opfyldelse. Jeg tror, det er, fordi det er noget, der virkelig optager ikke alene SF, men forhåbentlig hele Folketinget. Hvordan skaber vi de bedste rammer for vores børn? Derfor er noget af det, jeg virkelig er glad for og stolt over og gerne vil takke SF for deres bidrag til, at vi jo med den her finanslov får taget fat på og får forbedret normeringerne i vores daginstitutioner til gavn for vores mindste og sådan, at vi kan indføre minimumsnormeringer. Også her er det ikke noget, vi kan gøre med et fingerknips; det er ikke noget, der sker fra den ene dag til den næste. Men vi går i gang, og vi kommer i mål, og sådan skal det være.

Kl. 17:28

Et andet sted, hvor vi også virkelig skal i gang, er, når det gælder psykiatrien. Den bedste finanslov i mange år lød skudmålet fra Enhedslistens ordfører i dag. Jeg tror, at en af grundene til, at Enhedslisten ser sådan på det, nok er det løft, vi fik givet til psykiatrien, for det har Enhedslisten om nogen været bannerfører for, selv om alt det, vi har lavet her, selvfølgelig er fælles gods. Men jeg tror også, at alle, der har været i kontakt med den psykiatri, som vi har i Danmark, hvad enten de selv har haft brug for hjælp eller har været pårørende, vil kunne sige, at der er mange, mange dygtige og engagerede både læger og sygeplejersker og andet sundhedspersonale, men vi har så meget brug for, at vi kan gøre en bedre indsats her. Det gælder i forhold til vores børn, det gælder i forhold til vores unge, og det gælder i forhold til alle de borgere, der er i kontakt med psykiatrien. Her går vi i gang med 600 mio. kr. allerede fra næste år. Igen: Kommer det til at løse alle problemer psykiatrien? Nej, men det er godt nok et løft, der har været brug for længe, fordi man i psykiatrien ligesom i det øvrige sundhedsvæsen løber alt, alt for stærkt. Det er også det, vi må tage alvorligt her.

Så hørte jeg flere være inde på, at regeringen i sit oplæg til finanslov kunne have været mere ambitiøs på den grønne dagsorden. Jeg vil sige, at vi satte jo med det forståelsespapir, som vi lavede med Det Radikale Venstre, SF og Enhedslisten, en meget, meget stærk ambition, som vi nu bliver anerkendt for ude i verden, og som vi først og fremmest selv har en opgave med at gøre til virkelighed. Men jeg vil gerne også i dag takke Alternativet for, at de var med til som nogle af de allerførste at sætte ambitionen, og selv om de ikke var med i forståelsespapiret, så også for at presse på i de forhandlinger, vi har haft nu her, sådan at hvad enten det er Klimarådet eller grønne obligationer eller mange af de andre vigtige ting, som vi fik med på det grønne område, så kan Alternativet i hvert fald godt ranke ryggen og sige, at her har man været med til at levere. Jeg hørte også godt hr. Rasmus Nordqvist sige, at man er umættelig i forhold til den her dagsorden. Det kan jeg bekræfte. Men det er også rigtig, rigtig vigtigt, at ikke alene Alternativet, men alle partier i det her Folketing er utrættelige i forhold til at nå målsætningen. Og der er det virkelig vigtigt, at Alternativet og andre har vist vejen her, så tak for det.

Jeg vil også gerne sige til Det Konservative Folkeparti, som jeg synes meget fair og ordentligt sagde tak for om ikke et langt samarbejde i den her sammenhæng, så i hvert fald et godt og åbenhjertigt samarbejde: Jeg tror, der er mange ting, vi vil kunne lave med hinanden i de kommende måneder og år. Jeg er også helt med på, at en af de ting, der er et finansieringselement i den aftale, vi her har lavet, nemlig bo- og gaveafgiften, ser vi forskelligt på. Vi mener fra regeringens side, at det er rimeligt, at de bredeste skuldre også bærer de største byrder, og at der er en balance i den måde, vi har arveafgifter på i det her land. Det betyder, at vi synes, det er fornuftigt, at vi ruller den lempelse tilbage, der var under en tidligere regering, som hr. Rasmus Jarlov var en del af.

Kl. 17:33

Det betyder ikke, at vi ikke gerne vil have en dialog med dansk erhvervsliv om det her. Der er også udpeget kloge mennesker, der skal komme med bud på, hvordan vi bedst muligt kan gøre det her, så det har den mindst mulige negative effekt på dansk erhvervsliv. Det håber jeg også man gå vil ind i en konstruktiv dialog om, og så vil jeg huske de af vore gode kollegaer, der set fra min side af salen sidder ovre på den anden side, på de gode ord, der kom fra både den tidligere skatteminister hr. Karsten Lauritzen, og fra andre sider, om, at det her ikke er noget, der kommer til at nedbryde dansk økonomi. Det tror jeg bestemt var rigtigt sagt dengang, og det tror jeg også gælder i dag.

Så er der Liberal Alliance, der, som jeg forstod det, synes, at den her regering har båret sig meget ufornuftigt ad i finansloven. Man synes, at vi bruger for mange penge, og man synes, at vi bruger dem forkert. Det er jo trods alt befriende, at man kan se, at der er forskel i dansk politik, for det er fuldstændig korrekt – ikke de anklager, der kom fra hr. Ole Birk Olesen – at der er forskel på den nuværende regering og den tidligere regering, som hr. Ole Birk Olesen var en del af.

Den her regering sætter velfærd først, og det, der får os til at stå op om morgenen og knokle dagen igennem og gå sent i seng om aftenen, er ikke at se på, hvor vi kan give den næste store skatteletelse, sådan at vi kan sætte en ny pokal op på hylden. Vi ser det som vores opgave at kæmpe hver evig eneste dag for noget, der måske ikke giver sølvpokaler på hylderne, men noget, der giver livskvalitet ude hos dem, der har det svært, og hos vores børn, hos vores ældre og i vores sundhedsvæsen og på vores uddannelser. Og der er sket et skift. Det er fuldstændig korrekt observeret: Vi vil en anden vej end hr. Ole Birk Olesen. Jeg tror faktisk, jeg i al stilfærdighed vil sige, at det har begge parter det fint med, og jeg er glad for, at vi er blevet betroet det ansvar.

Lighed har jo også været en stor del af diskussionen i dag, og jeg vil bare sige, at for mig handler lighed ikke kun om Ginikoefficienter. For mig handler lighed om at lave et samfund, og det er det, Socialdemokratiet opstod for, og det er det, vi har kæmpet hele vores historie igennem for skulle blive tilfældet, nemlig et velfærdssamfund, hvor vi giver lige muligheder for børn og for resten af befolkningen, uanset om man kommer fra et hjem med mange penge eller fra et hjem med små kår. Det, vi gør med den her finanslov, er, at vi investerer i lighed i vores folkeskole, i vores daginstitutioner, i vores sundhedsvæsen – nogle af de steder, der er allermest vigtige for, om man oplever, at man har et liv i tryghed, hvor man kan udvikle sig, og hvor der også er en hånd, der kan hjælpe en, når man har brug for det.

Så er det rigtigt, og jeg erkender det blankt fra denne talerstol, at vi sætter cigaretpriserne i vejret. Når man kigger på nogle af de måder, man gør det her op på, vil man se, at det vil gøre, at nogle vil have lidt mindre i pengepungen, hvis de ryger, end de ellers ville have haft. Det er rigtigt, og hvorfor gør vi så det? Ja, det gør vi, fordi vi kan se, at ikke mindst vores børn og unge i alt for stort omfang ryger, og det er, synes jeg, noget, som vi skal tage dybt, dybt alvorligt.

Der er i dag lavet en aftale med gode initiativer, og regeringen byder i sagens natur det velkommen, at vi har en så dygtig sundheds- og ældreminister, og at der er et stort flertal bag. Men vi må også bare være ærlige over for hinanden og sige, at noget af det, der virkelig også har en betydning, er prisen, og derfor sætter vi den i vejret. Men vi ved også godt, at det her ikke er sort-hvidt. Der er også en side, der handler om, at hvis man sætter priserne alt for højt op, er der mennesker med små penge og også mennesker, der lever i misbrugssituationer, som vil blive særlig hårdt ramt. Derfor prøver vi også at lave det her med en høj stigning i første omgang, og så

kommer der lidt senere endnu en stigning. Det er et forsøg på at finde balancer.

Kl. 17:38

Nye Borgerlige holdt vel en historisk kort ordførertale, der kunne opsummeres til, at regeringen tager fejl; man skulle have gjort noget andet, og at de derfor ikke stemmer for finansloven. Det var næsten en længere opsummering end talen i sig selv. Jeg er ikke overraskende ikke enig med hr. Lars Boje Mathiesen, men det er jo Nye Borgerliges ret. Jeg håber også, at vi kan få et godt samarbejde på rigtig mange områder. Jeg synes, man i mange sammenhænge faktisk har været dem, der kunne give ros til regeringen, når man syntes, at det var berettiget. Det tager vi gerne imod, og det vil vi gerne bygge videre på.

Så vil jeg også gerne sige til hr. Simon Emil Ammitzbøll-Bille, at vi fra regeringens side også håber at kunne få et rigtig godt samarbejde der. Det er vigtigt for os alle. Selv om der nok er mange ting, vi ser forskelligt på, så håber jeg også, at vi kan finde nogle fælles landingsbaner.

Endelig skal man også huske, at den her finanslov jo har betydning ikke alene for Danmark, men også for Grønland og Færøerne. Jeg vil gerne takke begge de grønlandske folketingsmedlemmer og også begge de færøske folketingsmedlemmer, men selvfølgelig i dag fru Aki-Matilda Høegh-Dam og hr. Edmund Joensen, for de bemærkninger, der er faldet, men for alle fires vedkommende for et rigtig godt samarbejde, hvor vi kan investere både i fællesskabet inden for rigsfællesskabet, i klima og miljø og også i at styrke det retsvæsen og den politiudøvelse, som har så stor betydning i Grønland, og også de sociale initiativer, der i den grad fortjener vores opmærksomhed i fællesskab. Jeg håber, fru Aki-Matilda Høegh-Dam snart kan se nordlyset og får en dejlig jul sammen med resten af Grønland. Jeg ved, der er mange deroppe, der glæder sig til julen.

Så vil jeg sige til os alle sammen, at det godt kan være, at vi ikke kommer til at se nordlyset, men vi kan forhåbentlig se nogle andre lys i fællesskab, og det håber jeg debatten her kan bidrage til. Så med de ord vil jeg sige tak.

Kl. 17:41

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Tak til finansministeren. Og så skal jeg lige prøve at give en tidsprognose. Nu har vi 1 times debat med finansministeren, og der er en pæn talerkø – der er indtil videre 18, der har indtegnet sig. Men vi holder det inden for 1 time, og herefter er der foreløbig 1 privatist, der har meldt sig, og så er der selvfølgelig mulighed for at køre anden runde. Men hvis ikke der er nogen, der melder sig til det, regner vi med at kunne starte afstemningerne ca. kl. 19.50. Og det forventes, siger man til mig, at afstemningen tager ca. 40 minutter.

Så skal jeg åbne for korte bemærkninger til finansministeren. Og det er først hr. Troels Lund Poulsen fra Venstre.

Kl. 17:42

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det. Jeg vil faktisk også gerne benytte lejligheden til at sige tak for debatten og også for de bemærkninger, der er kommet om de positive ting, som Venstre også har nævnt her i dag.

Jeg har sådan set bare et helt banalt spørgsmål om noget, som har været lidt svært at finde ud af. Og derfor er spørgsmålet: Bidrager den her finanslovsaftale til at øge velstanden i Danmark i 2020 – og hvor meget?

Kl. 17:42

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Ministeren.

Kl. 17:42

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Ja, jeg mener da bestemt, at det bidrager til at øge velstanden i Danmark, at vi giver bedre muligheder for, at der kan komme veluddannet arbejdskraft, at vi også kan hente folk til Danmark, som der er brug for i vores virksomheder, hvilket der ikke under den tidligere regering blev åbnet op for. Præcis hvor meget det kommer til at få af indflydelse, er vanskeligt at vide, for vi ved jo ikke, hvor mange der vil komme. Men jeg er helt overbevist om, at den her finanslov, både i forhold til 2020 og i de kommende år, vil være med til at trække Danmark i den rigtige retning. Og det ville jo heller ikke have været klogt at lave den, hvis det ikke var tilfældet.

Kl. 17:43

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Troels Lund Poulsen.

Kl. 17:43

Troels Lund Poulsen (V):

Jeg skal slet ikke gøre mig til dommer over, hvorvidt finansministeren laver noget, der er klogt eller ej – det er der andre der kan bedømme. Men er det rigtigt forstået, at finansministeren ikke er i stand til at sige, om den aftale, vi nu har indgået, bidrager til at øge velstanden i Danmark i 2020, og at finansministeren heller ikke er i stand til at sætte kroner og øre på? Altså, det er jo fair nok, men er det rigtigt opfattet?

Kl. 17:44

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ministeren.

Kl. 17:44

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Det, jeg siger, er, at for så vidt angår det element i finansloven, der handler om, at vi åbner op for, at man kan få faglært arbejdskraft udefra til Danmark under meget velordnede forhold, er det jo vanskeligt på forhånd at vide, hvor mange der vil benytte sig af det, og hvad det dermed vil bidrage til.

Derudover forventer vi, hvis vi kigger på, hvad det er, der kommer til at ske i Danmark i de kommende år, at bnp vil vokse – som Venstres ordfører også ved – både i 2020 og i 2021, og at antallet i beskæftigelse i 2019, 2020 og 2021 samlet set vil stige med 59.000 mennesker. Så det bevæger sig i den rigtige retning, og finansloven her vil også give et godt bidrag til det.

Kl. 17:45

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Jeg tror, jeg kom til at sige kl. 19.50. Det er selvfølgelig kl. 18.50, vi forventer afstemning – blot for at slå det fast. Hr. René Christensen fra Dansk Folkeparti.

Kl. 17:45

René Christensen (DF):

Jeg fik det også meget bedre i maven nu. Tak, formand.

Tak til finansministeren for fremlæggelsen. Det er jo rigtigt, som finansministeren siger, at ældreområdet betyder meget for Dansk Folkeparti. Derfor er jeg også glad, hvis jeg har forstået det rigtigt, for hvis man kigger på sidste periode, hvor Dansk Folkeparti var støtteparti, og kigger på ældreområdet sådan isoleret set, så var der en offentlig vækst på 2,1 pct., bl.a. fordi Dansk Folkeparti og den borgerlige regering – oven på den ældremilliard, som den tidligere socialdemokratiske regering havde givet – kom med en værdighedsmilliard, som blev lagt oven i de budgetter, som var vedtaget for 2016. Det gav en offentlig vækst på 2,1 pct.

Står finansministeren nu og siger, at finansministeren kan garantere, at når vi kommer tilbage i 2021 og kigger på 2020, vil der have været en vækst på 2,1 pct. på ældreområdet? For så er det jo faktisk rigtig godt. Er det det, finansministeren garanterer her i dag fra Folketingets talerstol?

Kl. 17:46

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ministeren.

Kl. 17:46

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Det, jeg siger her fra Folketingets talerstol, er, at regeringen er dybt optaget af, at vi skal sikre nogle gode forhold for de ældre i Danmark. Det, vi desværre har set i de seneste år, er, at der er blevet sparet rigtig, rigtig meget på vores ældre. Og det er jo, fordi der ikke er blevet sat penge nok af i de kommuneaftaler, som er blevet lavet under den regering, der sad før os, og som havde mulighed for at være regering på grund af Dansk Folkeparti. Det, vi så har gjort med den her finanslov, er, at vi oven i det, der tidligere er blevet givet, nu giver 125 mio. kr. ekstra i finansloven. Ud over det, som er en del af finansloven – og i øvrigt vil jeg gerne kvittere for, at Dansk Folkeparti også bakkede op om den del om kommuneaftalerne – giver vi et samlet løft på 2,2 mia. kr., som jo gør, at når der kommer flere ældre i de kommende år, følger pengene med.

Så for mig at se er det så utrolig vigtigt, vi glæder os over, at der kommer flere ældre, men at vi også tager det alvorligt, ved at vi sørger for, at de penge, der er brug for til velfærden, kommer ud, så de kan blive brugt på vores ældre. Og igen spørger jeg: Løser den her finanslov alle problemer? Nej, det tror jeg desværre ikke, for der er gravet nogle rimelig dybe huller. Men vi kommer i gang, og vi kan forhåbentlig sætte en ny retning, og det håber jeg også at Dansk Folkeparti i andre sammenhænge vil være med til. Det er sådan, jeg kender Dansk Folkeparti. Så det forventer jeg at vi kan lave gode ting i fællesskab omkring.

Kl. 17:47

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. René Christensen.

Kl. 17:47

René Christensen (DF):

Så vil jeg spørge ministeren en gang til, for ministeren er jo minister og har derfor også ministeransvar. Er det sådan, at når ministeren siger, at pengene følger de ældre, så er de penge, der er givet ekstra i kommuneaftalen, bundet op på, at pengene følger de ældre? Sådan var det med værdighedsmilliarden. Da var det faktisk sådan, at man regnede prisen ud på, hvad det kostede pr. ældre. Den kommune, der havde mange ældre, fik flere penge end den kommune, der havde færre ældre. Siger ministeren nu, at pengene følger de ældre, og at det ikke er sådan, at de penge, man har givet mere i kommuneaftalen, kan bruges på alle mulige andre gode ting, eksempelvis på børneområdet eller folkeskoleområdet, når ministeren siger, at pengene følger de ældre? Kan ministeren derfor nu garantere, at vi vil se, at der er en vækst på over 2,1 pct., når vi i 2021 gennemgår regnskaberne for kommunernes økonomi i 2020? Det er det, Dansk Folkeparti spørger om, altså om det er det, ministeren siger. Det er det, ministeren siger. Er det også det, ministeren mener, og er det sandt?

Kl. 17:48

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ministeren.

Kl. 17:48

Kl. 17:51

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Det, jeg sagde for et øjeblik siden, og det, jeg kommer til at sige igen, er, at vi i selve finansloven har afsat en ekstra pulje på 125 mio. kr. til ældreområdet. Derudover har vi i den kommuneaftale, vi har lavet, samlet set givet et løft til kommunerne på 2,2 mia. kr. Så er det jo op til kommunerne at prioritere pengene. Men jeg vil da være meget, meget overrasket, hvis man ikke ude i vores kommuner har et skarpt blik for de udfordringer og problemer, der er på ældreområdet.

I og med at der heldigvis kommer flere ældre i de kommende år, er det jo en af de allerstørste opgaver, man har, når man er borgmester eller kommunalbestyrelsesmedlem, at tage det alvorligt og sørge for nogle ordentlige rammer. Og det håber jeg da både Dansk Folkeparti og Socialdemokratiets og alle andre partiers byrådsmedlemmer vil medvirke til med det fundament, der er kommet for aftalen.

Kl. 17:49

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så er det fru Sofie Carsten Nielsen.

Kl. 17:49

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak, formand. I går, finansminister, kom det frem, at landbrugets udledninger jo faktisk er langt større, end vi hidtil havde antaget, og end det, vi sad og forhandlede finanslov på baggrund af. Faktisk er udledningerne så store, at CO₂-udslippet er 3,2 pct. større, end vi troede. Det er ikke regeringens ansvar – det er ikke dem, der har regnet – men jeg er alligevel virkelig optaget af, at vi får gjort noget ved det, og at det kommer til at gå hurtigt. Og vi har jo heldigvis den her ret unikke mulighed for at flytte faktisk helt op til 1 mia. kr. i landbrugsstøtten til grønne tiltag.

Vil finansministeren være med til at sikre, at vi udnytter den mulighed?

Kl. 17:50

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ministeren.

Kl. 17:50

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Noget af det, jeg er allergladest for ved den finanslov, vi har lavet, er jo de grønne initiativer, vi har taget i fællesskab – både når det gælder den grønne investeringsfond på 25 mia. kr., som kan være med til at understøtte grøn udvikling herhjemme, men jo også det, at danske virksomheder kan sælge grøn teknologi til resten af verden og dermed skabe job, arbejdspladser og vækst i Danmark. Når det gælder indsatsen har vi jo i øvrigt også lagt op til at tage jorde ud, sådan at de landbrugsjorder, der er mest udsatte, bliver brugt på en bedre måde, så vi dermed også mindsker vores CO₂-aftryk.

Så er der kommet nyt fra EU, i forhold til hvad man kan gøre på moduleringsområdet og andet. Og jeg ved, at det jo er noget af det, man drøfter med fødevareministeren, og jeg tænker, at det nok er bedst, at jeg lader ham stå for de forhandlinger, som han har ansvaret for.

Kl. 17:51

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Fru Sofie Carsten Nielsen.

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jo, men nu var det jo en virkelig essentiel del af finanslovsforhandlingerne. Så er det rigtigt, at EU lige har meldt ud – dagen efter finanslovsaftalen blev indgået – at man faktisk kan gøre mere. Og nu er det så i går kommet frem, at landbruget faktisk udleder 3,2 pct. mere, end vi havde regnet med. Så det kræver, at vi handler. Og derfor vil jeg bare spørge finansministeren igen, om ikke regeringen vil sikre, at vi gør alt det, vi faktisk kan, inden for de muligheder, vi har med landbrugsstøtten.

Kl. 17:52

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ministeren.

Kl. 17:52

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Regeringen er helt overordnet dybt optaget af, at vi gør en meget, meget stærk indsats for at passe godt på vores natur, vores miljø og vores klima. Vi er også optagede af, at vi har et dansk landbrug, som er velfungerende, som har nogle fornuftige arbejdsvilkår, og som vi hjælper til bedst muligt at kunne producere fødevarer, som vi kan være stolte af, ikke bare til Danmark, men også til resten af verden. Og jeg er helt sikker på, at fødevareministeren vil fortsætte forhandlingerne i den ånd med Det Radikale Venstre og andre partier.

Kl. 17:53

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Fru Lisbeth Bech Poulsen fra SF.

Kl. 17:53

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Tak. I det forståelsespapir, som regeringen lavede sammen med os støttepartier, står der jo rigtig mange gange, at det er ambitionen at vende udviklingen i forhold til den stigende ulighed, der har været – specielt under den borgerlige regering, hvor vi alene i 2017 så 12.000 flere fattige børn. I debatten i dag har den borgerlige side haft rigtig meget fokus på, at uligheden stiger en lille smule, som finansministeren også var inde på. Og det er jo, fordi der simpelt hen mangler nogle redskaber til at vurdere lighedseffekterne af politik på formueområde. Er det ikke korrekt, hr. finansminister? Det er egentlig et lidt ledende spørgsmål. Altså det, at vi igen sætter bo- og gaveafgiften op til de 15 pct. for virksomhedsarvinger, har selvfølgelig en effekt. Det kan der ikke regnes på. Det, at vi laver et indgreb over for forældrekøbsordningen, som jo er kommet de mest velhavende til gode, har selvfølgelig også en effekt.

Så det giver jo ikke nogen mening at sige, at den her finanslov øger uligheden. Derfor håber jeg også, at finansministeren er med på, at det er en af de store, måske lidt tekniske og kedelige, opgaver, der venter os og også venter finansministerens eget ministerium – nemlig at få afdækket de her blinde pletter, så vi har nogle fakta at diskutere ud fra.

Kl. 17:54

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ministeren.

Kl. 17:54

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Helt overordnet set vil jeg meget gerne medvirke til, at vi får et så stærkt vidensgrundlag som overhovedet muligt, når vi træffer vores politiske beslutninger. Det er jo også derfor, at vi i bred forstand nu vil kigge på regnemodellerne i Finansministeriet for at inddrage den nyeste viden og for, at de ting, der, populært sagt, kommer ud af

regnemaskinen, når vi har puttet alle tallene ind, er så korrekte og præcise som muligt.

Det er også vigtigt at sige, at der i min verden ikke skal være en blå regnemaskine og en rød regnemaskine. Vi skal have noget, vi i fællesskab kan stå på mål for. Og så er det jo også fuldstændig korrekt, som fru Lisbeth Bech Poulsen nævner, at lighed handler om andet end Ginikoefficienter, og at der er ting, som har betydning for ligheden, som man ikke kan regne ind, som det står i dag i Ginikoefficienten.

Kl. 17:55

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Fru Lisbeth Bech Poulsen.

Kl. 17:55

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Fra SF's side vil vi rigtig gerne have en meget forbedret Ginikoefficient at regne ud fra, og det kræver jo, at vi får nogle data til at afdække det kæmpe område, der er i dag, i forhold til formuerne i Danmark, ligesom ministeren har en diskussion i ministerens eget ministerium om dynamiske effekter og andre ting. Det har jo en helt konkret effekt på politikken og på de tiltag, vi laver, hvis man har et fuldstændig forkert billede af, hvordan det ser ud med ligheden eller uligheden i et land som Danmark.

Kl. 17:56

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Ministeren.

Kl. 17:56

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg er enig i, at vi har en fælles interesse i at have et så godt vidensgrundlag som overhovedet muligt. Og den her regering er dybt optaget af at skabe lige muligheder og et lige samfund, som kan være med til at sikre, at ikke mindst børn og unge, der kommer fra et hjem, hvor man måske ikke nødvendigvis lige har forældre, der har gået mange år i skole, får nøjagtig de samme muligheder som alle andre børn – bare for at tage et eksempel.

Derfor handler lighed i min verden jo i høj grad selvfølgelig om teknik og regnemodeller, men også meget, meget mere om, hvad det er, der sker ude i det samfund, vi er en del af. Og derfor er det så vigtigt, at vi investerer i vores daginstitutioner og i vores folkeskole, og at vi også der sikrer sundhed og lighed.

Kl. 17:57

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Hr. Rune Lund.

Kl. 17:57

Rune Lund (EL):

Tak for nogle gode forhandlinger. Jeg synes, vi er nået frem til et godt resultat. Jeg tror også, at resultatet er kommet, fordi finansministeren har en ordentlig måde at forhandle på – jeg tror, det har været med til at skabe den stemning og den atmosfære, der skulle til, for at vi kunne lande en aftale som den her.

Socialdemokratiet har jo en ambition om, at udviklingen i velfærd skal følge det demografiske træk, så når der kommer flere unge og ældre, skal pengene følge med. Men – og vil finansministeren ikke give mig ret i det? – hvis vi kun havde haft som ambition siden 1950'erne, at væksten i det offentlige forbrug i forhold til sundhedsvæsenet, for at tage det som eksempel, skulle følge det demografiske træk, så havde der i dag været penge nok til, at der var kommet flere borgere, men vi havde jo stadig væk kun haft et sundhedsvæsen på niveau med det, vi kendte fra 1950'erne. Det vil sige, at hvis ikke man får en vækst i det offentlige forbrug, som følger den udvikling,

der er i samfundet, sådan som vi jo faktisk gør med lige præcis den her finanslov, så vil den offentlige sektor sakke bagud.

Så kan vi ikke få et højere ambitionsniveau fra Socialdemokratiet, i forhold til hvad væksten i det offentlige forbrug skal være?

Kl. 17:58

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Ministeren.

Kl. 17:58

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg vil gerne starte med at takke hr. Rune Lund for de pæne ord om samarbejdet, og dem kan jeg sende tilbage. Jeg synes i det hele taget, at vi har haft et rigtig godt samarbejde mellem de partier, som er en del af den her finanslovsaftale. Og noget af det, vi har haft som det vigtigste udgangspunkt, har jo været at sætte velfærden først og sige, at det ikke nytter noget, at man bilder folk ind, at man kan få det hele for det halve, når vi kan se, hvor hurtigt vores sygeplejerske løber; når vi kan se, hvad der er af mangler i vores ældrepleje; når vi kan se, hvor svært det er i psykiatrien; og når vi kan se, at vores mindste har brug for nogle bedre rammer.

Det er jo derfor, at vi med den her finanslovsaftale leverer et resultat, der er bedre end at skulle leve op til det demografiske pres. Vi afsætter flere penge end det, at der kommer flere ældre og børn, ville tilsige økonomisk, og det håber jeg da at vi i fællesskab er enige om er vigtigt og rigtigt og en ny retning, vi har sat med den her finanslov.

Kl. 18:00

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Hr. Rune Lund.

Kl. 18:00

Rune Lund (EL):

Det er jo det, der er så godt ved den her finanslov, altså at vi for første gang i 10 år har en finanslov, som går igennem loftet, i forhold til at vi nu har en vækst i det offentlige forbrug, som ikke bare følger det demografiske træk – det har været en kamp bare at få det – men hvor vi faktisk er oppe på en vækst i det offentlige forbrug, som følger udviklingen i velstanden i samfundet. Og det betyder jo, at den offentlige sektor ikke sakker bagud, når vi snakker finansloven for 2020. Og så er mit spørgsmål: Når nu det er resultatet i forhold til finansloven for 2020, vil det så ikke være meget, meget mærkeligt, hvis vi, når vi skal forhandle finansloven for 2021, så går tilbage til kun at have en ambition, der hedder, at der skal være en vækst svarende til det demografiske træk, altså når vi nu i år for 2020 har gjort det så godt i forhold til at sikre det fulde demografiske træk?

Kl. 18:00

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Ministeren.

Kl. 18:00

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Vi har gjort det rigtig godt med den her finanslov – det er jeg enig i. Det, vi har sagt fra regeringens side, er, at vi som minimum, når vi skal lave aftaler med hinanden, skal sige og tage det alvorligt, at når der kommer – og det er rigtig dejligt, og det skal vi være glade for – flere børn og flere ældre, så skal pengene følge med. Og sådan vil det også være næste gang, vi sætter os til forhandlingsbordet, både med kommuner og regioner og med Folketingets partier.

Så vi har ikke lavet en finanslov for 2020, hvor vi styrker velfærden, med henblik på så at lave en for 2021, hvor vi gør det modsatte.

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Hr. Rasmus Nordqvist, Alternativet.

Rasmus Nordqvist (ALT):

Tak. Og tak til finansministeren for talen. For at komme tilbage til det umættelige, ser jeg jo allerede nu frem mod klimahandlingsplanerne, og det ved jeg at vi er mange der gør. Og jeg kunne godt tænke mig høre finansministeren, om man er enig i, at der er behov for at se på en reel investering og en reel finansiering af de handlingsplaner, der kommer, og at vi også ser på skatter og afgifter i forhold til at lave noget handling i klimahandlingsplanerne. Selv om det er noget, der måske foregår i andre ministerier, er jeg sikker på, at finansministeren også kommer til at have sit skarpe blik rettet imod det.

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Ministeren.

Forhandling

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jamen det sidste kan jeg bekræfte, nemlig at jeg som finansminister ser det som min opgave ikke bare at lave finanslov og sørge for, at der er styr på rigets finanser – og det er ikke en lille opgave i sig selv – men også at sikre, at der er en grøn dimension ved det at være finansminister. Jeg har jo sagt, at jeg gerne vil være den grønne kasseimester, fordi der i år 2020 – og jeg tror, at behovet vil blive endnu stærkere i årene fremover – er brug for, at finansministre også tænker grønt.

Jeg vil da i øvrigt gerne benytte lejligheden til at takke min forgænger, hr. Kristian Jensen, som er en af dem – også blandt finansministre i Europa – der så det tidligere. Det synes jeg var rigtig godt, men jeg tror, der kan gøres rigtig meget mere. Og det vil jeg meget gerne være med til.

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Hr. Rasmus Nordqvist.

Rasmus Nordqvist (ALT):

Så finansministeren er altså tættere på at blive den grønne kasseimester. Jeg vil sige, at man med den her finanslov er gået et skridt tættere på, og det glæder virkelig Alternativet. Men jeg kunne godt tænke mig at komme lidt tættere på og høre, om ministeren er enig i, at man i forbindelse med netop handlingsplanerne også bliver nødt til at se på en reel finansiering, altså sådan at vi tør se på, at det ikke kun handler om ting, der ikke må koste noget, men også om ting, som vil kræve finansiering fra statens side.

Tredje næstformand (Jens Rohde):
Ministeren.

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jamen der er ingen tvivl om – og det har vi også set i forbindelse med den her finanslov – at selv om man tager nogle rigtig store skridt, skal man jo også sørge for at finde de rette værktøjer. Og det er også noget, der koster nogle penge. Og sådan vil det også

Kl. 18:01 være, når vi når frem til at skulle lave en klimahandlingsplan. Der skal vi også i fællesskab finde ud af med hinanden, hvad det er for værktøjer, vi vil bruge. Og vi skal jo også tænke det ind i kommende finanslove.

Kl. 18:01 Altså, vi har taget nogle meget vigtige grønne skridt med den her finanslov, men jeg tror, at det vil gøre sig gældende for finansministeren fra nu af og så langt, jeg kan se ud i fremtiden, at det vil der også være behov for at man arbejder videre med. Og det er også det, jeg mener med, at hvis man vil være en grøn finansminister, skal man selvfølgelig være opmærksom på, at der ved siden af alt det, vi gerne vil på det grønne område, også er nogle opgaver i forhold til vores sundhedsvæsen, i forhold til vores ældre og i forhold til vores børn.

Kl. 18:02 Men det her er ikke bare en engangsinvestering, vi har aftalt med hinanden. Det er starten på investeringer, vi skal lave til gavn for vores børn og vores børnebørn og – uden at det skal blive alt for højstemt – den planet, vi i fællesskab bor på.

Kl. 18:05

Kl. 18:02 **Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):**
Tak for det. Så er det hr. Lars Boje Mathiesen, Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 18:05

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak for det. Ja, nogle gange kan det jo siges kort og godt. Jeg takker også for finansministerens tilgang til, at vi er konstruktive i Nye Borgerlige. Det er vi også omkring tingene, og det vil vi også være fremadrettet.

Derfor er det der med, at man ikke vil tage ansvar, også sådan lidt træls. Det ord forstår vi jo begge to godt. Hvis jeg siger nej til min 3-årige datter til en ekstra Kinderchokolade, er det også at tage ansvar. Hvis jeg siger nej til, at mine elever kan komme ud at spille rundbold, så er det også at tage ansvar. Hvis en teenagepige siger nej til stoffer, er det også at tage ansvar. Vi kan sagtens være politisk uenige, men skal vi ikke komme ud over den der med, at når man siger nej til noget, er det det samme, som at man ikke tager ansvar? At sige nej kan netop også være at tage ansvar, hvis det er det, man mener er det korrekte at gøre.

Jeg har faktisk to spørgsmål. Det ene er: Bliver børn med den her finanslov økonomisk fattigere eller rigere generelt set? Får vi flere børn i fattigdom, eller får vi færre børn i fattigdom? Og det andet går på egenbetaling ... det tager jeg i næste omgang.

Kl. 18:06

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Det må vente til næste omgang. Værsgo.

Kl. 18:06

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Det er en finanslov, der i den grad investerer i at sikre børn i Danmark en god opvækst, og det gælder, uanset om man kommer fra en familie med meget små kår eller man kommer fra en velstillet familie. Når vi investerer i flere voksne i vores daginstitutioner, er det jo, fordi vi kan se, at der er børn, som har en dagligdag, hvor der er for lidt opmærksomhed, for lidt omsorg, for lidt tid til det enkelte barn, og de børn, der betaler den måske højeste pris for den situation, er de børn, der kommer fra hjem, hvor man ikke i samme omfang kan hjælpe dem og støtte dem.

Så det her er en finanslov, hvor vi investerer i børn, og det gælder jo ikke alene i forhold til vores daginstitutioner. Det gælder også i forhold til folkeskolen, som jeg ved at ordføreren har et stort hjerte for og i øvrigt indtil for nylig også har arbejdet i. Her investerer vi jo også målrettet i at skabe nogle bedre vilkår, ved at vi kan ansætte nogle flere lærere.

Kl. 18:07

Kl. 18:09

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Hr. Boje Mathiesen.

Kl. 18:07

Lars Boje Mathiesen (NB):

Nu er der jo så ikke nogen garanti for, at det er lærere, der bliver ansat. Det må kommunerne jo indtil videre åbenbart selv bestemme.

Derudover kommer der jo mere brugerbetaling. Så de forældre, hvis børn man siger man gerne vil investere i, tager man jo nogle penge fra, for i og med at man sætter minimumsnormeringer ind, kommer der også en øget forældrebetaling derude, som godt kan være rigtig mange penge for de her familier.

Så jeg må igen spørge om det sådan rent økonomisk: Skaber den her finanslov flere børn, som kommer til at leve i fattigdom, eller færre børn, der vil komme til at leve i fattigdom? Det er rent økonomisk i kroner og øre og ikke i forhold til alt det andet værdimæssige. Når børn lever i fattigdom, taler venstrefløjens jo om, hvad det er i kroner og øre. Så bliver der flere eller bliver der færre børn, der kommer til at leve i fattigdom med den her finanslov?

Kl. 18:08

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Værsgo.

Kl. 18:08

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Den her regering og de partier, der er med til at lave den her finanslov, har bestemt ikke tænkt sig, at der skal komme flere børn i fattigdom, og derfor er den her finanslov også et udtryk for det stik modsatte, nemlig at vi investerer i, at også de børn, der kommer fra hjem, hvor der er meget svag mulighed for at hjælpe dem, får et løft.

Vi har i øvrigt også, og det er jo blevet kritiseret fra flere sider, gået ind med det midlertidige børnetilskud for at hjælpe netop de familier, som har de allerallersværeste vilkår. Så jeg kan ikke genkende det billede, som måske blev antydnet i spørgerens spørgsmål.

Kl. 18:08

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Hr. Ole Birk Olesen, Liberal Alliance.

Kl. 18:08

Ole Birk Olesen (LA):

Det går godt i Danmark, siger finansministeren, og jeg tror, at alle finansordførere har været på talerstolen og sige cirka det samme: Det går relativt godt i Danmark for øjeblikket. Desto mere mærkeligt er det jo også, at det er lykkedes finansministeren at lave en finanslov, som gør alle indkomstgrupper i Danmark fattigere. Altså, man skulle tro, at det var en finanslov i en krisetid. Der kunne man forstå, at det var nødvendigt at spænde livremmen ind og gøre ting og sager, som ville gøre folk fattigere, men det er jo i gode tider, at det er lykkedes finansministeren at lave en finanslov, der gør alle mennesker fattigere.

Hvorfor er det nødvendigt? Vi hører noget om, at tobaksafgifterne skal stige, for at der er færre, der ryger. Men hvis man ikke havde brug for de penge i den offentlige sektor med det her røde flertal, kunne man jo have lavet nogle kompenserende lettelse nogle steder, så folk ikke fik færre penge mellem hænderne. Det er vel, fordi man har lavet en finanslov, hvor man har brug for så mange penge, at selv de fattigste i samfundet skal bidrage, sådan at de har en mindre disponibel indkomst end før finansloven.

Kl. 18:09

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Helt overordnet er det jo rørende at høre hr. Ole Birk Olesen – hvis parti jo i den grad, også da man sad i regering, har arbejdet for, at der skulle gives massive skattelettelse til dem, der tjener allermest, og at der til gengæld skulle investeres mindre i vores fælles velfærd til gavn for dem, der har mindst – nu stå og sige, at den her regering vil gøre folk fattigere. Det er bestemt ikke det, vi har tænkt os. Vi har tænkt os at investere i det velfærdssamfund, som også er med til at skabe tryghed, og som er med til at skabe lighed, og vi har jo også, som jeg var inde på for et øjeblik siden, truffet beslutning om det midlertidige børnetilskud, som gør, at de familier og børn, der har allermindst, giver vi en hjælpende hånd.

Så til hr. Ole Birk Olesen vil jeg sige, at den her regering fuldt ud står på mål for, at vi satser på velfærd frem for de skattelettelse, som hr. Ole Birk Olesens parti synes er vejen til den evige frelse.

Kl. 18:11

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo, hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 18:11

Ole Birk Olesen (LA):

Jamen det er jo ikke mig, der siger, at finansloven gør alle fattigere; det er jo finansministeren selv i et svar til Folketinget og til undertegnede om, at alle indkomstgrupper bliver fattigere som følge af den her finanslov. Deres disponible indkomst bliver mindre som følge af den her finanslov. Det er jo finansministerens eget svar, der fortæller det.

Så i stedet for at stå der og spille forarget kan finansministeren så ikke fortælle, hvorfor det virkelig er sådan, at man bruger så mange penge i den røde blok, at man synes, det er nødvendigt også at opkræve flere penge hos de fattigste i samfundet, altså dem, der har mindst, så de får en mindre disponibel indkomst end før finansloven?

Kl. 18:11

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak, og værsgo.

Kl. 18:11

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Vi er ikke ude på et togt for at tage penge fra folk, men det er rigtigt, at vi har sagt, at når vi skal passe godt på vores børn og unge, er det en rigtig god idé at sætte cigaretpriiserne i vejret. Og det er klart, at hvis man er ryger, vil man kunne mærke det i sin økonomi, og det er jo et af de valg, som vi må træffe en gang imellem som politikere. Er vi parate til at gøre noget godt – i det her tilfælde forhåbentlig forhindre, at rigtig mange børn og unge starter med at ryge, med alt det, det betyder for deres sundhed og livskvalitet og risiko for at blive ramt af alvorlig sygdom – vel vidende at det, hvis man har også en lille indtægt, selvfølgelig kan mærkes, hvis cigaretpriiserne stiger i første omgang fra 40 kr. til 55 kr. og så op til 60 kr.?

Kl. 18:12

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak for det. Så er det hr. Edmund Joensen, Sambandsflokkurin. Værsgo.

Kl. 18:12

Edmund Joensen (SP):

Tak. Mit spørgsmål er angående havforskning. Jeg ved godt, at finansministeren synes godt om vores projekt, som vi har etableret mellem Danmark, Færøerne og Grønland. Men mit spørgsmål går

på, hvad finansministeren synes om at etablere et permanent hav-forskningscenter på Færøerne.

Kl. 18:16

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 18:13 **Rasmus Jarlov (KF):**

Tak. Jeg vil som sagt gerne rose finansministeren for at have spillet med åbne kort i forhandlingerne, og der er også gode ting, som vi godt vil kunne tilslutte os, særlig på det grønne område. Men den samfundsøkonomiske effekt af finansloven er vi bekymret for, altså at der laves en finanslov, som formindsker arbejdsudbuddet og dermed faktisk bryder med rigtig mange års traditioner for at have lavet finanslove, som har øget arbejdsudbuddet og dermed skabt vækst og skabt hele grundlaget for den velstand, vi har i Danmark i dag.

Kl. 18:13

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Allerførst vil jeg gerne gentage roserne til hr. Edmund Joensen for det gode forhandlingsforløb, vi har haft, og også tak for bemærkningerne her fra Folketingets talerstol. Jeg synes, det er utrolig vigtigt, at vi, når vi tænker klimaindsatsen i kongeriget og i rigsfællesskabet, så ikke alene gør det med et dansk perspektiv eller med et færøsk perspektiv eller med et grønlandsk perspektiv, men at vi tænker det i fællesskab. Og det, vi giver mulighed for med den bevilling, der nu bliver en del af finansloven, er jo også, at man med et færøsk lederskab kan se på, hvordan havstrømme og andet kan have indvirkning på vores klima, og dermed blive klogere til gavn ikke alene for Færøerne, men for os alle sammen.

I forhold til hvilke yderligere tiltag man kan tage for at styrke det, ved hr. Edmund Joensen, at min dør er åben, og at jeg er lytten-de, men hr. Edmund Joensen ved også, at jeg, selv om vi nærmer os jul, ikke har et pengetræ, så jeg på forhånd kan love noget. Men jeg vil altid gerne lytte til de ting, som hr. Edmund Joensen måtte finde vigtige.

Kl. 18:14

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Hr. Edmund Joensen.

Kl. 18:14

Edmund Joensen (SP):

Tak, og tak for ministerens positive svar. Jeg rejser spørgsmålet, fordi vi jo tidligere har forsket og haft disse havundersøgelser, men projektet har jo været oppe, og så har det også været nede. Jeg er enig med ministeren i, at disse ting er så vigtige, og at vi råder over så store havområder i rigsfællesskabet, at vi er forpligtet til at vide, hvad der sker med vores havstrømme, med klimaet og med fiskebestandene. Vi kan ikke risikere, at den slags projekter går ned igen, men de må være oppe hele tiden. Derfor mit spørgsmål. Tak.

Kl. 18:15

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Værsgo.

Kl. 18:15

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg tror, at det er fuldstændig rigtigt, som hr. Edmund Joensen peger på, at der ligger en meget, meget stor viden gemt ikke bare på land, men også til vands, i forhold til, hvad det er for forandringer, der sker med vores jordklode. Derfor er jeg også meget glad for, at vi med den her finanslovsaftale kan tage de første skridt i retning af at udnytte den viden til fælles gavn og glæde. Jeg forventer jo også til næste år at få lejlighed til at forhandle både med vores to færøske og vores to grønlandske folketingsmedlemmer, og jeg tænker, at det vil være en god lejlighed til, at vi der kan fortsætte snakken om, hvordan vi bedst kan styrke den fælles klimaindsats.

Kl. 18:16

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. Rasmus Jarlov, Det Konservative Folkeparti.

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Værsgo.

Kl. 18:17

Kl. 18:17

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Den her finanslov er i den grad socialdemokratisk politik. Det er, at vi sætter velfærd først. Efter at vi har haft en regering under hr. Lars Løkke Rasmussen, der var mere optaget af skattelettelser end af velfærd, så er det nu vendt om, og det betyder, at vi investerer i vores sundhedsvæsen, i vores børn og unge, i vores uddannelser, i klima og miljø, men jo også, at vi er dybt optaget af at skabe vækst og udvikling. Det er rigtigt, at der er en meget begrænset negativ effekt på arbejdsudbuddet i den her finanslov. Det er ikke noget mål i sig selv set med vores øjne. Tværtimod vil vi jo altid gerne se, at tingene er positive, men jeg er også nødt til at sige, at den her finanslov vil føre til store muligheder for vores erhvervsliv i forhold til at kunne hente faglært arbejdskraft, i forhold til grønne investeringer og i forhold til uddannelse.

Kl. 18:18

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 18:18

Rasmus Jarlov (KF):

Det er jo ikke noget nyt, at Socialdemokraterne går op i mere velfærd. Det er helt velkendt, det er helt fuldstændig klassisk socialdemokratisk politik. Det er jeg helt enig i. Men der er noget nyt. Altså, man så jo ikke – mig bekendt i hvert fald og ifølge de opgørelser, jeg har set – Helle Thorning-Schmidt-regeringen eller Poul Nyrup-regeringen lave finanslove, som mindskede arbejdsudbuddet. Det er derfor, jeg spørger, om det er et brud med socialdemokratisk tradition, eller om man agter at forfølge den tradition, som tidligere socialdemokratiske statsministre har forfulgt.

Kl. 18:19

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 18:19

Kl. 18:22

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Det, vi er meget optaget af, er at sikre vækst og velfærd. Det kan man gøre på mange måder. Nu har vi taget et første skridt i forhold til at styrke vores velfærdssamfund. Når det gælder de reformer, vi ser for os fremadrettet, så er det ikke de traditionelle arbejdsudbudsreformer, hvor jo efterhånden også de fleste økonomer siger at vi nok har høstet de fleste af de frugter, vi kunne få der, men så er det det, man kalder andengenerationsreformer, altså hvor man er mere optaget af at opkvalificere og uddanne mennesker, sådan at de også kan varetage jobfunktioner, som de ellers ikke ville kunne. Og når vi ved, at der i de kommende år vil ske et skift, hvor mange ufaglærte jobs forsvinder og hvor mange faglærte kommer til, så vil det da være rigtig fornuftigt, at vi investerer i det.

Kl. 18:20

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Hr. Morten Dahlin, Venstre.

Kl. 18:20

Morten Dahlin (V):

Må jeg ikke starte med at rose finansministeren for en oratorisk utrolig veludført tale. Jeg er vitterlig imponeret over, at man med en dag med tabeller og tal på den måde kan kigge op fra de tørre regneark og så levere sådan en performance. Det er en oprigtigt ment ros.

Særlig en ting, ministeren sagde, bed jeg fat i. Børn, børn, børn! blev der sagt. Det tænkte den tidligere regering også på, for med den politik, den tidligere regering førte, var der næsten 90.000 børn, som oplevede, at mindst en af deres forældre forlod kontanthjælpsystemet og blev en del af det største fællesskab, vi har i Danmark, nemlig arbejdsfællesskabet. Den politik vender finansministeren nu på hovedet, for finansministeren har valgt at prioritere 300 mio. kr. i højere sociale ydelser, særlig til arbejdsløse indvandrere og flygtninge.

Og et lidt åbent spørgsmål: Hvorfor vælger ministeren at bruge penge på højere sociale ydelser i stedet for grøn omstilling eller velfærd?

Kl. 18:21

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 18:21

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Allerførst vil jeg sige tak til hr. Morten Dahlin for de pæne ord om min tale. Det varmer. Den her regering har jo virkelig sammen med de partier, der er en del af den her finanslov, investeret i den grønne omstilling. Jeg har ikke hørt noget folketingsmedlem i dag, heller ikke fra spørgerens eget parti, anfægte, at det her er den grønneste finanslov i mands minde. Så det har vi i den grad prioriteret. Og vi er også dybt optaget af, at man, uanset om man har en dansk eller udenlandsk baggrund, når man er her, bidrager til fællesskabet, er en del af at kunne arbejde. Det er der i øvrigt utrolig mange kvaliteter ved, og det er også derfor, vi har nedsat Ydelseskommisionen. Men der er bare også den del af historien, som spørgeren glemte at nævne, nemlig at der altså er nogle børn, der lever under meget, meget små kår, og der har vi så lavet en midlertidig børneydelse, som gør, at de får lidt bedre vilkår, end de ellers ville have haft, og det står vi helt på mål for.

Kl. 18:22

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Morten Dahlin.

Morten Dahlin (V):

Her er finansministeren og jeg så nok uenige. Jeg mener ikke, man lever under små kår, hvis man som kontanthjælpsfamilie med to børn får udbetalt over 23.000 kr. om måneden. Man er ikke rig, men man er bestemt heller ikke fattig. Kan finansministeren ikke bare forklare ganske hurtigt, hvordan det skal hjælpe de her »børn, børn, børn«, når deres forældre ikke står op om morgenen og går på arbejde? For med den politik, regeringen fører, er der færre mennesker, der vil komme ud på arbejdsmarkedet, og hvordan hjælper det børnene ikke at se deres forældre stå op om morgenen og gå på arbejde?

Kl. 18:23

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Værsgo.

Kl. 18:23

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Med den politik, som regeringen fører, og af det, vi i øvrigt kan se i vores krystalkugle for de kommende år, vil beskæftigelsen i 2019, 2020 og 2021 blive forbedret med 59.000 mennesker. Og det er rigtig, rigtig vigtigt, at vi får flere, også med indvandrerbaggrund, ud på arbejdsmarkedet. Det er vi 110 pct. enige om, og det er også derfor, vi har bedt Ydelseskommisionen om at komme med et bud på, hvordan vi gør det klogt og stærkt og effektivt, uden at vi efterlader nogen børn under nogle meget, meget svære vilkår.

Kl. 18:23

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det fru Louise Schack Elholm, Venstre. Værsgo.

Kl. 18:23

Louise Schack Elholm (V):

Jamen det var da meget passende, at vi lige kom fra det med børnene, når man garanterer hjælp til de børn, der lever under fattigdomsgrænsen – det er jo kun lige godt et år siden, at fru Mette Frederiksen lovede, at der ville komme en løsning til de fattige børn. Gør den her finanslov så gruppen af børnefamilier med de laveste indkomstdetaler rigere eller fattigere, når man ser på den samlede effekt af skatter og afgifter?

Kl. 18:24

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Værsgo.

Kl. 18:24

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Vi har jo netop, som jeg lige var inde på, med det her givet en håndsrækning til de børnefamilier, der har allerallermindst, og selv om forældrene er i arbejde – for vi vil gerne have forældrene i arbejde, det skal vi, og det er ikke til diskussion – vil vi ikke acceptere, at børn lever under så dårlige kår som dem, der blev efterladt af den tidligere regering. Så jeg mener bestemt, at vi har levet op til det, som statsministeren også udtalte før valget.

Kl. 18:24

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Fru Louise Schack Elholm.

Kl. 18:24

Louise Schack Elholm (V):

Er det så et forkert svar, som finansministeren har givet til hr. Ole Birk Olesen, da han på spørgsmålet om, hvem der blev aller mest fattige med den her finanslov, svarede, at alle bliver fattige, alle

indkomstgrupper bliver fattigere og får en mindre indkomst som følge af de skatte- og afgiftsstigninger, der er, og at dem, det ramte allerhårdst, var de allerfattigste i Danmark? Er det et forkert svar, finansministeren så har givet til hr. Ole Birk Olesen? Eller kan finansministeren bekræfte, at det er et korrekt svar, som finansministeren gav, da finansministeren sagde, at det var de laveste indkomstdecilere, der blev hårdest ramt af skatter og afgifter, på den her finanslov?

Kl. 18:25

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 18:25

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg bestræber mig altid på, og det gælder også Finansministeriet, at give korrekte svar. Det har vi også gjort i det her tilfælde. Men det er heller ikke nogen overraskelse og formentlig heller ikke for spørgeren, at når man sætter cigaretpriserne op, rammer det jo socialt skævt. Altså, hvis man ryger 20 smøger om dagen og har en indtægt på 20 mio. kr. om året, kan man ikke mærke det lige så meget, som hvis man har meget, meget få penge. Derfor har det jo, ikke mindst når det gælder cigaretpriserne, en direkte virkning, at vi sætter priserne op, og når vi sætter dem op for at undgå, at børn og unge begynder at ryge, betyder det også noget for dem, der ikke har ret mange penge, men som til gengæld ryger.

Kl. 18:26

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Så er det hr. Peter Skaarup, Dansk Folkeparti.

Kl. 18:26

Peter Skaarup (DF):

Tak til finansministeren for besvarelsen. Jeg synes, at finansministeren på mange måder kom ret godt rundt omkring de spørgsmål og kommentarer, der har været. Men der er et enkelt område, som jeg så ikke synes at finansministeren var inde på, nemlig udlændingeområdet, herunder grænsekontrol, og de forskellige lempelser, som regeringen har gang i på forskellig vis. Så jeg kunne egentlig godt bare tænke mig at spørge finansministeren: Hvornår holder regeringen og Socialdemokraterne egentlig op med at lempe udlændingeloven?

Kl. 18:26

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 18:26

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jamen tak til hr. Peter Skaarup for de pæne ord og for muligheden for, at vi kan snakke udlændingepolitik her i dag. Det vil jeg rigtig gerne. Altså, der er ingen tvivl om, at Socialdemokratiet og dermed også regeringen står for en fast og stram udlændingepolitik i Danmark, og at vi ikke har tænkt os at lempe udlændingepolitikken eller lave et paradigmeskift i retning af en lempelse. Der er nogle steder, hvor vi har ændret noget, der var resultatet af nogle ufornuftige beslutninger, der blev truffet under den tidligere regering, men jeg tror, og det tror jeg i øvrigt jeg deler med hr. Peter Skaarup, at der er et meget, meget stort flertal i det her Folketing og i øvrigt også i den danske befolkning, der mener, at det er vigtigt, at vi står vagt om en stram, men også fornuftig udlændingepolitik. Det er det, som er regeringens politik, det er det, vi gennemfører, og i det, er der ikke noget, der er i strid med den finanslov, vi har lavet her.

Kl. 18:27

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Hr. Peter Skaarup.

Kl. 18:27

Peter Skaarup (DF):

Jo, det er der faktisk. For hvis vi kigger på antallet af lempelser under den nuværende regering, bare indtil nu, vil vi se, at vi er altså er oppe på 14 tilfælde af lempelser af udlændingepolitikken. Det er jo ret mange, vil jeg nok sige til finansministeren. Derfor undrer det mig, at man, når man fra statsministerens side har sagt, at man ikke vil være statsminister, hvis det er, at man skal sidde i en regering, der lemper udlændingepolitikken, så alligevel bliver ved med at lempe udlændingepolitikken. Så derfor vil jeg godt gentage mit spørgsmål, som jeg ikke fik svar på før: Hvornår holder regeringen op med at lempe udlændingepolitikken?

Kl. 18:28

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 18:28

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg må gentage til hr. Peter Skaarup, at den her regering står for en fast, stram udlændingepolitik, og at vi bestemt ikke har tænkt os at holde op med det; jeg synes, det vil være rigtig ufornuftigt at gøre det. Jeg glæder mig over, at der er et stort flertal i Folketinget, der bakker op om en stram udlændingepolitik, for det tror jeg faktisk er vigtigt for Danmark. Der er ikke med den her finanslov taget nogen skridt, der går i den forkerte retning i forhold til at have en fast udlændingepolitik. Vi har til gengæld på erhvervsområdet taget nogle skridt, der gør, at nogle af dem, der er i Danmark, kan bidrage bedre til det danske samfund, og det synes jeg er fornuftigt.

Kl. 18:29

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Hr. Kristian Hegaard, Radikale Venstre.

Kl. 18:29

Kristian Hegaard (RV):

Tak for det. I går opstod der et julegys. Det var ikke julesovsen, der brændte på, men der kom nye tal, der viste, at landbruget udleder 1,6 mio. t klimagasser mere end først antaget. 1,6 mio. t klimagasser – det svarer til 3,2 pct. ekstra af Danmarks samlede udledning. Og om 13 dage skal regeringen melde en fleksprocent ind til Kommissionen. Det er en mulighed for at flytte 1 mia. kr. fra direkte landbrugsstøtte til grønne tiltag.

Grunden til, at jeg spørger finansministeren, er jo, at det har konsekvenser, hvis ikke vi gør noget. For så skal pengene bare tages fra rigets øvrige finanser, hvis vi skal gøre noget ved den her udfordring. Så med de nye tal, med den nye udfordring, vil regeringen da øge de grønne tiltag igennem fleksprocenten eller gennem rigets øvrige finanser?

Kl. 18:30

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 18:30

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg deler opmærksomheden på, hvordan vi kan bidrage til, at klimaaftrykket, også fra Dansk Landbrugs side, bliver så minimalt som muligt, samtidig med at vi har et stærkt erhverv, der ikke alene skaber job og vækst, men jo også nogle sunde og gode fødevarer til både den danske befolkning og resten af verden. Så man sidder netop nuovre hos fødevareministeren og ser på, hvordan man kan indrette det, sådan at vi opnår begge de ting. Og jeg har meget, meget stor tillid til – med mit kendskab til fødevareministeren og

i øvrigt med de beslutninger, vi træffer i den her regering – at det finder vi nogle balancer i forhold til.

Og vi deler i lighed med spørgeren jo også bekymringen for de seneste tal, der er kommet. Og det skal vi jo i fællesskab finde løsninger på – både i fællesskab i Folketinget, men jo også i fællesskab med Dansk Landbrug. Det er det, vi sidder og arbejder på, og jeg ved, at Det Radikale Venstre også deltager i de drøftelser.

Kl. 18:31

Tak for det. Hr. Kristian Hegaard.

Kl. 18:31

Kristian Hegaard (RV):

Finansministeren deler den opfattelse, som Det Radikale Venstre har, nemlig at de her nye tal er meget alvorlige. Det er meget alvorligt, når vi taler om 1,6 mio. t ekstra klimagasser. Så må det være relevant at få svar i dag på spørgsmålet: Vil man være villig til at kigge på at flytte 1 mia. kr. fra direkte landbrugsstøtte over til grønne tiltag, sådan som der er mulighed for om 13 dage? Og det må jo være finansministeren, der svarer på, om man vil gøre det gennem den her ordning eller ved at se på rigets øvrige finanser.

Kl. 18:32

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Og værsgo.

Kl. 18:32

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg takker for tilliden til, at jeg som finansminister bør sidde for bordenden ved enhver forhandling. Der er dage, hvor jeg synes, det er en god idé, og der er andre dage, hvor jeg er mindre begejstret over tanken. Men i det her tilfælde er situationen den i al sin enkelhed, at der foregår drøftelser ovre hos fødevarerministeren om præcis de her ting. Og jeg ved, at Det Radikale Venstre er en meget aktiv spiller i de drøftelser. Det hilser regeringen velkommen. Men jeg vil ikke stå her fra Folketingets talerstol og forhandle på vegne af en kollega, som sidder seriøst og arbejder med tingene. Og jeg er helt sikker på, at man når en fornuftig landing af det her.

Kl. 18:32

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det hr. Torsten Schack Pedersen, Venstre.

Kl. 18:32

Torsten Schack Pedersen (V):

Jeg bliver altid så glad, når jeg hører en socialdemokrat sige, at han er optaget af at skabe vækst. Det er jo godt, for hvis der er vækst i samfundet, bliver vi rigere, og det giver ekstra muligheder for at sætte ting i gang, forbedre velfærden og forbedre virksomheders konkurrencevilkår. Så det gør mig jo glad, når finansministeren siger, at han er optaget af at skabe vækst.

Det var han desværre ikke, da vi havde førstebehandlingen af finansloven, for der blev det ligesom udstillet og gjort klart, at der var nul vækstinitiativer i finansloven. Jeg skal ikke gentage debatten, der har været med min kollega hr. Troels Lund Poulsen, om, at finansloven ikke bidrager positivt, og ej heller, at svaret til de danskere med færrest penge er, at de skal have færre penge mellem hænderne næste år. Det har vi været omkring.

Derfor vil jeg prøve at følge op på det, som hr. Peter Skaarup spurgte om, nemlig udlændingepolitikken. For den radikale finansordfører sagde i sin ordførtale, og jeg citerer: Vi slår hul i paradigmeskiftet med finansloven. Og den radikale finansordfører var meget begejstret. Og nu siger finansministeren i et svar til Peter Skaarup, at regeringen står fast på den faste og fair udlændingepolitik. Så skal jeg bare forstå, om det er finansministeren, der har ret, eller den radikale finansordfører, der har ret.

Kl. 18:34

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 18:34

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Det er sådan set meget enkelt. Regeringen står fuldstændig fast på en stram og ansvarlig udlændingepolitik, og vi har ikke nogen planer om at lave om på den. Det gør vi ikke med den her finanslov, og det har vi i det hele taget ikke tænkt os at lave om på. Og så er det ikke nogen hemmelighed, at selv om vi har lavet en finanslovsaftale sammen med Det Radikale Venstre, jamen så ser regeringen og Det Radikale Venstre forskelligt på udlændingepolitikken. Det håber jeg ikke kommer bag på spørgeren. Der er ikke, set med mine øjne, noget som helst i den aftale, vi har lavet om finansloven, der ændrer på den stramme, faste udlændingepolitik, som regeringen står for. Jeg tror, det er vigtigt, at man fortsat i det her Folketing bredt arbejder for det, som også den danske befolkning er optaget af, nemlig at det skal være fornuftigt, men at det også skal være stramt. Og vi skal sørge for, at den kurs bliver fortsat.

Kl. 18:35

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Torsten Schack Pedersen, værsgo.

Kl. 18:35

Torsten Schack Pedersen (V):

Tak. Så den radikale ordfører har simpelt hen misforstået den aftale, Det Radikale har indgået. Altså, den radikale glæde over, at der lempes på udlændingepolitikken med finanslovsaftalen, må simpelt hen bero på en misforståelse. Jeg synes, finansministeren skulle stå ved aftalen og stå ved, at der bliver givet flere penge til særlig flygtninge- og indvandrerfamilier på kontanthjælp, og at der bliver lavet en lang række lempelser. Det glæder Det Radikale Venstre; det er fair nok, det er politisk uenighed. Men jeg synes da, det er lidt dårlig stil, at finansministeren så åbenbart siger, at Det Radikale Venstre fuldstændig har misforstået den aftale, de har indgået.

Kl. 18:35

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det fru Karina Lorentzen Dehnhardt. Nå, undskyld, ministeren skal svare. Selvfølgelig.

Kl. 18:36

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Trods alt. Tak, formand.

Som jeg sagde, har Det Radikale Venstre og Socialdemokratiet forskellige holdninger til udlændingespørgsmålet. Så har vi lavet en finanslovsaftale med hinanden, som har nogle fornuftige elementer, som bl.a. betyder, at hvis der er en virksomhed, der har en dygtig medarbejder, som knokler løs og ellers stod til at skulle forlade landet, kan de få lov til at beholde ham, så længe der er et arbejde hos dem. Det tror jeg da at der er rigtig mange virksomheder der sætter pris på. Det synes vi i enighed er fornuftigt i Det Radikale Venstre og Socialdemokratiet og dermed også regeringen. Betyder det så, at vi lige pludselig er blevet enige om udlændingepolitikken? Nej, og det tror jeg både Det Radikale Venstre og regeringen kan bekræfte.

Kl. 18:36

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Torsten Schack Pedersen fik svar, selvfølgelig. Så er det fru Karina Lorentzen Dehnhardt, Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 18:37

Kl. 18:40

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Tak for det. Jeg vil også gerne starte med at sige tak for en rigtig fin finanslov, og jeg er jo meget enig med finansministeren i, at vi ikke får løftet alle områder med den første finanslov. Jeg tror, der har været et rigtig, rigtig stort efterslæb på rigtig mange områder, og derfor ligger det også i kortene, at vi ud i fremtiden skal lave nogle bedre løsninger.

Men en af de ting, som jeg er optaget af, og som vi jo ikke fik løftet i finansloven, er politiforliget. Det kommer snart, og jeg tænker, at finansministeren jo har en sjat penge gemt til et politiforlig. Ellers ville jeg måske kende en finansminister dårligt. Men det, jeg så er optaget af i den forbindelse, er jo, at når vi så giver flere penge til politiet, har det som regel en vis afsmittning hos domstolene, som også får flere sager, og en kriminalforsorg, som også får flere indsatte. Det vil sige, at de tre ting sådan set er forbundet. Så jeg vil egentlig høre her, om finansministeren, fordi det jo er finansministeren, som i sidste ende sidder på pengene, har nogen tanker om, når vi nu laver et nyt politiforlig, om der så også falder lidt af til kriminalforsorgen og domstolene, så vi sikrer, der er sammenhæng i systemet.

Kl. 18:38

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Og værsgo.

Kl. 18:38

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg vil gerne starte med at sende complimentet tilbage til SF og i øvrigt de partier, der er med i aftalen, for noget af det, vi jo har været meget optaget af i den her finanslov, netop er at passe godt på vores politi og i øvrigt også at styrke vores anklagemyndighed, som jo har været presset, hvad sidstnævnte angår, og hvor der, for så vidt vi har at gøre med politiet, var efterladt det, man på Christiansborg kalder en skrænt. Og hvad betyder det? Ja, det betyder, at der var efterladt et hul i kassen, da vi overtog butikken, på ca. 1 mia. kr. i forhold til politiet. Så det skulle vi jo lige starte med at få fyldt op, fordi vi ikke ønsker at svække politiet.

Så er det korrekt, at vi har nogle forhandlinger her, ikke på denne side af årsskiftet, men på den anden side, om et politiforlig, og der skal man jo se tingene i deres helhed. Der er politiet, der er anklagemyndighed og domstole, og der er også en kriminalforsorg. Og hvis jeg skal forstå spørgsmålet sådan, at der er efterladt mange huller, vi skal prøve at gøre noget ved, så er jeg enig i det.

Kl. 18:39

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Værsgo.

Kl. 18:39

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg er nemlig også meget taknemlig for, at vi har fyldt hullerne op for politiet, så vi ikke kommer til at opleve, at vi har et svækket politi. Jeg vil i hvert fald sige, at jeg som retsordfører aldrig i min tid har oplevet et justitssystem, der over alt set har været enormt presset og svækket.

Men jeg vil høre finansministeren, om han ved, hvordan det står til i kriminalforsorgen lige nu. Alene i årets første 10 måneder er der tæt på 100 fængselsbetjente, som er blevet afskediget på grund af dårligt helbred, og det skyldes simpelt hen nogle urimelige arbejdsvilkår. Der er blevet næsten 1.000 flere indsatte, men 500 færre fængselsbetjente, og det er det, jeg bare spørger til. Jeg håber, finansministeren vil indtænke kriminalforsorgen og domstolene, når vi nu også giver flere penge til politiet.

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Værsgo.

Kl. 18:40

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg er meget opmærksom på de udfordringer, kriminalforsorgen står med. Vi har her at gøre med ansatte, der hver dag udfører et utrolig vigtigt stykke arbejde under ganske svære betingelser. Der tror jeg, at vi med åbne øjne må se på, hvad det er, vi i fællesskab kan gøre for at løfte kriminalforsorgen.

Det er forhandlinger, der kommer om et stykke tid. Selv om jeg takker for tilliden til, at jeg i dag sådan kan løfte det store slør for, hvad regeringen vil spille ud med ved den lejlighed, så kan jeg sige helt overordnet set, både for så vidt angår politiet, anklagemyndigheden og domstolene, at vi er meget opmærksomme på, hvad det er for udfordringer, man står med. Det vil vi tage seriøst fat på sammen med de partier, som vil være parat til at løfte den opgave og tage det ansvar, og det håber jeg selvfølgelig SF vil være med til. I det hele taget ser vi frem til, når der skal være forhandlinger om politiforliget, at det bliver et bredt politiforlig, hvor begge sider af Folketingssalen forhåbentlig vil være med til at løfte den opgave, fordi det har så stor betydning for det danske samfund.

Kl. 18:41

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Den sidste bliver hr. Kristian Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 18:41

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak for det, formand. Jeg vil bare gerne give finansministeren mulighed for at trække nogle ord, som han er kommet med her på talerstolen i spørgerunden, tilbage, nemlig at regeringen ikke med den her finanslovsaftale lempet udlændingepolitikken, for det er jo åbenlyst forkert. Når f.eks. en somalisk buschauffør, der kører rundt i Viborg, er begejstret for finanslovsaftalen, er det jo, fordi han med finanslovsaftalen nu får lov til at blive i Danmark i modsætning til at blive sendt hjem, hvad han ellers skulle efter de regler, der har gældt indtil nu. Det er klart, at det er en ændring af reglerne for udlændinge, det er en lempelse af udlændingepolitikken, og så er det jo fuldstændig åbenbart forkert, når finansministeren står på talerstolen i dag og siger, at man ikke med den her finanslovsaftale lempet udlændingepolitikken. Så jeg vil gerne give finansministeren mulighed for at trække de ord tilbage igen.

Kl. 18:42

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 18:42

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Det er meget venligt af hr. Kristian Thulesen Dahl, men det er der nu ikke behov for, for det er rimeligt åbenbart – det håber jeg også det er for hr. Kristian Thulesen Dahl – at den her regering står for en fast, konsekvent udlændingepolitik, og det bliver ikke ændret med den finanslov, vi har lavet her. Til gengæld er der på erhvervsområdet en række virksomheder – der er ikke alene tale om buschauffører – og jeg vil også tro, at hr. Kristian Thulesen Dahl kommer ud på nogle af dem, hvor man faktisk har investeret i at have en medarbejder med udenlandsk baggrund, som man er glad for, og som hver dag møder på arbejder, knokler det, han skal, og han får så mulighed for, så længe han har arbejde, at blive længere. Med et erhvervsliv,

der står og efterspørger arbejdskraft, er det fornuftigt, og derfor ser vi det her som erhvervspolitik og ikke som udlændingepolitik.

Kl. 18:43

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 18:43

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Said Abdullahi fra Viborg, som egentlig er fra Somalia, men kører bus i Viborg, står i dag med de nuværende regler til at skulle sendes til Somalia. Det håber jeg vi er enige om. Det er i hvert fald hans egen opfattelse af de ting, han har fået at vide. Han bor i Viborg med sin kone og syv børn og kører bus. Han skal hjem til Somalia efter de nugældende regler. Så kommer den her finanslovsaftale, som finansministeren har lavet med bl.a. De Radikale, og det er jo derfor, det er blevet, som det er, og nu skal Said Abdullahi ikke sendes hjem. Nu får han lov til at blive i Viborg med sin kone og syv børn. Grunden til, at han er så glad, er, at han regner med nu at kunne få lov til at blive her så længe, at han kan søge dansk statsborgerskab, så han aldrig nogen sinde kommer tilbage til Somalia. Det gælder for ham, og det gælder for en række andre personer. Hvordan kan det at ændre vilkårene for somaliere i Danmark, så de ikke skal sendes hjem, ikke være en ændring af udlændingepolitikken?

Kl. 18:44

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 18:44

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Som sagt står regeringen klippefast på at fortsætte den stramme udlændingepolitik, og det håber jeg hr. Kristian Thulesen Dahl vil støtte op bag. Så har vi lavet nogle erhvervspolitiske tiltag i forbindelse med den her finanslov, der gør, at der er mulighed for, at mennesker, der yder en daglig indsats på arbejdsmarkedet, og som der i øvrigt er en stor efterspørgsel efter hos danske virksomheder, som har investeret i dem og har sagt: Vil I dog ikke være søde ikke at tage dem væk fra os.

Vi siger, at så længe de arbejder, så længe de betaler skat, så længe de bidrager, får de en mulighed for at være en del af den virksomhed. Det synes jeg er fornuftigt.

Kl. 18:45

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til finansministeren. Så kan jeg forstå, at der ikke er nogen anden runde. Men jeg har hørt, at hr. Karsten Lauritzen gerne vil på som privatist, og det er 5 minutter. Værsgo.

Kl. 18:45

(Privatist)

Karsten Lauritzen (V):

Tak. Det er jo så lang tid siden, jeg har haft mulighed for at gå på talerstolen som privatist. Sådan er det, når man har været minister i en årrække: Så får man lov til at stå heroppe som minister. Jeg vil godt starte med at sige tillykke til finansministeren med finansloven. Den første finanslov er jo den letteste i en regering sådan historisk set, så jeg håber, at finansministeren ikke synes, det har været alt for svært, for det bliver kun sværere herfra.

Det er nu ikke alene for at sige tillykke til regeringen, at jeg har bedt om ordet som privatist, men det er, fordi jeg ikke synes, at finansministeren og i øvrigt heller ikke Socialdemokraternes finansordfører har været helt loyale over for, hvad jeg skulle have sagt i min tid som skatteminister, og jeg vil gerne have mig frabedt at være regeringens forsvar for at øge afgiften på generationsskifter i

virksomheder – bo- og gaveafgiften, generationsskifteafgiften. Jeg synes, at regeringen skulle stå ved den politik, som man fører, og fremlægge saglige argumenter i stedet for at gøre det, som finansministeren gør, og som jeg gerne vil have mig frabedt, nemlig at tage brudstykker af, hvad jeg skulle have sagt, og gøre det til en legitimering af regeringens samfundsskadelige skattepolitik. Så det vil jeg godt have mig frabedt. Jeg vil godt gøre opmærksom på, at jeg har oversendt et svar til Folketinget, hvor jeg refererer, hvad den økonomiske vurdering i Skatteministeriet, hvad den fagøkonomiske vurdering af en bnp- og beskæftigelsesmæssig effekt er, og den er jo, som den er, og det er jo økonomernes vurdering. Der står dog faktisk også i svaret – og det synes jeg ville have tjent til finansministerens ære at have nævnt – at der ikke ligger nogen egentlig empiri til grund for det her, men at der er økonomisk teori, og den økonomiske teori er jo, som den er. Men det er ikke det samme, som at virkeligheden nødvendigvis er på den måde.

Det er hævet over enhver tvivl, at hvis man øger generationsskiftebeskatningen, som regeringen lægger op til med sit flertal, og som vi skal stemme om senere på ugen ved tredjebehandlingen, så vil det naturligvis føre til, at arbejdspladser bliver nedlagt, typisk uden for de større byer. Så er det muligt, at nogle af dem vil opstå i København, i Aalborg eller i Aarhus. Det er også hævet over enhver tvivl, at hvis man øger generationsskiftebeskatningen, som regeringen lægger op til, er der kapitalfonde – og jeg kan forstå, at det er noget, som Socialdemokraterne for nylig er blevet meget begejstret for – der vil opkøbe familieejede virksomheder, ikke med et ønske om at drive dem, hvor de er opfundet, og hvor de har eksisteret i generationer, men med et ønske om at kapitalisere dem så hurtigt som muligt, det er jo det, som kapitalfonde gør, og typisk sælge dem og flytte dem hen til et sted, hvor det er mere rentabelt at drive dem, f.eks. uden for landets grænser.

Når den tidligere regering og jeg som skatteminister nedsatte bo- og gaveafgiften til de 5 pct., handlede det om at sikre danske virksomheder på danske hænder. Det handlede så om, at virksomhederne ikke skulle flytte til udlandet, og jeg synes virkelig, at regeringen, selv om det naturligvis er usandsynligt, at det vil ske, skulle genoverveje sin skattepolitik på det her område. For man fører en virksomheds- og arbejdspladsfjendsk skattepolitik, og det vil føre til, at arbejdspladser vil forsvinde. Det vil som minimum føre til, at arbejdspladser flytter sig væk fra der, hvor virksomhederne og de familieejede virksomheder er i dag, og til andre dele af landet, og jeg tror som politiker også på, at det vil føre til, at en del af de arbejdspladser vil forsvinde ud af landet, vel vidende, at det har vi ikke en stor økonomisk rapport, der siger.

Det, som jeg så synes er ekstra dobbeltmoralisk af finansministeren og regeringen, er, at når det handler om regeringens finanslov, hvor man bliver angrebet på, at der er et negativt arbejdsudbud, så er det ikke så vigtigt. Så skal man ikke lytte til økonomerne, så er det lidt ligegyldigt, hvad de siger, fordi der er nogle andre politiske hensyn, som vil gøre, at det faktisk er en god finanslov. Men de selv samme hensyn må så ikke gøre sig gældende, når det handler om generationsskiftebeskatning, for der er det, som økonomerne siger, lov. Der vil jeg bare anbefale regeringen at lægge sig lidt imellem det: lytte til økonomerne, men også en gang imellem være politikere. Det er en klokkeklar fornuftig politisk holdning at sige til de familieejede virksomheder: Vi vil gerne have, at I bliver i Danmark; vi vil gerne have, at pengene bliver i virksomheden; vi ønsker ikke, at de skal ende i statskassen, for der skaber de i hvert fald ingen arbejdspladser.

Så det var min bøn til finansministeren om at lade være med at tage et citat fra et folketingsvar og bruge det som forsvar for regeringens virksomheds- og arbejdspladsfjendske skattepolitik. Der vil jeg håbe, at regeringen vil fremføre sine egne argumenter i stedet.

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Der er en kort bemærkning fra hr. Christian Rabjerg Madsen, Socialdemokratiet.

Kl. 18:50

Er der så nogle forbehold? Ja, det er der. Men konklusionen på svaret – og jeg har læst det svar mange gange – er rimelig klar. Og derfor synes jeg også, det er helt, helt inden for skiven og helt fair, at vi henviser til det svar, som hr. Karsten Lauritzen selv har givet. Og det tror jeg i hvert fald for mit eget vedkommende at jeg vil fortsætte med.

Kl. 18:54

Christian Rabjerg Madsen (S):

Det kan jo godt være, at der er nogle politiske forskelle i spørgsmålet om arv og arveafgift for virksomhedsarvinger. Det synes jeg er helt fair; det har vi jo brugt ganske meget tid i dag på at diskutere. Vi henviser ofte til de økonomiske vismænd; vi henviser til OECD. Vi har også nogle sådan mere ideologiske årsager til at synes, det er fair at tilbagerulle den skattelettelse, som den regering, hr. Karsten Lauritzen var medlem af, gav til virksomhedsarvinger. Så vi har masser af argumenter på lager for vores politik, som er en politik, der jo så giver os mulighed for at finansiere den velfærdsinvestering, som vi også ønsker.

Men når vi henviser til hr. Karsten Lauritzen, er det jo, fordi der i det svar stod, at der samlet set på den baggrund skønnes ikke at være belæg for at antage væsentlige adfærdseffekter og dermed heller ikke væsentlige effekter på arbejdsudbud og bnp forbundet med en afskaffelse af bo- og arveafgiften. Så bare for at slå det fast: Jeg synes, vi står på sådan en relativt solid faglig grund og også befinder os på dydens smalle sti, kan man sige, når vi henviser til det svar, som hr. Karsten Lauritzen gav som skatteminister.

Kl. 18:52

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 18:52

Karsten Lauritzen (V):

Ja, og til det kan jeg svare, at det gør Socialdemokratiets finansordfører ikke. Man skal huske at læse indledningen, når man læser sådan et folketingssvar. Men det overrasker mig på den anden side ikke, fordi det er en socialdemokratisk elitedisciplin at tage enkelte brudstykker af noget, nogen har sagt, ud, og så sige: Det baserer vi så vores politik på. Man indleder folketingssvaret med – og jeg har det her:

»Jeg ser positivt på at sikre gode vilkår for generationsskifte. Det bidrager bl.a. til, at ejerskabet holdes på danske hænder. Desuden kan en reduktion af afgiften på arv og gave skabe grundlag for, at virksomhederne står med et stærkere kapitalgrundlag, når de overdrages til de næste generationer. Der foreligger ikke umiddelbart et grundlag, der muliggør en kvantitativ vurdering af de dynamiske effekter på BNP og beskæftigelsen ved at fritage familieejede virksomheder for bo- og gaveafgift.«

Altså kort sagt: Der er ikke noget studie i Danmark, men der er selvfølgelig noget økonomisk teori. Og det er forskellen.

Kl. 18:53

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Christian Rabjerg Madsen.

Kl. 18:53

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg vil bare sige, at diskussionen om, hvordan virksomhederne skal drives, og det forhold, at forskellige skattemæssige indretninger kan have betydning for, hvilket ejerskab man vælger, jo er en anden diskussion. Det, vi sådan set bare har sagt, er, at der står i svaret fra hr. Karsten Lauritzen – altså det, som jeg refererede til før – at den økonomiske teori tilsiger, at det ikke vil have nogen effekt på arbejdsudbud eller bnp. Og det står i svaret.

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 18:54

Karsten Lauritzen (V):

Jamen vi har jo ytringsfrihed i det her land, så det er den socialdemokratiske finansordfører velkommen til. Jeg synes ikke, det er rimeligt, og jeg synes, regeringen skulle sige, hvad der er grundlaget for dens politik. Og det er jo ideologi. Det er, at man er modstander af familieejede virksomheder. Man kan godt lide fonde. Den nedsættelse af bo- og gaveafgiften, der ligger, for fonde, støtter socialdemokraterne. Der er heller ikke nogen nævneværdig bnp-effekt af det. Men når det handler om familieejede virksomheder, skal de ikke holdes i live; så skal de slås ihjel. Og det er ikke en fornuftig skattepolitik at føre.

Kl. 18:54

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Og så er der ikke flere korte bemærkninger.

Forhandlingen er sluttet. Tak for det.

Så holder vi en kort pause, til klokken er 19.05, hvor der skal stemmes om ændringsforslagene.

Mødet er udsat. (Kl. 18:55).

Kl. 19:05

Afstemning

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Mødet er genoptaget, og vi går nu i gang med afstemningerne. Jeg håber, at alle har styr på tropperne, for vi skal stemme, som jeg har regnet det ud, 48 gange. Vi går i gang med at stemme om ændringsforslagene til finanslovsforslaget.

Til § 6. Udenrigsministeriet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1-12 af finansministeren? De er vedtaget.

Til § 7. Finansministeriet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 13-36 af finansministeren? De er vedtaget.

Til § 8. Erhvervsministeriet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 37-42 af finansministeren? De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 43 af finansministeren, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 110 (S, V, DF, RV, SF, EL, KF, ALT, LA og SIU), imod stemte 2 (NB), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget er vedtaget.

Ønskes afstemning om ændringsforslag 44 af finansministeren?

Det er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 45 af finansministeren, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 109 (S, V, DF, RV, SF, EL, KF, ALT, LA og SIU), imod stemte 2 (NB), hverken for eller mod stemte 0.

Forslaget er vedtaget.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 46-50 af finansministeren?

De er vedtaget.

Til § 9. Skatteministeriet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 51 og 52 af finansministeren?

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 53 af finansministeren, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 105 (S, V, DF, RV, SF, EL, KF, ALT og SIU), imod stemte 5 (NB og LA), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget er vedtaget.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 54-62 af finansministeren?

De er vedtaget.

Til § 11. Justitsministeriet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 63 af finansministeren?

Det er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 64 af finansministeren, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 105 (S, V, DF, RV, SF, EL, KF, ALT og SIU), imod stemte 5 (NB og LA), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget er vedtaget.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 65 af finansministeren?

Det er vedtaget.

Til § 12. Forsvarsministeriet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 66-70 af finansministeren?

De er vedtaget.

Til § 14. Udlændinge- og Integrationsministeriet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 427 af V og DF, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 48 (V, DF, KF, NB og LA), imod stemte 61 (S, RV, SF, EL, ALT og SIU), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 442 og 72-77 af finansministeren?

De er vedtaget.

Jeg synes, gækken bliver slået lidt løs her. Det er for tidligt; vi har lang vej endnu.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 443 af finansministeren, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 61 (S, RV, SF, EL, ALT og SIU), imod stemte 50 (V, DF, KF, NB og LA), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget er vedtaget.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 444 og 445 af finansministeren?

De er vedtaget.

Til § 15. Social- og Indenrigsministeriet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 81-94 af finansministeren?

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 428 af DF, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 13 (DF og NB), imod stemte 98 (S, V, RV, SF, EL, KF, ALT, LA og SIU), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 95-111 af finansministeren?

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 112 af finansministeren, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 110 (S, V, DF, RV, SF, EL, KF, ALT, NB, LA og SIU), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget er vedtaget.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 113-119 af finansministeren?

De er vedtaget.

Kl. 19:10

Til § 16. Sundheds- og Ældreministeriet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 120-123 af finansministeren?

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 124 af finansministeren, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 101 (S, V, DF, RV, SF, EL, ALT, LA og SIU), imod stemte 10 (KF og 1 NB (ved en fejl)), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget er vedtaget.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 125-132 af finansministeren?

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 429 af DF, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 13 (DF og NB), imod stemte 98 (S, V, RV, SF, EL, KF, ALT, LA og SIU), hverken for eller mod stemte 0.

Forslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 133 og 134 af finansministeren?

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 135 af finansministeren, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 103 (S, V, DF, RV, SF, EL, ALT, NB, LA og SIU), imod stemte 8 (KF), hverken for eller mod stemte 0.

Forslaget er vedtaget.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 136-143 af finansministeren?

De er vedtaget.

Til § 17. Beskæftigelsesministeriet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 144-147 af finansministeren?

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 148 af finansministeren, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 107 (S, V, DF, RV, SF, EL, KF, ALT, NB og SIU), imod stemte 3 (LA), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget er vedtaget.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 149-152, 446, 154, 447, 448, 157-163, 449, 165, 450 og 167-169 af finansministeren?

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 170 af finansministeren, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 62 (S, RV, SF, EL, ALT, SIU, 1 V (ved en fejl) og 1 LA (ved en fejl)), imod stemte 48 (V, DF, KF, NB og LA), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget er vedtaget.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 171-180, 451, 452 og 183-192 af finansministeren?

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 430 af V og DF, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 50 (V, DF, KF, NB og LA), imod stemte 61 (S, RV, SF, EL, ALT og SIU), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 193-210 af finansministeren?

De er vedtaget.

Til § 19. Uddannelses- og Forskningsministeriet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 211 og 212 af finansministeren?

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 213 af finansministeren, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 74 (S, DF, RV, SF, EL, ALT, NB og SIU), imod stemte 37 (V, KF og LA), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 214 af finansministeren, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 74 (S, DF, RV, SF, EL, ALT, NB og SIU), imod stemte 37 (V, KF og LA), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 215 af finansministeren, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 74 (S, DF, RV, SF, EL, ALT, NB og SIU), imod stemte 37 (V, KF og LA), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 216 af finansministeren, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 74 (S, DF, RV, SF, EL, ALT, NB og SIU), imod stemte 37 (V, KF og LA), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget er vedtaget.

Kl. 19:15

Der stemmes om ændringsforslag nr. 217 af finansministeren, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 74 (S, DF, RV, SF, EL, ALT, NB og SIU), imod stemte 37 (V, KF og LA), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 218 af finansministeren, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 74 (S, DF, RV, SF, EL, ALT, NB og SIU), imod stemte 37 (V, KF og LA), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 219 af finansministeren, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 77 (S, DF, RV, SF, EL, ALT, NB, LA og SIU), imod stemte 34 (V og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 220 af finansministeren, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 76 (S, DF, RV, SF, EL, ALT, NB, LA og SIU), imod stemte 34 (V og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget er vedtaget.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 221-223 af finansministeren?

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 224 af finansministeren, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 76 (S, DF, RV, SF, EL, ALT, NB, LA og SIU), imod stemte 34 (V og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget er vedtaget.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 225 af finansministeren?

Det er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 226 af finansministeren, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 77 (S, DF, RV, SF, EL, ALT, NB, LA og SIU), imod stemte 34 (V og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget er vedtaget.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 227-241 af finansministeren?

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 242 af finansministeren, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 77 (S, DF, RV, SF, EL, ALT, NB, LA og SIU), imod stemte 34 (V og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget er vedtaget.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 243, 453, 454 og 246-253 af finansministeren?

De er vedtaget.

Til § 20. Børne- og Undervisningsministeriet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 254-258 af finansministeren?

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 259 af finansministeren, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 72 (S, DF, RV, SF, EL, ALT og SIU), imod stemte 13 (KF, NB og LA), hverken for eller imod stemte 25 (V).

Forslaget er vedtaget.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 260-262 af finansministeren?

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 263 af finansministeren, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 98 (S, V, DF, RV, SF, EL, ALT og SIU), imod stemte 13 (KF, NB og LA), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget er vedtaget.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 264-296 af finansministeren?

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 297 af finansministeren, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 99 (S, V, RV, SF, EL, KF, ALT, LA, SIU og 1 DF (ved en fejl)), imod stemte 12 (DF og NB), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget er vedtaget.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 298-312 af finansministeren?

De er vedtaget.

Til § 21. Kulturministeriet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 313-343 af finansministeren?

De er vedtaget.

Til § 22. Kirkeministeriet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 344 af finansministeren?

Det er vedtaget.

Til § 24. Miljø- og Fødevareministeriet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 345-348 af finansministeren?

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 431 af DF, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 13 (DF og NB), imod stemte 98 (S, V, RV, SF, EL, KF, ALT, LA og SIU), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 349-359 af finansministeren?

De er vedtaget.

Til § 28. Transport- og Boligministeriet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 360-368, 455, 456, 369, 457 og 370 af finansministeren?

De er vedtaget.

Til § 29. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 371-374, 458, 375, 459, 376-386 og 460 af finansministeren?

De er vedtaget.

Kl. 19:20

Der stemmes om ændringsforslag nr. 387 af finansministeren, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 108 (S, V, DF, RV, SF, EL, KF, ALT, NB og SIU), imod stemte 3 (LA), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget er vedtaget.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 388-390 og 461 af finansministeren?

De er vedtaget.

Til § 35. Generelle reserver.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 432 af V, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 50 (V, DF, KF, NB og LA), imod stemte 60 (S, RV, SF, EL, ALT og SIU), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 391-399 af finansministeren?

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 433 af V, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 50 (V, DF, KF, NB og LA), imod stemte 61 (S, RV, SF, EL, ALT og SIU), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 434 af DF, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 13 (DF og NB), imod stemte 72 (S, RV, SF, EL, KF, ALT, LA og SIU), hverken for eller imod stemte 25 (V).

Forslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 400 og 401 af finansministeren?

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 402 af finansministeren, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 112 (S, V, DF, RV, SF, EL, KF, ALT, NB, LA og SIU), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget er vedtaget.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 403 af finansministeren?

Det er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 404 af finansministeren, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 61 (S, RV, SF, EL, ALT og SIU), imod stemte 38 (V, KF, NB og LA), hverken for eller imod stemte 11 (DF).

Forslaget er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 405 af finansministeren, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 61 (S, RV, SF, EL, ALT og SIU), imod stemte 50 (V, DF, KF, NB og LA), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget er vedtaget.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 406 af finansministeren?

Det er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 435 af DF, og der kan stemmes. Har alle, der ønsker det, afgivet den rigtige stemme?

Det ser sådan ud. Afstemningen slutter.

For stemte 47 (V, DF, KF og NB), imod stemte 64 (S, RV, SF, EL, ALT, LA og SIU), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 407 af finansministeren, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 64 (S, RV, SF, EL, ALT, LA og SIU), imod stemte 46 (V, DF, KF og NB), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget er vedtaget.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 408-412, 462 og 413-417 af finansministeren?

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 436 af DF, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 49 (V, DF, KF, NB og LA), imod stemte 61 (S, RV, SF, EL, ALT og SIU), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 437 af V, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 45 (V, DF og KF), imod stemte 65 (S, RV, SF, EL, ALT, NB, LA og SIU), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget er forkastet.

Kl. 19:25

Til § 37. Renter.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 463-488 og 418 af finansministeren?

De er vedtaget.

Til § 38. Skatter og afgifter.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 438 af V og KF, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 50 (V, DF, KF, NB og LA), imod stemte 61 (S, RV, SF, EL, ALT og SIU), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 489 af finansministeren?

Det er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 439 af V og KF, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 50 (V, DF, KF, NB og LA), imod stemte 61 (S, RV, SF, EL, ALT og SIU), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 490-493 af finansministeren?

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 494 af finansministeren, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 61 (S, RV, SF, EL, ALT og SIU), imod stemte 50 (V, DF, KF, NB og LA), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget er vedtaget.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 495 af finansministeren?

Det er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 496 af finansministeren, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 111 (S, V, DF, RV, SF, EL, KF, ALT, NB, LA og SIU), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget er vedtaget.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 497 af finansministeren?

Det er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 498 af finansministeren, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 110 (S, V, DF, RV, SF, EL, KF, ALT, NB, LA og SIU), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 440 af DF, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 42 (V, DF, NB og LA), imod stemte 69 (S, RV, SF, EL, KF, ALT og SIU), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 499 af finansministeren, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 72 (S, RV, SF, EL, KF, ALT, LA og SIU), imod stemte 39 (V, DF og NB), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget er vedtaget.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 500 og 501 af finansministeren?

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 441 af V, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 34 (V og KF), imod stemte 77 (S, DF, RV, SF, EL, ALT, NB, LA og SIU), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 502-507 af finansministeren?

De er vedtaget.

Til § 40. Genudlån m.v.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 508-513 af finansministeren?

De er vedtaget.

Til § 41. Beholdningsbevægelser m.v.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 514-519 af finansministeren?

De er vedtaget.

Til § 42. Afdrag på statsgælden (netto).

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 520-522 af finansministeren?

De er vedtaget.

Hermed er afstemningen om ændringsforslagene slut.

Jeg foreslår, at behandlingen af finanslovsforslaget standses, og at lovforslaget henvises til fornyet behandling i Finansudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Sagens behandling stilles herefter i bero.

Tak til Folketingets medlemmer, og tak til teknikken. Det lykkedes.

Kl. 19:29

Meddelelser fra formanden

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 19. december 2019, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 19:30).